

Regeringens proposition 2016/17:58

Uppgifter på individnivå i arbetsgivardeklarationen

Prop.
2016/17:58

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 14 december 2016

Stefan Löfven

Magdalena Andersson
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås bl.a. att uppgifter om utbetalda ersättningar för arbete och skatteavdrag på individnivå, dvs. per betalningsmottagare, ska lämnas löpande till Skatteverket. Uppgifterna ska normalt lämnas månadsvis i en arbetsgivardeklaration i stället för årligen i en kontrolluppgift. En arbetsgivardeklaration som ska innehålla uppgifter om ersättning till en viss betalningsmottagare ska också innehålla vissa andra uppgifter som i dag lämnas i bl.a. kontrolluppgiften om intäkt i inkomstslaget tjänst. Syftet med förslaget är att minska skattefusk och skatteundandragande.

Dessutom föreslås att den som är skyldig att lämna uppgifter om en viss betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration ska informera den som uppgifterna avser om de uppgifter om denne som lämnas i arbetsgivardeklarationen. Även Skatteverket ska underrätta fysiska personer och dödsbon som kan antas vara skyldiga att lämna inkomstdeklaration om uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer. Skatteverket ska besluta om slutlig skatt på grundval av bl.a. sådana uppgifter.

De flesta bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juli 2018. För uppgiftsskyldiga som ska föra en personalliggare och som vid ikraftträdandet har fler än 15 anställda, ska bestämmelserna tillämpas från och med den 1 juli 2018. För övriga uppgiftsskyldiga ska bestämmelserna tillämpas från och med den 1 januari 2019.

Prop. 2016/17:58

Dessutom föreslås att Försäkringskassan, Migrationsverket och Arbetsförmedlingen för vissa ändamål ska få medges direktåtkomst till beskattningsdatabasen i fråga om uppgifter per betalningsmottagare och vissa andra uppgifter i en arbetsgivardeklaration. Syftet med förslaget är bl.a. att förbättra myndigheternas kontrollmöjligheter och effektivisera deras arbete. Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2019.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	7
2	Lagtext	8
2.1	Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	8
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.....	26
2.3	Lag om ändring i lagen (1984:533) om arbetsställenummer m.m.....	28
3	Ärendet och dess beredning	29
4	Bakgrund.....	29
4.1	Åtgärder för att bekämpa skattefusk och skatteundandragande	29
4.2	Tidigare utredningar	30
4.2.1	Skatteverkets rapporter	30
4.2.2	Månadsuppgiftsutredningen	30
4.3	Internationell utblick	31
4.3.1	Danmark	31
4.3.2	Norge	32
5	Gällande rätt.....	33
5.1	Kontrolluppgifter.....	33
5.1.1	Allmänt om kontrolluppgifter.....	33
5.1.2	Kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst	34
5.2	Skattedeklarationer	36
5.2.1	Registrering, skatteavdrag och arbetsgivaravgifter	36
5.2.2	Allmänt om skattedeklarationer.....	37
5.2.3	Arbetsgivardeklaration	37
5.2.4	Förenklad arbetsgivardeklaration	38
5.2.5	Beslut	38
5.3	Personalliggare	39
5.3.1	Allmänt om personalliggare	39
5.3.2	Kontrollbesök och kontrollavgift.....	40
5.3.3	Uppdrag till Skatteverket.....	41
6	Överväganden och förslag om löpande uppgifter på individnivå	41
6.1	Behovet av löpande uppgifter på individnivå	41
6.2	Uppgifter på individnivå ska lämnas i arbetsgivardeklarationen.....	48
6.3	Vilka uppgifter på individnivå ska lämnas i arbetsgivardeklarationen?.....	55

6.4	Vilka andra uppgifter på individnivå ska lämnas i arbetsgivardeklarationen?.....	62
6.5	Frivillig redovisning i arbetsgivardeklarationen.....	67
6.6	Mottagare som ingått socialavgiftsavtal	69
6.7	Redovisning av ersättningar och förmåner som är skattepliktiga enligt A-SINK.....	70
6.8	Utländska avgiftsskyldiga	72
6.9	Slopad kontrolluppgiftsskyldighet.....	72
6.10	Minskat uppgiftslämnande i kontrolluppgiften om intäkt i inkomstslaget tjänst	76
6.11	Föreskriftsrätt för Skatteverket.....	80
6.12	Föreläggande	81
6.13	Sanktioner och rättelser	83
6.14	Informationsuppgifter.....	92
6.15	Underrättelse från Skatteverket och beslut	96
6.16	Avstämningssuppgifter	98
6.17	Befrielse från särskild avgift	99
7	Utlämnande av uppgifter till andra	101
7.1	Bakgrund	101
7.1.1	Det finns skäl att överväga om ett utökat informationsutbyte ska tillåtas.....	101
7.1.2	Tidigare utredningar	102
7.2	Gällande rätt avseende sekretess och behandling av personuppgifter.....	105
7.2.1	Allmänt om offentlighet och sekretess	105
7.2.2	Sekretess till skydd för enskild inom verksamhet som rör skatt.....	107
7.2.3	Sekretess i samtliga myndigheters verksamhet	108
7.2.4	Konkurrens mellan sekretessbestämmelser.....	109
7.2.5	Allmänt om behandling av personuppgifter.....	109
7.2.6	Särskilda registerförfattningar	114
7.3	Allmänt om handläggningen av vissa ärenden	117
7.3.1	Försäkringskassan	117
7.3.2	Kronofogdemyndigheten	118
7.3.3	Migrationsverket	119
7.3.4	Arbetslöshetskassorna	120
7.3.5	Arbetsförmedlingen	122
7.4	Överväganden och förslag.....	123
7.4.1	Utlämnande av uppgifter på individnivå i arbetsgivardeklarationer	123
7.4.2	Vissa allmänna överväganden om ett utökat utlämnande och den personliga integriteten.....	124
7.4.3	Sekretessbrytande bestämmelser	125
7.4.4	Direktåtkomst	126
7.4.5	Normgivningsnivån	130

7.4.6	Försäkringskassan som mottagare av uppgifter	131
7.4.7	Migrationsverket som mottagare av uppgifter	135
7.4.8	Arbetsförmedlingen som mottagare av uppgifter	137
7.4.9	Arbetslöshetskassorna som mottagare av uppgifter	141
7.4.10	Åklagarmyndigheten som mottagare av uppgifter	143
7.4.11	Sekretessfrågor	144
7.4.12	Utlämnande till andra myndigheter eller för andra ändamål	149
7.4.13	Direktåtkomst för enskild betalningsmottagare och deklarationsskyldig	151
7.4.14	Sammanfattande slutsatser avseende informationsutbytet	152
8	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	152
9	Konsekvensanalyser	156
9.1	Förslaget om uppgifter på individnivå i arbetsgivardeklarationen	156
9.1.1	Förslagets samlade effekter	156
9.1.2	Offentligfinansiella effekter	157
9.1.3	Effekter för Skatteverket och domstolar	164
9.1.4	Effekter för företag och andra utbetalare	167
9.1.5	Effekter för enskilda	176
9.1.6	Övriga konsekvenser	177
9.2	Förslagen om utlämnande av uppgifter till andra	177
9.2.1	Offentligfinansiella effekter	177
9.2.2	Effekter för myndigheter och förvaltningsdomstolar	178
9.2.3	Effekter för företag och enskilda	178
9.2.4	Övriga effekter	180
10	Författningskommentar	180
10.1	Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	180
10.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet	197
10.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (1984:533) om arbetsställennummer m.m.	200
Bilaga 1	Sammanfattning av promemorian Uppgifter på individnivå i arbetsgivardeklarationen	201
Bilaga 2	Promemorians lagförslag	204
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna	227
Bilaga 4	Lagrådsremissens lagförslag	228

Prop. 2016/17:58	Bilaga 5	Lagrådets yttrande	248
		Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 14 december 2016	250

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2016/17:58

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244),
2. lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet,
3. lag om ändring i lagen (1984:533) om arbetsställennummer m.m.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs i fråga om skatteförfarandelagen (2011:1244)¹ dels att 22 kap. 4 §, 26 kap. 38 § och 67 kap. 26 § ska upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 22 kap. 4 §, 26 kap. 38 § och 67 kap. 26 § och rubriken närmast efter 26 kap. 37 § ska utgå,

dels att nuvarande 26 kap. 19 a § ska betecknas 26 kap. 19 f §,

dels att 7 kap. 1 §, 10 kap. 19 §, 15 kap. 8–10 §§, 16 kap. 1–3 §§, 22 kap. 1 och 13 §§, 23 kap. 2 och 3 §§, 26 kap. 1–3 och 19 §§, 31 kap. 4 och 6 §§, 34 kap. 1, 6, 7, 10 och 11 §§, 37 kap. 2 och 8 §§, 49 kap. 10 d §, 51 kap. 1 §, 56 kap. 2 §, 66 kap. 27 §, 67 kap. 1 § och rubriken närmast före 34 kap. 10 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast efter 34 kap. 5 § ska lyda ”Uppgifter till den kontrolluppgiftsskyldige eller den som är skyldig att lämna uppgifter om betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration”,

dels att det ska införas åtta nya paragrafer, 26 kap. 19 a–19 e, 40 och 41 §§ och 34 kap. 3 a §, och närmast före 26 kap. 40 § och 34 kap. 3 a § nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

1 §²

Skatteverket ska registrera

1. den som är skyldig att göra skatteavdrag,
2. den som är skyldig att betala arbetsgivaravgifter,
3. den som är skattskyldig enligt mervärdesskattelagen (1994:200), med undantag för den som är skattskyldig bara på grund av förvärv av sådana varor som anges i 2 a kap. 3 § första stycket 1 och 2 samma lag,
4. den som utan att omfattas av 19 kap. 1 § mervärdesskattelagen har rätt till återbetalning av ingående mervärdesskatt enligt 10 kap. 9, 11 och 11 b–13 §§ samma lag,
5. den som gör sådant unionsinternt förvärv som är undantaget från skatteplikt enligt 3 kap. 30 d § första stycket mervärdesskattelagen,
6. en utländsk beskattningsbar person som är etablerad i ett annat EU-land och har rätt till återbetalning enligt 10 kap. 1–3 §§ mervärdess-

¹ Senaste lydelse av

67 kap. 26 § 2013:116

26 kap. 19 a § 2016:1075.

² Senaste lydelse 2016:1077.

skattelagen utan att omfattas av 19 kap. 1 § samma lag och inte heller ska registreras enligt 3, 4 eller 5,

7. en beskattningsbar person som är etablerad i Sverige och omsätter tjänster i ett annat EU-land som förvärvaren av tjänsten är skattskyldig för i det landet i enlighet med tillämpningen av artikel 196 i rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt,

8. den som är skyldig att jämka ingående mervärdesskatt enligt 8 a kap. eller 9 kap. 9–13 §§ mervärdesskattelagen,

9. den som är skattskyldig och redovisningsskyldig enligt lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,

10. den som är skattskyldig enligt

a) lagen (1972:820) om skatt på spel,

b) lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel,

c) lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m.,

d) lagen (1991:1482) om lotteriskatt,

e) 10 eller 13 § eller 16 § första stycket eller 38 § 1 lagen (1994:1563) om tobaksskatt,

f) 9 eller 12 § eller 15 § första stycket lagen (1994:1564) om alkoholskatt,

g) 4 kap. 3 eller 6 § eller 9 § första stycket eller 12 § första stycket 1 eller 11 kap. 5 § första stycket 1, 2 eller 4 lagen (1994:1776) om skatt på energi,

h) lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus,

i) lagen (1999:673) om skatt på avfall,

j) lagen (2000:466) om skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer,

k) lagen (2007:460) om skatt på trafikförsäkringspremie m.m., eller

l) 8 § första stycket 1 lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik,

11. den som är skyldig att använda kassaregister enligt 39 kap. 4–6 §§, *och*

12. den som enligt 39 kap. 11 b § är skyldig att tillhandahålla utrustning så att en elektronisk personalliggare kan föras på en byggarbetsplats.

11. den som är skyldig att använda kassaregister enligt 39 kap. 4–6 §§,

12. den som enligt 39 kap. 11 b § är skyldig att tillhandahålla utrustning så att en elektronisk personalliggare kan föras på en byggarbetsplats, *och*

13. den som betalar ut ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.

Om den som ska registreras enligt första stycket har en företrädare enligt 5 kap., ska dock företrädaren registreras i stället.

10 kap.

19 §

Den som betalar ut ersättning för arbete ska vid varje utbetalnings-tillfälle lämna mottagaren uppgift

Den som betalar ut ersättning för arbete ska vid varje utbetalnings-tillfälle lämna mottagaren uppgift

om skatteavdragets belopp. *Det gäller dock inte om den som betalar ut ersättningen ska lämna uppgift om skatteavdragets belopp till mottagaren till följd av bestämmelserna i 34 kap. 3 a §.*

Skatteverket får besluta om undantag från skyldigheten att lämna uppgift om skatteavdragets belopp, om avdraget är lika stort som vid det närmast föregående utbetalningstillfället och beslutet inte medför väsentlig olägenhet för den skattskyldige.

15 kap.

8 §

Kontrolluppgift *behöver* inte lämnas om Kontrolluppgift *ska* inte lämnas om

1. sådan ersättning eller förmån för arbete som en fysisk person eller ett dödsbo har gett ut, under förutsättning att

a) ersättningen eller förmånen inte motsvarar en utgift i en näringsverksamhet,

b) *skatteavdrag inte har gjorts, och*

c) det som mottagaren under året har fått sammanlagt har haft ett värde som understiger 1 000 kronor,

a) ersättningen eller förmånen inte motsvarar en utgift i en näringsverksamhet, *och*

b) det som mottagaren under året har fått sammanlagt har haft ett värde som understiger 1 000 kronor,

2. sådan ersättning eller förmån för arbete som har getts ut i annat fall än som avses i 1, under förutsättning att

a) det som mottagaren under året har fått sammanlagt har haft ett värde som understiger 100 kronor, och

b) *skatteavdrag inte har gjorts,*

3. sådan ersättning eller förmån som har redovisats i en förenklad arbetsgivardeklaration, eller

3. sådan ersättning eller förmån som har redovisats *eller skulle ha redovisats per betalningsmottagare av utgivaren eller den som avses i 5–7 §§ i en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration, eller*

4. sådan ersättning *eller förmån som är skattepliktig enligt lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. och som har redovisats för mottagaren i en arbetsgivardeklaration.*

4. sådan ersättning *för utgifter vid tjänsteresor som avser logi eller resa med annat transportmedel än egen bil eller förmånsbil, om det av 10 kap. 3 § andra stycket 9 eller 10 följer att skatteavdrag inte ska göras från ersättningen.*

I kontrolluppgiften ska följande uppgifter lämnas:

1. värdet av den ersättning eller förmån som har getts ut,
 2. *den tid ersättningen eller förmånen avser, om den bara avser del av året,*
 3. antalet dagar med sjöinkomst samt på vilket fartyg och i vilket fartområde tjänstgöringen har ägt rum,
 4. om Skatteverket har bestämt värdet av en förmån enligt 2 kap. 10 b eller 10 c § socialavgiftslagen (2000:980),
 5. om ersättningen ges ut på grund av tjänstepensionsförsäkring eller sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229), och
 6. arbetsställesnummer enligt lagen (1984:533) om arbetsställesnummer m.m., om ett sådant har tilldelats.
2. antalet dagar med sjöinkomst samt på vilket fartyg och i vilket fartområde tjänstgöringen har ägt rum,
 3. om Skatteverket har bestämt värdet av en förmån enligt 2 kap. 10 b eller 10 c § socialavgiftslagen (2000:980),
 4. om ersättningen ges ut på grund av tjänstepensionsförsäkring eller sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229), och
 5. arbetsställesnummer enligt lagen (1984:533) om arbetsställesnummer m.m., om ett sådant har tilldelats.

Om kontrolluppgiften avser en ersättning med ett sådant engångsbelopp på grund av personskada som avses i 11 kap. 38 § inkomstskattelagen, ska det i kontrolluppgiften anges om engångsbelopp på grund av samma skada har getts ut tidigare samt i så fall med vilket belopp och under vilket utbetalningsår.

Om kontrolluppgiften avser ersättning eller förmån som inte ska tas upp till beskattning men är avgiftspliktig enligt socialavgiftslagen, ska i kontrolluppgiften värdet på sådan ersättning eller förmån anges särskilt.

10 §

Om den uppgiftsskyldige har gett ut ersättning för *sådana* utgifter som avses i 12 kap. 2 § första och andra styckena inkomstskattelagen (1999:1229) och det av 10 kap. 3 § andra stycket 9 eller 10 följer att skatteavdrag inte ska göras från ersättningen, är det tillräckligt att det i kontrolluppgiften anges att sådan ersättning har getts ut.

Om den uppgiftsskyldige har gett ut *annan* ersättning för utgifter *vid tjänsteresor än* som avses i 8 § 4 och det av 10 kap. 3 § andra stycket 9 eller 10 följer att skatteavdrag inte ska göras från ersättningen, är det tillräckligt att det i kontrolluppgiften anges att sådan ersättning har getts ut.

³ Senaste lydelse 2012:835.

16 kap.

1 §

Kontrolluppgift ska lämnas om ersättningar och förmåner som anges i 3 § och som ska hänföras till inkomstslaget näringsverksamhet.

Kontrolluppgift ska dock inte lämnas, om ersättningen eller förmånen har redovisats eller skulle ha redovisats av utgivaren i en arbetsgivardeklaration.

2 §

Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och, i de fall som avses i 3 § 1 och 4, även för juridiska personer av den som har gett ut ersättning eller förmån.

Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och, i de fall som avses i 3 § 2, även för juridiska personer av den som har gett ut ersättning eller förmån.

3 §

I kontrolluppgiften ska följande uppgifter lämnas:

1. ersättning och förmån som har getts ut för arbete och som utgivaren har gjort eller varit skyldig att göra skatteavdrag från,

2. sjukpenning och annan sådan ersättning som avses i 15 kap. 8 § inkomstskattelagen (1999:1229),

3. sådant utbetalt stöd eller efterskönt belopp som avses i 29 kap. inkomstskattelagen, och

4. betalning för

a) nyttjandet av eller rätten att nyttja upphovsrätt till litterärt, konstnärligt eller vetenskapligt verk, inklusive biograffilm, patent, varumärke, mönster eller modell, ritning, hemligt recept eller hemligt tillverkningsmetod, eller

b) upplysning om erfarenhetsrön av industriell, kommersiell eller vetenskaplig natur.

1. sådant utbetalt stöd eller efterskönt belopp som avses i 29 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), och

2. betalning för

22 kap.

1 §⁴

I detta kapitel finns bestämmelser om skyldighet att lämna kontrolluppgift om

– överlåtelse av privatbostadsrätt och andelar i vissa bostadsföretag (2 och 3 §§),

– upplåtelse av privatbostad eller bostad som innehas med hyresrätt (4 §),

⁴ Senaste lydelse 2015:768.

- samfällighet (5 och 6 §§),
- räntebidrag (7 §),
- pensionsförsäkringar och pensionssparkonton (8 och 9 §§),
- avskattning av pensionsförsäkring (10 §),
- tjänstepensionsavtal (11 §),
- underlag för avkastningsskatt på livförsäkringar (12 §),
- skattereduktion för förmån av hushållsarbete (13 §),
- elcertifikat (14 §),
- utsläppsätter, utsläppsminskningenheter och certifierade utsläppsminskningar (15 §),
- schablonintäkt vid innehav av ett investeringssparkonto (16 §),
- schablonintäkt vid innehav av andelar i värdepappersfonder, fondföretag, specialfonder och utländska specialfonder (17–21 §§),
- investeraravdrag (23 och 24 §§), och
- skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el (25 §).

13 §⁵

Kontrolluppgift ska lämnas om skattereduktion för förmån av hushållsarbete enligt 67 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), om den som utför arbetet var godkänd för F-skatt vid någon av de tidpunkter som anges i 67 kap. 16 § 1 inkomstskattelagen eller har ett intyg eller någon annan handling som avses i 67 kap. 17 § samma lag.

Kontrolluppgift ska dock inte lämnas, om underlaget för skattereduktionen har redovisats eller skulle ha redovisats av utgivaren av förmånen i en arbetsgivardeklaration.

Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och dödsbon av den som har gett ut förmånen.

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om underlaget för skattereduktionen och hur stor del av underlaget som avser sådant hushållsarbete som anges i 67 kap. 13 § inkomstskattelagen.

23 kap.

2 §⁶

Kontrolluppgifter enligt 15 kap., 16 kap. 1 § om ersättning som avses i 16 kap. 3 § 4 samt 4 § 1 a, 2 a och 3 a, 17, 19, 20, 21 kap., 22 kap. 2, 3, 9–11, 17–21 och 23–25 §§, 22 a kap. samt 22 b kap. ska även lämnas för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga.

Kontrolluppgifter enligt 15 kap., 16 kap. 1 § om ersättning som avses i 16 kap. 3 § 2 samt 4 § 1 a, 2 a och 3 a, 17, 19, 20, 21 kap., 22 kap. 2, 3, 9–11, 17–21 och 23–25 §§, 22 a kap. samt 22 b kap. ska även lämnas för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga.

⁵ Senaste lydelse 2015:768.

⁶ Senaste lydelse 2015:918.

Kontrollavgift enligt 22 kap. 10 § ska också avse omständigheter som medför eller kan medföra avskattning enligt 5 § första stycket 6, 6 a eller 7 lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta.

3 §⁷

Kontrollavgifter enligt 16 kap. 1 § om ersättning som avses i 16 kap. 3 § 4 och 22 kap. 25 § ska även lämnas för juridiska personer som är begränsat skattskyldiga.

Kontrollavgifter enligt 16 kap. 1 § om ersättning som avses i 16 kap. 3 § 2 och 22 kap. 25 § ska även lämnas för juridiska personer som är begränsat skattskyldiga.

26 kap.

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser om

- vem som ska lämna en skattedeklaration (2 §),
- vilken sorts skattedeklaration som ska lämnas (3–9 §§),
- redovisningsperioder (10–17 §§),
- vad de olika skattedeklarationerna ska innehålla (18–25 §§),
- när en skattedeklaration ska lämnas (26–37 §§), *och*
 - särskilda bestämmelser om redovisning (38 och 39 §§).
- när en skattedeklaration ska lämnas (26–37 §§),
 - att viss verksamhet ska redovisas för sig (39 §), *och*
 - ändring eller tillägg av uppgifter om betalningsmottagare (40 och 41 §§).

2 §⁸

En skattedeklaration ska lämnas av

1. den som är skyldig att göra skatteavdrag eller betala arbetsgivaravgifter eller som har gjort ett skatteavdrag utan att vara skyldig att göra det,
2. den som är skattskyldig enligt mervärdesskattelagen (1994:200),
3. den som ska registreras enligt 7 kap. 1 § första stycket 4, 5 eller 6,
4. den som är skyldig att jämka ingående mervärdesskatt enligt 8 a kap. eller 9 kap. 9–13 §§ mervärdesskattelagen,
5. den som är skattskyldig för punktskatt enligt någon av de lagar som anges i 3 kap. 15 §,
6. den som är skattskyldig enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta eller lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. och som ska redovisa och betala skatt enligt 13 kap. 6 och 7 §§, *och*
7. den som begär återbetalning

⁷ Senaste lydelse 2014:1471.

⁸ Senaste lydelse 2015:892.

av ingående skatt enligt 10 kap. 11 a § mervärdesskattelagen.

av ingående skatt enligt 10 kap. 11 a § mervärdesskattelagen, och

Prop. 2016/17:58

8. den som betalar ut ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.

3 §

Skatteavdrag och arbetsgivaravgifter ska redovisas i en arbetsgivardeklaration för redovisningsperioder.

Skatteavdrag och arbetsgivaravgifter ska redovisas i en arbetsgivardeklaration för redovisningsperioder. *Det gäller även ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.*

Den som är registrerad ska lämna en arbetsgivardeklaration för varje redovisningsperiod. Om den registrerade skriftligen upplyser Skatteverket om att det varken finns skatteavdrag eller arbetsgivaravgifter att redovisa för en viss redovisningsperiod, behöver deklaration dock inte lämnas för den perioden. Det gäller även om bara en förenklad arbetsgivardeklaration enligt 4 § ska lämnas för redovisningsperioden.

Den som är registrerad ska lämna en arbetsgivardeklaration för varje redovisningsperiod. Om den registrerade skriftligen upplyser Skatteverket om att det varken finns skatteavdrag, arbetsgivaravgifter eller ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift att redovisa för en viss redovisningsperiod, behöver deklaration dock inte lämnas för den perioden. Det gäller även om bara en förenklad arbetsgivardeklaration enligt 4 § ska lämnas för redovisningsperioden.

19 §

En arbetsgivardeklaration ska innehålla uppgift om

1. den sammanlagda ersättning som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för,

2. sammanlagt avdraget belopp,

3. den sammanlagda ersättning som utbetalaren är skyldig att betala arbetsgivaravgifter för,

4. sammanlagt avdrag med tillämpning av 2 kap. 21 § social-

1. sammanlagda skatteavdrag och arbetsgivaravgifter,

2. det sammanlagda beloppet av sådan ersättning som avses i 10 kap. 5 § första stycket 4 och 5 inkomstskattelagen (1999:1229) och som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för,

3. den sammanlagda ersättning som utgörs av ränta, utdelning och annan avkastning och som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för, och

4. det sammanlagda beloppet av bidrag som avses i 1 § första

5. periodens sammanlagda
arbetsgivaravgifter.

stycket 6 lagen (1990:659) om
särskild löneskatt på vissa för-
värvsinkomster.

19 a §

En arbetsgivardeklaration ska
även för varje betalnings-
mottagare innehålla uppgift om

1. den ersättning för arbete som
utbetalaren är skyldig att göra
skatteavdrag för,

2. den ersättning som utbe-
talaren är skyldig att göra skatte-
avdrag för enligt 13 kap. 3 och
4 §§,

3. skatteavdragets belopp,

4. den ersättning som ut-
betalaren är skyldig att betala
arbetsgivaravgifter för,

5. ersättning som är underlag
för statlig ålderspensionsavgift
enligt lagen (1998:676) om statlig
ålderspensionsavgift, och

6. avdrag med tillämpning av
2 kap. 21 § socialavgiftslagen
(2000:980).

Arbetsgivardeklarationen ska
dock inte innehålla uppgift enligt
första stycket 1–3 om ersättningen
är sådan som avses i 10 kap. 5 §
första stycket 4 och 5 inkomst-
skattelagen (1999:1229).

19 b §

En arbetsgivardeklaration ska
för varje betalningsmottagare som
uppgifter lämnas om enligt 19 a §
också innehålla följande uppgifter:

1. uppgift om annan ersättning
än som avses i 19 a §, om
ersättningen är sådan ersättning
eller förmån som avses i 15 kap.
2 § och ersättningen eller
förmånen har getts ut av den
deklarationsskyldige eller ska
anses utgiven av denne enligt
11 kap. 5–7 §§,

2. antalet dagar med sjöinkomst
samt på vilket fartyg och i vilket

fartområde tjänstgöringen har ägt rum,

3. om Skatteverket har bestämt värdet av en förmån enligt 2 kap. 10 b eller 10 c § socialavgiftslagen (2000:980),

4. arbetsställesnummer enligt lagen (1984:533) om arbetsställesnummer m.m., om ett sådant har tilldelats,

5. det underlag för skattereduktion för förmån av hushållsarbete enligt 67 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) som har getts ut av den deklarationsskyldige, om den som utför arbetet var godkänd för F-skatt vid någon av de tidpunkter som anges i 67 kap. 16 § 1 inkomstskattelagen eller har ett intyg eller någon annan handling som avses i 67 kap. 17 § samma lag,

6. hur stor del av underlaget enligt 5 som avser sådant hushållsarbete som anges i 67 kap. 13 § inkomstskattelagen, och

7. den ersättning eller förmån för upplåtelse av en privatbostad eller en bostad som innehas med hyresrätt som har getts ut av den deklarationsskyldige.

Om det som har betalats ut är ett sådant engångsbelopp på grund av personskada som avses i 11 kap. 38 § inkomstskattelagen, ska det i arbetsgivardeklarationen anges om engångsbelopp på grund av samma skada har getts ut tidigare samt i så fall med vilket belopp och under vilket utbetalningsår.

Om det som har betalats ut är en ersättning eller en förmån som inte ska tas upp till beskattning men är avgiftspliktig enligt socialavgiftslagen, ska värdet på sådan ersättning eller förmån anges särskilt i arbetsgivardeklarationen.

19 c §

Om den deklarationsskyldige har gett ut ersättning för utgifter vid tjänsteresor och det av 10 kap. 3 § andra stycket 9 eller 10 följer att skatteavdrag inte ska göras från ersättningen, är det trots vad som föreskrivs i 19 b § första stycket 1 tillräckligt att det i arbetsgivardeklarationen anges att sådan ersättning har getts ut.

Ersättning som avser utgift för logi eller resa med annat transportmedel än egen bil eller förmansbil ska dock inte anges i arbetsgivardeklarationen.

19 d §

Även om det inte finns någon skyldighet enligt 19 a–19 c §§ att lämna uppgifter om en viss betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration får sådana uppgifter ändå lämnas, om uppgifter om mottagaren annars ska lämnas i en kontrolluppgift enligt 15 kap. eller 22 kap. 13 §.

Det gäller dock inte uppgifter om sådan ersättning som avses i 10 kap. 5 § första stycket 4 och 5 inkomstskattelagen (1999:1229).

19 e §

Om en betalningsmottagare har ingått ett sådant socialavgiftsavtal som avses i 5 kap. 5 §, ska arbetsgivardeklarationen i stället för det som föreskrivs i 19–19 c §§ innehålla följande uppgifter:

- 1. den ersättning som arbetsgivaravgifter ska betalas för,*
- 2. avdrag med tillämpning av 2 kap. 21 § socialavgiftslagen (2000:980), och*
- 3. periodens arbetsgivaravgifter.*

Viss verksamhet ska redovisas för sig

Viss verksamhet ska redovisas för sig

40 §

Om en uppgift avseende en viss betalningsmottagare som har lämnats i en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration är felaktig, ska den deklarationsskyldige snarast ändra uppgiften. Om en uppgift saknas, ska den deklarationsskyldige snarast genom tillägg lämna de uppgifter som behövs.

Ändring eller tillägg av uppgifter ska dock inte göras efter utgången av det sjätte året efter det kalenderår som uppgiften hänför sig till.

41 §

Ändring eller tillägg av uppgifter om betalningsmottagare ska göras skriftligen.

31 kap.

4 §

Skatteverket ska före den 15 april året efter utgången av beskattningsåret underrätta fysiska personer och dödsbon som kan antas vara deklarationsskyldiga om de kontrolluppgifter och övriga uppgifter som har kommit in till verket som underlag för beslut om slutlig skatt och beslut om pensionsgrundande inkomst samt övriga uppgifter som verket känner till.

Skatteverket ska före den 15 april året efter utgången av beskattningsåret underrätta fysiska personer och dödsbon som kan antas vara deklarationsskyldiga om de kontrolluppgifter, *uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer* och övriga uppgifter som har kommit in till verket som underlag för beslut om slutlig skatt och beslut om pensionsgrundande inkomst samt övriga uppgifter som verket känner till.

6 §

Uppgift om kostnadsersättning som avses i 15 kap. 10 § behöver bara lämnas i den utsträckning avdrag görs för ökade levnads-kostnader.

Uppgift om kostnadsersättning som avses i 15 kap. 8 § 4 eller 10 § behöver bara lämnas i den utsträckning avdrag görs för ökade levnads-kostnader.

34 kap.

1 §

- I detta kapitel finns bestämmelser om
- syftet med informationsuppgifter (2 §),
 - uppgifter till den deklarationsskyldige (3–5 §§), och
 - uppgifter till den kontrollupp-
giftsskyldige (6–11 §§).
- uppgifter till den kontrollupp-
giftsskyldige eller den som är
skyldig att lämna uppgifter om
betalningsmottagare i en arbets-
givardeklaration (6–11 §§).

Uppgifter till betalningsmottagare

3 a §

Den som är skyldig att lämna uppgifter om en viss betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration enligt 26 kap. 19 a–19 c §§ ska senast den dag då arbetsgivardeklarationen ska ha kommit in till Skatteverket informera den som uppgifterna avser om de uppgifter om denne som lämnas i arbetsgivardeklarationen.

Den som gör en ändring eller ett tillägg av uppgifter om en viss betalningsmottagare enligt 26 kap. 40 § ska senast den dag då uppgifterna lämnas till Skatteverket informera den som uppgifterna avser om de uppgifter om denne som lämnas till Skatteverket.

Första och andra styckena gäller även den som väljer att lämna uppgifter i en arbetsgivardeklaration enligt 26 kap. 19 d §.

6 §

Den som har utnyttjat eller överlåtit en sådan rättighet som avses i 10 kap. 11 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229) ska till den kontrolluppgiftsskyldige lämna de uppgifter som behövs för att kontrolluppgiftsskyldigheten ska kunna fullgöras.

Den som har utnyttjat eller överlåtit en sådan rättighet som avses i 10 kap. 11 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229) ska till den kontrolluppgiftsskyldige eller den som är skyldig att lämna uppgifter om betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration lämna de uppgifter som behövs för att uppgiftsskyldigheten ska kunna fullgöras.

7 §

Den som har utnyttjat en sådan rabatt, bonus eller annan förmån som avses i 15 kap. 6 § ska till den kontrolluppgiftsskyldige lämna de uppgifter som behövs för att *kontrolluppgiftsskyldigheten* ska kunna fullgöras.

Den som har utnyttjat en sådan rabatt, bonus eller annan förmån som avses i 15 kap. 6 § ska till den kontrolluppgiftsskyldige *eller den som är skyldig att lämna uppgifter om betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration* lämna de uppgifter som behövs för att *uppgiftsskyldigheten* ska kunna fullgöras.

Första stycket gäller även den som har tagit emot sådan ersättning eller förmån som avses i 15 kap. 7 §.

När ska uppgifter till den kontrolluppgiftsskyldige lämnas?

När ska uppgifterna lämnas?

10 §⁹

Uppgifter som avses i 6 och 7 §§ ska lämnas senast månaden efter det att skyldigheten att lämna kontrolluppgift uppkom, *dock inte senare än den 15 januari påföljande år.*

Uppgifter som avses i 6 och 7 §§ ska lämnas senast *den 8 i månaden* efter det att skyldigheten att lämna kontrolluppgift *eller uppgifter i en arbetsgivardeklaration* uppkom.

Uppgifter som avses i 8 och 9 §§ ska lämnas snarast och senast den 15 januari året efter det år som uppgiften gäller.

Uppgifter som avses i 9 a–9 d §§ ska lämnas snarast och senast den 1 maj året efter det år som uppgiften gäller.

11 §

Om den som är skyldig att lämna uppgifter *till den kontrolluppgiftsskyldige* inte gör det, ska den kontrolluppgiftsskyldige snarast anmäla detta till Skatteverket.

Om den som är skyldig att lämna uppgifter *enligt 6–9 d §§* inte gör det, ska den kontrolluppgiftsskyldige *eller den som är skyldig att lämna uppgifter i en arbetsgivardeklaration* snarast anmäla detta till Skatteverket.

37 kap.

2 §

Skatteverket får förelägga den som inte har fullgjort en uppgiftsskyldighet enligt 15–35 kap. att fullgöra skyldigheten.

Ett sådant föreläggande får inte bara avse komplettering av arbetsställesnummer enligt 15 kap. 9 § första stycket 6.

Ett sådant föreläggande får inte bara avse komplettering av arbetsställesnummer enligt 15 kap. 9 § första stycket 5 *eller 26 kap. 19 b § första stycket 4.*

⁹ Senaste lydelse 2016:888.

Skatteverket får förelägga en fysisk person och ett dödsbo i andra fall än som avses i 16 och 17 kap. att lämna kontrolluppgift om

1. sådan ersättning för utfört arbete som har betalats till en namngiven näringsidkare, eller

2. ränta från en namngiven låntagare.

Skatteverket får förelägga en fysisk person och ett dödsbo i andra fall än som avses i 16 och 17 kap. att lämna kontrolluppgift om

1. sådan ersättning för utfört arbete som har betalats till en namngiven näringsidkare *och som inte har redovisats eller skulle ha redovisats i en arbetsgivardeklaration*, eller

2. ränta från en namngiven låntagare.

49 kap.

10 d §¹⁰

Med avstämningsuppgifter avses

1. kontrolluppgifter som ska lämnas utan föreläggande och underrättelser om lagfart som lämnas med stöd av författning,

2. uppgifter som har lämnats i inkomstdeklarationen för det föregående beskattningsåret och som har en direkt koppling till uppgifter som ska lämnas i inkomstdeklarationen för beskattningsåret, och

3. uppgifter som finns i register som har upprättats av Skatteverket för kontroll av framtida inkomstdeklarationer.

1. kontrolluppgifter som ska lämnas utan föreläggande, *uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer* och underrättelser om lagfart som lämnas med stöd av författning,

51 kap.

1 §¹¹

Skatteverket ska besluta om hel eller delvis befrielse från en särskild avgift om det är oskäligt att avgiften tas ut med fullt belopp.

Vid bedömningen ska det särskilt beaktas om

1. den felaktighet eller passivitet som har lett till avgiften kan antas ha

a) berott på ålder, hälsa eller liknande förhållande,

b) berott på en felbedömning av en regel eller betydelse av de faktiska förhållandena, eller

c) föranletts av vilseledande eller missvisande kontrolluppgifter,

c) föranletts av vilseledande eller missvisande kontrolluppgifter *eller uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer*,

2. avgiften inte står i rimlig proportion till felaktigheten eller passiviteten, eller

¹⁰ Paragrafen fick sin nuvarande beteckning genom 2016:888.

¹¹ Senaste lydelse 2015:633.

3. en oskäligt lång tid har gått efter det att Skatteverket har funnit anledning att anta att avgift ska tas ut utan att den som avgiften gäller kan lastas för dröjsmålet.

56 kap.

2 §

Skatteverket ska för varje beskattningsår besluta om slutlig skatt på grundval av uppgifter som har lämnats i en inkomstdeklaration, kontrolluppgifter och vad som i övrigt har kommit fram vid utredning och kontroll.

Skatteverket ska för varje beskattningsår besluta om slutlig skatt på grundval av uppgifter som har lämnats i en inkomstdeklaration, kontrolluppgifter, *uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer* och vad som i övrigt har kommit fram vid utredning och kontroll.

66 kap.

27 §¹²

Ett beslut om omprövning till nackdel för den som beslutet gäller av ett beslut om skatt eller avgift som avses i 2 kap. 2 § får meddelas inom sex år från utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut (*efterbeskattning*) om

1. ett beslut har blivit felaktigt eller inte fattats på grund av att den uppgiftsskyldige

a) under förfarandet har lämnat oriktig uppgift till ledning för egen beskattning,

b) har lämnat oriktig uppgift i ett mål om egen beskattning,

c) inte har lämnat en deklaration eller låtit bli att lämna en begärd uppgift, eller

d) inte har lämnat begärd varuprov,

2. en felräkning, felskrivning eller något annat uppenbart förbiseende ska rättas,

3. kontrolluppgift som ska lämnas utan föreläggande har saknats eller varit felaktig och den som uppgiften ska lämnas för inte har varit skyldig att lämna inkomstdeklaration,

3. kontrolluppgift som ska lämnas utan föreläggande *eller uppgift om en betalningsmottagare som ska lämnas i en arbetsgivardeklaration* har saknats eller varit felaktig och den som uppgiften ska lämnas för inte har varit skyldig att lämna inkomstdeklaration,

4. det föranleds av ett beslut i ett ärende eller mål

a) om en annan skatt eller avgift som avses i 2 kap. 2 §, eller samma skatt eller avgift som avses i 2 kap. 2 §, men för en annan redovisningsperiod, ett annat beskattningsår eller en annan person,

b) om fastighetstaxering,

c) om utländsk skatt eller om obligatoriska utländska socialförsäkringsavgifter som avses i 62 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229),

¹² Senaste lydelse 2016:888.

första gången på skattedeklarationer som avser redovisningsperioden juli 2018. Bestämmelserna i 26 kap. 19 § i den äldre lydelsen ska under tiden 1 juli 2018–31 december 2018 tillämpas för sådana övriga uppgiftsskyldiga som avses i punkten 2.

6. Bestämmelsen i 31 kap. 4 § i den nya lydelsen tillämpas första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2018. Bestämmelsen i 31 kap. 6 § i den nya lydelsen tillämpas första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2019.

7. Bestämmelserna i 34 kap. 6, 7, 10 och 11 §§ samt 37 kap. 8 § i den nya lydelsen tillämpas om den uppgift som ska lämnas avser tid efter den 30 juni 2018. Bestämmelsen i 34 kap. 10 § i den nya lydelsen ska dock i fråga om uppgifter till en kontrolluppgiftsskyldig tillämpas om den uppgift som ska lämnas avser tid efter den 31 december 2018. Bestämmelsen i 34 kap. 10 § i den äldre lydelsen ska under tiden 1 juli 2018–31 december 2018 tillämpas i fråga om uppgifter till en kontrolluppgiftsskyldig. Bestämmelsen i 37 kap. 2 § i den nya lydelsen tillämpas om den uppgift som ska lämnas avser tid efter den 31 december 2018.

8. Bestämmelserna i 49 kap. 10 d §, 51 kap. 1 §, 56 kap. 2 § och 66 kap. 27 § i den nya lydelsen ska tillämpas första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2018.

9. De nya bestämmelserna i 26 kap. 19 a–19 e, 40 och 41 §§ tillämpas första gången på arbetsgivardeklarationer som avser redovisningsperioden juli 2018.

10. De nya bestämmelserna i 34 kap. 3 a § tillämpas första gången på uppgifter som lämnas i arbetsgivardeklarationer som avser redovisningsperioden juli 2018.

11. De upphävda bestämmelserna i 22 kap. 4 § gäller fortfarande för ersättning eller förmån för bostad som har betalats ut före den 1 januari 2019.

12. Den upphävda bestämmelsen i 26 kap. 38 § gäller fortfarande för beslut som har meddelats före den 1 januari 2019.

13. Den upphävda bestämmelsen i 67 kap. 26 § gäller fortfarande för beslut som har meddelats enligt den upphävda 26 kap. 38 §.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet¹ ska införas tre nya paragrafer, 2 kap. 8 b, 8 c och 8 d §§, av följande lydelse.

2 kap.

8 b §

Migrationsverket får ha direktåtkomst till uppgifter i beskattningsdatabasen, om uppgifterna behövs i ett ärende om dagsättning åt asylsökande enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

Direktåtkomsten får endast omfatta

1. uppgifter per betalningsmottagare i en sådan arbetsgivardeklaration eller förenklad arbetsgivardeklaration som avses i 26 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244),

2. identifikationsuppgifter för den uppgiftsskyldige och betalningsmottagaren, och

3. uppgift om den redovisningsperiod som deklarationen avser.

8 c §

Försäkringskassan får ha direktåtkomst till uppgifter i beskattningsdatabasen, om uppgifterna behövs i ett ärende om bestämmande av sjukpenninggrundande inkomst enligt 26 kap. socialförsäkringsbalken eller beräkning av bostadsbidrag enligt 97 kap. socialförsäkringsbalken.

Direktåtkomsten får endast omfatta

1. uppgifter per betalningsmottagare i en sådan arbetsgivardeklaration eller förenklad arbetsgivardeklaration som avses i

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2003:670.

26 kap. skatteförfarandelagen Prop. 2016/17:58
(2011:1244),

2. identifikationsuppgifter för
den uppgiftsskyldige och betal-
ningsmottagaren, och

3. uppgift om den redovisnings-
period som deklarationen avser.

8 d §

Arbetsförmedlingen får ha
direktåtkomst till uppgifter i
beskattningsdatabasen, om uppgif-
terna behövs i ett ärende om stöd
till arbetsgivare för anställning av
en enskild person.

Direktåtkomsten får endast
omfatta

1. uppgifter per betalnings-
mottagare i en sådan arbetsgivar-
deklaration eller förenklad
arbetsgivardeklaration som avses i
26 kap. skatteförfarandelagen
(2011:1244),

2. identifikationsuppgifter för
den uppgiftsskyldige och betal-
ningsmottagaren, och

3. uppgift om den redovisnings-
period som deklarationen avser.

Regeringen eller den myndighet
som regeringen bestämmer kan
med stöd av 8 kap. 7 § regerings-
formen meddela ytterligare före-
skrifter om begränsningar av
direktåtkomsten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

2.3 Lag om ändring i lagen (1984:533) om arbetsställenummer m.m.

Härmed föreskrivs att 4 § lagen (1984:533) om arbetsställenummer m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

I 15 kap. 9 § skatteförfarandelagen (2011:1244) finns *en bestämmelse* om att uppgift om arbetsställenummer i vissa fall ska lämnas i en kontrolluppgift om *utgiven ersättning och förmån som utgör* intäkt i inkomstslaget tjänst.

Föreslagen lydelse

4 §¹

I 15 kap. 9 § *och 26 kap. 19 b §* skatteförfarandelagen (2011:1244) finns *bestämmelser* om att uppgift om arbetsställenummer i vissa fall ska lämnas i en kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst *eller per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse 2011:1319.

Skatteverket överlämnade i februari 2016 promemorian Uppgifter på individnivå i arbetsgivardeklarationen till Finansdepartementet. I promemorian föreslås att regeringen vidtar åtgärder för att göra det möjligt att månadsvis inhämta uppgifter om utbetald ersättning för arbete per betalningsmottagare genom att uppgifterna ska lämnas i arbetsgivardeklarationen. Skatteverket föreslår vidare att åtgärder vidtas för att de inhämtade uppgifterna ska kunna göras tillgängliga för Försäkringskassan, vissa andra myndigheter och arbetslöshetskassorna för vissa angivna ändamål. En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 1*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 2*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. En sammanställning av remissinstansernas synpunkter finns tillgänglig i lagstiftningsärendet (dnr Fi2016/00407/S3).

Lagrådet

Regeringen beslutade den 17 november 2016 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 4*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 5*. Regeringen, som delvis följt Lagrådets förslag, behandlar Lagrådets synpunkter i författningskommentaren.

Förslaget till lag om ändring i lagen (1984:533) om arbetsställennummer m.m. är författningstekniskt och även i övrigt av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Lagrådets yttrande har därför inte inhämtats.

4 Bakgrund

4.1 Åtgärder för att bekämpa skattefusk och skatteundandragande

Skattepolitikens främsta syfte är att finansiera den gemensamma välfärden, olika samhällsfunktioner och andra offentliga utgifter. Skatterna ska tas ut på ett sätt som är förenligt med de övergripande målen för regeringens ekonomiska politik. Skattepolitiken ska vid sidan om att säkra goda och stabila skatteintäkter även skapa förutsättningar för en hållbar tillväxt och hög sysselsättning, ett rättvist fördelat välstånd samt bidra till ett miljömässigt och socialt hållbart samhälle.

För att skattepolitiken på ett effektivt sätt ska kunna stödja den ekonomiska politiken bör skattepolitiken utformas enligt ett antal vägledande principer. Medborgarna och företagen ska ha ett högt förtroende för skattesystemet. Skatter ska tas ut på ett rättssäkert sätt. Ett högt förtroende är nödvändigt för att skatterna långsiktigt ska kunna finansiera den gemensamma välfärden, olika samhällsfunktioner och andra offentliga utgifter. För att stärka legitimiteten ska reglerna bl.a. vara generella och tydliga. Dessutom krävs åtgärder för att bl.a. bekämpa skattefusk och skatteundandragande (prop. 2014/15:100 avsnitt 5.5).

Den 28 april 2016 presenterades regeringens 10-punktsprogram mot skatteflykt, skatteundandragande och penningtvätt. Av punkt 10 i programmet, som handlar om åtgärder mot inhemskt skattefusk och svartarbete, framgår att regeringen avser att införa en skyldighet om att månadsvis redovisa utbetald ersättning för arbete på individnivå, dvs. per betalningsmottagare, i en arbetsgivardeklaration i stället för bara en gång om året i en kontrolluppgift. Om Skatteverket skulle få tillgång till sådana löpande uppgifter per betalningsmottagare, skulle Skatteverket få ett bättre underlag för skattebeslut och kunna effektivisera kontrollverksamheten.

Åtgärden aviseras också i budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 6.27). Regeringen gör där bedömningen att uppgifter om utbetalda ersättningar för arbete och skatteavdrag för varje betalningsmottagare bör lämnas löpande till Skatteverket. Uppgifterna bör lämnas i en arbetsgivardeklaration i stället för i en kontrolluppgift. Syftet med åtgärden är att minska skattefusk och skatteundandragande. Ett sådant system bör enligt regeringen införas stegvis från och med den 1 juli 2018.

4.2 Tidigare utredningar

4.2.1 Skatteverkets rapporter

I Skatteverkets rapport Svartköp och svartjobb i Sverige del 2 (rapport 2007:1) föreslogs en frivillig webbaserad lönecentral i statlig regi som skulle hantera hela löneredovisningen för arbetsgivarna med skatteavdrag, kontrolluppgiftslämnande och uträkning av arbetsgivaravgifter. Skatteverket fick i regleringsbrev för budgetår 2008 i uppdrag att utreda de juridiska och ansvarsmässiga aspekterna av ett genomförande av förslaget om en webbaserad lönecentral. Skatteverket skulle också utreda formerna för utveckling och framtida förvaltning.

I sin slutrapport från den 30 juni 2008, Månadsuppgift och skatte-deklaration (dnr 131 420079-08/113), gjorde Skatteverket bedömningen att någon webbaserad lönecentral inte borde skapas. Skatteverket föreslog dock ett obligatoriskt system som innebar att arbetsgivare i elektronisk form skulle lämna uppgift om lön och skatteavdrag på arbetstagarnivå varje månad. Skatteverket föreslog också att den årliga kontrolluppgiften om lön och avdragen skatt skulle avskaffas. För att underlätta för arbetsgivare föreslogs att månadsuppgifterna skulle förtryckas i elektroniska skattedeclarationer. Det skulle innebära att uträkning av preliminär skatt, baserad på skattetablell eller enligt jämningsbeslut, skulle kunna lämnas som en service åt arbetsgivarna.

4.2.2 Månadsuppgiftsutredningen

Regeringen tillkallade den 8 oktober 2009 en särskild utredare för att ta fram ett förslag om att arbetsgivare m.fl. skulle lämna uppgift om lön och skatteavdrag på arbetstagarnivå varje månad (månadsuppgift) till den myndighet som utredaren ansåg lämplig.

Utredningen, som tog namnet Månadsuppgiftsutredningen, överlämnade i april 2011 betänkandet Månadsuppgifter – snabbt och enkelt (SOU 2011:40).

Utredningen föreslog nya regler om månadsuppgifter. Dessa innebär att uppgift om utgiven ersättning och förmån som utgjorde intäkt i inkomstslaget tjänst skulle lämnas varje månad i en kontrolluppgift. Månadsuppgiften skulle innehålla de uppgifter som enligt gällande regler lämnas i den årliga kontrolluppgiften. Månadsuppgiften skulle också innehålla vissa andra uppgifter. Om ersättningen avsåg annan tid än den aktuella månaden skulle detta anges. Uppgiftslämnaren skulle då också ange vilken period ersättningen avsåg. Den årliga kontrolluppgiften för intäkt i inkomstslaget tjänst skulle tas bort. Kontrolluppgift om inkomster i inkomstlagen näringsverksamhet och kapital skulle enligt utredningens förslag även i fortsättningen lämnas en gång per år.

Uppgiftslämnandet skulle ske elektroniskt med hjälp av en e-tjänst och e-legitimation. Det skulle dock finnas möjlighet till dispens från skyldigheten att lämna uppgifterna elektroniskt. Det föreslogs att Skatteverket skulle vara mottagare av månadsuppgifterna.

De uppgifter som hade lämnats av en uppgiftslämnare under en månad skulle enligt utredningen ligga till grund för arbetsgivardeklarationen. Vid det elektroniska deklarationsförfarandet skulle Skatteverkets e-tjänst summera de uppgifter som hade lämnats av en viss arbetsgivare eller uppgiftslämnare. Summan av dessa uppgifter skulle anges i den elektroniska skattedeklarationen. Skatteverket skulle överföra underlaget för skattedeklarationen till uppgiftslämnaren för underskrift.

Betänkandet har remissbehandlats men har inte lett till att något lagförslag har lämnats (dnr Fi2011/02588/S3).

4.3 Internationell utblick

4.3.1 Danmark

eIndkomst

Från och med den 1 januari 2008 är det i Danmark obligatoriskt för arbetsgivare att månadsvis rapportera utbetalning av lön till den danska skatteförvaltningen genom ett elektroniskt system (eIndkomst). Införandet av det obligatoriska systemet har sedan 2002 föregåtts av ett system som det har varit möjligt att frivilligt ansluta sig till.

Syftet med eIndkomst är dels att bekämpa missbruket av socialförsäkringssystemen, dels att minska den administrativa bördan för myndigheter, anställda och företag. Vilka uppgifter som ska lämnas har anpassats för att kunna fylla de behov som flera olika myndigheter kan ha.

Danmark har tidvis haft problem i samband med införandet av eIndkomst. Systemet torde dock fungera bra i dag.

Beskrivning av eIndkomst

I det följande beskrivs systemet eIndkomst kortfattat. Arbetsgivare registrerar nyanställda genom eIndkomst och lämnar där uppgifter på

arbetstagarnivå. Systemet summerar inrapporterad skatt och avgift samt vidarebefordrar summorna till uppördssystemet där avstämning sker mot inbetalda belopp. Skatteavdraget gottskrivs den anställde först vid årets slut, inte löpande i takt med att månadsuppgifterna kommer in.

Om arbetstagaren upptäcker fel i inrapporterad månadslön eller avdragen skatt måste han eller hon vända sig till arbetsgivaren som i sin tur ska se till att rätt belopp rapporteras in till skatteförvaltningen. Arbetstagaren har inte någon möjlighet att begära omprövning av lämnade månadsuppgifter.

Genom tjänsten TastSelv (knappa själv) registrerar arbetsgivare, som inte använder filöverföring från lönesystem, månadsuppgiften manuellt.

Till eInkomst rapporteras ett produktionsenhetsnummer för varje anställd vilket anger var arbetet utförs. Med hjälp av detta beräknas bl.a. reseavdrag till och från arbetet automatiskt i samband med inkomstbeskattningen.

När skatteförvaltningen har räknat ut skatten blir denna uppgift synlig för arbetsgivaren. Den enskilde har tillgång till sin egen skatteinformation på sidan Skattemappen. Kommuner kan ges tillstånd att läsa den enskildes skattemapp för att kontrollera inkomsten inför en bidragsutbetalning. För att kunna göra det krävs medborgarens godkännande.

Nytta av eInkomst

Hanteringen av utmätning i lön har underlättats genom eInkomst, vilket arbetsgivarna har varit positiva till. Utmätningens beloppet slås samman med skatteavdraget och blir inte synligt för arbetsgivaren. Den anställdes integritet skyddas bättre och arbetsgivarens administration har minskat.

Genom eInkomst har myndigheter och kommuner tillgång till uppgifter på arbetstagarnivå löpande under året. Detta ger förutsättningar för en högre kvalitet på det underlag som ligger till grund för myndighetsutövningen. Månadsuppgiften kan också användas av skatteförvaltningen i samband med kontrollverksamhet t.ex. vid oanmälda besök.

De differenser som tidigare uppkom mellan vad som deklarerats varje månad och den information som lämnas i den årliga kontrolluppgiften uppkommer inte längre.

4.3.2 Norge

I Norge har sedan den 1 januari 2015 införts ett nytt system för elektronisk rapportering av bl.a. utbetald lön. Systemet kallas a-ordningen och det som sänds in kallas a-meldingen. Syftet är att förse tre myndigheter med uppgifter och att underlätta för uppgiftslämnarna, dvs. en arbetsgivare eller annan utbetalare. Uppgiftslämnarna behöver endast lämna uppgifterna en gång. De berörda myndigheterna är Skatteetaten, Arbeids- og velferdsforvaltninga (NAV) och Statistisk sentralbyrå (SSB).

A-meldingen ska lämnas varje månad av alla som betalar ut lön, pension eller andra förmåner. Genom a-meldingen lämnas uppgifter om lön och andra förmåner samt om olika arbetsförhållanden, såsom

avlöningstyp och hur många arbetstimmar per vecka som en fulltidsanställning avser.

A-meldingen kan skickas från arbetsgivarens elektroniska lönesystem, via en revisor eller genom manuell registrering i ett särskilt system, Altinn.

Rättelser av inrapporterade uppgifter kan enbart göras av uppgiftslämnaren.

Genomförandet av systemet har föregåtts av ett omfattande förberedande arbete och i samarbete med systemleverantörer, revisorer och andra intressenter. Arbetet påbörjades 2005.

Erfarenheterna av genomförandet har enligt uppgift så här långt varit bra. Mer än 85 procent av alla arbetsgivare har lämnat in sina digitala meddelanden i rätt tid till första inlämningstillfället. Kvaliteten på de inlämnade uppgifterna har också varit bra.

Förändringen förväntas bli samhällsekonomiskt lönsam då intäkterna beräknas överstiga kostnaderna. Allmänt anses att de ökade kraven inte leder till nämnvärt ökade samhällskostnader till följd av den maskinella inlämningen av uppgifter.

5 Gällande rätt

Förfarandet vid uttag av skatter och avgifter regleras i skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL. I skatteförfarandelagen finns bl.a. bestämmelser om skyldighet att lämna kontrolluppgifter och skattedeklaration samt att föra en s.k. personalliggare. I det följande anges de bestämmelser i skatteförfarandelagen som är av intresse för detta lagstiftningsarbete.

5.1 Kontrolluppgifter

5.1.1 Allmänt om kontrolluppgifter

Kontrolluppgifter ska enligt 14 kap. 1 § SFL lämnas för andra än uppgiftslämnaren själv till ledning för bl.a. bestämmande av underlag för att ta ut skatt eller avgift enligt inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, registrering av skatteavdrag och beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt 59 kap. socialförsäkringsbalken. Kontrolluppgifter lämnas även till ledning för beskattning enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, förkortad SINK, och lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl., förkortad A-SINK, samt beskattning utomlands. Kontrolluppgifter ska lämnas för varje kalenderår och ska normalt ha kommit in till Skatteverket senast den 31 januari närmast följande kalenderår (24 kap. 1 § SFL).

Om någon inte har fullgjort sin kontrolluppgiftsskyldighet kan Skatteverket enligt 37 kap. 2 § SFL förelägga denne att fullgöra skyldigheten.

Ett föreläggande får enligt 44 kap. 2 § SFL förenas med vite om det finns anledning att anta att föreläggandet annars inte följs.

Den som är skyldig att lämna kontrolluppgift ska normalt senast den 31 januari närmast efter det år som kontrolluppgiften gäller informera den som uppgiften avser om de uppgifter som lämnas i kontrolluppgiften (34 kap. 3 § första stycket SFL).

Skatteverket ska före den 15 april året efter utgången av beskattningsåret underrätta fysiska personer och dödsbon som kan antas vara deklARATIONSSKYLDIGA om bl.a. de kontrolluppgifter som har kommit in till Skatteverket som underlag för bl.a. beslut om slutlig skatt (31 kap. 4 § SFL). Underrättelsen sker genom att uppgifterna anges i det fastställda formuläret för inkomstdeklarationen (6 kap. 6 § andra stycket skatteförfarandeförordningen [2011:1261], förkortad SFF). Numera har kontrolluppgifterna i många fall en funktion av inkomstuppgift som direkt ligger till grund för beskattningen. I dag är det alltså ofta den deklARATIONSSKYLDIGE som ska kontrollera att uppgiftslämnaren har uppgett rätt uppgifter. Om en uppgift som den deklARATIONSSKYLDIGE har fått underrättelse om är korrekt, ska den deklARATIONSSKYLDIGE godkänna uppgiften. Om en uppgift är felaktig eller saknas, ska den deklARATIONSSKYLDIGE genom ändring eller tillägg lämna de uppgifter som behövs (31 kap. 5 § SFL).

Skatteverket ska för varje beskattningsår besluta om slutlig skatt på grundval av uppgifter som har lämnats i en inkomstdeklaration, kontrolluppgifter och vad som i övrigt har kommit fram vid utredning och kontroll (56 kap. 2 § SFL). Efter att ett beslut om slutlig skatt har fattats ska Skatteverket beräkna om den som beslutet gäller ska betala skatt eller tillgodoräknas skatt (slutskatteberäkning). Från den slutliga skatten ska avdrag göras för bl.a. avdragen A-skatt, dvs. preliminär skatt som betalas genom skatteavdrag (56 kap. 9 § SFL). Ett besked om den slutliga skatten och om resultatet av slutskatteberäkningen ska skickas till fysiska personer och dödsbon senast den 15 december efter beskattningsårets utgång (56 kap. 10 § första stycket SFL).

Skatteverket kan ompröva ett beslut till nackdel för den som beslutet gäller. Ett sådant beslut ska enligt huvudregeln meddelas inom två år från utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut (66 kap. 21 § SFL). Skatteverket kan också ompröva till nackdel för den som beslutet gäller efter tvåårsfristen. Ett sådant beslut måste dock meddelas inom sex år från utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut (efterbeskattning). Efterbeskattning kan bl.a. ske om kontrolluppgift som ska lämnas utan föreläggande har saknats eller varit felaktig och den som uppgiften ska lämnas för inte har varit skyldig att lämna inkomstdeklaration (66 kap. 27 § SFL).

5.1.2 Kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst

I 15 kap. SFL finns bestämmelser om kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst. Kontrolluppgift ska lämnas om utgiven ersättning och förmån som utgör intäkt i inkomstslaget tjänst (15 kap. 2 § första stycket SFL). Kontrolluppgift ska inte lämnas om ersättningen eller förmånen är skattefria av någon annan anledning än förhållandena hos

mottagaren och inte heller är avgiftspliktig enligt socialavgiftslagen (2000:980), förkortad SAL.

Som utgiven ersättning räknas även behållning på pensionssparkonto som ska avskattas i inkomstslaget tjänst och belopp som utgör intäkt i inkomstslaget tjänst och som enligt en bestämmelse i inkomstskattelagen eller någon annan lag ska anses som utbetalt (15 kap. 2 § andra stycket SFL).

I 10 kap. IL finns grundläggande bestämmelser för inkomstslaget tjänst, bl.a. bestämmelser om vilka inkomster som räknas till inkomstslaget tjänst. I 11 kap. IL finns bestämmelser om vad som ska tas upp i inkomstslaget tjänst. Till inkomst av tjänst räknas bl.a. inkomster på grund av anställning och uppdrag. Enligt huvudregeln ska löner, arvoden, pensioner, förmåner, sjukpenning, föräldrapenning och alla andra inkomster som erhålls på grund av tjänst tas upp som intäkt.

Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och dödsbon (15 kap. 3 § SFL) och enligt huvudregeln lämnas av den som har gett ut ersättningen eller förmånen (15 kap. 4 § SFL). Det innebär att både arbetsgivare och myndigheter, liksom andra pensions- och försäkringsutbetalare, omfattas av reglerna. I vissa fall ska någon annan än utgivaren lämna kontrolluppgift (15 kap. 5–7 §§ SFL). Det gäller i fråga om förmån av framtida förvärv av värdepapper, rabatt, bonus eller annan förmån som har getts ut på grund av kundtrohet eller liknande och ersättning eller förmån från utlandet som har sin grund i en anställning i Sverige. I 15 kap. 8 § SFL finns bestämmelser om undantag från skyldigheten att lämna kontrolluppgift. Kontrolluppgift behöver inte lämnas under förutsättning att ersättningen eller förmånen inte motsvarar en utgift i en näringsverksamhet, skatteavdrag inte har gjorts och det som mottagaren under året har fått sammanlagt har haft ett värde som understiger 1 000 kronor eller, i annat fall än nyss nämnda fall, ersättningen eller förmånen som mottagaren under året har fått sammanlagt har haft ett värde som understiger 100 kronor och skatteavdrag inte har gjorts. Kontrolluppgift behöver inte heller lämnas om sådan ersättning eller förmån som har redovisats i en förenklad arbetsgivardeklaration (se avsnitt 5.2.4), eller sådan ersättning eller förmån som är skattepliktig enligt A-SINK och som har redovisats för mottagaren i en arbetsgivardeklaration.

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om bl.a. värdet av den ersättning eller förmån som har getts ut och den tid ersättningen eller förmånen avser, om den bara avser del av året (15 kap. 9 § SFL).

Av 5 kap. 1 § SFF framgår att aktuell kontrolluppgift ska innehålla uppgift om bruttolönen, det sammanlagda värdet av andra förmåner än bilförmån och förmån av fri parkering. Dessutom ska vissa uppgifter om bilförmån lämnas, t.ex. bilmodell, värdet av bilförmånen och värdet av förmån av drivmedel (5 kap. 2 § SFF).

Alla kontrolluppgifter ska innehålla bl.a. nödvändiga identifikationsuppgifter för den uppgiftsskyldige och den som kontrolluppgiften lämnas för samt uppgift om skatteavdrag (24 kap. 4 § SFL). Med identifikationsuppgifter menas namn, personnummer, samordningsnummer eller organisationsnummer och postadress (5 kap. 11 § SFF).

I 23 kap. 2 § SFL regleras kontrolluppgiftsskyldighet avseende fysiska personer som är begränsat skattskyldiga. Ovan nämnda kontrolluppgifter ska även lämnas för begränsat skattskyldiga.

5.2 Skattedeclarationer

5.2.1 Registrering, skatteavdrag och arbetsgivaravgifter

Av 7 kap. 1 § första stycket 1 och 2 SFL framgår att Skatteverket ska registrera den som är skyldig att göra skatteavdrag eller den som är skyldig att betala arbetsgivaravgifter. Den som avser att bedriva näringsverksamhet och som ska registreras ska anmäla sig för registrering hos Skatteverket innan näringsverksamheten påbörjas eller övertas (7 kap. 2 § SFL).

Den som betalar ut ersättning för arbete, ränta, utdelning eller annan avkastning som är skattepliktig enligt inkomstskattelagen ska göra skatteavdrag. Skatteavdrag ska göras vid varje tillfälle då utbetalning sker (10 kap. 2 § SFL). Skatteavdrag ska enligt huvudregeln göras från kontant ersättning för arbete. Som ersättning för arbete räknas även bl.a. pension och sjukpenning (10 kap. 3 § SFL). I 10 kap. 4–13 §§ SFL finns bestämmelser om undantag från skyldigheten att göra skatteavdrag från ersättning för arbete, t.ex. vid begränsade belopp, för vissa ersättningar och betalningsmottagare och om mottagaren är godkänd för F-skatt. Skatteverket kan också besluta om befrielse från skatteavdrag.

Den som betalar ut ersättning för arbete ska vid varje utbetalningstillfälle lämna mottagaren uppgift om skatteavdragets belopp. Skatteverket får besluta om undantag från skyldigheten att lämna uppgift om skatteavdragets belopp, om avdraget är lika stort som vid det närmast föregående utbetalningstillfället och beslutet inte medför väsentlig olägenhet för den skattskyldige (10 kap. 19 § SFL).

Skatteverket får förelägga den som inte fullgör sin skyldighet att göra skatteavdrag eller att lämna uppgift till mottagaren om skatteavdragets belopp att fullgöra sin skyldighet (10 kap. 21 § SFL).

I 11 och 12 kap. SFL finns bestämmelser om beräkning av skatteavdrag för preliminär skatt och skattetabeller.

Den som betalar ut kontant ersättning eller annat vederlag som är skattepliktig inkomst enligt A-SINK ska göra skatteavdrag för sådan skatt. Detsamma gäller under vissa förutsättningar för den som betalar ut kontant ersättning eller annat vederlag som är skattepliktig inkomst enligt SINK (13 kap. 3 och 4 §§ SFL).

I 3 kap. 3 § SFL anges vad som menas med arbetsgivaravgifter i skatteförfarandelagen. Med arbetsgivaravgifter avses inte bara arbetsgivaravgifter enligt 2 kap. SAL utan även skatt enligt 1 § lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster och avgift enligt 1 § lagen (1994:1920) om allmän löneavgift. Skyldigheten att betala dessa arbetsgivaravgifter framgår av nyss nämnda lagar.

I 26 kap. SFL finns bestämmelser om skattedeklarationer, bl.a. bestämmelser om vem som ska lämna en skattedeklaration, vilken sorts skattedeklaration som ska lämnas, redovisningsperioder, vad de olika skattedeklarationerna ska innehålla och när en skattedeklaration ska lämnas.

Det finns fem olika skattedeklarationer, nämligen arbetsgivardeklaration, förenklad arbetsgivardeklaration, mervärdesskattedeklaration, punktskattedeklaration och särskilda skattedeklarationer (26 kap. 3–9 §§ SFL).

Samtliga skattedeklarationer ska innehålla nödvändiga identifikationsuppgifter, uppgift om den redovisningsperiod som redovisning lämnas för och de ytterligare uppgifter som Skatteverket behöver för att kunna beräkna och kontrollera skatten och avgifterna (26 kap. 18 § SFL). Med nödvändiga identifikationsuppgifter för den uppgiftsskyldige avses namn, personnummer, samordningsnummer eller organisationsnummer och postadress (6 kap. 1 § första stycket SFF).

Skatter och avgifter som ska redovisas i en skattedeklaration ska vara betalda senast den dag då deklarationen ska ha kommit in till Skatteverket (normalt den 12 eller 26 i månaden efter redovisningsperioden). För den som ska lämna arbetsgivardeklaration den 26 i månaden efter redovisningsperioden är förfallodagarna för skatteavdrag och arbetsgivaravgifter i stället den 12, i januari den 17, i månaden efter redovisningsperioden (62 kap. 3 § SFL).

5.2.3 Arbetsgivardeklaration

Av 26 kap. 2 § 1 SFL framgår att en skattedeklaration ska lämnas av den som är skyldig att göra skatteavdrag eller betala arbetsgivaravgifter eller som har gjort ett skatteavdrag utan att vara skyldig att göra det. Skatteavdrag och arbetsgivaravgifter ska redovisas i en arbetsgivardeklaration för redovisningsperioder. Den som är registrerad ska lämna arbetsgivardeklaration för varje redovisningsperiod. Om den registrerade skriftligen upplyser Skatteverket om att det varken finns skatteavdrag eller arbetsgivaravgifter att redovisa för en viss redovisningsperiod, behöver deklaration dock inte lämnas för den perioden (26 kap. 3 § SFL). En redovisningsperiod omfattar en kalendermånad (26 kap. 10 § SFL).

En arbetsgivardeklaration ska innehålla uppgift om bl.a. den sammanlagda ersättning som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för, sammanlagt avdraget belopp, den sammanlagda ersättning som utbetalaren är skyldig att betala arbetsgivaravgifter för och periodens sammanlagda arbetsgivaravgifter (26 kap. 19 § SFL). Någon redovisning av hur stor ersättning som har betalats ut till varje betalningsmottagare eller hur stort skatteavdrag som har gjorts för varje betalningsmottagare under den aktuella månaden görs inte.

Den som i en arbetsgivardeklaration ska redovisa skatteavdrag för skatt enligt A-SINK ska dock i en bilaga till deklarationen lämna vissa identifikationsuppgifter för betalningsmottagaren. Bilagan ska även innehålla uppgift om skattepliktig ersättning som har betalats ut till varje

mottagare, tid och plats för den verksamhet som skattepliktig ersättning har betalats ut för samt verksamhetens art, tidpunkt för när ersättningen betalades ut och skatteavdrag för varje betalningsmottagare (6 kap. 3 § SFF).

5.2.4 Förenklad arbetsgivardeklaration

Enligt 26 kap. 4 § SFL får en fysisk person eller ett dödsbo som har betalat ut ersättning för arbete till en annan fysisk person fullgöra skyldigheten att lämna arbetsgivardeklaration för den ersättningen genom att lämna en förenklad arbetsgivardeklaration. Detta får bara ske om ersättningen inte utgör utgift i en näringsverksamhet som utbetalaren bedriver. En förenklad arbetsgivardeklaration ska bara lämnas för redovisningsperioder då ersättning har betalats ut. En deklaration ska lämnas för varje betalningsmottagare. En redovisningsperiod omfattar en kalendermånad (26 kap. 10 § SFL).

En förenklad arbetsgivardeklaration ska bl.a. innehålla uppgift om den ersättning som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för och betala arbetsgivaravgifter för, verkställt skatteavdrag och periodens arbetsgivaravgifter (26 kap. 20 § SFL). Deklarationen ska även innehålla identifikationsuppgifter för den uppgiftsskyldige och för betalningsmottagaren (6 kap. 1 § SFF). Om en förenklad arbetsgivardeklaration avser en betalningsmottagare som är begränsat skattskyldig, ska deklarationen även innehålla uppgift om mottagarens utländska skatteregistreringsnummer eller motsvarande och medborgarskap. I vissa fall behöver inte uppgiften lämnas (6 kap. 2 § SFF).

5.2.5 Beslut

Beslut om bl.a. skatteavdrag och arbetsgivaravgifter ska fattas för varje redovisningsperiod för sig med ledning av innehållet i skattedeklarationer och andra tillgängliga uppgifter (53 kap. 1 § första stycket SFL).

Om en skattedeklaration har lämnats i rätt tid och på rätt sätt, anses ett beslut om skatten och avgifterna ha fattats i enlighet med deklarationen (s.k. automatiska beslut). Bestämmelser om när en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration ska lämnas finns i 26 kap. 26–34 §§ SFL. Har ett automatiskt beslut fattats och därefter kommer en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration in för sent, ska beslut om skatten och avgifterna anses ha fattats i enlighet med denna deklaration (s.k. automatisk ändring). Detta gäller bara om en eller flera förenklade arbetsgivardeklarationer har lämnats och omprövning inte har begärts eller beslutats (53 kap. 2 § SFL).

Om en skattedeklaration inte har lämnats i rätt tid eller på rätt sätt eller om skatten eller avgifterna inte har redovisats i deklarationen, ska varje oredovisad skatt eller avgift anses ha beslutats till noll kronor. Redovisad skatten eller avgifterna senare, anses ett beslut i stället ha fattats i enlighet med redovisningen, om inte ett beslut om omprövning har meddelats dessförinnan (53 kap. 4 § SFL).

Om den som är skyldig att lämna en deklaration inte har gjort det, kan skönsbeskattning bli aktuell. Detsamma gäller om skatten eller avgiften

eller underlaget för skatten eller avgiften inte kan beräknas tillförlitligt på grund av brister i eller bristfälligt underlag för deklARATIONEN (57 kap. 1 § SFL). Det automatiska beslutsförfarandet gör att skönsbeskattning ska beslutas genom omprövning. Om skatteavdrag eller arbetsgivaravgifter har bestämts till noll kronor på grund av att deklARATIONEN inte har lämnats eller skatt eller avgift inte har redovisats och om uppgifterna i ärendet inte talar för något annat kan skönsbeskattning ske enligt schablon (57 kap. 3 § SFL).

Av 66 kap. 35 § SFL framgår att om en omprövning av ett beslut om skatteavdrag eller arbetsgivaravgifter avser flera redovisningsperioder och det inte framgår vilka perioder skatten eller avgiften ska hänföras till, får en omprövning som beslutas under beskattningsåret hänföras till den senaste redovisningsperioden. Med senaste redovisningsperiod avses omprövningens senaste period. Beslutas omprövningen efter beskattningsårets utgång, får ändringen hänföras till beskattningsårets sista period.

5.3 Personalliggare

5.3.1 Allmänt om personalliggare

I 39 kap. 11–12 §§ SFL finns bestämmelser om personalliggare. Kompletterande bestämmelser finns i 9 kap. 5 och 6 §§ SFF. Skatteverket har meddelat ytterligare föreskrifter i Skatteverkets föreskrifter om personalliggare (SKVFS 2015:6).

Det bakomliggande syftet med reglerna om personalliggare är att förebygga skattefusk genom svartarbete (prop. 2005/06:169 s. 33 f.). Krav på personalliggare har införts för restaurang-, frisör-, tvätteri- och byggverksamhet.

Bestämmelserna om personalliggare innebär en skyldighet för den som bedriver restaurang-, frisör- eller tvätteriverksamhet att föra en personalliggare och i denna dokumentera nödvändiga identifikationsuppgifter för näringsidkaren och löpande dokumentera nödvändiga identifikationsuppgifter för de personer som är verksamma i näringsverksamheten. Undantag från skyldigheten att föra personalliggare gäller för enskild näringsverksamhet där bara näringsidkaren, dennes make eller barn under 16 år är verksamma. Detsamma gäller för fåmansföretag eller fåmanshandelsbolag där bara företagsledaren, dennes make eller barn under 16 år är verksamma (39 kap. 11 § SFL). Vad som avses med restaurang-, frisör- och tvätteriverksamhet framgår av 39 kap. 2 § första stycket SFL.

En byggherre ska tillhandahålla utrustning så att en elektronisk personalliggare kan föras på byggarbetsplatsen. Skyldigheten att tillhandahålla sådan utrustning gäller inte för en byggherre förrän den sammanlagda kostnaden för byggverksamheten på byggarbetsplatsen kan antas uppgå till mer än fyra prisbasbelopp. Detsamma gäller för en byggherre som är en fysisk person som inte i näringsverksamhet utför eller låter utföra projekterings-, byggnads-, rivnings- eller markarbete (39 kap. 11 b § SFL). Den som bedriver byggverksamhet på en byggarbetsplats där byggherren har tillhandahållit utrustning så att en

elektronisk personalliggare kan föras på byggarbetsplatsen, ska föra en elektronisk personalliggare. I personalliggaren ska nödvändiga identifikationsuppgifter för näringsidkaren dokumenteras. Dessutom ska nödvändiga identifikationsuppgifter för de personer som är verksamma i näringsverksamheten löpande dokumenteras. Personer som under kortare tid bara lastar eller lossar material, varor eller hjälpmedel ska inte dokumenteras i personalliggaren (39 kap. 11 a § SFL). Vad som avses med byggverksamhet och byggarbetsplats framgår av 39 kap. 2 § första stycket SFL).

Dokumentationsskyldigheten omfattar samtliga personer som är verksamma i näringsverksamheten. Något krav på att personen ska vara anställd, eller ens uppbära ersättning, finns inte (prop. 2005/06:169 s. 126 och prop. 2014/15:6 s. 92).

I 9 kap. 5 § SFF anges närmare vilka uppgifter en personalliggare ska innehålla. En personalliggare ska innehålla uppgift om

1. näringsidkarens namn och personnummer, samordningsnummer eller organisationsnummer,
2. namn och personnummer eller samordningsnummer för personer som är verksamma i näringsverksamheten, samt
3. tidpunkten då respektive persons arbetspass påbörjas och avslutas.

Uppgifterna enligt punkten 2 och 3 ska avse varje verksamhetsdag och ska dokumenteras i omedelbar anslutning till att arbetspasset påbörjas och avslutas.

Uppgifterna i personalliggaren ska bevaras under två år efter utgången av det kalenderår då det för näringsverksamheten gällande beskattningsåret har gått ut.

Personalliggaren ska finnas tillgänglig för Skatteverket i verksamhetslokalen. Byggherren ska hålla personalliggaren tillgänglig för Skatteverket på byggarbetsplatsen. Den som bedriver byggverksamhet ska hålla sin personalliggare tillgänglig för Skatteverket och byggherren på byggarbetsplatsen (39 kap. 12 § SFL). Med detta menas att Skatteverket vid kontrollbesök omedelbart ska kunna se personalliggarens innehåll.

5.3.2 Kontrollbesök och kontrollavgift

Skatteverket får besluta om kontrollbesök för att kontrollera att den som är eller kan antas vara skyldig att föra personalliggare eller tillhandahålla utrustning så att en elektronisk personalliggare kan föras fullgör sina eventuella skyldigheter. Kontrollbesök får bara genomföras i verksamhetslokaler eller på byggarbetsplatser. Kontrollbesök på en byggarbetsplats får dock inte genomföras i en lägenhet som är avsedd att helt eller till en inte oväsentlig del användas som bostad (42 kap. 8 § SFL).

Skatteverket får vid ett sådant besök begära att en person som utför eller kan antas utföra arbetsuppgifter i verksamheten styrker sin identitet. Verket får vid kontrollbesök på en byggarbetsplats även fråga en sådan person för vilken näringsidkares räkning han eller hon utför arbetsuppgifter. Uppgifterna får stämmas av mot personalliggaren (42 kap. 8 a § SFL).

Kontrollbesöken är direkt kopplade till kontroll av dokumentationsskyldigheterna enligt 39 kap. 11–12 §§ SFL. Syftet med kontrollen

ska alltså vara att kontrollera att det finns en personalliggare tillgänglig som uppfyller föreskrivna krav. I det ligger att Skatteverket ska kontrollera att de personer som vid kontrollbesöket är verksamma också är upptagna i personalliggaren. Det handlar alltså om att få en omedelbar bild av om dokumentationsskyldigheten efterlevs (prop. 2010/11:165 s. 877 och prop. 2014/15:6 s. 94). Den som enligt ett beslut om kontrollbesök ska kontrolleras behöver inte underrättas om beslutet före besöket. Underrättelse om beslutet ska dock lämnas så snart det kan ske utan att kontrollen förlorar sin betydelse (42 kap. 10 § SFL). Ett kontrollbesök ska genomföras på ett sådant sätt att verksamheten inte hindras i onödan (42 kap. 11 § SFL).

Om Skatteverket tror att det finns uppgifter i en personalliggare som behövs i en skatteutredning, ska verket använda de generella kontrollbefogenheterna för att få del av uppgifterna, dvs. skrivbordskontroll och revision. Kontrollbesöket kan därmed inte användas för att på ett enklare sätt få tillgång till uppgifter om syftet är ett annat än att kontrollera dokumentationsskyldigheten som sådan (prop. 2010/11:165 s. 877 och prop. 2014/15:6 s. 94).

Om Skatteverket vid ett kontrollbesök finner att den som är skyldig att dokumentera identifikationsuppgifter i en personalliggare eller tillhandahålla utrustning så att en elektronisk personalliggare kan föras bl.a. inte fullgör sin skyldighet, ska en kontrollavgift tas ut. En kontrollavgift ska även tas ut om inte personalliggaren hålls tillgänglig för Skatteverket i verksamhetslokalen eller på byggarbetsplatsen (50 kap. 3 § SFL). Skatteverket kan besluta om hel eller delvis befrielse från kontrollavgiften om det är oskäligt att avgiften tas ut med fullt belopp (51 kap. 1 § SFL).

5.3.3 Uppdrag till Skatteverket

Regeringen har den 7 april 2016 gett Skatteverket i uppdrag att lämna förslag på hur systemet med krav på personalliggare kan utvidgas till att även omfatta bilverkstäder, partihandel med livsmedel samt kropps- och skönhetsvård (dnr Fi2016/01351/S3). Skatteverket ska redovisa sitt uppdrag senast den 1 april 2017. För att motverka skattefusk och svartarbete kommer regeringen att arbeta för att personalliggare införs i fler branscher (framgår av punkt 10 i 10-punktsprogrammet mot skatteflykt, skatteundandragande och penningtvätt, se avsnitt 4.1).

6 Överväganden och förslag om löpande uppgifter på individnivå

6.1 Behovet av löpande uppgifter på individnivå

Regeringens bedömning: I syfte att minska skattefusk och skatteundandragande bör vissa uppgifter om utbetalda ersättningar och skatteavdrag per betalningsmottagare lämnas löpande till Skatteverket i stället för bara en gång om året.

Om Skatteverket löpande skulle få tillgång till uppgifter per betalningsmottagare, skulle Skatteverket få ett bättre underlag för skattebeslut och kunna effektivisera kontrollverksamheten.

Ett sådant system skulle även vara positivt för betalningsmottagare, företag och andra utbetalare samt ge positiva offentligfinansiella effekter. Systemet skulle även vara positivt för andra uppgiftsmottagare än Skatteverket och kunna medföra att underlaget för statistik förbättras.

Promemorians bedömning: Överensstämmer i huvudsak med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: En stor majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller är positiva till Skatteverkets bedömning och lyfter fram flera fördelar med ett system där vissa uppgifter om utbetalda ersättningar och skatteavdrag per betalningsmottagare lämnas löpande till Skatteverket.

Ekonomistyrningsverket anser att ett sådant system är viktigt, eftersom det bl.a. skulle minska skattefelet och bidra till att stärka de offentliga finanserna. Dessutom kan myndigheternas handläggning bli mer effektiv och myndigheterna kan fatta korrekta beslut. *Sveriges Byggindustrier* framhåller arbetet med att stävja förekomsten av svartarbete och att Skatteverket skulle få ett nödvändigt kompletterande instrument för att löpande kunna stämma av uppgifter i personalliggare med uppgifter i arbetsgivardeklarationen. *Åklagarmyndigheten* anser att löpande uppgifter per betalningsmottagare torde kunna leda till att möjligheterna att kontrollera riktigheten av lämnade uppgifter ökar och till att fel kan upptäckas tidigare, särskilt i de branscher där det finns krav på personalliggare mot vilken man kan jämföra de lämnade uppgifterna. Detta bör i sin tur kunna få positiva följder för möjligheterna att utreda brott och återföra brottsvinster. *Ekobrottsmyndigheten* framför att åtgärden med att införa en skyldighet att löpande lämna uppgifter per betalningsmottagare till Skatteverket är en effektiv åtgärd för att minska den ekonomiska brottsligheten, öka kontrollmöjligheten och förbättra möjligheterna till utredning och lagföring. *Förvaltningsrätten i Stockholm* anser att ett sådant system innebär att Skatteverket ges möjlighet att i ett tidigt skede upptäcka felaktigheter, både omedvetna fel och rena skatteundandraganden. Även enskilda löntagare och andra betalningsmottagare ges möjlighet att på ett tidigt stadium upptäcka fel i uppgifter som en utbetalare lämnar till Skatteverket. Att oriktigheter upptäcks tidigt underlättar för både Skatteverket och enskilda. *Landsorganisationen i Sverige (LO)* anser att ett sådant system bör genomföras då det har goda förutsättningar att motverka brottslighet, främja rättvis konkurrens och minska skattefelet. Även *Tillväxtverket* anser att ett sådant system är positivt för konkurrensneutraliteten och därigenom på sikt även kommer att vara positivt för svenska företags konkurrenskraft.

Några remissinstanser, Ekonomistyrningsverket, *Konjunkturinstitutet (KI)* och *Statistiska centralbyrån (SCB)*, framhåller att systemet skulle kunna förbättra statistiken.

Näringslivets Skattedelegation (NSD), till vars yttrande *Svenskt Näringsliv* har anslutit sig, avstyrker dock Skatteverkets förslag eftersom promemorian inte gör det möjligt att bl.a. bedöma nyttan för Skatteverkets kontrollverksamhet och påverkan på skatteintäkterna. Liknande

Skälen för regeringens bedömning

Behovet av åtgärder för att bekämpa skattefusk och skatteundandragande

Skattepolitikens främsta syfte är att finansiera den gemensamma välfärden, olika samhällsfunktioner och andra offentliga utgifter. Det är viktigt att medborgarna har ett högt förtroende för skattesystemet och att det finns åtgärder för att bekämpa skattefusk och skatteundandragande.

I skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL, finns flera skyldigheter om att lämna uppgifter till Skatteverket, t.ex. skyldighet att lämna kontrolluppgifter, inkomstdeklaration och skattedeklaration. Uppgiftsskyldigheten är en central beståndsdel i skattesystemet. Vårt beskattningssystem bygger till stor del på uppgifter som enskilda ska lämna. Att uppgiftsskyldigheten fullgörs är således en nödvändig förutsättning för att skattesystemet ska kunna verka på avsett sätt. Det måste finnas effektiva verktyg för att rätt uppgifter ska lämnas till Skatteverket och för Skatteverkets kontrollverksamhet i syfte att säkra ett korrekt uttag av skatter och avgifter.

Frågan om arbetsgivare och andra utbetalare löpande bör lämna vissa uppgifter om utbetalda ersättningar och skatteavdrag på individnivå, dvs. per betalningsmottagare, till Skatteverket har diskuterats vid ett flertal tillfällen (se avsnitt 4.2).

Kontrolluppgift ska enligt gällande rätt lämnas om utgiven ersättning och förmån som utgör intäkt i inkomstslaget tjänst. Den som har gett ut ersättningen eller förmånen är uppgiftsskyldig. I kontrolluppgiften ska uppgift bl.a. lämnas om värdet av den ersättning eller förmån som har getts ut och om skatteavdrag. Aktuella uppgifter lämnas för varje betalningsmottagare och ska lämnas en gång om året (se avsnitt 5.1). Den som har gett ut aktuell ersättning och gjort skatteavdrag ska också lämna en arbetsgivardeklaration. I en arbetsgivardeklaration ska dock uppgifter inte lämnas för varje betalningsmottagare, utan en arbetsgivardeklaration ska innehålla uppgift om bl.a. den sammanlagda ersättning som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för och sammanlagt avdraget belopp. Aktuella uppgifter avser således totalsummorna för samtliga betalningsmottagare och ska lämnas varje månad till Skatteverket (se avsnitt 5.2.3).

Skatteverket föreslår att vissa uppgifter om utbetalda ersättningar och gjorda skatteavdrag per betalningsmottagare ska lämnas löpande till Skatteverket i stället för en gång per år i en kontrolluppgift. Skatteverket föreslår att dessa uppgifter ska lämnas i en arbetsgivardeklaration. Ett sådant förslag skulle medföra att uppgifterna normalt skulle lämnas varje månad till Skatteverket (se avsnitt 6.2). Skatteverket föreslår också att betalningsmottagaren löpande ska få tillgång till uppgifter om denne som lämnas av utbetalare till Skatteverket (se avsnitt 6.14). Skatteverket anser att det finns många fördelar med ett sådant system. Regeringen delar den bedömningen. Ett sådant system skulle vara positivt för Skatteverket, betalningsmottagare, företag och andra utbetalare samt ge positiva offentliga finansiella effekter. Systemet skulle även vara positivt för andra

uppgiftsmottagare än Skatteverket och kunna medföra att underlaget för statistik förbättras. Dessa positiva effekter, som även har lyfts fram av remissinstanserna, beskrivs närmare i det följande.

Några remissinstanser, bl.a. *NSD*, *NNR* och *Företagarna*, ifrågasätter förslagets positiva effekter för Skatteverkets kontrollverksamhet och den offentligfinansiella effekten och avstyrker därför förslaget i promemorian. Med hänsyn till dessa synpunkter har texten förtydligats. Synpunkterna behandlas även i avsnitt 9.1.2.

Skatteverket

Skatt på arbete tas ut dels som inkomstskatt, dels som socialavgifter. År 2013 inbringade dessa skatter sammanlagt 991 miljarder kronor, vilket utgjorde cirka 60 procent av det totala skatteuttaget (Skatter i Sverige Skattestatistisk årsbok 2015 SKV 152 utgåva 18 s. 93). Samma nivåer har gällt under ett flertal år. Med hänsyn till detta är det viktigt att säkerställa att rätt skatt blir fastställd och betald. För system som hanterar så stor del av skatteintäkterna krävs verktyg som stödjer medverkan och gör det svårt att göra fel.

Om Skatteverket löpande skulle få tillgång till uppgifter per betalningsmottagare, skulle Skatteverket få ett bättre underlag för skattebeslut och kunna effektivisera kontrollverksamheten. Aktuella uppgifter skulle innebära bättre uppgiftskvalitet, främst tack vare närheten i tid mellan utbetalning och uppgiftsskyldighet till Skatteverket, vilket möjliggör tidigare insatser från Skatteverkets sida jämfört med i dag då årliga kontrolluppgifter ger information långt i efterhand. Fel kan upptäckas tidigare och i nära anslutning till aktuell utbetalning. En skyldighet att löpande lämna uppgifter per betalningsmottagare skulle även kunna ha en allmänpreventiv effekt (avskräckande effekt). Vetskapen hos den uppgiftsskyldige om att Skatteverket och betalningsmottagare har möjlighet att se vilka uppgifter som utbetalaren lämnar löpande kan antas ha en kvalitetshöjande effekt.

Skatteverket genomför årligen avstämningar mellan uppgifter i arbetsgivardeklarationer och i kontrolluppgifter. Vid avstämningen kontrolleras att uppgiften om den sammanlagda ersättningen som utbetalaren har redovisat i arbetsgivardeklarationerna under året beloppsmässigt motsvaras av de uppgifter om ersättning som sedan lämnas i kontrolluppgifter. Motsvarande avstämning görs avseende skatteavdrag. I knappt 10 procent av fallen förekommer differenser som måste utredas. Skatteverket lägger ned ett betydande arbete på sådana avstämningar.

Skatteverket skickar ut deklaraionsblanketten med förifyllda inkomstuppgifter och en specifikation över kontrolluppgifter och en preliminär skatteuträkning till dem som ska lämna inkomstdeklaration. Uppgifter som lämnas i kontrolluppgifterna förtrycks i inkomstdeklarationen. Om en uppgift som förtryckts i inkomstdeklarationen är felaktig eller saknas, ska den deklaraionskyldige genom ändring eller tillägg lämna de uppgifter som behövs i deklaraionen. Skatteverket genomför också avstämningar mellan uppgifter i kontrolluppgifter och uppgifter i inkomstdeklarationer.

För Skatteverket tar avstämningar avseende arbetsgivaravgifter och skatteavdrag uppskattningsvis cirka 9 000 arbetsdagar per år i anspråk.

Sannolikt är dessa avstämningar även mycket tidskrävande för företagen och andra uppgiftsskyldiga.

Ett krav på att uppgifter per betalningsmottagare ska lämnas löpande torde minska risken för såväl oavsiktliga som avsiktliga fel i arbetsgivardeklarationen. Eventuella felsummeringar av de individuella beloppen skulle upptäckas på ett tidigt stadium – vid elektronisk inlämning redan innan arbetsgivardeklarationen skickas in. Andra fel skulle också kunna upptäckas tidigare än i dag, om betalningsmottagaren får tillgång till lämnade uppgifter. Fel som upptäcks i nära anslutning till utbetalningen torde vara lättare för den uppgiftsskyldige att rätta. Avsiktliga fel torde också försvåras om betalningsmottagaren kan kontrollera vilka uppgifter som har lämnats om denne till Skatteverket. Förutsättningarna för att fatta korrekta beslut om skatteavdrag och arbetsgivaravgifter skulle således förbättras, eftersom uppgifterna per betalningsmottagare möjliggör en kontroll av riktigheten i de sammanlagda beloppen. Behovet för Skatteverket att vidta ovan nämnda avstämningar avseende arbetsgivaravgifter och skatteavdrag torde minska betydligt, vilket skulle effektivisera Skatteverkets kontrollverksamhet. Den tid som Skatteverket lägger på dessa avstämningar skulle i stället kunna läggas på annan kontrollverksamhet.

Preliminär skatt ska betalas för beskattningsåret med belopp som så nära som möjligt kan antas motsvara den slutliga skatten för samma år (8 kap. 1 § SFL). Ett beslut om ändring av preliminär A-skatt (jämkning), innebär att arbetsgivaren ska göra ett lägre eller högre avdrag för skatt än vad som framgår av skattetabellen. Syftet med att jämka den preliminära skatten är att den ska stämma överens med den slutliga skatten. Det kan vara aktuellt med jämkning om betalningsmottagaren t.ex. har inkomst under endast en del av året, fler än en arbetsgivare eller utbetalare, inkomster som det inte görs skatteavdrag från eller har ränteutgifter. Om Skatteverket löpande skulle få tillgång till uppgifter per betalningsmottagare, skulle Skatteverket få ett bättre underlag för beslut om ändring av preliminär A-skatt.

Krav på personalliggare finns för restaurang-, frisör-, tvätter- och byggverksamhet. I en personalliggare ska nödvändiga identifikationsuppgifter för näringsidkaren och för de personer som är verksamma i näringsverksamheten dokumenteras. I personalliggaren ska tidpunkten då respektive persons arbetsplats påbörjas och avslutas för varje arbetsdag anges. Detta ska ske i omedelbar anslutning till att arbetspasset påbörjas och avslutas. Personalliggaren ska finnas tillgänglig för Skatteverket vid kontrollbesök (se avsnitt 5.3). Om Skatteverket löpande skulle få tillgång till uppgifter per betalningsmottagare, skulle Skatteverket kunna jämföra dessa uppgifter med uppgifter från personalliggare. Detta skulle förbättra förutsättningarna för Skatteverket att besluta om rätt skatter och avgifter.

Betalningsmottagare

Ett system där uppgifter per betalningsmottagare lämnas löpande till Skatteverket i kombination med att betalningsmottagare löpande får tillgång till uppgifterna, skulle också innebära en fördel och ökad trygghet för betalningsmottagarna. I dag kan en betalningsmottagare, t.ex. en arbetstagare, inte under beskattningsårets gång kontrollera att

arbetsgivaren har lämnat uppgift om t.ex. rätt utbetald ersättning till Skatteverket och redovisat avdragen skatt. Det är inte ovanligt att arbetstagare kontaktar Skatteverket med anledning av att de misstänker att deras arbetsgivare inte fullgör sin skyldighet att betala in avdragen skatt. Vissa tror felaktigt att Skatteverket löpande får uppgifter från arbetsgivare om utbetalda ersättningar och skatteavdrag per betalningsmottagare. Andra är medvetna om att Skatteverket inte har tillgång till sådana uppgifter men vill ändå framföra sina misstankar om felaktigheter samt få råd om hur de ska agera för att skydda sig själva.

Enligt gällande rätt ska den som är skyldig att lämna kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst senast den 31 januari närmast efter det år som kontrolluppgifterna gäller informera den som uppgiften avser om de uppgifter som lämnas i kontrolluppgiften. Med stöd av dessa informationsuppgifter från den kontrolluppgiftsskyldige får deklarationsskyldiga en möjlighet att rätta felaktiga kontrolluppgifter och därigenom bidra till att korrekta uppgifter förtrycks i inkomstdeklarationen, dvs. en möjlighet att med stöd av informationsuppgifterna påtala felaktigheter för den kontrolluppgiftsskyldige som sedan kan lämna en rättad kontrolluppgift.

Om aktuellt system genomförs och betalningsmottagare löpande får tillgång till uppgifterna som lämnas av utbetalarna, skulle en betalningsmottagare redan månaden efter en utbetalning kunna kontrollera att uppgift om rätt utbetald ersättning har lämnats till Skatteverket samt att utbetalaren har fullgjort sin skyldighet att göra skatteavdrag och att betala in den avdragna skatten till Skatteverket. Om betalningsmottagaren anser att utbetalaren har lämnat en felaktig uppgift till Skatteverket, kan betalningsmottagaren kontakta utbetalaren och försöka åstadkomma att utbetalaren rättar den felaktiga uppgiften. Detsamma gäller om betalningsmottagaren anser att en uppgift saknas. Därigenom kan korrekta uppgifter förtryckas i inkomstdeklarationen. Betalningsmottagaren kan även vända sig till Skatteverket och verket får sedan med stöd av uppgifterna från betalningsmottagaren bestämma om några granskningsåtgärder ska vidtas.

För en enskild betalningsmottagare skulle ett sådant system således medföra bättre insyn, förutsägbarhet och ökad trygghet genom att det blir enklare att kontrollera vilka uppgifter som utbetalare lämnar om denne till Skatteverket. Det skulle dessutom bli möjligt att kontrollera detta tidigare jämfört med i dag.

Företag och andra utbetalare

Ett krav på utbetalare att löpande lämna uppgifter per betalningsmottagare till Skatteverket skulle också kunna leda till en sundare konkurrens. Ett sådant krav skulle bidra till att mer korrekta uppgifter lämnas till Skatteverket. Kravet på att uppgifterna ska kunna kopplas till en viss betalningsmottagare skulle också göra det svårare att fuska med falska anställda. Det skulle också bli svårare för utbetalare att redovisa löneutbetalningar med för låga belopp eftersom betalningsmottagare kan kontrollera de uppgifter som har lämnats om denne till Skatteverket.

Åtgärder som syftar till att bekämpa skattefusk och skatteundandragande har positiva offentligfinansiella effekter.

Ett införande av ett system där uppgifter per betalningsmottagare lämnas löpande till Skatteverket i kombination med att betalningsmottagare får tillgång till uppgifterna, skulle kunna leda till en betydande minskning av skattefelet och därmed ökade intäkter från arbetsgivaravgifter och skatter. Skälet till det är bl.a. att Skatteverket skulle få ett bättre underlag för sina beslut och att kontrollverksamheten skulle kunna effektiviseras. Systemet förväntas också minska risken för såväl oavsiktliga som avsiktliga fel i arbetsgivardeklarationen. Oseriösa företag har i dag relativt lång tid på sig att ta ut vinster och kanske även försatts i konkurs innan kontrolluppgifter borde ha lämnats och Skatteverket därmed kan skapa sig en bild av vilka belopp som skulle ha redovisats. Skatteverkets möjligheter att få in uppgifter efter en konkurs skulle sannolikt också öka, eftersom det kan antas vara enklare för företrädare att bara lämna uppgifter per betalningsmottagare för några få månader i anslutning till konkursen, än att lämna kontrolluppgift för ett helt år i efterhand.

Ett sådant system kan också antas bidra till att skatter och avgifter i större utsträckning redovisas för rätt period. I dag är det i praktiken möjligt för en utbetalare att skjuta upp inbetalningen av skatter och avgifter. Skälet till det är att enbart den sammanlagda ersättning som utbetalaren är skyldig att betala arbetsgivaravgifter för och göra skatteavdrag för ska anges löpande i arbetsgivardeklarationen.

Andra uppgiftsmottagare och statistik

I avsnitt 7 föreslås att Försäkringskassan, Migrationsverket och Arbetsförmedlingen ska få tillgång till uppgifter per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration. En tillgång till dessa uppgifter förväntas bl.a. ge förutsättningar för positiva offentligfinansiella effekter inom deras ansvarsområden och effektivisera deras ärendehantering. Även flera andra mottagare, däribland Skatteverkets skattebrottsenheter (som utgör en särskild verksamhetsgren inom Skatteverket skild från verksamhetsgrenen beskattning) och Kronofogdemyndigheten, kommer enligt gällande bestämmelser att få tillgång till uppgifterna. Uppgifterna kan således vara till nytta även för mottagare som inte omfattas av de förslag om utlämnande som nu lämnas.

Åklagarmyndigheten lyfter fram att löpande uppgifter per betalningsmottagare torde kunna leda till att möjligheterna att kontrollera riktigheten av lämnade uppgifter ökar och till att fel i lämnade deklarerationer kan upptäckas tidigare. Detta bör i sin tur kunna få positiva följder för möjligheterna att utreda brott och återföra brottsvinster. Även *Ekobrottsmyndigheten* framför att åtgärden med att införa en skyldighet att löpande lämna uppgifter per betalningsmottagare till Skatteverket är en effektiv åtgärd för att minska den ekonomiska brottsligheten, öka kontrollmöjligheterna och förbättra möjligheterna till utredning och lagföring. Ett sådant system skulle således kunna medföra att berörda aktörers kontrollmöjligheter förbättras och att deras möjligheter till

utredning och lagföring förbättras. Åtgärden skulle vara effektiv för att bekämpa ekonomisk brottslighet.

Även underlaget för statistik torde förbättras. Uppgifter per betalningsmottagare som lämnas löpande kan medföra bättre möjligheter att inhämta uppgifter om inkomster som underlag för samhällets statistikframställning och för att förbättra kvaliteten på de inhämtade uppgifterna. Bättre underlag för statistik har ett samhällsekonomiskt värde.

Sammanfattning

För att skattesystemet ska kunna verka på avsett sätt krävs att uppgiftsskyldigheten till Skatteverket fullgörs på ett korrekt sätt. Skattefusk och skatteundandragande ska bekämpas. Det måste därför finnas effektiva verktyg för att rätt uppgifter ska lämnas till Skatteverket och för Skatteverkets kontrollverksamhet i syfte att säkra ett korrekt uttag av skatter och avgifter.

I syfte att minska skattefusk och skatteundandragande anser regeringen att vissa uppgifter om utbetalda ersättningar och skatteavdrag per betalningsmottagare bör lämnas löpande till Skatteverket i stället för bara en gång om året.

Om Skatteverket löpande skulle få tillgång till uppgifter per betalningsmottagare, skulle Skatteverket få ett bättre underlag för skattebeslut och kunna effektivisera kontrollverksamheten.

Ett sådant system skulle även vara positivt för betalningsmottagare, företag och andra utbetalare samt ge positiva offentligfinansiella effekter. Systemet skulle även vara positivt för andra uppgiftsmottagare än Skatteverket och kunna medföra att underlaget för statistik förbättras.

Denna bedömning delas av en stor majoritet av remissinstanserna.

6.2 Uppgifter på individnivå ska lämnas i arbetsgivardeklarationen

Regeringens förslag: Vissa uppgifter om utbetalda ersättningar och skatteavdrag per betalningsmottagare ska normalt lämnas i en arbetsgivardeklaration.

Samtidigt slopas skyldigheten att i arbetsgivardeklarationen lämna uppgift om den sammanlagda ersättning som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för, den sammanlagda ersättning som utbetalaren är skyldig att betala arbetsgivaravgifter för och sammanlagt avdrag med tillämpning av 2 kap. 21 § socialavgiftslagen (2000:980).

Regeringens bedömning: I syfte att begränsa den ökade administrativa bördan bör målsättningen vara att så långt som möjligt begränsa antalet uppgifter som ska lämnas till Skatteverket.

Uppgifterna per betalningsmottagare bör lämnas vid samma tidpunkt som övriga uppgifter ska lämnas i arbetsgivardeklarationen.

Beslut om skatteavdrag och arbetsgivaravgifter bör även i fortsättningen fattas på sammanlagd nivå.

Promemorians förslag och bedömning: Överensstämmer med regeringens förslag och bedömning.

Remissinstanserna: En stor majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot Skatteverkets förslag och bedömning.

Näringslivets regelnämnd (NNR), till vars yttrande *Svensk Handel* har anslutit sig, anser att det saknas en redogörelse för alternativa lösningar och på vilket sätt föreslagen lösning är den mest kostnadseffektiva givet det syfte som önskas uppnås. *Förvaltningsrätten i Stockholm* framhåller att det bör vara lättare och mer effektivt att rapportera samtliga uppgifter vid ett och samma tillfälle, i stället för att som i dag först rapportera arbetsgivaravgifter hänförliga till utbetald lön och därefter flera månader senare sammanställa övriga uppgifter om den utbetalda lönen i en kontrolluppgift. Förslaget torde även leda till att utbetalarna får en bättre och mer överskådlig redovisning.

Företagarna saknar alternativa lösningar, exempelvis kvartalsvis rapportering i stället för månadsvis för företag med mindre omsättning.

Några remissinstanser framhåller behovet av att den administrativa bördan inte får öka, t.ex. *Arbetsgivarverket* och *Almega AB*. *Tillväxtverket* bedömer att små företag utan elektroniskt lönesystem kommer att få en kännbar ökning av de administrativa kostnaderna. Det är därför viktigt med insatser för att underlätta för dessa företag. *Tjänstemännens centralorganisation (TCO)* anser bl.a. att den extra administrativa börda som arbetsgivare åläggs synes vara ytterst begränsad. Förändringarna innebär att en hel del krångel för mindre företag kan minskas, exempelvis de årliga kontrolluppgifterna och avstämningsarbetet med dessa.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Möjliga lösningar på uppgiftslämnande

Regeringen anser att vissa uppgifter om utbetalda ersättningar och skatteavdrag per betalningsmottagare (på individnivå) ska lämnas löpande till Skatteverket i stället för bara en gång om året.

En fråga att ta ställning till är hur den löpande uppgiftsskyldigheten ska gå till. *NNR*, till vars yttrande *Svensk Handel* har anslutit sig, anser att det saknas en redogörelse för alternativa lösningar och på vilket sätt föreslagen lösning är den mest kostnadseffektiva givet det syfte som önskas uppnås. I det följande redovisas ett antal olika lösningar.

En lösning skulle kunna vara att kontrolluppgiften om intäkt i inkomstslaget tjänst lämnas löpande, t.ex. månadsvis, i stället för en gång per år. Enligt huvudregeln ska kontrolluppgifter lämnas för varje kalenderår och ha kommit in till Skatteverket senast den 31 januari närmast följande kalenderår. Vissa kontrolluppgifter ska lämnas vid en annan tidpunkt (24 kap. 1–3 §§ SFL). Undantagen handlar dock inte om hur ofta kontrolluppgiften ska lämnas utan vid vilken tidpunkt kontrolluppgiften ska lämnas. Att reglera hur ofta en kontrolluppgift ska lämnas, dvs. oftare än årligen, skulle således vara en udda reglering i kontrolluppgiftssystemet. En annan nackdel med en sådan ordning skulle vara att utbetalaren fortfarande är tvungen att lämna motsvarande uppgifter på sammanlagd nivå för alla betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen, även om Skatteverket med beaktande av uppgifterna per betalningsmottagare skulle kunna underlätta för den uppgiftsskyldige genom att ange summan av dessa uppgifter i arbetsgivardeklarationen. Det är lämp-

ligt att så långt som möjligt begränsa den administrativa bördan för den uppgiftsskyldige och således begränsa antalet uppgifter som ska lämnas till Skatteverket.

En annan lösning skulle kunna vara att införa en ny uppgiftsskyldighet i skatteförfarandelagen. I skatteförfarandelagen finns flera skyldigheter att lämna uppgifter, nämligen skyldighet att lämna kontrolluppgifter, olika slags deklARATIONER, särskilda uppgifter, informationsuppgifter och periodiska sammanställningar. Syftet med de olika uppgiftsskyldigheterna skiljer sig åt. Regeringen anser att införande av en ny uppgiftsskyldighet i skatteförfarandelagen ska ske endast om det är absolut nödvändigt. Det är lämpligare för alla tillämpare att nya uppgifter lämnas inom ramen för befintligt system. En annan nackdel med en sådan ordning skulle vara att utbetalaren fortfarande är tvungen att lämna motsvarande uppgifter på sammanlagd nivå för alla betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen, även om Skatteverket med beaktande av uppgifterna per betalningsmottagare skulle kunna underlätta för den uppgiftsskyldige genom att ange summan av dessa uppgifter i arbetsgivardeklarationen. Det är lämpligt att så långt som möjligt begränsa den administrativa bördan för den uppgiftsskyldige och således begränsa antalet uppgifter som ska lämnas till Skatteverket.

Ytterligare en annan lösning skulle kunna vara att aktuella uppgifter per betalningsmottagare lämnas inom ramen för befintligt system. Med beaktande av syftet med de olika uppgiftsskyldigheterna skulle det vara lämpligast att aktuella uppgifter per betalningsmottagare lämnas i en arbetsgivardeklaration. Regeringen anser att det framstår som ekonomiskt rationellt att den som de facto måste lämna en arbetsgivardeklaration och vissa sammanlagda uppgifter avseende alla betalningsmottagare, samtidigt också lämnar uppgifter per betalningsmottagare som hör ihop med andra uppgifter som ska lämnas i arbetsgivardeklarationen. Att lämna uppgifterna i arbetsgivardeklarationen skulle vara det effektivaste sättet och skulle medföra minst belastning för Skatteverket och för de uppgiftsskyldiga. Det skulle också minimera risken för att de uppgifter som lämnas per betalningsmottagare inte överensstämmer med sammanlagda uppgifter som redovisas i arbetsgivardeklarationen. Det är en sådan lösning som Skatteverket förordar. Remissinstanserna har inte haft något att invända mot en sådan lösning i sak. *Förvaltningsrätten i Stockholm* framhåller att det bör vara lättare och mer effektivt att rapportera samtliga uppgifter vid ett och samma tillfälle, i stället för att som i dag först rapportera arbetsgivaravgifter hänförliga till utbetald lön och därefter flera månader senare sammanställa övriga uppgifter om den utbetalda lönen i en kontrolluppgift. Förslaget torde även leda till att utbetalarna får en bättre och mer överskådlig redovisning.

Att lämna uppgifter per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration är dessutom inte heller helt främmande utifrån ett skatteförfarandeperspektiv. Redan i dag finns en skyldighet att redovisa vissa utbetalda ersättningar per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration. Det gäller ersättningar som är skattepliktiga enligt lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl., förkortad A-SINK. Sådana ersättningar ska enligt 6 kap. 3 § skatteförfarandeförordningen (2011:1261), förkortad SFF, redovisas per betalnings-

mottagare i en bilaga till arbetsgivardeklarationen. Förutom uppgift om ersättningens och skatteavdragets storlek samt identifikationsuppgifter för betalningsmottagaren, ska även vissa andra uppgifter lämnas i bilagan.

Mot denna bakgrund föreslår regeringen att vissa uppgifter om utbetalda ersättningar och skatteavdrag per betalningsmottagare normalt ska lämnas i en arbetsgivardeklaration. Genom att uppgifterna lämnas i arbetsgivardeklarationen kommer uppgifterna normalt att lämnas varje månad. I vilka fall uppgifter för en viss betalningsmottagare ska lämnas i en arbetsgivardeklaration anges i avsnitt 6.3.

Till skillnad från de särregler som i dag gäller för ersättningar som är skattepliktiga enligt A-SINK anser regeringen att de nya bestämmelserna bör placeras i skatteförfarandelagen. De föreslagna bestämmelserna är av sådan art att reglering bör ske i lag.

Begränsning av den administrativa bördan

En nackdel med den föreslagna ordningen där vissa uppgifter om utbetalda ersättningar och gjorda skatteavdrag per betalningsmottagare normalt ska lämnas varje månad i stället för en gång per år, är att den administrativa bördan för de uppgiftsskyldiga skulle öka.

Några remissinstanser framhåller behovet av att den administrativa bördan inte ökar, t.ex. *Arbetsgivarverket* och *Almega AB*. *Tillväxtverket* bedömer att små företag utan elektroniskt lönesystem kommer att få en kännbar ökning av de administrativa kostnaderna och anser att det därför är viktigt med insatser för att underlätta för dessa företag. *TCO* anser att den extra administrativa börda som arbetsgivare åläggs synes vara ytterst begränsad.

Regeringen har förståelse för den oro som anförs av remissinstanserna när det gäller den ökade administrativa bördan för uppgiftsskyldiga.

Skatteförfarandelagen är en teknikneutral lagstiftning och innehåller därför inga bestämmelser om elektroniskt uppgiftslämnande (prop. 2010/11:165 s. 343 f.).

En arbetsgivardeklaration kan lämnas elektroniskt eller på papper. Arbetsgivardeklarationen kommer inom ramen för de nu lämnade förslagen att kunna lämnas elektroniskt antingen genom att en fil med samtliga uppgifter överförs eller genom att den uppgiftsskyldige manuellt registrerar nödvändiga uppgifter för varje betalningsmottagare. Detta kommer att kunna ske genom användning av en s.k. e-tjänst där den uppgiftsskyldige loggar in sig med en e-legitimation. Skatteverket bör utveckla elektroniska lösningar som innebär att arbetsgivardeklarationen kan lämnas direkt från den uppgiftsskyldiges lönesystem. Skatteverket har som målsättning att ett sådant alternativ ska finnas tillgängligt under 2019.

Skatteverket vill att så många som möjligt ska lämna arbetsgivardeklarationen elektroniskt och kommer att sträva efter att de elektroniska tjänster som erbjuds är utformade så att de är det bästa alternativet för de allra flesta utbetalare. Elektronisk inlämning är kostnadseffektivt och minskar risken för fel. Eftersom det kan finnas uppgiftsskyldiga som saknar tillgång till dator, finns möjligheten att lämna deklarationen på

papper. På sikt bör det även på frivillig väg vara möjligt att uppnå att arbetsgivardeklarationer så gott som uteslutande lämnas elektroniskt.

Det är dessutom viktigt att framhålla att omständigheten att uppgifter per betalningsmottagare ska lämnas i arbetsgivardeklarationen inte innebär att en arbetsgivardeklaration ska lämnas för varje betalningsmottagare (jfr förenklad arbetsgivardeklaration).

Hur stor ökningen av den administrativa bördan blir för ett visst företag beror bl.a. på vilket inlämnings sätt som används. För företag som har tillgång till lönesystem med möjlighet att lämna uppgifter genom filöverföring kan ökningen antas bli försumbar. För enskilda företag kan förslaget också medföra positiva effekter i form av minskade kostnader. Det beror på att de kostnader som kan uppkomma till följd av differenser mellan uppgifter per betalningsmottagare och uppgifter på sammanlagd nivå skulle minska om båda typerna av uppgifter lämnas vid samma tillfälle.

I syfte att begränsa den ökade administrativa bördan bör målsättningen vara att så långt som möjligt begränsa antalet uppgifter som ska lämnas till Skatteverket. I det följande anges kortfattat vilka åtgärder som föreslås för att begränsa den administrativa bördan och underlätta för den uppgiftsskyldige.

Även om det inte finns någon skyldighet att lämna uppgifter om en viss betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration, föreslår regeringen att sådana uppgifter ändå får lämnas om uppgifter om mottagaren annars ska lämnas i en kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst eller en kontrolluppgift om skattereduktion för förmån av hushållsarbete (se avsnitt 6.5). Regeringen föreslår också att kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst eller kontrolluppgift om skattereduktion för förmån av hushållsarbete inte ska lämnas, om sådan ersättning eller förmån respektive underlaget för skattereduktionen har redovisats eller skulle ha redovisats per betalningsmottagare av utgivaren i en arbetsgivardeklaration. Dessutom slopas skyldigheten att lämna vissa kontrolluppgifter. Även innehållet i vissa kontrolluppgifter begränsas (se avsnitt 6.9 och 6.10). Härigenom undviks bl.a. ett resurskrävande avstämningsarbete för både Skatteverket och utbetalaren.

Som nämns ovan finns redan i dag en skyldighet att redovisa vissa utbetalda ersättningar per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration. Det gäller ersättningar som är skattepliktiga enligt A-SINK. Sådana ersättningar ska redovisas per betalningsmottagare i en bilaga till arbetsgivardeklarationen. Regeringen föreslår att de särskilda regler som i dag gäller för redovisning av ersättningar och förmåner som är skattepliktiga enligt A-SINK slopas till största delen, som en följd av förslaget att införa en mer generell skyldighet att lämna uppgift om utbetalda ersättningar per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen (se avsnitt 6.7).

Enligt 26 kap. 19 § 1, 3 och 4 SFL ska en arbetsgivardeklaration innehålla uppgift om den sammanlagda ersättning som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för, den sammanlagda ersättning som utbetalaren är skyldig att betala arbetsgivaravgifter för och sammanlagt avdrag med tillämpning av 2 kap. 21 § socialavgiftslagen (2000:980), förkortad SAL. I 2 kap. 21 § SAL finns bestämmelser om ersättning som motsvarar utgifter i arbetet. Om en ersättning till viss del motsvarar

utgifter i arbetet är ersättningen till den delen avgiftsfri, om ifrågasvarande utgifter under året kan beräknas uppgå till minst 10 procent av ersättningen från utgivaren under samma år. Det innebär således att utgivaren får dra av för dessa utgifter när skatteavdrag och arbetsgivaravgifter beräknas. Utgifter för bestämda yrkesgrupper beräknas enligt schablon grundad på de genomsnittliga utgifterna inom respektive grupp.

Med hänsyn till att utbetalaren ska lämna uppgift om utbetalda ersättningar per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen, anser regeringen att utbetalaren inte samtidigt ska behöva lämna uppgift om sammanlagt belopp, dvs. för alla betalningsmottagare. Regeringen föreslår därför att skyldigheten att i arbetsgivardeklarationen lämna uppgift om den sammanlagda ersättning som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för och den sammanlagda ersättning som utbetalaren är skyldig att betala arbetsgivaravgifter för slopas. Detsamma gäller uppgiften om sammanlagt avdrag med tillämpning av 2 kap. 21 § SAL. Uppgift om sammanlagda skatteavdrag ska dock även i fortsättningen lämnas i arbetsgivardeklarationen, trots att uppgift om skatteavdrag även ska lämnas per betalningsmottagare. Det beror på att Skatteverkets beslut kommer att avse de sammanlagda belopp som utbetalaren ska betala in. Arbetsgivaravgifterna ska bara redovisas på sammanlagd nivå.

När ska uppgifter per betalningsmottagare lämnas?

Den som är registrerad ska lämna en arbetsgivardeklaration för varje redovisningsperiod. Om Skatteverket skriftligen upplyses om att det varken finns skatteavdrag eller arbetsgivaravgifter att redovisa för en viss redovisningsperiod, behöver deklaration dock inte lämnas för den perioden (26 kap. 3 § SFL). En redovisningsperiod omfattar i detta fall en kalendermånad (26 kap. 10 § SFL). En arbetsgivardeklaration ska lämnas till Skatteverket månaden efter redovisningsperioden. En arbetsgivare ska således lämna uppgifter i arbetsgivardeklarationen månaden efter den månad då ersättning har betalats ut eller en anställd har fått en förmån.

Regeringen anser att vissa uppgifter om utbetalda ersättningar och skatteavdrag per betalningsmottagare ska redovisas i arbetsgivardeklarationen. En fråga att ta ställning till är när dessa uppgifter ska lämnas i arbetsgivardeklarationen. Ska de lämnas vid samma tidpunkt som övriga uppgifter ska lämnas i arbetsgivardeklarationen eller finns det skäl att lämna dessa uppgifter vid en annan tidpunkt?

Skatteverket föreslår inte någon ändring när det gäller tidpunkten för redovisning av utbetalda ersättningar och skatteavdrag i en arbetsgivardeklaration. *Företagarna* saknar alternativa lösningar, exempelvis kvartalsvis rapportering i stället för månadsvis för företag med mindre omsättning.

Det bör vara lättare och mer effektivt att rapportera samtliga uppgifter vid ett och samma tillfälle, dvs. både uppgifter per betalningsmottagare och de sammanlagda uppgifterna för alla betalningsmottagare. Skäl saknas också att förändra tidpunkten för när en arbetsgivardeklaration ska lämnas, för alla eller för företag med mindre omsättning. En sådan reglering torde bl.a. medföra att Skatteverket inte skulle få ett lika bra

underlag för skattebeslut och att Skatteverket inte skulle kunna effektivisera kontrollverksamheten lika mycket som vid månadsvis rapportering. Möjligheten att bl.a. bekämpa skattebrott och skatteundandragande skulle begränsas något med en sådan reglering. Regeringen delar därför Skatteverkets bedömning att någon ändring inte ska föreslås när det gäller tidpunkten för redovisning av utbetalda ersättningar i en arbetsgivardeklaration. Uppgifterna per betalningsmottagare ska således normalt redovisas i arbetsgivardeklarationen månaden efter den månad då ersättningen har betalats ut eller en anställd har fått en förmån.

Beslut om skatteavdrag och arbetsgivaravgifter

Enligt gällande rätt ska en arbetsgivardeklaration innehålla uppgift om bl.a. den sammanlagda ersättning som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för, sammanlagt avdraget belopp, den sammanlagda ersättning som utbetalaren är skyldig att betala arbetsgivaravgifter för och periodens sammanlagda arbetsgivaravgifter. Beslut om skatteavdrag och arbetsgivaravgifter fattas med ledning av bl.a. innehållet i deklARATIONEN. Beslut om skatteavdrag och arbetsgivaravgifter fattas således på sammanlagd nivå.

Regeringen delar Skatteverkets bedömning om att beslut om skatteavdrag och arbetsgivaravgifter även i fortsättningen bör fattas på sammanlagd nivå och inte per betalningsmottagare. En annan ordning skulle bl.a. medföra en ökad administration för Skatteverket och uppgiftsskyldiga. Uppgifter per betalningsmottagare kommer dessutom att fungera som en kontrolluppgift.

Förenklad arbetsgivardeklaration

Enligt 26 kap. 4 § SFL får en fysisk person eller ett dödsbo som har betalat ut ersättning för arbete till en annan fysisk person fullgöra skyldigheten att lämna arbetsgivardeklaration för den ersättningen genom att lämna en förenklad arbetsgivardeklaration, om ersättningen inte utgör utgift i en näringsverksamhet som utbetalaren bedriver. En förenklad arbetsgivardeklaration ska bara lämnas för redovisningsperioder då ersättning har betalats ut. En deklaration ska lämnas för varje betalningsmottagare. I avsnitt 5.2.4 anges vilka uppgifter som en förenklad arbetsgivardeklaration ska innehålla.

Den förenklade arbetsgivardeklarationen används också som kontrolluppgift och den som lämnar en förenklad arbetsgivardeklaration behöver därför inte lämna kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst (15 kap. 8 § 3 SFL).

Förslagen i propositionen innebär inte att den förenklade arbetsgivardeklarationen slopas. Möjligheten att under vissa förutsättningar fullgöra skyldigheten att lämna arbetsgivardeklaration genom att lämna en förenklad arbetsgivardeklaration kommer således att finnas kvar.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 26 kap. 19 § SFL.

6.3 Vilka uppgifter på individnivå ska lämnas i arbetsgivardeklarationen?

Prop. 2016/17:58

Regeringens förslag: En arbetsgivardeklaration ska för varje betalningsmottagare innehålla uppgift om

1. den ersättning för arbete som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för,
2. den ersättning som är skattepliktig inkomst enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta eller lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. och som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för,
3. skatteavdragets belopp,
4. ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift,
5. den ersättning som utgivaren är skyldig att betala arbetsgivaravgifter för, och
6. avdrag med tillämpning av 2 kap. 21 § socialavgiftslagen (2000:980).

Ersättning som betalas ut på grund av pensionsförsäkring eller återköp av sådan försäkring, ersättning som betalas ut till förmånstagare enligt ett sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229), dvs. avtal med ett utländskt tjänstepensionsinstitut, samt skatteavdrag från sådan ersättning ska inte redovisas per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen.

Den som betalar ut ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift ska vara skyldig att lämna skattedeklaration och redovisa ersättningen i en arbetsgivardeklaration. Skatteverket ska registrera den som betalar ut sådan ersättning.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Arbetslöshetskassornas samorganisation (SO)* anser att även uppgifter om ersättningar från pensionsförsäkring ska redovisas löpande i arbetsgivardeklarationen. Övriga remissinstanser har inte haft något att invända mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag

I vilka fall ska uppgifter på individnivå lämnas i en arbetsgivardeklaration?

I efterföljande avsnitt anges vilka uppgifter på individnivå, dvs. per betalningsmottagare, som regeringen föreslår ska lämnas i en arbetsgivardeklaration. I vilka fall uppgifter för en viss betalningsmottagare ska lämnas i en arbetsgivardeklaration måste dock läsas mot bakgrund av övriga bestämmelser om skatteavdrag och arbetsgivardeklarationen och kan inte läsas isolerade från dessa bestämmelser.

Den som betalar ut ersättning för bl.a. arbete som är skattepliktig enligt inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, ska göra skatteavdrag för preliminär skatt. Skatteavdrag ska göras vid varje tillfälle då utbetalning sker (10 kap. 2 § SFL).

Den som är skyldig att göra skatteavdrag eller betala arbetsgivaravgifter eller som har gjort ett skatteavdrag utan att vara skyldig att göra det ska lämna en skattedeklaration (26 kap. 2 § 1 SFL). I nyss nämnda

paragraf anges således vem som är skyldig att lämna en skatte-deklaration. Skyldigheten ska sedan fullgöras genom att en arbetsgivar-deklaration lämnas. Skatteavdrag och arbetsgivaravgifter ska redovisas i en arbetsgivardeklaration för redovisningsperioder. Den som är registrerad ska lämna en arbetsgivardeklaration för varje redovisningsperiod. Om den registrerade skriftligen upplyser Skatteverket om att det varken finns skatteavdrag eller arbetsgivaravgifter att redovisa för en viss redovisningsperiod, behöver deklaration dock inte lämnas för den perioden (26 kap. 3 § SFL).

1 10 kap. 4–13 §§ SFL anges undantag från skyldigheten att göra skatteavdrag från ersättning för arbete. Skatteavdrag ska bl.a. inte göras om ersättningen understiger vissa i lagen angivna belopp. Skatteavdrag ska inte heller göras avseende vissa i lagen angivna ersättningar och betalningsmottagare, om Skatteverket har beslutat om befrielse från skatteavdrag eller om betalningsmottagaren är godkänd för F-skatt. Det finns även undantag från skyldigheten att betala arbetsgivaravgifter i 2 kap. SAL.

Skatteavdrag ska bl.a. inte göras från ersättning för arbete om det kan antas att den ersättning som utbetalaren sammanlagt kommer att betala ut till mottagaren under kalenderåret understiger 1 000 kronor. Den bestämmelsen innebär bl.a. att om en utbetalare har gjort en utbetalning om 400 kronor och vid den tidpunkten antagit att några flera utbetalningar inte skulle göras under året, ska skatteavdrag inte göras från ersättningen. Om samma utbetalare senare under året ändå gör en utbetalning om t.ex. 800 kronor, vilket medför att utbetalning har skett med totalt 1 200 kronor under året, ska utbetalaren ändå bara göra skatteavdrag från ersättningen om 800 kronor.

I vilka fall uppgifter för en viss betalningsmottagare ska lämnas i en arbetsgivardeklaration måste således läsas mot bakgrund av ovan nämnda bestämmelser.

Bestämmelserna om skyldighet att lämna skattedeklaration i form av en arbetsgivardeklaration ska inte utvidgas jämfört med i dag, förutom när det gäller ersättningar som är underlag för statlig ålderspensionsavgift (se nedan). En arbetsgivardeklaration ska lämnas om det finns skatteavdrag och arbetsgivaravgifter att redovisa. Normalt är det således bara om utbetalaren har betalat ut ersättning som är underlag för skatteavdrag eller arbetsgivaravgifter som redovisning per betalningsmottagare måste göras i en arbetsgivardeklaration. Om en ersättning inte utgör underlag för skatteavdrag eller arbetsgivaravgifter, t.ex. på grund av att ersättningen understiger en angiven beloppsgräns, ska ersättningen inte redovisas per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration utan då ska ersättningen redovisas i en kontrolluppgift. Detsamma gäller ersättningar som av annan anledning varken är underlag för skatteavdrag eller arbetsgivaravgifter (förutsatt att inte även annan ersättning betalas ut till samma mottagare under samma månad, se avsnitt 6.4). Ett undantag från denna princip föreslås dock när det gäller ersättningar som är underlag för statlig ålderspensionsavgift. Sådana ersättningar ska alltid redovisas i arbetsgivardeklarationen.

Framöver kommer således vissa utbetalare att lämna uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer och vissa utbetalare kommer att lämna uppgifter per betalningsmottagare i kontrolluppgifter.

En utbetalare kan dock behöva lämna uppgifter för en viss betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration och uppgifter för en annan betalningsmottagare i en kontrolluppgift. En och samma utbetalare kommer dock inte att lämna uppgift om samma ersättning till en viss betalningsmottagare i både en arbetsgivardeklaration och i en kontrolluppgift (se avsnitt 6.9). I avsnitt 6.5 föreslås att frivillig redovisning per betalningsmottagare kan göras i arbetsgivardeklarationen.

Ersättning för arbete ska normalt redovisas per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen

Enligt huvudregeln ska skatteavdrag göras från kontant ersättning för arbete. Som ersättning för arbete räknas i skatteförfarandelagen även

1. pension,
2. livränta som inte är ersättning för avyttrade tillgångar,
3. ersättning på grund av sjuk- eller olycksfallsförsäkring som har tecknats i samband med tjänsten om ersättningen inte utgör livränta,
4. engångsbelopp på grund av personskada,
5. sjukpenning och annan ersättning som avses i 11 kap. 24, 30, 31, 34 och 36 §§ samt 15 kap. 8 § IL,
6. ersättning för förlorad arbetsförtjänst och för intrång i näringsverksamhet,
7. undantagsförmåner och sådant periodiskt understöd eller sådan liknande periodisk utbetalning som givaren enligt inkomstskattelagen ska dra av i inkomstslaget näringsverksamhet,
8. behållning på pensionssparkonto som ska avskattas enligt 58 kap. 33 § IL på grund av att pensionssparavtalet har upphört att gälla eller att behållningen har tagits i anspråk vid utmätning, konkurs eller ackord,
9. ersättning för ökade levnadskostnader som lämnas vid sådan tjänsteresa som avses i 12 kap. 6 § IL, till den del ersättningen överstiger
 - a) de schablonbelopp som anges i 12 kap. 6 a, 10–15, 17 och 21 §§ IL, eller
 - b) den faktiska utgiften när det gäller kostnad för logi,
10. andra ersättningar för kostnader i tjänsten än de som avses i 9, till den del ersättningen avser kostnader som det är uppenbart att mottagaren inte får dra av vid beskattningen, och
11. annan kontant ersättning som betalas ut med anledning av tjänsten (10 kap. 3 § SFL).

Regeringen anser att en skyldighet att lämna vissa uppgifter om utbetalda ersättningar och skatteavdrag per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen bör införas. Det är lämpligt att denna skyldighet utformas på ett sådant sätt att den så långt som möjligt passar in i det gällande systemet med uppgiftsskyldighet i arbetsgivardeklarationen. Skyldigheten att månadsvis redovisa vissa uppgifter om utbetalda ersättningar och skatteavdrag per betalningsmottagare bör därför gälla sådan ersättning för arbete som avses i 10 kap. 3 § SFL.

Uppgift om ersättning för arbete för en viss betalningsmottagare ska bara lämnas om utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag från sådan ersättning, dvs. att något undantag från skyldigheten att göra skatteavdrag från ersättning för arbete enligt 10 kap. SFL inte är tillämpligt.

Regeringen föreslår således att en arbetsgivardeklaration även för varje betalningsmottagare ska innehålla uppgift om den ersättning för arbete som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för.

Skäl finns dock att undanta vissa ersättningar trots att de utgör ersättning för arbete. Dessa redovisas i efterföljande avsnitt.

Ersättningar på grund av pensionsförsäkringar m.m.

Som ersättning för arbete räknas vid tillämpningen av skatteförfarandelagen även pension (10 kap. 3 § andra stycket 1 SFL). Av 3 kap. 2 § SFL framgår att termer och uttryck som används i skatteförfarandelagen har samma betydelse och tillämpningsområde som i de lagar enligt vilka en skatt eller en avgift bestäms, om inte något annat anges i lagen. Vad som avses med pension anges i inkomstskattelagen. Med pension avses bl.a. ersättningar som betalas ut på grund av pensionsförsäkring eller återköp av sådan försäkring eller ersättningar som betalas ut till förmånstagare enligt ett sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket IL (10 kap. 5 § första stycket 4 och 5 IL). Med ett sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket IL menas ett avtal med ett utländskt tjänstepensionsinstitut om tjänstepension. Betalningar enligt ett sådant avtal likställs med betalning av en premie för pensionsförsäkring under vissa förutsättningar.

Eftersom skatteavdrag ska göras från utbetald pension ska utbetalaren redovisa pensionen och skatteavdraget i en arbetsgivardeklaration. Detta gäller om verksamheten bedrivs från ett fast driftställe i Sverige. Om verksamheten inte bedrivs från ett fast driftställe i Sverige, ska skatteavdrag inte göras och utbetald ersättning behöver då inte redovisas i en arbetsgivardeklaration.

Enligt 58 kap. 16 a § första stycket IL ska ett pensionsförsäkringsavtal innehålla villkor om att försäkringsgivaren ska lämna kontrolluppgift enligt 15, 22 och 23 kap. SFL. Samma krav gäller för sådana tjänstepensionsavtal som avses i 28 kap. 2 § andra stycket IL (58 kap. 1 a § IL). I 15 kap. SFL finns bestämmelser om kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst. Kontrolluppgiften ska bl.a. innehålla uppgift om ersättningen ges ut på grund av tjänstepensionsförsäkring eller sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket IL (15 kap. 9 § första stycket 5 SFL). I 22 kap. 10 och 11 §§ SFL finns bestämmelser om skyldighet att lämna kontrolluppgift om omständigheter som medför eller kan medföra avskattning av en pensionsförsäkring eller ett tjänstepensionsavtal. Avskattning innebär att det kapital som hänför sig till en pensionsförsäkring ska tas upp i inkomstslaget tjänst (58 kap. 19 § IL). Av 23 kap. 2 § SFL framgår att aktuella kontrolluppgifter även ska lämnas för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga.

Kontrolluppgifter ska enligt huvudregeln lämnas för varje kalenderår och ha kommit in till Skatteverket senast den 31 januari närmast följande kalenderår. Vissa kontrolluppgifter om pensionsförsäkringar och tjänstepensionsavtal, bl.a. kontrolluppgift enligt 22 kap. 10 och 11 §§ SFL, ska ha kommit in till Skatteverket inom 14 dagar från den dag då den omständighet som utlöste kontrolluppgiftsskyldigheten inträffade (24 kap. 1 och 2 §§ SFL). Det ansågs vara väsentligt för effektiviteten i

de samlade förslagen att de nödvändiga uppgifterna om transaktioner blir tillgängliga för Skatteverket i nära anslutning till överföringen eller överlåtelsen. En överföring av en försäkrings värde till en ny försäkring kan ske vid flera tillfällen under samma år och det är viktigt att villkoren för pensionsförsäkring eller tjänstepensionsavtal är uppfyllda vid vart och ett av dessa tillfällen (prop. 2007/08:55 s. 62).

Om dessa kontrolluppgifter inte lämnas kan det leda till avskattning av pensionsförsäringen respektive tjänstepensionsavtalet (58 kap. 19 a § IL). Den försäkrade kan under vissa förutsättningar själv läka bristen genom att till Skatteverket ge in uppgifter om försäkringen eller avtalet som denne har fått från försäkringsgivaren eller tjänstepensionsinstitutet (58 kap. 19 b § IL). Denna möjlighet gäller bara om bristen avser en sådan kontrolluppgift som ska lämnas senast den 31 januari året efter beskattningsåret, t.ex. kontrolluppgift om utgiven ersättning från en pensionsförsäkring eller ett tjänstepensionsavtal enligt 15 kap. SFL.

Regleringen i 58 kap. IL bör enligt Skatteverkets mening inte ändras för att passa in i ett system med redovisning av vissa uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen i stället för i kontrolluppgifter. Om skyldigheten för försäkringsgivare och tjänstepensionsinstitut att en gång om året lämna kontrolluppgift om utgiven ersättning från pensionsförsäkring eller tjänstepensionsavtal enligt 15 kap. SFL skulle ersättas med en skyldighet att löpande (upp till 12 gånger om året) lämna motsvarande uppgifter i arbetsgivardeklarationen, bedömer Skatteverket att risken ökar för att avskattningssituationer uppkommer. Det blir också mer betungande för den enskilde att kontrollera att försäkringsgivaren eller tjänstepensionsinstitutet har fullgjort sin uppgiftsskyldighet. Regeringen delar Skatteverkets bedömning. Regeringen föreslår därför att uppgift för varje betalningsmottagare om ersättning för arbete eller skatteavdrag från ersättning för arbete inte ska lämnas i arbetsgivardeklarationen om ersättningen är sådan som avses i 10 kap. 5 § första stycket 4 och 5 IL, dvs. ersättning som betalas ut på grund av pensionsförsäkring eller återköp av sådan försäkring eller ersättning som betalas ut till förmånstagare enligt ett sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket IL. Dessa uppgifter bör således även fortsättningsvis redovisas i en kontrolluppgift. Detsamma gäller uppgift om skatteavdrag från sådan ersättning. Däremot ska arbetsgivardeklarationen innehålla uppgift om det sammanlagda beloppet av sådan ersättning som avses i 10 kap. 5 § första stycket 4 och 5 IL, om utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för sådan ersättning. Dessutom ska uppgift om sammanlagda skatteavdrag lämnas i deklarationen.

Vad som nu har sagts gäller inte ersättning som betalas ut från pensionssparkonto eller behållning på pensionssparkonto som ska avskattas (10 kap. 5 § andra stycket IL och 10 kap. 3 § andra stycket 1 och 8 SFL). Sådan utbetalning och behållning ska normalt redovisas per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration i stället för i en kontrolluppgift. Det följer av att de omfattas av definitionen av ersättning för arbete i skatteförordningen och att skatteavdrag normalt ska göras.

I 13 kap. SFL finns bestämmelser om redovisning och betalning av särskild inkomstskatt.

Den som betalar ut kontant ersättning eller annat vederlag som är skattepliktig inkomst enligt SINK ska göra skatteavdrag för sådan skatt under vissa förutsättningar. Det krävs att Skatteverket i ett beslut om särskild inkomstskatteredovisning har angett att skatteavdrag ska göras och att utbetalaren känner till beslutet. Skatteavdrag ska dock inte göras om utbetalaren är hemmahörande i utlandet (13 kap. 3 § SFL). I ett beslut om särskild inkomstskatteredovisning beslutar Skatteverket huruvida skatt för en fysisk person ska tas ut enligt SINK (13 kap. 1 § SFL).

Även den som betalar ut kontant ersättning eller annat vederlag som är skattepliktig inkomst enligt A-SINK ska göra skatteavdrag för sådan skatt (13 kap. 4 § SFL).

Skyldigheten att lämna vissa uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen bör enligt regeringens mening inte bara gälla sådan ersättning för arbete som avses i 10 kap. 3 § SFL, utan även sådan kontant ersättning eller annat vederlag som är skattepliktig inkomst enligt SINK och A-SINK och som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för enligt 13 kap. 3 och 4 §§ SFL. Vilka olika ersättningar som vid tillämpningen av skatteförfarandelagen ska räknas som ersättning för arbete enligt 10 kap. 3 § SFL överensstämmer inte med de ersättningar som är skattepliktig inkomst enligt SINK och A-SINK. Regeringen föreslår därför att en arbetsgivardeklaration för varje betalningsmottagare även ska innehålla uppgift om den ersättning som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för enligt 13 kap. 3 och 4 §§ SFL och skatteavdrag från sådan ersättning.

Ersättningar som är underlag för statlig ålderspensionsavgift

Av 1 § lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift framgår att staten för varje år ska betala statlig ålderspensionsavgift. Avgiften betalas endast för personer som är försäkrade för inkomstgrundad ålderspension enligt 4 och 6 kap. socialförsäkringsbalken och som uppfyller förutsättningarna för tillgodoräknande av pensionsrätt för inkomstpension eller av pensionspoäng.

Ersättningar, såsom t.ex. sjukpenning, rehabiliteringspenning, arbets-skadesjukpenning, föräldrapenningsförmåner, närståendepenning och dagpenning från arbetslöshetskassa, utgör underlag för den statliga ålderspensionsavgiften. Det rör sig således främst om olika socialförsäkrings- och arbetslöshetsförsäkringsförmåner. Skatteavdrag ska oftast göras från sådana ersättningar (10 kap. 3 § andra stycket SFL). Skatteavdrag ska dock inte göras från sjukpenning eller annan ersättning som avses i 15 kap. 8 § IL till en betalningsmottagare som har debiterats preliminär skatt för beskattningsåret (10 kap. 5 § 2 SFL).

För en utbetalare av ersättningar som är underlag för statlig ålderspensionsavgift torde det vara enklare att redovisa samtliga utbetalningar månadsvis i arbetsgivardeklarationen i stället för att vissa av utbetalningarna ska redovisas i årliga kontrolluppgifter. Regeringen föreslår därför att ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift alltid ska redovisas i en arbetsgivardeklaration. Detta ska

alltså gälla även om utbetalaren inte är skyldig att göra skatteavdrag för sådan ersättning. Uppgift om ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift ska lämnas för varje betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen.

I 7 kap. 1 § SFL anges vem som Skatteverket ska registrera. Skatteverket ska bl.a. registrera den som är skyldig att göra skatteavdrag och den som är skyldig att betala arbetsgivaravgifter. Den som avser att bedriva näringsverksamhet och som ska registreras ska anmäla sig för registrering hos Skatteverket innan näringsverksamheten påbörjas eller övertas. Med hänsyn till förslaget att ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift alltid ska redovisas i en arbetsgivardeklaration, föreslår regeringen att den som betalar ut sådan ersättning ska registreras av Skatteverket.

Förslaget föranleder också ändringar i 26 kap. 2 och 3 §§ SFL (bestämmelser om vem som ska lämna en skattedeklaration och i vilka fall en arbetsgivardeklaration ska lämnas).

Andra ersättningar och avdrag som ska redovisas per betalningsmottagare

En arbetsgivardeklaration ska innehålla uppgift om den sammanlagda ersättning som utbetalaren är skyldig att betala arbetsgivaravgifter för och sammanlagt avdrag med tillämpning av 2 kap. 21 § SAL (26 kap. 19 § 3 och 4 SFL). Regeringen föreslår att utbetalaren i stället ska lämna sådana uppgifter för varje betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen.

Ersättning som utgörs av ränta, utdelning och annan avkastning

Den som betalar ut ersättning för ränta, utdelning eller annan avkastning som är skattepliktig enligt inkomstskattelagen ska göra skatteavdrag (10 kap. 2 § första stycket SFL). Även sådana avdrag ska redovisas i en arbetsgivardeklaration. Något behov av att löpande få uppgifter per betalningsmottagare om sådana ersättningar och skatteavdrag saknas. Det räcker således att uppgift om den sammanlagda ersättning som utgörs av ränta, utdelning och annan avkastning och som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för lämnas i arbetsgivardeklarationen.

Skatteförfarandeförordningen

Av 26 kap. 18 § 1 SFL framgår att en skattedeklaration ska innehålla nödvändiga identifikationsuppgifter. I 6 kap. 1 § SFF preciseras vilka uppgifter som är nödvändiga. Med nödvändiga identifikationsuppgifter menas namn, personnummer, samordningsnummer eller organisationsnummer, och postadress. Dessa uppgifter ska lämnas för den uppgiftsskyldige.

En förenklad arbetsgivardeklaration ska lämnas för varje betalningsmottagare och ska av den anledningen även innehålla motsvarande identifikationsuppgifter för betalningsmottagaren. I 6 kap. 2 § SFF anges vilka ytterligare identifikationsuppgifter en förenklad arbetsgivardeklaration, som avser en betalningsmottagare som är begränsat skattskyldig ska innehålla. Den förenklade arbetsgivardeklarationen ska

även innehålla uppgift om mottagarens utländska skatteregistreringsnummer eller motsvarande och medborgarskap.

I 5 kap. 11 § SFF anges vilka identifikationsuppgifter som kontrolluppgiften ska innehålla, bl.a. för den som kontrolluppgiften lämnas för.

Regeringen föreslår att även en arbetsgivardeklaration ska innehålla uppgifter om en viss betalningsmottagare. Det är lämpligt att i skatteförfarandeförordningen reglera vilka identifikationsuppgifter som ska lämnas för en betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 7 kap. 1 § samt 26 kap. 2, 3 och 19 §§ SFL, samt att en ny paragraf, 26 kap. 19 a § SFL, införs.

6.4 Vilka andra uppgifter på individnivå ska lämnas i arbetsgivardeklarationen?

Regeringens förslag: En arbetsgivardeklaration som ska innehålla uppgift om ersättning till en viss betalningsmottagare ska också innehålla vissa andra uppgifter om betalningsmottagaren som lämnas i kontrolluppgifter.

Regeringens bedömning: Enbart uppgifter per betalningsmottagare som har betydelse för beskattningen och Skatteverkets verksamhet bör lämnas i en arbetsgivardeklaration.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: En stor majoritet av remissinstanserna har inte haft något att invända mot förslaget i sak. Flera remissinstanser lyfter dock fram behovet av ytterligare uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen. *Konjunkturinstitutet (KI)* anser att uppgifter om arbetad tid bör lämnas i arbetsgivardeklarationen och rekommenderar att ett krav på periodisering ska ingå i uppgiftslämnandet. Även *Ekobrottsmyndigheten* och *Arbetslöshetskassornas samorganisation (SO)* m.fl. anser att uppgift om vilken period ersättningen avser bör lämnas för varje betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen. I syfte att bl.a. förbättra statistiken och vissa beräkningar anser *Statistiska centralbyrån (SCB)* att det vore värdefullt om även uppgift om arbetade timmar, avtalad lön, retroaktiv lön, yrke, tjänstgöringsomfattning, sjuklön och inkomstperiod redovisades per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen. Även bl.a. *Arbetsförmedlingen* lyfter fram behovet av uppgifter om arbetade timmar, sjuklön, yrke och tjänstgöringsomfattning. Även uppgift om vilken period ersättningen avser bör lämnas. *Inspektionen för socialförsäkringar (ISF)* anser att även uppgifter om utbetald sjuklön bör rapporteras in separat per betalningsmottagare.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

I föregående avsnitt föreslås att arbetsgivardeklarationen i vissa fall ska innehålla uppgifter för varje betalningsmottagare. Om sådana uppgifter per betalningsmottagare ändå ska lämnas, anser regeringen att det är

lämpligt att utbetalaren även lämnar vissa andra uppgifter för varje betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen som enligt gällande rätt lämnas i kontrolluppgifter. Om Skatteverket löpande skulle få tillgång till dessa uppgifter, skulle Skatteverket få ett bättre underlag för skattebeslut och kunna effektivisera kontrollverksamheten. Det bör även vara lättare och mer effektivt att rapportera samtliga uppgifter vid ett och samma tillfälle.

Nedan föreslår regeringen att ett antal olika uppgifter per betalningsmottagare ska lämnas i arbetsgivardeklarationen. Detta ska dock bara göras om arbetsgivardeklarationen ska innehålla uppgift om en viss betalningsmottagare enligt avsnitt 6.3, dvs. om uppgifter ska lämnas om en viss betalningsmottagare enligt avsnitt 6.3 ska ett antal andra uppgifter avseende samma betalningsmottagare samtidigt lämnas i arbetsgivardeklarationen.

Jämfört med de uppgifter som enligt gällande rätt lämnas i årliga kontrolluppgifter innebär inte förslaget att några nya uppgifter måste lämnas till Skatteverket. Förslaget innebär inte någon förändring av vad som är skattepliktig intäkt av tjänst. Det innebär inte heller någon förändring när det gäller vilka förmånsbelopp som ska redovisas. Däremot kommer utgivaren inte att behöva lämna lika detaljerade uppgifter i arbetsgivardeklarationen som enligt gällande rätt ska lämnas i kontrolluppgifter.

Uppgifter om intäkt i inkomstlaget tjänst

I 15 kap. SFL finns bestämmelser om kontrolluppgift om intäkt i inkomstlaget tjänst. Av 15 kap. 2 § SFL framgår att kontrolluppgift ska lämnas om utgiven ersättning och förmån som utgör intäkt i inkomstlaget tjänst. Kontrolluppgiften ska lämnas för fysiska personer och dödsbon och ska enligt huvudregeln lämnas av den som har gett ut ersättningen eller förmånen (15 kap. 3 och 4 §§ SFL). I kontrolluppgiften ska följande uppgifter lämnas:

1. värdet av den ersättning eller förmån som har getts ut,
2. den tid ersättningen eller förmånen avser, om den bara avser del av året,
3. antalet dagar med sjöinkomst samt på vilket fartyg och i vilket fartområde tjänstgöringen har ägt rum,
4. om Skatteverket har bestämt värdet av en förmån enligt 2 kap. 10 b eller 10 c §§ SAL,
5. om ersättningen ges ut på grund av tjänstepensionsförsäkring eller tjänstepensionsavtal, och
6. arbetsställenummer, om ett sådant har tilldelats.

Om kontrolluppgiften avser en ersättning med ett sådant engångsbelopp på grund av personskada som avses i 11 kap. 38 § IL, ska det i kontrolluppgiften anges om engångsbelopp på grund av samma skada har getts ut tidigare samt i så fall med vilket belopp och under vilket utbetalningsår. Om kontrolluppgiften avser ersättning eller förmån som inte ska tas upp till beskattning men är avgiftspliktig enligt socialavgiftslagen, ska i kontrolluppgiften värdet på sådan ersättning eller förmån anges särskilt (15 kap. 9 § SFL).

Som framgår ovan (punkten 1) ska uppgift om värdet av den ersättning eller förmån som har getts ut lämnas i kontrolluppgiften. Ersättning för arbete som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för ska enligt avsnitt 6.3 redovisas i arbetsgivardeklarationen för varje betalningsmottagare. Detsamma gäller ersättning som utbetalaren är skyldig att betala arbetsgivaravgifter för. Det finns dock andra ersättningar och förmåner som omfattas av kontrolluppgiftsskyldigheten men som inte omfattas av den föreslagna skyldigheten i arbetsgivardeklarationen. Det kan t.ex. vara fråga om sådana ersättningar i inkomstslaget tjänst som inte är underlag för skatteavdrag eller arbetsgivaravgifter (t.ex. kostnadsersättningar). Regeringen föreslår att även uppgift om sådana ersättningar och förmåner för varje betalningsmottagare ska lämnas i arbetsgivardeklarationen.

I avsnitt 6.10 föreslås att skyldigheten att i kontrolluppgiften om intäkt i inkomstslaget tjänst lämna uppgift om den tid ersättningen eller förmånen avser, om den bara avser del av året, slopas (punkten 2 ovan). I det avsnittet görs även bedömningen att det inte är lämpligt att dessa uppgifter ska lämnas för varje betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration. Flera remissinstanser anser dock att uppgiften ska lämnas i arbetsgivardeklarationen. Remissynpunkterna behandlas i avsnitt 6.10.

I avsnitt 6.3 föreslås att ersättning som betalas ut på grund av pensionsförsäkring eller återköp av sådan försäkring, ersättning som betalas ut till förmånstagare enligt ett sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket IL, dvs. avtal med ett utländskt tjänstepensionsinstitut, samt skatteavdrag från sådan ersättning inte ska redovisas per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen (punkten 5 ovan).

Regeringen anser att de övriga uppgifter som ska lämnas i kontrolluppgiften om intäkt i inkomstslaget tjänst som anges ovan ska lämnas för varje betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration.

Underlag för skattereduktion för förmån av hushållsarbete

Enligt 22 kap. 13 § SFL ska en kontrolluppgift lämnas om skattereduktion för förmån av hushållsarbete, om den som utför arbetet var godkänd för F-skatt vid någon av de tidpunkter som anges i 67 kap. 16 § 1 IL eller har ett intyg eller någon annan handling som avses i 67 kap. 17 § IL. En kontrolluppgift om skattereduktion för förmån av hushållsarbete ska lämnas för fysiska personer och dödsbon av den som har gett ut förmånen. I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om underlaget för skattereduktionen och hur stor del av underlaget som avser sådant hushållsarbete som anges i 67 kap. 13 § IL, dvs. RUT-arbete.

Regeringen föreslår att sådana uppgifter som ska lämnas i kontrolluppgiften ska lämnas för varje betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration.

Ersättning för upplåtelse av privatbostad eller bostad som innehas med hyresrätt

Enligt 22 kap. 4 § SFL ska kontrolluppgift lämnas om upplåtelse av en privatbostad eller en bostad som innehas med hyresrätt. Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och dödsbon av den som har gett ut ersättning eller förmån för bostad. Detta gäller dock bara om utbetalaren

även har betalat ut ersättning för arbete till mottagaren och har gjort eller varit skyldig att göra skatteavdrag från denna ersättning. I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om ersättningen eller förmånen.

Regeringen föreslår att sådana uppgifter som ska lämnas i kontrolluppgiften ska lämnas för varje betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration.

I avsnitt 6.9 föreslås att själva kontrolluppgiftsskyldigheten slopas.

Ersättning för utgifter vid tjänsteresor

Regeringen föreslår i avsnitt 6.10 att sådan ersättning för utgifter vid tjänsteresor som avser logi eller resa med annat transportmedel än egen bil eller förmånsbil bör undantas från skyldigheten att lämna kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst. Detta bör dock bara gälla om skatteavdrag inte ska göras från ersättningen.

Skatteverket föreslår dock en annan reglering i arbetsgivardeklarationen. Skatteverket föreslår att om den deklarationskyldige har gett ut ersättning för utgifter vid tjänsteresor och skatteavdrag inte ska göras från ersättningen, ska det i arbetsgivardeklarationen anges att sådan ersättning har getts ut. Regeringen lämnar ett sådant förslag. Skatteverket föreslår vidare att om ersättningen avser utgift för logi eller resa med annat transportmedel än i egen bil eller förmånsbil, behöver någon uppgift om ersättningen inte lämnas i arbetsgivardeklarationen. I kontrolluppgiften ska den alltså inte lämnas, men i arbetsgivardeklarationen behöver den inte lämnas. Regeringen anser inte att det är lämpligt att ha olika regleringar när det gäller uppgiftsskyldigheten i en kontrolluppgift respektive i en arbetsgivardeklaration och föreslår därför att ersättning som avser utgift för logi eller resa med annat transportmedel än egen bil eller förmånsbil inte ska anges i arbetsgivardeklarationen.

Behövs ytterligare uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen?

Flera remissinstanser anser att det är lämpligt att ytterligare uppgifter per betalningsmottagare lämnas i arbetsgivardeklarationen. Respektive remissinstans framför beaktansvärda skäl varför just den uppgiften behövs för en viss verksamhet. Regeringen har förståelse för dessa synpunkter.

Syftet med förslagen i propositionen är dock att minska skattefusk och skatteundrandragande. Skatteverket ska få ett bättre underlag för skattebeslut och kunna effektivisera kontrollverksamheten. Detta kan uppnås om Skatteverket löpande får tillgång till vissa av de uppgifter som enligt gällande rätt årligen ska lämnas per betalningsmottagare i kontrolluppgifter. Skatteverket har inte i sin promemoria föreslagit att några andra uppgifter per betalningsmottagare ska lämnas i arbetsgivardeklarationen, dvs. andra uppgifter än de som ska lämnas i kontrolluppgifter.

I skatteförfarandelagen och lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet anges ramarna för uppgiftsinsamlandet till Skatteverket och hanteringen av dessa uppgifter.

Syftet med kontrolluppgifter anges i 14 kap. 1 § SFL. Av den paragrafen följer att kontrolluppgifterna har betydelse för uttag av skatter och

avgifter (bestämmande av underlag för att ta ut skatt eller avgift, bestämmande av underlag för att ta ut egenavgifter, beskattning enligt SINK och A-SINK m.m.). Aktuella uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen kommer också att användas som kontrolluppgift.

Lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet tillämpas vid behandling av personuppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet och i verkets handläggning enligt vissa i lagen angivna lagar (1 kap. 1 §). Enligt lagen får uppgifter behandlas för tillhandahållande av information som behövs hos Skatteverket, bl.a. för fastställande av underlag för samt bestämmande, redovisning, betalning och återbetalning av skatter och avgifter, samt för revision och annan analys- eller kontrollverksamhet (1 kap. 4 §). I nyss nämnda paragraf regleras de s.k. primära ändamålen för behandling av uppgifterna. Uppgifter får endast samlas in för dessa ändamål (prop. 2000/01:33 s. 99 och prop. 2010/11:78 s. 10). Se även avsnitt 7.2.6 om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

I beskattningsverksamheten ska det finnas en beskattningsdatabas och den får innehålla uppgifter som används i verksamheten, bl.a. för att fastställa underlag för skatter och avgifter samt kontroll (2 kap. 1 §). I 2 kap. 3 § finns en uttömmande lista över de kategorier av uppgifter som får finnas i beskattningsdatabasen, t.ex. underlag för fastställande av skatter och avgifter. Med sådana uppgifter avses bl.a. uppgifter som har lämnats i deklaration eller kontrolluppgifter från arbetsgivare om utbetalda löner (prop. 2000/01:33 s. 200).

Att samla in andra uppgifter än de som behövs för beskattningen eller Skatteverkets verksamhet skulle stå i strid med gällande bestämmelser om uppgiftsinsamlande till Skatteverket i skatteförfarandelagen. Ett sådant insamlande skulle inte heller korrespondera med syftet med aktuell reform. Sådana uppgifter skulle inte heller kunna behandlas i beskattningsdatabasen utan ändringar i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet. Skäl att i detta lagstiftningsärende ändra regelverket saknas.

En nackdel med det föreslagna systemet där vissa uppgifter per betalningsmottagare ska lämnas i en arbetsgivardeklaration är att den administrativa bördan för de uppgiftsskyldiga skulle öka. Några remissinstanser framhåller behovet av att den administrativa bördan inte ökar. Regeringen anser att målsättningen bör vara att så långt som möjligt begränsa antalet uppgifter som ska lämnas till Skatteverket (se avsnitt 6.2). Ett krav på att även andra uppgifter än de som enligt gällande rätt ska lämnas i kontrolluppgifter och som har betydelse för Skatteverkets verksamhet ska lämnas per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration skulle medföra att den administrativa bördan skulle öka ytterligare. Risken för att ett sådant förslag skulle kunna kritiserars av vissa remissinstanser är stor. Det är viktigt att inte vidta några ändringar som skulle kunna medföra en ökad kritik mot systemet som sådant. I detta lagstiftningsärende finns dessutom inte beredningsunderlag för att ta ställning till någon utökad uppgiftsskyldighet.

Mot denna bakgrund gör regeringen bedömningen att enbart uppgifter per betalningsmottagare som har betydelse för beskattningen och Skatteverkets verksamhet ska lämnas i en arbetsgivardeklaration.

Av 5 kap. 1–3 §§ SFF framgår att en kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst ska innehålla uppgift om bruttolönen, det sammanlagda värdet av andra förmåner än bilförmån och förmån av fri parkering. När det gäller bilförmån ska uppgift lämnas om bilmodell, nedsättning av värdet av bilförmånen, värdet av bilförmånen, värdet av förmån av drivmedel och antalet kilometer tjänsteköring som ersättning för kostnader för drivmedel för resa i tjänsten med förmånsbil avser. Dessutom ska uppgift lämnas om huruvida bostadsförmån i Sverige avser en bostad som är belägen på en småhusenhet (gäller inte om det är fråga om förmån av semesterbostad). Skatteverket föreslår att vissa av dessa uppgifter inte ska lämnas i kontrolluppgiften om intäkt i inkomstslaget tjänst, se avsnitt 6.10.

Det är lämpligt att i skatteförfarandeförordningen på motsvarande sätt närmare ange vilka uppgifter som ska lämnas i en arbetsgivardeklaration som ska innehålla uppgifter för en viss betalningsmottagare, t.ex. uppgift om bruttolön.

Lagförslag

Förslaget föranleder att två nya paragrafer, 26 kap. 19 b och 19 c §§ SFL, införs.

6.5 Frivillig redovisning i arbetsgivardeklarationen

Regeringens förslag: Även om det inte finns någon skyldighet att lämna uppgifter om en viss betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration får sådana uppgifter ändå lämnas, om uppgifter om mottagaren annars ska lämnas i en kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst eller en kontrolluppgift om skattereduktion för förmån av hushållsarbete. Det gäller dock inte uppgifter om ersättning som betalas ut på grund av pensionsförsäkring eller återköp av sådan försäkring eller ersättning som betalas ut till förmånstagare enligt ett sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229).

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Srf konsulterna* anser att någon valrätt inte ska föreligga i något fall mellan att lämna uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen och att lämna kontrolluppgift, eftersom en sådan valrätt inte skulle medföra någon förenkling. En förenkling uppstår när allt uppgiftslämnande hanteras på samma sätt. Det måste vara enklare om företagen är konsekventa och lämnar arbetsgivardeklaration för samtliga månader det finns något att rapportera även om varken skatteavdrag eller arbetsgivaravgifter ska redovisas. Inga andra remissinstanser har haft några invändningar mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: En ersättning som betalas ut till en viss betalningsmottagare behöver inte redovisas i en arbetsgivardeklaration om det under den aktuella månaden inte har betalats ut någon ersättning till mottagaren som är underlag för skatteavdrag, arbets-

givaravgifter eller statlig ålderspensionsavgift. I avsnitt 6.3 föreslås att den som betalar ut ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift ska vara skyldig att lämna skattedeclaration och redovisa ersättningen i en arbetsgivardeklaration. Kontrolluppgift ska däremot i de allra flesta fall lämnas om sådan ersättning utgör intäkt i inkomstslaget tjänst. Av 15 kap. 2 § första stycket SFL framgår att kontrolluppgift inte ska lämnas om ersättningen är skattefri av någon annan anledning än förhållandena hos mottagaren och inte heller är avgiftspliktig enligt socialavgiftslagen. Kontrolluppgift ska således lämnas om intäkter som typiskt sett är att hänföra till inkomstslaget tjänst oavsett om de är skattepliktiga för mottagaren (prop. 2010/11:165 s. 756 f.).

Om en utbetalare under en viss månad har betalat ut ersättningar till olika betalningsmottagare och enbart vissa av dessa ersättningar ska redovisas i arbetsgivardeklarationen, kan det vara enklare för utbetalaren att redovisa samtliga ersättningar i arbetsgivardeklarationen, dvs. även de ersättningar som egentligen inte ska redovisas i arbetsgivardeklarationen utan i kontrolluppgifter. I avsnitt 6.9 föreslås att skyldigheten att lämna kontrolluppgift om ersättning som har redovisats eller skulle ha redovisats per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration slopas. Regeringen föreslår därför en möjlighet att frivilligt lämna sådana uppgifter om en viss betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration, om uppgifter om mottagaren annars ska lämnas i en kontrolluppgift enligt 15 kap. eller 22 kap. 13 § SFL, dvs. kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst eller kontrolluppgift om skattereduktion för förmån av hushållsarbete. En utbetalare ska således för varje betalningsmottagare som utbetalaren inte är skyldig att lämna uppgifter om i arbetsgivardeklarationen kunna välja om uppgifterna ska lämnas i en arbetsgivardeklaration eller i en kontrolluppgift.

Bestämmelsen kan bli aktuell att tillämpa t.ex. om den ersättning som har betalats ut till en viss mottagare under månaden endast består av kostnadsersättning eller ligger under beloppsgränsen för skatteavdrag och arbetsgivaravgifter. Detsamma gäller om något skatteavdrag inte ska göras på grund av jämningsbeslut och arbetsgivaravgifter inte ska betalas av den anledningen att mottagaren inte tillhör svensk socialförsäkring. Bestämmelsen kan också tillämpas om någon kontant ersättning inte har betalats ut under månaden (men däremot skattepliktiga förmåner) och betalningsmottagaren inte tillhör svensk socialförsäkring.

Ingen remissinstans förutom *Srf konsulterna* har haft någon synpunkt på förslaget. *Srf konsulterna* anser att det inte bör finnas någon valfrihet, utan att det är enklare för företagen om aktuella uppgifter alltid redovisas i en arbetsgivardeklaration även om varken skatteavdrag eller arbetsgivaravgifter ska redovisas. En förenkling uppstår när allt uppgiftslämnande hanteras på samma sätt.

Skatteavdrag och arbetsgivaravgifter ska redovisas i en arbetsgivardeklaration för redovisningsperioden. En arbetsgivardeklaration ska lämnas för perioder då det finns något att redovisa (26 kap. 2 § och 3 § första stycket SFL). Den registrerade behöver inte lämna någon arbetsgivardeklaration för redovisningsperioder om det varken finns skatteavdrag eller arbetsgivaravgifter (eller ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift) att redovisa. Förutsättningen är dock att den registrerade skriftligen upplyser Skattverket om det (26 kap. 3 § SFL).

Regeringen har viss förståelse för Srf konsulternas synpunkt. Regeringen anser dock att det är lämpligare att respektive utbetalare själv får avgöra om det är en förenkling om allt uppgiftslämnande ska hanteras på samma sätt, dvs. att lämna arbetsgivardeklaration. Vilket uppgiftslämnande som är enklast för en uppgiftsskyldig torde variera. Att erbjuda utbetalaren en möjlighet att i vissa fall frivilligt kunna lämna uppgifter om en viss betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration som annars ska lämnas i en kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst eller en kontrolluppgift om skattereduktion för förmån av hushållsarbete kan, enligt regeringens mening, utgöra en förenkling för utbetalaren. Om utbetalare väljer att tidigarelägga redovisningen kan detta också minska risken för felaktiga eller uteblivna uppgifter. Fördelarna uppväger enligt regeringens bedömning den eventuella otydlighet för betalningsmottagaren som kan bli följden av att utbetalaren ges möjlighet att välja vid vilken tidpunkt redovisning ska göras.

Som framgår av avsnitt 6.3 ska vissa ersättningar inte redovisas per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration även om det rör sig om ersättning för arbete i skatteförfarandelagens mening och även om skatteavdrag ska göras. Det rör sig om ersättning som betalas ut på grund av pensionsförsäkring eller återköp av sådan försäkring eller ersättning som betalas ut till förmånstagare enligt ett sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket IL. Någon frivillig möjlighet att redovisa sådana här ersättningar för varje betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration i stället för i en årlig kontrolluppgift föreslås inte.

Lagförslag

Förslaget föranleder att en ny paragraf, 26 kap. 19 d § SFL, införs.

6.6 Mottagare som ingått socialavgiftsavtal

Regeringens förslag: En arbetsgivardeklaration som lämnas av betalningsmottagaren i enlighet med ett s.k. socialavgiftsavtal ska bara innehålla uppgift om den ersättning som arbetsgivaravgifter ska betalas för, avdrag med tillämpning av 2 kap. 21 § socialavgiftslagen (2000:980) och periodens arbetsgivaravgifter.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte haft något att invända mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Den som ger ut ersättning för arbete och som saknar fast driftställe i Sverige kan ingå ett avtal med betalningsmottagaren om att denne ska fullgöra utgivarens skyldigheter i fråga om redovisning och betalning av arbetsgivaravgifter på ersättningen, s.k. socialavgiftsavtal. Ett avtal innebär dock inte att utgivaren befrias från sina skyldigheter om mottagaren av ersättningen inte fullgör sina skyldigheter (5 kap. 5 § SFL). I sådana fall är det således betalningsmottagaren som ska lämna arbetsgivardeklaration.

Kontrolluppgift ska lämnas om utgiven ersättning och förmån som utgör intäkt i inkomstslaget tjänst. Kontrolluppgift ska inte lämnas om

ersättningen eller förmånen är skattefri av någon annan anledning än förhållanden hos mottagaren och inte heller är avgiftspliktig enligt socialavgiftslagen (15 kap. 2 § första stycket SFL). För att säkerställa att Skatteverket får tillgång till de uppgifter som krävs för att fastställa pensionsgrundande inkomst avseende sådana ersättningar och förmåner som inte ska tas upp till beskattning, ska kontrolluppgift alltid lämnas avseende avgiftspliktiga ersättningar och förmåner enligt socialavgiftslagen. Om kontrolluppgiften avser ersättning eller förmån som inte ska tas upp till beskattning men är avgiftspliktig enligt socialavgiftslagen, ska värdet på sådan ersättning eller förmån anges i kontrolluppgiften (15 kap. 9 § tredje stycket SFL).

Kontrolluppgiftsskyldigheten ska i dessa fall kvarstå (se avsnitt 6.9). Av det skälet är det lämpligt att särskilt reglera vilka uppgifter som ska lämnas i en arbetsgivardeklaration i fall då betalningsmottagaren i enlighet med ett socialavgiftsavtal ska lämna arbetsgivardeklarationen. En sådan arbetsgivardeklaration behöver inte innehålla alla de uppgifter som föreslås ska lämnas i en arbetsgivardeklaration. Regeringen föreslår att i dessa fall ska arbetsgivardeklarationen innehålla uppgift om den ersättning som arbetsgivaravgifter ska betalas för, avdrag med tillämpning av 2 kap. 21 § SAL och periodens arbetsgivaravgifter. I 2 kap. 21 § SAL finns bestämmelser om ersättning som motsvarar utgifter i arbetet (se avsnitt 6.2).

Lagförslag

Förslaget föranleder att en ny paragraf, 26 kap. 19 e § SFL, införs.

6.7 Redovisning av ersättningar och förmåner som är skattepliktiga enligt A-SINK

Regeringens bedömning: Den som i en arbetsgivardeklaration ska redovisa skatteavdrag för skatt enligt lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. ska enligt skatteförfarandeförordningen (2011:1261) lämna vissa uppgifter i en bilaga till arbetsgivardeklarationen. Det uppgiftskravet bör i huvudsak slopas.

Regeringens förslag: Bestämmelsen om att kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst inte behöver lämnas om sådan ersättning eller förmån som är skattepliktig enligt lagen om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. och som har redovisats för mottagaren i en arbetsgivardeklaration ska slopas.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens bedömning och förslag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte haft något att invända mot förslaget.

Skälen för regeringens bedömning och förslag: I dag ska ersättningar och förmåner som är skattepliktiga enligt A-SINK redovisas per betalningsmottagare i en bilaga till arbetsgivardeklarationen (6 kap. 3 § SFF). Bilagan ska innehålla uppgift om skattepliktig ersättning som har betalats ut till varje betalningsmottagare och identifikationsuppgifter för

betalningsmottagarna. Dessutom ska bilagan innehålla uppgift om tid och plats för den verksamhet som skattepliktig ersättning har betalats ut för, verksamhetens art, tidpunkt för när ersättningen betalades ut och skatteavdrag för varje betalningsmottagare. Motsvarande uppgifter i bilagan ska lämnas om inkomst som är undantagen från skatteplikt på grund av skatteavtal enligt 8 § första stycket 4 A-SINK.

Med hänsyn till förslaget att uppgift om ersättning för arbete för varje betalningsmottagare i de flesta fall ska lämnas i en arbetsgivardeklaration, anser Skatteverket att den särskilda regleringen i 6 kap. 3 § andra stycket 1 SFF, dvs. att uppgift om skattepliktig ersättning som har betalats ut till varje mottagare ska anges i en bilaga till arbetsgivardeklarationen, delvis blir överflödig.

När det gäller övriga uppgifter som ska lämnas i bilagan, gör Skatteverket bedömningen att uppgift om tid och plats för den verksamhet som skattepliktig ersättning har betalats ut för och uppgift om tidpunkt för när ersättningen betalades ut inte behöver lämnas till Skatteverket i framtiden. Skatteverket gör däremot bedömningen att verket behöver uppgift om verksamhetens art för att kunna avgöra om det rör sig om en ersättning som ska beskattas enligt A-SINK. En reglering i skatteförfarandeförordningen om att den som ska redovisa skatteavdrag för skatt enligt A-SINK även ska lämna uppgift om arten av den verksamhet som ersättningen har betalats ut för i arbetsgivardeklarationen bör därför kvarstå. Samma uppgiftskrav ska, precis som i dag, gälla om ersättningen är undantagen från skatteplikt på grund av skatteavtal enligt 8 § första stycket 4 A-SINK. Skyldigheten i det senare fallet gäller bara om ersättningen, trots att den är undantagen från skatteplikt, ska redovisas i en arbetsgivardeklaration. Så är fallet om arbetsgivaravgifter ska betalas. Om skatteavdrag inte ska göras och arbetsgivaravgifter inte ska betalas, ska uppgift om ersättning inte lämnas i arbetsgivardeklarationen. I sådant fall ska kontrolluppgift enligt 15 kap. SFL lämnas. Det gäller dock bara om ersättningen utgör intäkt i inkomstslaget tjänst.

Regeringen anser att den reglering i skatteförfarandeförordningen som Skatteverket förordrar är lämplig.

Kontrolluppgift enligt 15 kap. SFL behöver inte lämnas om sådan ersättning eller förmån som är skattepliktig enligt A-SINK och som har redovisats för mottagaren i en arbetsgivardeklaration (15 kap. 8 § 4 SFL). I avsnitt 6.9 föreslår regeringen att kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst inte ska lämnas, om sådan ersättning eller förmån som har redovisats eller skulle ha redovisats av utgivaren i en arbetsgivardeklaration. Bestämmelsen i 15 kap. 8 § 4 SFL blir därmed överflödig, varför regeringen föreslår att den slopas.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 15 kap. 8 § SFL.

6.8 Utländska avgiftsskyldiga

Regeringens förslag: Möjligheten slopas för utländska avgiftsskyldiga att efter beslut från Skatteverket redovisa arbetsgivaravgifter på något annat sätt eller vid någon annan tidpunkt än som följer av skatteförordningen (2011:1244).

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har haft något att invända mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Om det finns särskilda skäl, får Skatteverket besluta att den som är skyldig att betala arbetsgivaravgifter och är bosatt utomlands eller är en utländsk juridisk person som saknar fast driftställe i Sverige redovisar avgifterna på något annat sätt eller vid någon annan tidpunkt än som anges i 26 kap. SFL (26 kap. 38 § SFL). Att befogenheten inte gäller skatteavdrag beror på att utländska utbetalare av ersättning för arbete inte ska göra skatteavdrag (prop. 2010/11:165 s. 809 och prop. 1996/97:100 s. 568).

Enligt Skatteverkets mening saknas det numera behov av en bestämmelse av detta slag. Det är i dag inte förenat med några större svårigheter eller kostnader för utländska arbetsgivare att redovisa och betala arbetsgivaravgifter månadsvis. Ett avskaffande av bestämmelsen skulle också korrespondera med förslaget att uppgifter per betalningsmottagare normalt ska lämnas månadsvis i en arbetsgivardeklaration (se avsnitt 6.2). Regeringen delar Skatteverkets bedömning och föreslår därför att möjligheten för utländska avgiftsskyldiga att efter beslut från Skatteverket redovisa arbetsgivaravgifter på någon annat sätt eller vid någon annan tidpunkt än som anges i 26 kap. SFL slopas.

Lagförslag

Förslaget föranleder att 26 kap. 38 § och 67 kap. 26 § SFL upphävs och ändringar i 26 kap. 1 § och 67 kap. 1 § SFL.

6.9 Slopad kontrolluppgiftsskyldighet

Regeringens förslag: Kontrolluppgift om intäkt i inkomstlagen tjänst eller kontrolluppgift om skattereduktion för förmån av hushållsarbete ska inte lämnas, om sådan ersättning eller förmån respektive underlaget för skattereduktionen har redovisats eller skulle ha redovisats per betalningsmottagare av utgivaren i en arbetsgivardeklaration.

Kontrolluppgift om ersättningar och förmåner som ska hänföras till inkomstlagen näringsverksamhet ska inte heller lämnas, om ersättningen eller förmånen har redovisats av utgivaren i en arbetsgivardeklaration. Dessutom slopas skyldigheten att i kontrolluppgiften lämna uppgift om ersättning och förmån som har getts ut för arbete och som utgivaren har gjort eller varit skyldig att göra skatteavdrag från, och sjukpenning och annan sådan ersättning som avses i 15 kap. 8 § inkomstskattelagen (1999:1229).

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har haft något att invända mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag

Kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst och kontrolluppgift om skattereduktion för förmån av hushållsarbete

En utbetalare bör inte behöva lämna samma uppgift två gånger till Skatteverket (prop. 2010/11:165 s. 760). Därför anges det i 15 kap. 8 § 3 och 4 SFL att kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst inte behöver lämnas, om sådan ersättning eller förmån som har redovisats i en förenklad arbetsgivardeklaration eller om sådan ersättning eller förmån som är skattepliktig enligt A-SINK och som har redovisats för mottagaren i en arbetsgivardeklaration. I paragrafen regleras undantag från skyldigheten att lämna kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst. Regeringen anser att en liknande reglering bör införas när det gäller sådan ersättning eller förmån som har redovisats per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration (se avsnitt 6.3). Även uppgift om underlag för skattereduktion för förmån av hushållsarbete för varje betalningsmottagare ska i vissa fall lämnas i en arbetsgivardeklaration (se avsnitt 6.4). Enligt 22 kap. 13 § SFL ska kontrolluppgift lämnas om skattereduktion för förmån av hushållsarbete i vissa fall. Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och dödsbon av den som har gett ut förmånen. Regeringen anser att kontrolluppgift om skattereduktion för förmån av hushållsarbete inte heller ska lämnas, om underlaget för skattereduktionen har redovisats av utgivaren av förmånen i en arbetsgivardeklaration.

Kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst ska enligt huvudregeln lämnas av den som har gett ut ersättning eller förmån. Om förmånen avser ett framtida förvärv av värdepapper, ska dock kontrolluppgiften lämnas av den i vars tjänst rättigheten har förvärvats. Om förmånen utgörs av rabatt, bonus eller annan förmån som har getts ut på grund av kundtrohet eller liknande, ska kontrolluppgift lämnas av den som slutligt har stått för de kostnader som ligger till grund för förmånen. Kontrolluppgift om ersättning eller förmån från utlandet som har sin grund i en anställning i Sverige ska lämnas av den hos vilken mottagaren är anställd (15 kap. 4–7 §§ SFL).

Kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst ska således normalt inte lämnas om en ersättning eller förmån som har redovisats per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration. Det förekommer dock att en arbetsgivardeklaration lämnas av betalningsmottagaren. Så är fallet om denne själv ska redovisa och betala arbetsgivaravgifter enligt ett s.k. socialavgiftsavtal med en utländsk utbetalare (se 5 kap. 5 § SFL och avsnitt 6.6). I ett sådant fall finns det, enligt regeringens mening, skäl att behålla kontrolluppgiftsskyldigheten för utbetalaren, eftersom kontrolluppgiften är den enda uppgift som Skatteverket får från tredje man. En sådan reglering kan uppnås genom att undantaget från skyldigheten att

lämna kontrolluppgift enbart ska gälla om utgivaren eller den som avses i 15 kap. 5–7 §§ SFL har lämnat uppgift i en arbetsgivardeklaration. Regeringen föreslår en sådan reglering. När det gäller kontrolluppgiften om skattereduktion för förmån av hushållsarbete räcker det dock att säga att kontrolluppgift inte ska lämnas, om underlaget för skattereduktionen har redovisats av utgivaren av förmånen i en arbetsgivardeklaration.

Det är vidare viktigt att tydliggöra att aktuella kontrolluppgifter inte ska lämnas om ersättning eller förmån respektive underlaget för skattereduktionen skulle ha redovisats per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration, dvs. även om så inte har skett. I denna situation är det enligt Skatteverkets mening, vilken delas av regeringen, tillräckligt att skyldigheten att lämna uppgift i en arbetsgivardeklaration kvarstår. Denna skyldighet kan inte ersättas med en skyldighet att lämna uppgiften i en årlig kontrolluppgift, eftersom det är av stor betydelse att redovisning sker månadsvis.

Kontrolluppgift om ersättningar och förmåner i inkomstslaget näringsverksamhet

I 16 kap. SFL finns bestämmelser om kontrolluppgift om intäkt och avdrag i inkomstslaget näringsverksamhet. Kontrolluppgift ska lämnas om vissa angivna ersättningar och förmåner (16 kap. 1 § SFL). Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och i vissa fall även för juridiska personer. Den som har gett ut ersättningen eller förmånen ska lämna kontrolluppgiften (16 kap. 2 § SFL).

En utbetalare bör inte behöva lämna samma uppgift två gånger till Skatteverket, varför regeringen föreslår att en sådan kontrolluppgift inte ska lämnas om ersättningen eller förmånen har redovisats eller skulle ha redovisats av utgivaren i en arbetsgivardeklaration (se närmare skälen därtill i föregående avsnitt).

I aktuell kontrolluppgift ska uppgifter lämnas om bl.a. ersättning och förmån som har getts ut för arbete och som utgivaren har gjort eller varit skyldig att göra skatteavdrag från och om sjukpenning och annan sådan ersättning som avses i 15 kap. 8 § IL (16 kap. 3 § 1 och 2 SFL). I 15 kap. 8 § IL anges att sjukpenning, rehabiliteringspenning och smittbärrpenning enligt socialförsäkringsbalken och sjukpenning enligt lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring ska tas upp i inkomstslaget näringsverksamhet, om de grundar sig på förvärvsinkomst på grund av näringsverksamhet.

En arbetsgivardeklaration ska för varje betalningsmottagare innehålla uppgift om den ersättning för arbete som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för (se avsnitt 6.3). En arbetsgivardeklaration ska även lämnas av den som har gjort ett skatteavdrag utan att vara skyldig att göra det. De ersättningar som nämns ovan ryms inom begreppet ersättning för arbete och kommer att redovisas i en arbetsgivardeklaration, varför regeringen föreslår att aktuell kontrolluppgift inte ska innehålla sådana uppgifter som anges i 16 kap. 3 § 1 och 2 SFL.

Av 16 kap. 3 § 3 och 4 SFL framgår att i kontrolluppgiften ska också uppgift om sådant utbetalt stöd eller efterskönt belopp som avses i 29 kap. IL (näringsbidrag) och betalning för nyttjandet av eller rätten att nyttja upphovsrätten till bl.a. litterärt verk eller upplysning om erfaren-

hetsrön av industriell, kommersiell eller vetenskaplig natur (royalty) lämnas. En royaltyersättning på grund av arbete som har utförts på uppdrag av den som betalar ersättningen anses som ersättning för arbete. Om mottagaren inte är godkänd för F-skatt blir utbetalaren i sådana fall skyldig att göra skatteavdrag från royaltyersättningen och – om mottagaren är en fysisk person – betala arbetsgivaravgifter på denna. Ersättningen ska då redovisas i en arbetsgivardeklaration. I sådana fall ska kontrolluppgift inte lämnas (förutom i fall då det är betalningsmottagaren som lämnar arbetsgivardeklarationen, se avsnitt 6.6). Skälet därtill är förslaget om att aktuell kontrolluppgift inte ska lämnas, om sådan ersättning har redovisats eller skulle ha redovisats av utgivaren i en arbetsgivardeklaration. Om mottagaren däremot är godkänd för F-skatt antingen när ersättningen bestäms eller när den betalas ut, ska skatteavdrag inte göras. En sådan ersättning ska inte redovisas i arbetsgivardeklarationen.

Kontrolluppgift om upplåtelse av privatbostad eller bostad som innehas med hyresrätt

Enligt 22 kap. 4 § SFL ska kontrolluppgift lämnas om upplåtelse av en privatbostad eller en bostad som innehas med hyresrätt. Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och dödsbon av den som har gett ut ersättning eller förmån för bostad. Detta gäller dock bara om utbetalaren även har betalat ut ersättning för arbete till mottagaren och har gjort eller varit skyldig att göra skatteavdrag från denna ersättning. I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om ersättningen eller förmånen.

Den som har gjort eller varit skyldig att göra skatteavdrag från utbetald ersättning för arbete är skyldig att redovisa skatteavdraget i en arbetsgivardeklaration (26 kap. 2 och 3 §§ SFL). I avsnitt 6.4 föreslås att sådan uppgift som ska lämnas i en kontrolluppgift enligt 22 kap. 4 § SFL ska lämnas i en arbetsgivardeklaration. Mot denna bakgrund kan behovet av kontrolluppgiften i 22 kap. 4 § SFL ifrågasättas. Enligt Skatteverket kan det i enstaka fall inträffa att hyresersättning har getts ut under en månad då utbetalaren inte har betalat ut någon ersättning för arbete eller inte har gjort eller varit skyldig att göra skatteavdrag för denna ersättning. Om skyldigheten att lämna aktuell kontrolluppgift tas bort, kommer det inte att finnas någon skyldighet att lämna uppgift om sådan hyresersättning till Skatteverket. Skatteverket anser dock inte att detta utgör ett tillräckligt skäl för att behålla skyldigheten att lämna kontrolluppgift om hyresersättning. Regeringen delar den bedömningen och föreslår att skyldigheten att lämna kontrolluppgift om upplåtelse av privatbostad eller bostad som innehas mot hyresrätt slopas.

Lagförslag

Förslaget föranleder att 22 kap. 4 § SFL upphävs och ändringar i 15 kap. 8 §, 16 kap. 1–3 §§, 22 kap. 1 och 13 §§ samt 23 kap. 2 och 3 §§ SFL.

6.10 Minskat uppgiftslämnande i kontrolluppgiften om intäkt i inkomstslaget tjänst

Regeringens förslag: Ersättning för utgifter vid tjänsteresor som avser logi eller resa med annat transportmedel än egen bil eller förmånsbil undantas från skyldigheten att lämna kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst. Detta bör dock bara gälla om skatteavdrag inte ska göras från ersättningen.

Dessutom slopas skyldigheten att i kontrolluppgiften om intäkt i inkomstslaget tjänst lämna uppgift om den tid ersättningen eller förmånen avser, om den bara avser del av året.

Regeringens bedömning: Uppgift om den tid ersättningen eller förmånen avser, om den bara avser del av året, bör inte heller lämnas per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag och bedömning.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna har inte haft något att invända mot förslaget. *Sveriges advokatsamfund* är positivt till att förenklingar genomförs. *Arbetslöshetskassornas samorganisation (SO)* anser att nyttan av förslaget att lämna uppgifter löpande i arbetsgivardeklarationen för arbetslöshetskassornas kontrollverksamhet begränsas något om arbetsgivarna inte ska behöva precisera vilken period ersättningen avser. Enligt gällande regelverk behövs uppgiften. Även bl.a. *Kommunals a-kassa* och *STs arbetslöshetskassa*, vars synpunkter framgår av en bilaga till SO:s remissyttrande, lyfter fram behovet av att uppgift om vilken period ersättningen hänför sig lämnas. STs arbetslöshetskassa framför bl.a. att i många fall betalas lön ut i efterhand och i de fallen kan det antas att den utbetalda ersättningen inte avser den månad de har rapporterats. *Ekobrottsmyndigheten* anser att kontrollmöjligheten skulle öka väsentligt om det anges vilken period som en ersättning avser, inte minst för att underlätta vid Skatteverkets kontroller av personalliggare, men även brottsutredningar skulle underlättas.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Kan uppgiftslämnandet i kontrolluppgiften om intäkt i inkomstslaget tjänst minskas?

Av 15 kap. 2 § SFL framgår att kontrolluppgift ska lämnas om utgiven ersättning och förmån som utgör intäkt i inkomstslaget tjänst. Vad som är skattepliktigt i inkomstslaget tjänst framgår av 11 kap. IL och huvudregeln är att löner, arvoden, kostnadsersättningar, pensioner, förmåner och alla andra inkomster som erhålls på grund av tjänsten ska tas upp till beskattning. I 15 kap. 8 § SFL anges undantag från skyldigheten att lämna kontrolluppgift.

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om bl.a. värdet av den ersättning eller förmån som har getts ut och den tid ersättningen eller förmånen avser, om den bara avser del av året (15 kap. 9 § första stycket 1 och 2 SFL).

Syftet med kontrolluppgiften om intäkt i inkomstslaget tjänst är bl.a. att vara till ledning för bestämmande av underlag för att ta ut skatt enligt

inkomstskattelagen (14 kap. 1 § 1 SFL). Uppgifterna har betydelse för Skatteverkets kontrollverksamhet. Dessutom kan vissa uppgifter förtryckas i inkomstdeklarationen. Skyldigheten att lämna uppgifter i kontrolluppgiften om intäkt i inkomstslaget tjänst innebär en administrativ börda för företagen. En fråga att ta ställning till är därför om fördelarna från kontrollsynpunkt m.m. överväger den börda som det innebär för företagen att lämna uppgifter i kontrolluppgiften om intäkt i inkomstslaget tjänst. I syfte att begränsa den ökade administrativa bördan som är följden av ett system där vissa uppgifter om utbetalda ersättningar och skatteavdrag per betalningsmottagare ska lämnas i arbetsgivardeklarationen, bör målsättningen vara att så långt som möjligt begränsa antalet uppgifter som ska lämnas till Skatteverket (se avsnitt 6.2 och 6.4). Skatteverket har gjort en översyn av de uppgiftskrav som enligt gällande rätt gäller för en kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst.

Skatteverket föreslår att kontrolluppgift inte ska lämnas om sådan ersättning för utgifter vid tjänsteresor som avser logi eller resa med annat transportmedel än egen bil eller förmånsbil. Detta ska dock bara gälla om skatteavdrag inte ska göras från ersättningen. Skatteverket föreslår vidare att skyldigheten att i kontrolluppgiften lämna uppgift om den tid ersättningen eller förmånen avser, om den bara avser del av året, bör slopas. Ett sådant förslag innebär dock inte någon förändring av vad som är skattepliktig intäkt i inkomstslaget tjänst.

Tanken är att de uppgifter som ska lämnas per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration i möjligast mån ska korrespondera med uppgifterna som ska lämnas i kontrolluppgiften.

I avsnitt 7 föreslås att andra myndigheter ska få tillgång till uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen. Regeringen gör också bedömningen att arbetslöshetskassorna ska få tillgång till sådana uppgifter.

Några remissinstanser, bl.a. SO, har framfört att arbetslöshetskassorna behöver uppgift om vilken period en ersättning avser i sin kontrollverksamhet.

Aktuell uppgiftsskyldighet innebär att om en anställning har varat en del av året ska den uppgiftsskyldige fylla i numret på den första och sista anställningsmånaden (se Skatteverkets broschyr Kontrolluppgifter – lön, förmåner m.m. SKV 304 utgåva 38 s. 11).

Regeringen har förståelse för synpunkten att vissa myndigheter och arbetslöshetskassor enligt gällande regelverk behöver dessa uppgifter. Regelverket kan dock komma att ändras.

Enligt 15 kap. 2 § SFL ska kontrolluppgift lämnas om utgiven ersättning och förmån som utgör intäkt i inkomstslaget tjänst. Av 10 kap. 8 § IL framgår att inkomster i inkomstslaget tjänst ska tas upp som intäkt det beskattningsår då de kan disponeras eller på något annat sätt kommer den skattskyldige till del. Bestämmelsen om när inkomsten ska beskattas ger uttryck för kontantprincipen. Beskattning ska således enligt huvudregeln ske oavsett om inkomsten faktiskt tjänats in under beskattningsåret eller tidigare. Någon periodisering ska inte göras, dvs. hänföra inkomsten till den tid som arbete har utförts.

I SOU 2015:21 s. 328 f., 330 f. och 384 f. föreslår den Parlamentariska socialförsäkringsutredningen bl.a. att ett gemensamt inkomstbegrepp ska införas när det gäller arbetslöshetsförsäkringen och socialförsäkringarna.

De inkomster som arbetsgivare betalar socialavgifter på bör ligga till grund för ersättningarna och arbetsgivare bör varje månad lämna inkomstunderlag som bygger på kontantprincipen. Ramtiden, dvs. den tidsperiod inom vilken inkomster beaktas då inkomstunderlaget fastställs, föreslås omfatta de tolv månaderna som närmast föregår den månad då fråga om en förmån kan aktualiseras för prövning av Försäkringskassan eller av en arbetslöshetskassa. Enligt nuvarande regler är inkomsten från arbete som ”utförts” under ramtiden som ligger till grund för beräkning av ersättningens storlek. Enligt deras förslag ska beräkningen baseras på inkomster som har ”utgivits” under ramtiden. Betänkandet har remissbehandlats och bereds för närvarande inom regeringskansliet. I budgetpropositionen för 2017 uttalas att regeringen arbetar vidare med vissa förslag i betänkandet och att regeringens avsikt är att lägga fram färdiga förslag under mandatperioden (prop. 2016/17:1 utg.omr. 10 avsnitt 3.5.5). Det återstår ytterligare utredningsinsatser för att se över om och hur uppgifter på individnivå i arbetsgivardeklarationen kan användas inom arbetslöshetsförsäkringen (prop. 2016/17:1 utg.omr. 14 avsnitt 4.5). Behovet av att få tillgång till vissa uppgifter, som framförs av remissinstanserna, kan således komma att ändras om en ny lagstiftning införs.

Myndigheternas och arbetslöshetskassornas behov av uppgifterna måste dock ställas i relation till bördan för uppgiftsskyldiga att lämna uppgifterna.

Skatteavdrag och arbetsgivaravgifter ska redovisas i en arbetsgivardeklaration. En arbetsgivardeklaration ska lämnas av den som är skyldig att göra skatteavdrag eller betala arbetsgivaravgifter eller som har gjort ett skatteavdrag utan att vara skyldig att göra det (26 kap. 2 och 3 §§ SFL). Det finns ett antal undantag från skyldigheten att göra skatteavdrag från ersättning för arbete, t.ex. om ersättningen understiger 100 kronor (10 kap. 4–13 §§ SFL). I avsnitt 6.9 föreslås att kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst inte ska lämnas, om sådan ersättning eller förmån som har redovisats eller skulle ha redovisats av utgivaren i en arbetsgivardeklaration. Det är således ett begränsat antal utgivare som framöver ska lämna kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst. Tanken är dock att uppgifterna som ska lämnas i kontrolluppgiften om intäkt i inkomstslaget tjänst i möjligaste mån ska korrespondera med uppgifterna per betalningsmottagare som ska lämnas i en arbetsgivardeklaration. Om kontrolluppgiften även framöver skulle innehålla uppgift om den tid ersättningen eller förmånen avser, om den bara avser del av året, borde även motsvarande uppgiftsskyldighet finnas för varje betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen. En sådan reglering skulle öka den administrativa bördan för de uppgiftsskyldiga, eftersom arbetsgivardeklarationen vanligtvis lämnas varje månad och inte bara en gång om året såsom kontrolluppgiften.

Med hänsyn till omständigheten att vissa uppgifter ska lämnas löpande till Skatteverket och inte bara en gång om året är det regeringens målsättning att så långt som möjligt begränsa antalet uppgifter som ska lämnas i kontrolluppgiften om intäkt i inkomstslaget tjänst och antalet uppgifter som ska lämnas per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen. Om Skatteverket anser att ovan angivna uppgifter inte är nödvändiga för Skatteverkets kontrollverksamhet eller för att vara till ledning för bestämmande av underlag för att ta ut skatt, bör uppgifts-

skyldigheten slopas om inte starka skäl talar emot detta (jfr syftet med kontrolluppgifter i 14 kap. 1 § SFL). Regeringen anser att fördelarna för Skatteverket eller någon annan myndighet eller arbetslöshetskassa att få tillgång till aktuella uppgifter inte överväger den börda som det innebär för den uppgiftsskyldige att lämna uppgifterna i kontrolluppgiften om intäkt i inkomstslaget tjänst eller per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen.

Regeringen föreslår därför att skyldigheten att i kontrolluppgiften om intäkt i inkomstslaget tjänst lämna uppgift om den tid ersättningen eller förmånen avser, om den bara avser del av året, bör slopas. Aktuella uppgifter ska inte heller lämnas per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen.

Regeringen föreslår också att sådan ersättning för utgifter vid tjänsteresor som avser logi eller resa med annat transportmedel än egen bil eller förmånsbil bör undantas från skyldigheten att lämna kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst. Detta bör dock bara gälla om skatteavdrag inte ska göras från ersättningen. En motsvarande reglering föreslås i arbetsgivardeklarationen, se avsnitt 6.4.

Bestämmelsen om undantag från skyldigheten att lämna kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst i 15 kap. 8 § SFL anger att kontrolluppgift inte ”behöver” lämnas. Regeringen föreslår att det direkt av bestämmelsen framgår att kontrolluppgift inte ”ska” lämnas under vissa förutsättningar. Ändringen syftar till att tydliggöra att uppgifter ska lämnas antingen i en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration eller i en kontrolluppgift.

Skatteförfarandeförordningen

I 5 kap. 1–3 §§ SFF framgår vilka ytterligare uppgifter som ska lämnas i kontrolluppgiften om intäkt i inkomstslaget tjänst. Uppgift ska lämnas om bruttolönen, det sammanlagda värdet av andra förmåner än bilförmån, och förmån av fri parkering. Dessutom föreskrivs vilka uppgifter avseende bilförmån en kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst ska innehålla, nämligen bilmodell, nedsättning av värdet av bilförmånen, exklusive drivmedel, på grund av att mottagaren har utgett ersättningen för förmånen, värdet av bilförmånen, exklusive drivmedel, efter eventuell nedsättning, värdet av drivmedel och antalet kilometer tjänsteköring som ersättning för kostnader för drivmedel för resa i tjänsten med förmånsbil avser. När det gäller bostadsförmån ska uppgift lämnas om huruvida bostadsförmån i Sverige avser en bostad som är belägen på en småhusenhet (dock ej om det är fråga om en förmån av semesterbostad).

I promemorian föreslår Skatteverket att skyldigheten att lämna följande uppgifter i kontrolluppgiften enligt skatteförfarandeförordningen ska slopas:

- förmån av fri parkering (5 kap. 1 § 3 SFF),
- bilmodell vid bilförmån (5 kap. 2 § 1 SFF),
- nedsättning av värdet av bilförmånen, exklusive drivmedel, på grund av att mottagaren har utgett ersättning för förmånen (5 kap. 2 § 2 SFF),

- antalet kilometer tjänstekörning som ersättning för kostnader för drivmedel för resa i tjänsten med förmånsbil avser (5 kap. 2 § 5 SFF), och
- uppgift om huruvida bostadsförmån i Sverige avser en bostad som är belägen på en småhusenhet (5 kap. 3 § SFF).

I syfte att minska den administrativa bördan är det lämpligt att även dessa uppgifter inte längre ska behöva lämnas i kontrolluppgiften om intäkt i inkomstslaget tjänst.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 15 kap. 8–10 §§, 31 kap. 6 § och 37 kap. 2 § SFL.

6.11 Föreskriftsrätt för Skatteverket

Regeringens bedömning: Det är lämpligt att i skatteförfarandeförordningen (2011:1261) uttryckligen reglera att Skatteverket ska få meddela ytterligare föreskrifter om vilka uppgifter en arbetsgivardeklaration och en kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst ska innehålla.

Det är också lämpligt att Skatteverket får meddela föreskrifter om eller i enskilda fall besluta att en viss identifikationsuppgift inte behöver lämnas i en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration om verket ändå kan fatta riktiga beslut om slutlig skatt och beslut om pensionsgrundande inkomst.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: *Srf konsulterna* är tveksam till att Skatteverket ska ges obegränsade möjligheter att meddela föreskrifter om vilka ytterligare uppgifter en arbetsgivardeklaration ska innehålla. Inga andra remissinstanser har haft några invändningar mot förslaget.

Skälen för regeringens bedömning

Ytterligare föreskrifter om innehållet i en arbetsgivardeklaration och en kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst

En förenklad arbetsgivardeklaration ska lämnas för varje betalningsmottagare (26 kap. 4 § andra stycket SFL). Enligt 6 kap. 1 § fjärde stycket SFF får Skatteverket meddela ytterligare föreskrifter om vilka uppgifter en förenklad arbetsgivardeklaration ska innehålla. Förslagen i propositionen innebär att redovisningen i arbetsgivardeklarationer – när det gäller ersättning för arbete m.m. – i de flesta fall ska göras per betalningsmottagare, i likhet med vad som redan i dag gäller för förenklade arbetsgivardeklarationer. Det kan då uppkomma behov av att Skatteverket meddelar ytterligare föreskrifter även när det gäller arbetsgivardeklarationer. Samma behov kan uppkomma när det gäller kontrolluppgifter. När det gäller kontrolluppgifter finns i dag inte någon särskild bestämmelse om att Skatteverket får meddela ytterligare föreskrifter. Av 22 kap. 4 § SFF framgår dock att Skatteverket får

meddela ytterligare föreskrifter om verkställigheten av skatteförfarandelagen och föreskrifter om verkställigheten av skatteförfarandeförordningen. I syfte att uppnå enhetlighet i regleringen föreslår Skatteverket att det införs uttryckliga bestämmelser om att Skatteverket får meddela ytterligare föreskrifter om vilka uppgifter en arbetsgivardeklaration och en kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst ska innehålla. Det är inte fråga om någon utvidgad föreskriftsmöjlighet för Skatteverket jämfört med i dag, utan det rör sig fortfarande om sådana verkställighetsföreskrifter som avses i 22 kap. 4 § SFF. Regeringen delar därför inte *Srf konsulternas* tveksamhet om att ge Skatteverket en möjlighet att meddela ytterligare föreskrifter om vilka uppgifter en arbetsgivardeklaration och en kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst ska innehålla. Mot bakgrund av nämnda bestämmelser i skatteförfarandeförordningen anser regeringen att det kan vara lämpligt att uttryckligen reglera aktuell föreskriftsrätt.

Föreskrifter och beslut om att en viss identifikationsuppgift inte behöver lämnas i en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration

Enligt 5 kap. 13 § SFF får Skatteverket meddela föreskrifter om eller i enskilda fall besluta att en viss identifikationsuppgift inte behöver lämnas i en kontrolluppgift om verket ändå kan fatta riktiga beslut om slutlig skatt och beslut om pensionsgrundande inkomst. Mot bakgrund av att uppgifter per betalningsmottagare, enligt förslagen i propositionen, i de flesta fall ska lämnas i en arbetsgivardeklaration i stället för i en kontrolluppgift anser Skatteverket att en motsvarande bestämmelse bör införas när det gäller arbetsgivardeklarationer. En sådan bestämmelse bör även omfatta förenklade arbetsgivardeklarationer. Regeringen delar Skatteverkets bedömning och anser att det är lämpligt att Skatteverket får meddela föreskrifter om eller i enskilda fall besluta att en viss identifikationsuppgift inte behöver lämnas i en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration om verket ändå kan fatta riktiga beslut om slutlig skatt och beslut om pensionsgrundande inkomst.

6.12 Föreläggande

Regeringens förslag: Ett föreläggande att fullgöra skyldigheten att lämna uppgifter om betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration får inte bara avse komplettering av arbetsställesnummer.

Skatteverket får bara förelägga en fysisk person och ett dödsbo att lämna kontrolluppgift om sådan ersättning för utfört arbete som har betalats till en namngiven näringsidkare, om ersättningen inte har redovisats eller skulle ha redovisats i en arbetsgivardeklaration.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har haft något att invända mot förslaget.

Föreläggande att fullgöra uppgiftsskyldighet

Skatteverket får förelägga den som inte har fullgjort en uppgiftsskyldighet enligt 15–35 kap. SFL att fullgöra skyldigheten. Ett sådant föreläggande får inte bara avse komplettering av arbetsställesnummer enligt 15 kap. 9 § första stycket 6 SFL (37 kap. 2 § SFL). Av 15 kap. 9 § första stycket 6 SFL (omnumrering görs i propositionen) framgår att kontrolluppgiften om intäkt i inkomstslaget tjänst ska innehålla uppgift om arbetsställesnummer enligt lagen (1984:533) om arbetsställesnummer m.m., om ett sådant har tilldelats.

Formuleringen ”den som inte har fullgjort en uppgiftsskyldighet” omfattar dels den som t.ex. har låtit bli att lämna deklaration, dels den som har lämnat deklaration eller lämnat uppgifter på annat sätt men som har utelämnat en uppgift som personen var skyldig att lämna (prop. 2010/11:165 s. 848).

Den föreslagna uppgiftsskyldigheten om att lämna uppgifter om betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration regleras i 26 kap. SFL. Med stöd av 37 kap. 2 § SFL kommer Skatteverket bl.a. att kunna förelägga den som är skyldig att lämna arbetsgivardeklaration att lämna uppgifter för en viss betalningsmottagare om dessa saknas i den inlämnade arbetsgivardeklarationen. Det är lämpligt att ramen för ett sådant föreläggande är densamma som ett föreläggande att fullgöra skyldigheten att lämna kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst. Regeringen föreslår därför att ett föreläggande att fullgöra en uppgiftsskyldighet inte bara får avse komplettering av arbetsställesnummer enligt den föreslagna 26 kap. 19 b § första stycket 4 SFL (se avsnitt 6.4).

Föreläggande att lämna uppgift

Skatteverket får förelägga en fysisk person och ett dödsbo att lämna kontrolluppgift om sådan ersättning för utfört arbete som har betalats till en namngiven näringsidkare eller ränta från en namngiven låntagare. Denna möjlighet är dock bara tillämplig i fall där kontrolluppgift om ersättning eller ränta inte ska lämnas enligt bestämmelserna i 16 eller 17 kap. SFL, dvs. kontrolluppgift om intäkt och avdrag i inkomstslaget näringsverksamhet och kontrolluppgift om ränteinkomster och annan avkastning på fordringsrätter (37 kap. 8 § SFL).

I avsnitt 6.9 föreslås att skyldigheten att lämna kontrolluppgift i inkomstslaget näringsverksamhet slopas när det gäller ersättning och förmån som har getts ut för arbete och som utgivaren har gjort eller varit skyldig att göra skatteavdrag från. Uppgift om ersättning för arbete (inklusive förmåner) ska i stället lämnas i arbetsgivardeklarationen. Med hänsyn till detta är det lämpligt att Skatteverkets möjlighet att kunna förelägga en fysisk person eller ett dödsbo att lämna kontrolluppgift om sådan ersättning för utfört arbete som har betalats till en namngiven näringsidkare begränsas till att gälla i de fall som sådan ersättning inte har redovisats eller skulle ha redovisats i en arbetsgivardeklaration. Regeringen föreslår därför att ett tillägg görs i 37 kap. 8 § 1 SFL.

Förslaget föranleder ändringar i 37 kap. 2 och 8 §§ SFL.

6.13 Sanktioner och rättelser

Regeringens förslag: Om en uppgift avseende en viss betalningsmottagare som har lämnats i en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration är felaktig, ska den deklarationsskyldige snarast ändra uppgiften. Om en uppgift saknas, ska den deklarationsskyldige snarast genom tillägg lämna de uppgifter som behövs. Detta ska dock inte göras efter utgången av det sjätte året efter det kalenderår som uppgiften hänför sig till.

Ändring eller tillägg av uppgifter om betalningsmottagare ska göras skriftligen.

Regeringens bedömning: Skatteverket får ändra en felaktig identifikationsuppgift avseende en betalningsmottagare om det rör sig om en uppenbar felskrivning eller något annat uppenbart förbiseende. Skatteverket får även, i uppenbara fall, komplettera deklarationen med en identifikationsuppgift avseende en betalningsmottagare som saknas.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens förslag och bedömning. I promemorian föreslås bl.a. att möjligheten för Skatteverket att ändra en felaktig identifikationsuppgift eller komplettera deklarationen med en identifikationsuppgift avseende en betalningsmottagare ska lagregleras.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte haft några invändningar mot förslaget. *Ekobrottsmyndigheten* anser dock att det bör förtydligas att Skatteverket ska få ändra identifikationsuppgifter om det i samband med utredning framkommer att det förekommer avsiktliga fel i samband med uppgivande av identifikationsuppgifter för betalningsmottagare. Det behöver finnas processer för hur rättelser och fel meddelas andra. *STs arbetslöshetskassa*, vars synpunkter framgår av en bilaga till Arbetslöshetskassornas samorganisations (SO) remissyttrande, är orolig för felaktiga uppgifter och efterfrågar om inte Skatteverket skulle kunna göra någon slags markering om Skatteverket av någon anledning misstänker att uppgifterna inte stämmer, så att den som mottar uppgifterna kan utreda saken vidare.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Allmänt om sanktioner

Om en skattedeklaration inte har lämnats i rätt tid, ska en förseningsavgift tas ut. Förseningsavgift ska dock inte tas ut om det bl.a. är fråga om en förenklad arbetsgivardeklaration (48 kap. 1 § SFL).

Skattetillägg ska tas ut av den som på något annat sätt än muntligen under förfarandet har lämnat en oriktig uppgift till ledning för egen beskattning eller har lämnat en oriktig uppgift i ett mål om egen beskattning (49 kap. 4 § SFL). I kravet på att den oriktiga uppgiften ska vara lämnad till ledning för beskattningen ligger att uppgiften ska avse det aktuella beskattningsärendet (prop. 2010/11:165 s. 935 f.). Skattetillägg

får även tas ut vid skönsbeskattning och vid omprövning av skönsbeskattningsbeslut samt när skatteavdrag inte har gjorts (49 kap. 6–9 §§ SFL). I 49 kap. 10–10 d §§ SFL finns bestämmelser om när skattetillägg inte får tas ut, t.ex. om den oriktiga uppgiften framgår av avstämningsuppgifter som har varit tillgängliga för Skatteverket inom ett år från utgången av beskattningsåret. I avsnitt 6.16 föreslås att uppgifter om betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration ska ingå i uttrycket avstämningsuppgifter.

Enligt huvudregeln är skattetillägget vid oriktig uppgift, på skatter som är av intresse här, 20 procent av den skatt som, om den oriktiga uppgiften hade godtagits, inte skulle ha bestämts för eller felaktigt skulle ha tillgodoräknats den som har lämnat uppgiften (49 kap. 11 § SFL). Om det är fråga om periodiseringsfel är procentsatsen lägre (49 kap. 13 § SFL). Skattetillägg som tas ut på grund av att skatteavdrag inte har gjorts är 5 procent av det skatteavdrag som skulle ha gjorts (49 kap. 18 § SFL). Av bestämmelserna om beräkning av skattetillägg följer att skattetillägg bara aktualiseras om det oriktiga uppgiftslämnandet har eller hade kunnat ha en direkt inverkan på skatteuttaget (prop. 2010/11:165 s. 937). Regeringen har den 19 oktober 2016 beslutat att en särskild utredare ska se över bestämmelserna om beräkning av skattetillägg i skatteförfarandelagen (dir. 2016:88). Syftet med översynen är att förstärka skattetilläggets allmänpreventiva effekt och att göra sanktionssystemet mer legitimt och rättvist. Uppdraget ska redovisas senast den 30 november 2017.

Skattetillägg tas inte ut om en kontrolluppgift innehåller oriktiga uppgifter. Däremot kan straff för brott enligt skattebrottslagen (1971:69) bli aktuellt i dessa fall.

Brott enligt skattebrottslagen kan också föreligga under vissa förutsättningar om en oriktig uppgift lämnas i en arbetsgivardeklaration, vid underlåtelse att lämna deklARATION eller föreskriven uppgift samt om skyldigheten att göra skatteavdrag inte fullgörs (skattebrott, skatteförseelse, grovt skattebrott, vårdslös skatteuppgift och skatteavdragsbrott, se 2–6 §§ skattebrottslagen). I 7–11 §§ skattebrottslagen finns bestämmelser om skatteredovisningsbrott, vårdslös skatteredovisning, försvärande av skattekontroll och förberedelse till grovt skattebrott.

I propositionen föreslås att ett antal olika uppgifter om betalningsmottagare ska lämnas i arbetsgivardeklarationen. Vissa av dessa uppgifter är av betydelse för beslut om skatteavdrag och arbetsgivaravgifter och andra uppgifter saknar betydelse för beslut om skatteavdrag och arbetsgivaravgifter. Uppgifter per betalningsmottagare som lämnas i arbetsgivardeklarationen kommer också att användas som kontrolluppgifter. Om en uppgift som har lämnats i en arbetsgivardeklaration är felaktig eller saknas, får frågan om förutsättningar finns för en eventuell sanktion i varje enskilt fall prövas på vanligt sätt inom ramarna för gällande sanktionssystem.

Allmänt om beslut samt omprövning och överklagande

I 26 kap. SFL finns bestämmelser om vilka uppgifter som ska finnas med i samtliga skattedeklarationer och vilka uppgifter som ska finnas med i de olika skattedeklarationerna, t.ex. i en arbetsgivardeklaration. En

skattedeklaration ska bl.a. innehålla de ytterligare uppgifter som Skatteverket behöver för att kunna beräkna och kontrollera skatten och avgifterna (26 kap. 18 § 3 SFL). Skatteverket får förelägga den som inte har fullgjort en uppgiftsskyldighet enligt 26 kap. att fullgöra skyldigheten (37 kap. 2 § första stycket SFL). I propositionen föreslås att vissa uppgifter för varje betalningsmottagare ska lämnas i arbetsgivardeklarationen. Om den deklARATIONSSKYLDIGE inte lämnar en uppgift för en viss betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen, som borde ha lämnats, har den deklARATIONSSKYLDIGE inte fullgjort sin uppgiftsskyldighet. I ett sådant fall kan Skatteverket förelägga den uppgiftsskyldige att fullgöra uppgiftsskyldigheten.

Beslut om skatteavdrag och arbetsgivaravgifter ska fattas för varje redovisningsperiod för sig med ledning av innehållet i skattedeklarationer och andra tillgängliga uppgifter (53 kap. 1 § första stycket SFL).

Om en skattedeklaration har lämnats i rätt tid och på rätt sätt, anses ett beslut om skatten och avgifterna ha fattats i enlighet med deklARATIONEN (s.k. automatiska beslut). Har ett automatiskt beslut fattats och därefter kommer en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration in för sent, ska beslut om skatten och avgifterna anses ha fattats i enlighet med denna deklARATION (s.k. automatisk ändring). Detta gäller bara om en eller flera förenklade arbetsgivardeklarationer har lämnats och omprövning inte har begärts eller beslutats (53 kap. 2 § SFL).

Om en skattedeklaration inte har lämnats i rätt tid eller på rätt sätt eller om skatten eller avgifterna inte har redovisats i deklARATIONEN, ska varje oredovisad skatt eller avgift anses ha beslutats till noll kronor. Redovisad skatten eller avgifterna senare, anses ett beslut i stället ha fattats i enlighet med redovisningen, om inte ett beslut om omprövning har meddelats dessförinnan (53 kap. 4 § SFL).

Om den som är skyldig att lämna en deklARATION inte har gjort det, kan skönsbeskattning bli aktuell. Detsamma gäller om skatten eller avgiften eller underlaget för skatten eller avgiften inte kan beräknas tillförlitligt på grund av brister i eller bristfälligt underlag för deklARATIONEN. Det automatiska beslutsförfarandet gör att skönsbeskattning ska beslutas genom omprövning. Om skatteavdrag eller arbetsgivaravgifter har bestämts till noll kronor på grund av att deklARATIONEN inte har lämnats eller skatt eller avgift inte har redovisats och om uppgifterna i ärendet inte talar för något annat, kan skönsbeskattning ske enligt schablon (57 kap. 1 och 3 §§ SFL).

Om en uppgift är felaktig eller saknas i skattedeklARATIONEN kan den enskilde begära omprövning eller överklaga beslutet. Skatteverket ska ompröva sina beslut i en fråga som har betydelse för beskattningen eller något annat förhållande mellan en enskild och det allmänna bl.a. om den som beslutet gäller begär omprövning (66 kap. 2 § SFL). Skatteverket är bara skyldigt att ompröva beslut som har någon rättslig eller faktisk verkan (prop. 2010/11:165 s. 1071).

En begäran om omprövning ska vara skriftlig (66 kap. 6 § första stycket SFL) och ska enligt huvudregeln ha kommit in till Skatteverket senast det sjätte året efter utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut (66 kap. 7 § första stycket SFL).

Av 66 kap. 35 § SFL framgår att om en omprövning av ett beslut om skatteavdrag eller arbetsgivaravgifter avser flera redovisningsperioder och det inte framgår vilka perioder skatten eller avgiften ska hänföras till, får en omprövning som beslutas under beskattningsåret hänföras till den senaste redovisningsperioden. Beslutas omprövningen efter beskattningsårets utgång, får ändringen hänföras till beskattningsårets sista period. Med senaste redovisningsperiod avses omprövningens senaste period.

Ett beslut att ompröva till nackdel för den som beslutet gäller på Skatteverkets initiativ ska meddelas inom två år från utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut (tvåårsfristen). Efterbeskattning får ske under vissa förutsättningar. Ett sådant beslut ska meddelas inom sex år från utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut (66 kap. 21 och 27 §§ SFL).

Av 67 kap. 2 § SFL framgår att Skatteverkets beslut i en fråga som har betydelse för beskattningen eller något annat förhållande mellan en enskild och det allmänna får överklagas av den som beslutet gäller (67 kap. 2 § första stycket SFL). Ett överklagande ska enligt huvudregeln ha kommit in till Skatteverket senast det sjätte året efter utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut (67 kap. 12 § första stycket SFL).

I propositionen föreslås att ett antal olika uppgifter om betalningsmottagare ska lämnas i en arbetsgivardeklaration. Vissa av dessa uppgifter är av betydelse för beslut om skatteavdrag och arbetsgivaravgifter, som även framöver fattas på sammanlagd nivå. I ett sådant beslut kommer det inte att anges några uppgifter per betalningsmottagare. Uppgifterna har således betydelse för den uppgiftsskyldiges beskattning. Andra uppgifter per betalningsmottagare som lämnas i en arbetsgivardeklaration saknar betydelse för beslutet om skatteavdrag och arbetsgivaravgifter och kommer i stället att användas som kontrolluppgifter. Dessa uppgifter saknar således betydelse för beskattningen eller något annat förhållande mellan den uppgiftsskyldige och det allmänna. Uppgifterna har däremot betydelse för någon annans beskattning.

Om en uppgift som har lämnats i arbetsgivardeklarationen är felaktig eller saknas och uppgiften har betydelse för beskattningen eller något annat förhållande mellan den uppgiftsskyldige och det allmänna, kan Skatteverkets beslut, som har fattats med ledning av bl.a. innehållet i arbetsgivardeklarationen, omprövas eller överklagas.

Om uppgiften däremot används som kontrolluppgift och således har betydelse för någon annans beskattning, är bestämmelserna om omprövning eller överklagande inte tillämpliga för den som har lämnat uppgifterna i arbetsgivardeklarationen.

Skatteverket kommer att underrätta fysiska personer och dödsbon som kan antas vara skyldiga att lämna inkomstdeklaration om uppgifter som avser dem och som har lämnats i arbetsgivardeklarationer (se avsnitt 6.15). Dessa uppgifter kommer att förtryckas i inkomstdeklarationen. Om en uppgift är felaktig eller saknas, ska den deklareringskyldige genom ändring eller tillägg lämna de uppgifter som behövs i inkomstdeklarationen. På grundval av bl.a. uppgifter som har lämnats i inkomstdeklarationen, kontrolluppgifter och uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer kommer Skatteverket att besluta om slutlig skatt

(se avsnitt 6.15). Den enskilde kan begära omprövning av eller överklaga ett beslut om slutlig skatt. Prop. 2016/17:58

Ändring och tillägg av uppgifter av den deklarationskyldige

I skatteförfarandelagen finns flera skyldigheter om att lämna uppgifter till Skatteverket, t.ex. skyldighet att lämna kontrolluppgifter och skyldighet att lämna deklarerationer. Uppgiftsskyldigheten är en central beståndsdel i skattesystemet. Vårt beskattningssystem bygger till stor del på uppgifter som de enskilda själva har att lämna. Att uppgiftsskyldigheten fullgörs på ett korrekt sätt är således en nödvändig förutsättning för att skattesystemet ska kunna verka på avsett sätt. Det är därför viktigt att fullständiga och korrekta uppgifter per betalningsmottagare lämnas i arbetsgivardeklarationerna.

Som anges ovan har aktuella uppgifter i arbetsgivardeklarationerna betydelse för den deklarationskyldiges beskattning och betalningsmottagarnas beskattning. I avsnitt 7 föreslås att även andra myndigheter ska få tillgång till uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer. Regeringen gör också bedömningen att arbetslöshetskassor ska få tillgång till sådana uppgifter. Dessa myndigheter och arbetslöshetskassor ska dock inte få tillgång till samtliga uppgifter som finns om en viss betalningsmottagare i Skatteverkets beskattningsdatabas. Även för deras verksamhet är det viktigt att de uppgifter som lämnas för varje betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer är fullständiga och korrekta.

Som nämns ovan kan inte ett beslut om skatteavdrag eller arbetsgivaravgifter omprövas i alla fall då en uppgift om en betalningsmottagare är felaktig eller saknas i en arbetsgivardeklaration. I omprövningsbestämmelserna finns det inte heller något krav på att den som ett beslut gäller i vissa fall ska begära omprövning.

Enligt 2 kap. 3 § lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet får beskattningsdatabasen innehålla uppgifter om bl.a. underlag för fastställande av skatter och avgifter. Med sådana uppgifter avses bl.a. uppgifter som har lämnats i deklaration eller kontrolluppgifter från arbetsgivare om utbetalda löner (prop. 2000/01:33 s. 200).

Uppgifter som lämnas i deklarationer och kontrolluppgifter registreras i beskattningsdatabasen. Skatteverket registrerar lämnade uppgifter så som de har lämnats. I beskattningsdatabasen kan man se alla uppgifter som den deklarationskyldige har lämnat. Som regel ska Skatteverket inte ändra eller göra tillägg till de registrerade uppgifterna på eget initiativ. Ändringar ska som regel göras enbart om den deklarationskyldige lämnar uppgifter som innebär att en tidigare uppgift ska ändras eller att tillägg görs av en saknad uppgift. Detta gäller även om Skatteverket skulle fatta ett beslut om arbetsgivaravgifter, avdragen skatt eller beskattning för en betalningsmottagare som avviker från de lämnade uppgifterna. De registrerade uppgifterna som utgör underlag för beslutet ändras alltså inte som en följd av att Skatteverket i sak fattar ett beslut som avviker från de lämnade uppgifterna. I samband med Skatteverkets beslut om slutlig skatt för dock Skatteverket även in inkomstuppgifter som har legat till grund för beslutet i beskattningsdatabasen.

Den deklarationsskyldige bör ha en uttrycklig skyldighet att ändra tidigare lämnade felaktiga uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen. Det bör även finnas en skyldighet att göra tillägg med uppgifter per betalningsmottagare som saknas.

Skyldigheten att ändra och göra tillägg av uppgifter bör inte bara gälla sådana uppgifter som har betydelse för den deklarationsskyldiges beskattning, dvs. beslut om skatteavdrag och arbetsgivaravgifter, utan bör omfatta alla uppgifter om betalningsmottagare som har lämnats eller skulle ha lämnats i en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration. Det skulle t.ex. kunna inträffa att fel betalningsmottagare har angetts. En sådan uppgift påverkar inte beslutet om skatteavdrag eller arbetsgivaravgifter.

Med hänsyn bl.a. till det övergripande syftet med förslagen i propositionen, nämligen att minska skattefusk och skatteundandragande, är det viktigt att den deklarationsskyldige snarast gör de ändringar och tillägg som behövs när den deklarationsskyldige upptäcker att en uppgift är felaktig eller saknas. Det är således inte fråga om att den deklarationsskyldige ska hantera detta i nästkommande arbetsgivardeklaration. Det är inte lämpligt att ändringar och tillägg görs under hur lång tid som helst. En skyldighet utan begränsning i tid skulle vara svårhanterlig för Skatteverket och sannolikt även för de deklarationsskyldiga. Den praktiska betydelsen av att en ändring eller ett tillägg görs kommer att minska ju längre tid som har gått. En omprövning på begäran av den deklarationsskyldige eller en omprövning till nackdel för denne på initiativ av Skatteverket är normalt bara möjlig inom sex år från utgången av det kalenderår som uppgifterna i arbetsgivardeklarationen eller den förenklade arbetsgivardeklarationen avser. Med hänsyn till dessa omprövningsfrister finns det skäl att begränsa skyldigheten att göra ändringar och tillägg till samma tid. Regeringen anser att det inte heller från andra utgångspunkter finns skäl till en längre tid och anser därför att ändring eller tillägg av uppgifter inte ska göras efter utgången av det sjätte året efter det kalenderår som uppgiften hänför sig till.

En begäran om omprövning ska vara skriftlig. Om en begäran om omprövning inte är undertecknad, får Skatteverket förelägga den som har begärt omprövning att underteckna begäran. Föreläggandet ska innehålla en upplysning om att omprövning annars inte kommer att ske (66 kap. 6 § SFL). Även skyldigheten att ändra en felaktig uppgift eller genom tillägg lämna uppgifter som saknas om en betalningsmottagare bör göras skriftligen. Ändring eller tillägg av uppgifter som görs i Skatteverkets e-tjänst uppfyller skriftlighetskravet. Någon motsvarighet till möjligheten för Skatteverket att förelägga den som har begärt omprövning att underteckna begäran behövs inte när det gäller ändring eller tillägg av uppgifter om betalningsmottagare.

Sammanfattningsvis föreslår regeringen att om en uppgift avseende en viss betalningsmottagare som har lämnats i en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration är felaktig, ska den deklarationsskyldige snarast ändra uppgiften. Om en uppgift saknas, ska den deklarationsskyldige snarast genom tillägg lämna de uppgifter som behövs. Detta ska inte göras efter utgången av det sjätte året efter det kalenderår som uppgiften hänför sig till. Ändring eller tillägg av uppgifter om betalningsmottagare ska göras skriftligen.

Framöver kommer det således att finnas en möjlighet för den deklara-tionsskyldige att begära omprövning enligt 66 kap. SFL, och en skyldig-het för den deklARATIONSSKYLDIGE att ändra en felaktig uppgift om en betalningsmottagare som har lämnats i en arbetsgivardeklaration och att genom tillägg komplettera med en uppgift som saknas om en betalnings-mottagare enligt den föreslagna regleringen i 26 kap. SFL.

Ändringar och tillägg av uppgifter på Skatteverkets initiativ

Skatteverket får förelägga den som inte har fullgjort en uppgiftsskyldig-het enligt 26 kap. SFL att fullgöra skyldigheten (37 kap. 2 § första stycket SFL). Om den deklARATIONSSKYLDIGE inte lämnar en uppgift för en viss betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen, som borde ha läm-nats, har den deklARATIONSSKYLDIGE inte fullgjort sin uppgiftsskyldighet. I ett sådant fall kan Skatteverket förelägga den deklARATIONSSKYLDIGE att fullgöra uppgiftsskyldigheten.

Som nämns i föregående avsnitt registrerar Skatteverket uppgifterna så som de har lämnats i beskattningsdatabasen. Normalt är det bara om den deklARATIONSSKYLDIGE lämnar en ny uppgift, dvs. ändrar en felaktig uppgift eller gör tillägg med en uppgift som saknas, som de registrerade upp-gifterna avseende en viss betalningsmottagare ändras eller kompletteras i beskattningsdatabasen (historiska uppgifter finns dock kvar i beskatt-ningsdatabasen).

Enligt 26 § förvaltningslagen (1986:223) får ett beslut som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av myndighetens eller någon annans skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende rättas av den myndighet som har meddelat beslutet. Enligt 66 kap. 27 § 2 SFL får Skatteverket besluta om efterbeskattning om en felräkning, felskrivning eller något annat uppenbart förbiseende ska rättas. Regeringen anser att det är lämpligt att Skatteverket på eget initiativ under liknande förutsättningar även ska kunna registrera en annan uppgift för en betalningsmottagare i beskatt-ningsdatabasen än enbart den uppgift som har lämnats i arbetsgivar-deklartionen. Det är viktigt att korrekta uppgifter per betalningsmottagare finns i beskattningsdatabasen.

Skatteverket föreslår att en sådan möjlighet ska lagregleras och att Skatteverket ska få ändra en felaktig identifikationsuppgift avseende en betalningsmottagare om det rör sig om en uppenbar felskrivning eller något annat uppenbart förbiseende. Det kan t.ex. röra sig om att fel personnummer har angetts för en betalningsmottagare men att det ändå – utifrån övriga lämnade uppgifter – är uppenbart vem som avses. Ett fel som kan upptäckas först vid en kontroll av arbetsgivaren eller annan utbetalare kan däremot inte anses uppenbart och ska inte kunna ändras av Skatteverket utan att en ny uppgift inhämtas från den deklARATIONSSKYLDIGE.

Skatteverket föreslår också att verket i uppenbara fall ska få kom-plettera deklARATIONEN med en identifikationsuppgift avseende en betal-ningsmottagare som saknas. Det kan t.ex. inträffa att det vid den tidpunkt då en arbetsgivardeklaration lämnas ännu inte finns något samordnings-nummer för en viss betalningsmottagare. I ett sådant fall bör Skatteverket få komplettera deklARATIONEN med uppgift om samordningsnummer när ett sådant nummer har tilldelats. Det gäller givetvis bara under förut-

sättning att det står helt klart vilket samordningsnummer som de av utbetalaren lämnade uppgifterna ska kopplas till.

Skatteverket anser vidare att den deklarationsskyldige bör underrättas om sådana ändringar eller kompletteringar avseende identifikationsuppgifter som verket gör. Detta behöver dock enligt Skatteverkets mening inte lagregleras.

Regeringen delar Skatteverkets bedömning i sak om att Skatteverket på eget initiativ i vissa fall även ska få kunna registrera en annan identifikationsuppgift för en betalningsmottagare i beskattningsdatabasen än den uppgift som har lämnats i en arbetsgivardeklaration eller komplettera med en identifikationsuppgift. Det är dock viktigt att betona att detta bara handlar om vilka uppgifter som registreras i beskattningsdatabasen. Det är inte fråga om att den deklarationsskyldige ”ska anses” ha lämnat de nya uppgifterna eller att Skatteverket de facto går in och ändrar lämnade uppgifter i arbetsgivardeklarationen. I beskattningsdatabasen kommer både de identifikationsuppgifter som den deklarationsskyldige har lämnat i arbetsgivardeklarationen (blir historiska uppgifter) och de av Skatteverket rättade eller kompletterade identifikationsuppgifterna att finnas. Regleringar som handlar om uppgifter i beskattningsdatabasen hör inte hemma i skatteförfarandelagen. En fråga att ta ställning till är således om en sådan reglering i stället ska tas in i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet eller förordningen (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet. Dessa författningar ger Skatteverket möjlighet att behandla uppgifter om bl.a. underlag för fastställande av skatter och avgifter i beskattningsdatabasen. Lagen innehåller inte någon detaljerad reglering av vilka uppgifter som får behandlas. Det är upp till Skatteverket att, inom tillåtna ramar, bedöma vilka uppgifter som är behövliga och som ska finnas i beskattningsdatabasen. Regeringen anser därför att det inte behöver finnas någon särskild reglering för att Skatteverket ska kunna vidta aktuella åtgärder. Det ska observeras att det är fråga om en möjlighet för Skatteverket att åstadkomma rättelse, inte en skyldighet. Regeringen delar således inte *Ekobrottsmyndighetens* bedömning att Skatteverket ska få ändra identifikationsuppgifter om det i samband med utredning framkommer att det förekommer avsiktliga fel i samband med uppgivande av identifikationsuppgifter för betalningsmottagaren. Vid behov kan dock Skatteverket behandla sådana uppgifter i beskattningsdatabasen.

Om det i andra fall än som nämns ovan finns anledning att anta att en uppgift för en viss betalningsmottagare är felaktig eller saknas, kan den deklarationsskyldige ges möjlighet eller föreläggas att komma in med en ändrad eller kompletterande uppgift. Skatteverket kan vidare avvika från uppgifterna såväl vid beslut som rör utbetalaren som vid beskattning av betalningsmottagaren. Som nämns ovan ändras inte de registrerade uppgifterna i beskattningsdatabasen som utgör underlag för beslutet när Skatteverket fattar ett beslut som avviker från uppgifterna i underlaget. Skatteverket har dessutom inte någon skyldighet att se till att de uppgifter som finns om betalningsmottagare i beskattningsdatabasen är riktiga. Det är upp till Skatteverket att bedöma vilka uppgifter som är behövliga för att bl.a. kunna fastställa underlaget för att ta ut skatt eller avgift samt bestämma storleken på skatter och avgifter.

STs arbetslöshetskassa är orolig för felaktiga uppgifter och efterfrågar om inte Skatteverket skulle kunna göra någon slags markering om Skatteverket av någon anledning misstänker att uppgifterna inte stämmer, så att den som mottar uppgifterna kan utreda saken vidare. Även om vissa myndigheter och arbetslöshetskassor kommer att få tillgång till uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer från Skatteverket (se avsnitt 7) är det inte Skatteverkets skyldighet att se till att samtliga uppgifter är riktiga. Varje myndighet och arbetslöshetskassa är skyldig att själv bedöma uppgifternas tillförlitlighet. Det är därför, enligt regeringens mening, inte lämpligt att Skatteverket ska göra någon slags markering. Skatteverket har dock en underrättelseskyldighet i vissa fall enligt lagen (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen. Lagen gäller sådana bidrag, ersättningar och lån för personligt ändamål (ekonomiska förmåner) som enligt lag eller förordning beslutas av Migrationsverket, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Centrala studiestödsnämnden, Arbetsförmedlingen, kommunerna eller arbetslöshetskassorna. Om det finns anledning att anta att en ekonomisk förmån har beslutats eller betalats ut felaktigt eller med ett för högt belopp, ska underrättelse om detta lämnas till den myndighet eller organisation som har fattat beslutet. Av underrättelsen ska det framgå vilka omständigheter som ligger till grund för antagandet att en ekonomisk förmån har beslutats eller betalats ut felaktigt eller med ett för högt belopp.

Uppgifter från betalningsmottagare

I avsnitt 6.14 föreslås bl.a. att den som är skyldig att lämna uppgifter om en betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration senast den dag då arbetsgivardeklarationen ska ha kommit in till Skatteverket ska informera den som uppgifterna avser om de uppgifter om denne som lämnas i arbetsgivardeklarationen.

Om en betalningsmottagare anser att en uppgift, t.ex. storleken på den ersättning som har betalats ut, är felaktig och därför kontaktar Skatteverket, kommer den kontakten inte att medföra att den uppgift som har lämnats i en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration och som har registrerats i beskattningsdatabasen kommer att ändras. En ändring av den registrerade uppgiften kommer bara att göras om arbetsgivaren eller annan utbetalare lämnar in en ny uppgift till Skatteverket. En uppgift från betalningsmottagaren kan dock medföra att Skatteverket påbörjar en utredning avseende utbetalaren.

Skatteverket ska före den 15 april året efter utgången av beskattningsåret underrätta fysiska personer och dödsbon som kan antas vara deklareringskyldiga om de kontrolluppgifter, uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer och övriga uppgifter som har kommit in till verket som underlag för bl.a. beslut om slutlig skatt (se avsnitt 6.15). Underrättelsen sker genom att uppgifter förtrycks i inkomstdeklarationen. Uppgifter som lämnas av betalningsmottagaren kommer inte att förtryckas i inkomstdeklarationen. De omständigheter som en betalningsmottagare anför som skäl för att en uppgift är felaktig kan däremot ha betydelse för det kommande beskattningsbeslutet avseende betalningsmottagaren eller vilket skatteavdrag denne ska till-

godoräknas. Det är därför viktigt att sådana inkomna uppgifter från betalningsmottagare finns tillgängliga som underlag i det kommande beskattningsärendet. Vid behov kan sådana uppgifter behandlas i beskattningsdatabasen. Det är lämpligt att Skatteverket vidtar nödvändiga informationsinsatser mot betalningsmottagare och förklarar vad som händer hos Skatteverket när betalningsmottagare lämnar uppgifter till Skatteverket.

Lagförslag

Förslaget föranleder en ändring i 26 kap. 1 § SFL, och att två nya paragrafer införs, 26 kap. 40 och 41 §§ SFL.

6.14 Informationsuppgifter

Regeringens förslag: Den som är skyldig att lämna uppgifter om en viss betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration ska senast den dag då arbetsgivardeklarationen ska ha kommit in till Skatteverket informera den som uppgifterna avser om de uppgifter om denne som lämnas i arbetsgivardeklarationen. Den som gör en ändring eller ett tillägg av uppgifter om en viss betalningsmottagare ska senast den dag då uppgifterna lämnas till Skatteverket informera den som uppgifterna avser om de uppgifter om denne som lämnas till Skatteverket. Det samma gäller för den som väljer att lämna uppgifter i en arbetsgivardeklaration i stället för i en kontrolluppgift.

Den som har utnyttjat eller överlåtit en rättighet att i framtiden förvärva värdepapper eller som har utnyttjat en rabatt, bonus eller annan förmån på grund av kundtrohet eller liknande ska till den som är skyldig att lämna uppgifter om betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration lämna de uppgifter som behövs för att uppgiftsskyldigheten ska kunna fullgöras. Uppgifterna ska lämnas senast den 8 i månaden efter det att skyldigheten att lämna aktuella uppgifter i en arbetsgivardeklaration uppkom. Samma tidpunkt ska även gälla motsvarande uppgifter till den kontrolluppgiftsskyldige. Om den som är skyldig att lämna aktuella informationsuppgifter inte gör det, ska den som är skyldig att lämna uppgifter i en arbetsgivardeklaration snarast anmäla detta till Skatteverket.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens förslag. I promemorian föreslås att uppgifter som avses i 34 kap. 6 och 7 §§ SFL ska lämnas senast månaden efter det att skyldigheten att lämna uppgifter i en arbetsgivardeklaration uppkom.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte haft några invändningar mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag

I 34 kap. SFL finns bestämmelser om s.k. informationsuppgifter. Informationsuppgifter lämnas för att någon annan ska kunna fullgöra sin uppgiftsskyldighet (34 kap. 2 § SFL). Med någon annan avses den deklaratonskyldige eller den kontrolluppgiftsskyldige.

Enligt 34 kap. 3 § första stycket SFL ska den som är skyldig att lämna kontrolluppgift enligt 15–22 kap. SFL senast den 31 januari året närmast efter det år som kontrolluppgiften gäller informera den som uppgiften avser om de uppgifter som lämnas i kontrolluppgiften. Skatteverket ska före den 15 april året efter utgången av beskattningsåret underrätta fysiska personer och dödsbon som kan antas vara deklarationsskyldiga om de kontrolluppgifter och övriga uppgifter som har kommit in till verket som underlag för bl.a. beslut om slutlig skatt (31 kap. 4 § SFL). Underrättelsen sker genom att uppgifterna anges (förtrycks) i inkomstdeklarationen (6 kap. 6 § andra stycket SFF).

Med stöd av informationsuppgifter från den kontrolluppgiftsskyldige får deklarationsskyldiga en möjlighet att rätta felaktiga kontrolluppgifter och därigenom bidra till att korrekta uppgifter förtrycks i en inkomstdeklaration, dvs. en möjlighet att med stöd av informationsuppgifterna påtala felaktigheter för den kontrolluppgiftsskyldige som sedan kan lämna en rättad kontrolluppgift. Den preliminära skatteuträkningen grundas på de förtryckta uppgifterna. Om en felaktig kontrolluppgift inte rättas, kommer även den preliminära skatteuträkningen bli felaktig.

Förslagen i propositionen innebär att skyldigheten att lämna kontrolluppgift i många fall ersätts av en skyldighet att lämna uppgifter i arbetsgivardeklarationen. Vilka uppgifter som avses anges i avsnitt 6.3 och 6.4. Betalningsmottagaren kommer även i dessa fall att ha ett intresse av att få information om vilka uppgifter som lämnas till Skatteverket. Även uppgifter om betalningsmottagare som lämnas i arbetsgivardeklarationen kommer att ligga till grund för förtryckningen i inkomstdeklarationen (se avsnitt 6.15). Det är därför viktigt att deklarationsskyldiga (betalningsmottagare), på samma sätt som gäller för kontrolluppgifter, får en möjlighet att rätta felaktiga uppgifter som har lämnats i en arbetsgivardeklaration. En betalningsmottagare skulle redan månaden efter en utbetalning kunna kontrollera att uppgift om rätt ersättning har lämnats till Skatteverket samt att utbetalaren har fullgjort sin skyldighet att göra skatteavdrag och att betala in den avdragna skatten till Skatteverket. Om betalningsmottagaren anser att utbetalaren har lämnat en felaktig uppgift till Skatteverket, kan betalningsmottagaren kontakta utbetalaren och försöka åstadkomma att utbetalaren rättar den felaktiga uppgiften. Detsamma gäller om betalningsmottagaren anser att en uppgift saknas. Därigenom kan korrekta uppgifter förtryckas i inkomstdeklarationen. Detta leder också till att den preliminära skatteuträkningen, som grundas på de förtryckta uppgifterna och som bifogas inkomstdeklarationen, inte blir felaktig. Betalningsmottagaren kan även vända sig till Skatteverket och Skatteverket får sedan med stöd av uppgifterna från betalningsmottagaren bestämma om några granskningsåtgärder ska vidtas. Regeringen föreslår därför att den som är skyldig att lämna uppgifter om en viss betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration ska informera den som uppgifterna avser om de uppgifter om denne som lämnas i arbetsgivardeklarationen.

En fråga att ta ställning till är vid vilken tidpunkt som förslagen uppgiftsskyldighet ska fullgöras. Som nämns ovan ska den kontrolluppgiftsskyldige senast den 31 januari året närmast efter det år som

kontrolluppgiften gäller informera den som kontrolluppgiften avser om de uppgifter som lämnas i kontrolluppgiften. I detta lagstiftningsarbete är främst kontrolluppgiften om intäkt i inkomstslaget tjänst av intresse. Informationsskyldigheten innebär normalt att arbetsgivare, den kontrolluppgiftsskyldige, meddelar sina anställda om vilka uppgifter som lämnas till Skatteverket genom en notering på lönebeskedet avseende december månad. Det sker således en gång om året.

Den som är skyldig att lämna uppgifter om en betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration bör dock inte, enligt Skatteverkets mening, åläggas att tillhandahålla en årlig summering av inrapporterade uppgifter. Det skulle nämligen innebära en ytterligare arbetsbörda för dem. Skatteverket anser att det i stället bör införas en skyldighet för den uppgiftsskyldige att varje månad informera en betalningsmottagare om de uppgifter om denne som lämnas i en arbetsgivardeklaration. Månadsvisa uppgifter till betalningsmottagare lämnas oftast redan i dag i ett lönebesked. Den nu föreslagna skyldigheten kan uppfyllas genom att det på lönebeskedet noteras vilka uppgifter som lämnas till Skatteverket. Regeringen delar Skatteverkets bedömning och föreslår därför att aktuell uppgiftsskyldighet ska fullgöras senast den dag då arbetsgivardeklarationen ska ha kommit in till Skatteverket.

Skyldigheten att lämna aktuella informationsuppgifter bör även gälla den som väljer att lämna uppgifter om en betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration (se avsnitt 6.5).

I avsnitt 6.13 föreslås att den som lämnar en arbetsgivardeklaration har en skyldighet att ändra felaktiga uppgifter om en betalningsmottagare och att göra tillägg om en uppgift om en betalningsmottagare saknas. En sådan ändring ska göras före utgången av det sjätte året efter det kalenderår som uppgiften hänför sig till. Regeringen anser att det är lämpligt att den som uppgifterna avser även får kännedom om sådana uppgifter som lämnas till Skatteverket. Regeringen föreslår därför att den som gör en ändring eller ett tillägg av uppgifter om en viss betalningsmottagare senast den dag då uppgifterna lämnas till Skatteverket ska informera den som uppgifterna avser om de uppgifter om denne som lämnas till Skatteverket. Detsamma ska även gälla för den som väljer att lämna uppgifter i en arbetsgivardeklaration i stället för i en kontrolluppgift (se avsnitt 6.5).

Uppgifter till den som är skyldig att lämna uppgifter om betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration

I 34 kap. 6–9 d §§ SFL regleras skyldigheten att lämna uppgifter till den som är kontrolluppgiftsskyldig. Det rör sig om uppgifter som behövs för att mottagaren av uppgifterna ska kunna fullgöra sin kontrolluppgiftsskyldighet.

Den som har utnyttjat eller överlåtit en rättighet att i framtiden förvärva värdepapper ska till den kontrolluppgiftsskyldige lämna de uppgifter som behövs för att kontrolluppgiftsskyldigheten ska kunna fullgöras (34 kap. 6 § SFL). Av 15 kap. 5 § SFL följer att kontrolluppgift om förmån av framtida förvärv av värdepapper ska lämnas av den i vars tjänst rättigheten har förvärvats.

Enligt 34 kap. 7 § SFL ska den som har utnyttjat en rabatt, bonus eller annan förmån på grund av kundtrohet eller liknande lämna de uppgifter som behövs för att kontrolluppgiftsskyldigheten ska kunna fullgöras. Även den som har tagit emot ersättning eller förmån från utlandet som har sin grund i en anställning i Sverige ska lämna uppgifter till den som ska lämna kontrolluppgiften. För att den kontrolluppgiftsskyldige ska kunna fullgöra sin uppgiftsskyldighet i aktuellt fall behöver han eller hon uppgift om ersättningen eller förmånens storlek, och i förmånsfallet även uppgift om vad det rör sig om för förmån. Dessutom behövs uppgift om när ersättningen mottogs eller förmånen utnyttjades (prop. 2010/11:165 s. 837). Av 15 kap. 6 § SFL följer att kontrolluppgiften ska lämnas av den som slutligt har stått för de kostnader som ligger till grund för förmånen, dvs. normalt den hos vilken den som har fått förmånen är anställd.

Av 34 kap. 10 § SFL framgår när de olika uppgifterna ska lämnas till den kontrolluppgiftsskyldige. Uppgifter som avses i 34 kap. 6 och 7 §§ SFL ska lämnas senast månaden efter det att skyldigheten att lämna kontrolluppgift uppkom, dock inte senare än den 15 januari påföljande år. Om den som är skyldig att lämna uppgifter till den kontrolluppgiftsskyldige inte gör det, ska den kontrolluppgiftsskyldige snarast anmäla detta till Skatteverket (34 kap. 11 § SFL).

Förslagen i propositionen innebär att skyldigheten att lämna kontrolluppgift i många fall ersätts av en skyldighet att lämna uppgifter i arbetsgivardeklarationen. Det är viktigt att även den som är skyldig att lämna uppgifter om en betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen får de uppgifter som behövs för att kunna fullgöra aktuell uppgiftsskyldighet. Regeringen föreslår därför att den som är skyldig att lämna informationsuppgifter enligt 34 kap. 6 och 7 §§ SFL, även ska lämna sådana till den som är skyldig att lämna uppgifter om betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration. Aktuella uppgifter ska lämnas senast den 8 i månaden efter det att skyldigheten att lämna uppgift i en arbetsgivardeklaration uppkom. Skälet till att uppgifterna ska lämnas senast den 8 i månaden efter och inte senast månaden efter, som gäller enligt gällande rätt avseende uppgifter till den kontrolluppgiftsskyldige, är att en arbetsgivardeklaration ska lämnas den 12 eller den 26 varje månad. Med hänsyn till att den enskilde kanske inte känner till om uppgifter ska lämnas i en kontrolluppgift eller i en arbetsgivardeklaration är det lämpligt att samma tidpunkt även gäller motsvarande uppgifter som ska lämnas till den kontrolluppgiftsskyldige.

Om den som är skyldig att lämna aktuella informationsuppgifter inte gör det, ska den som är skyldig att lämna uppgifter i en arbetsgivardeklaration snarast anmäla detta till Skatteverket.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 10 kap. 19 §, 34 kap. 1, 6, 7, 10 och 11 §§ SFL samt att en ny paragraf, 34 kap. 3 a § SFL, införs.

Regeringens förslag: Skatteverket ska före den 15 april efter utgången av beskattningsåret underrätta fysiska personer och dödsbon som kan antas vara deklARATIONSSKYLDIGA om de uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklARATIONER som har kommit in till verket som underlag för bl.a. beslut om slutlig skatt.

Skatteverket ska för varje beskattningsår besluta om slutlig skatt på grundval av bl.a. uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklARATIONER. Skatteverket ska även kunna besluta om efterbeskattning om uppgift om en betalningsmottagare som ska lämnas i en arbetsgivardeklARATION har saknats eller varit felaktig och den som uppgiften ska lämnas för inte har varit skyldig att lämna inkomstdeklARATION.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har haft något att invända mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag

Underrättelse från Skatteverket och beslut om slutlig skatt

Skatteverket ska före den 15 april året efter utgången av beskattningsåret underrätta fysiska personer och dödsbon som kan antas vara deklARATIONSSKYLDIGA om de kontrolluppgifter och övriga uppgifter som har kommit in till verket som underlag för beslut om slutlig skatt och beslut om pensionsgrundande inkomst samt övriga uppgifter som verket känner till (31 kap. 4 § SFL).

I 6 kap. 6 SFF anges vilka uppgifter som underrättelsen ska innehålla och att underrättelsen ska ske genom att uppgifter anges i det fastställda formuläret för inkomstdeklARATIONEN. Det är Skatteverket som fastställer formuläret för inkomstdeklARATIONEN (22 kap. 3 § första stycket SFF).

Underrättelsen ska innehålla

1. identifikationsuppgifter,
2. uppgifter om intäkter i inkomstslaget tjänst samt intäkter och kostnader i inkomstslaget kapital,
3. uppgifter om avdrag för avgift för pensionsförsäkring och för inbetalning på pensionssparkonto,
4. uppgifter som behövs för beräkning av fastighetsskatt enligt lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt,
5. uppgift om underlag för skattereduktion för förmån av hushållsarbete och mikroproduktion av förnybar el enligt 67 kap. IL, och
6. uppgifter som behövs för beräkning av fastighetsavgift enligt lagen (2007:1398) om kommunal fastighetsavgift.

Om en uppgift som den deklARATIONSSKYLDIGE har fått underrättelse om är korrekt, ska den deklARATIONSSKYLDIGE godkänna uppgiften. Om en uppgift är felaktig eller saknas, ska den deklARATIONSSKYLDIGE genom ändring eller tillägg lämna de uppgifter som behövs (31 kap. 5 § SFL). Underrättelsen innebär en förenkling såväl för den deklARATIONSSKYLDIGE som för Skatteverket (prop. 2001/02:25 s. 75).

I 29 kap. 1 § SFL anges syftet med en inkomstdeklaration. En inkomstdeklaration ska bl.a. lämnas till ledning för bestämmande av underlag för att ta ut skatt eller avgift enligt bl.a. inkomstskattelagen.

Vilka uppgifter som ska lämnas i inkomstdeklarationen anges i 31 kap. SFL och 6 kap. SFF. Den som är deklarationsskyldig ska också lämna de övriga uppgifter som Skatteverket behöver för att kunna fatta riktiga beslut om slutlig skatt och beslut om pensionsgrundande inkomst (31 kap. 3 § SFL).

Skatteverket ska för varje beskattningsår besluta om slutlig skatt på grundval av uppgifter som har lämnats i en inkomstdeklaration, kontrolluppgifter och vad som i övrigt har kommit fram vid utredning och kontroll (56 kap. 2 § SFL).

En arbetsgivardeklaration som innehåller uppgifter per betalningsmottagare kommer även att fungera som en kontrolluppgift. Tanken med underrättelsen i 31 kap. 4 § SFL är att den ska vara en förenkling såväl för den som är skyldig att lämna inkomstdeklaration som för Skatteverket. Det är därför lämpligt att Skatteverket även underrättar om de uppgifter om betalningsmottagare som har lämnats i arbetsgivardeklarationer. Även dessa uppgifter har kommit in till verket som underlag för bl.a. beslut om slutlig skatt. Regeringen föreslår därför att det tydligt framgår av 31 kap. 4 § SFL att Skatteverket före den 15 april året efter utgången av beskattningsåret även ska underrätta fysiska personer och dödsbon som kan antas vara deklarationsskyldiga om de uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer som har kommit in till verket som underlag för bl.a. beslut om slutlig skatt. Dessutom föreslås att bestämmelsen i 56 kap. 2 § SFL ändras. Skatteverket bör för varje beskattningsår besluta om slutlig skatt på grundval av bl.a. uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer.

Efterbeskattning

Ett beslut om omprövning till nackdel för den som beslutet gäller ska enligt huvudregeln i 66 kap. 21 § SFL meddelas inom två år från utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut (tvåårsfristen). I 66 kap. 27 § SFL anges i vilka fall Skatteverket får ompröva till nackdel för den som beslutet gäller även efter tvåårsfristen. Ett sådant beslut om omprövning benämns efterbeskattning och ska enligt huvudregeln meddelas inom sex år från utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut. Skatteverket får besluta om efterbeskattning bl.a. om kontrolluppgift som ska lämnas utan föreläggande har saknats eller varit felaktig och den som uppgiften ska lämnas för inte har varit skyldig att lämna inkomstdeklaration (punkten 3). En arbetsgivardeklaration som innehåller uppgifter per betalningsmottagare kommer även att fungera som en kontrolluppgift. Efterbeskattning bör därför även kunna ske om uppgift om en betalningsmottagare som ska lämnas i en arbetsgivardeklaration har saknats eller varit felaktig och den som uppgiften ska lämnas för inte har varit skyldig att lämna inkomstdeklaration. Regeringen föreslår en sådan reglering.

Om Skatteverket i ett beslut om slutlig skatt har avvikit från godkända eller lämnade uppgifter i en inkomstdeklaration, får den som beslutet gäller underrättas om beslutet i beskedet om slutlig skatt om avvikelsen leder till lägre beskattning och avser t.ex. uppenbar felräkning. Det gäller även om avvikelsen föranleds av en kontrolluppgift som ska lämnas utan föreläggande, avvikelsen innebär en rättelse av en uppgift som Skatteverket har angett i det fastställda formuläret för inkomstdeklarationen och den som beslutet gäller har fått tillfälle att yttra sig över innehållet i kontrolluppgiften och inte har haft något att invända mot uppgiften (13 kap. 8 § SFF). Samma sak bör lämpligen gälla för en uppgift om en betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 31 kap. 4 §, 56 kap. 2 § och 66 kap. 27 § SFL.

6.16 Avstämningsuppgifter

Regeringens förslag: Uppgifter om betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration ska ingå i uttrycket avstämningsuppgifter.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har haft något att invända mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: I 49 kap. SFL finns bestämmelser om skattetillägg. Skattetillägg ska bl.a. tas ut av den som på något annat sätt än muntligen under förfarandet har lämnat en oriktig uppgift till ledning för egen beskattning eller har lämnat en oriktig uppgift i ett mål om egen beskattning (49 kap. 4 § första stycket SFL). En uppgift anses vara oriktig om det klart framgår att en lämnad uppgift är felaktig eller en uppgift som ska lämnas till ledning för beskattningen har utelämnats. En uppgift anses dock inte vara oriktig om uppgiften tillsammans med övriga uppgifter som har lämnats eller godkänts utgör tillräckligt underlag för ett riktigt beslut eller uppgiften uppenbart inte kan läggas till grund för ett beslut (49 kap. 5 § SFL). Skattetillägg ska även tas ut vid skönsbeskattning (49 kap. 6 § SFL).

Skattetillägg får inte tas ut om den oriktiga uppgiften framgår av avstämningsuppgifter som har varit tillgängliga för Skatteverket inom ett år från utgången av beskattningsåret (49 kap. 10 § 1 SFL).

Med avstämningsuppgifter avses

1. kontrolluppgifter som ska lämnas utan föreläggande och underrättelser om lagfart som lämnas med stöd av författning,
2. uppgifter som har lämnats i inkomstdeklarationen för det föregående beskattningsåret och som har en direkt koppling till uppgifter som ska lämnas i inkomstdeklarationen för beskattningsåret, och
3. uppgifter som finns i register som har upprättats av Skatteverket för kontroll av framtida inkomstdeklarationer (49 kap. 10 d § SFL).

Endast uppgifter som har en tydlig avstämningskaraktär omfattas av uttrycket, dvs. det är fråga om uppgifter som ska finnas hos Skatteverket så att verket vid sin grundkontroll kan stämma av uppgifterna mot uppgifter i en framtida deklaration. Tanken är att regleringen ska omfatta fall där en uppgift kan avstämmas med enkla medel, som korresponderar med de tekniska lösningar som verket arbetar med i deklarationsarbetet, dvs. sådant som för Skatteverket är tillgängliga avstämningsuppgifter (prop. 2014/15:131 s. 219 f. och 248).

Avstämningsuppgifter har också betydelse vid beräkning av skattetillägg vid skönsbeskattning. Vid skönsbeskattning är skattetillägget på slutlig skatt 40 procent och ska beräknas på den skatt som till följd av skönsbeskattningen bestäms för den uppgiftsskyldige utöver vad som annars skulle ha bestämts enligt bl.a. de avstämningsuppgifter som har varit tillgängliga för Skatteverket inom ett år från utgången av beskattningsåret (49 kap. 15 § SFL).

Aktuella bestämmelser om avstämningsuppgifter trädde i kraft den 1 januari 2016. Uttrycket normalt tillgängligt kontrollmaterial har ersatts med uttrycket tillgängliga avstämningsuppgifter (prop. 2014/15:131 s. 219 f.).

I propositionen föreslås att vissa uppgifter per betalningsmottagare ska lämnas i en arbetsgivardeklaration, t.ex. uppgift om utbetald ersättning för arbete, och att kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst inte ska lämnas, om sådan ersättning har redovisats eller skulle ha redovisats av utgivaren i en arbetsgivardeklaration (se avsnitt 6.3, 6.4 och 6.9). Även om dessa uppgifter lämnas i en arbetsgivardeklaration kommer de att användas som kontrolluppgifter. Det är därför lämpligt att även dessa uppgifter, dvs. uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer, utgör avstämningsuppgifter. Regeringen föreslår en sådan reglering.

Lagförslag

Förslaget föranleder en ändring i 49 kap. 10 d § SFL.

6.17 Befrielse från särskild avgift

Regeringens förslag: Vid bedömningen av om det är oskäligt att ta ut en särskild avgift med fullt belopp ska det särskilt beaktas om den felaktighet eller passivitet som har lett till avgiften kan antas ha föranletts av vilseledande eller missvisande uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens förslag. I promemorian föreslås att formuleringen ”föranletts av vilseledande eller missvisande kontrolluppgifter” ska ersättas med ”föranletts av vilseledande eller missvisande informationsuppgifter”.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har haft något att invända mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Skatteverket ska besluta om hel eller delvis befrielse från en särskild avgift om det är oskäligt att ta ut avgiften

med fullt belopp (51 kap. 1 § SFL). Med särskilda avgifter avses förseningsavgift, skattetillägg, återkallelseavgift och kontrollavgift (3 kap. 17 § SFL).

Vid bedömningen ska vissa angivna omständigheter särskilt beaktas. En omständighet som ska beaktas är om felaktigheten eller passiviteten som har lett till avgiften kan antas ha föranletts av vilseledande eller missvisande kontrollavgifter. Det kan bli aktuellt att befria från skattetillägg om fler än en kontrollavgift har lämnats för samma inkomst (prop. 2002/03:16 s. 242).

I propositionen föreslås att vissa uppgifter per betalningsmottagare ska lämnas i en arbetsgivardeklaration, t.ex. uppgift om utbetald ersättning för arbete, och att kontrollavgift om intäkt i inkomstslaget tjänst inte ska lämnas, om sådan ersättning har redovisats eller skulle ha redovisats av utgivaren i en arbetsgivardeklaration (se avsnitt 6.3, 6.4 och 6.9). Även om dessa uppgifter lämnas i en arbetsgivardeklaration kommer de att användas som kontrollavgifter. Det är därför lämpligt att även dessa uppgifter, dvs. uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer, särskilt ska beaktas vid bedömningen av om det är oskäligt att ta ut en särskild avgift med fullt belopp. Regeringen föreslår därför att en ändring görs i 51 kap. 1 § andra stycket 1 c SFL.

Skatteverket föreslår att formuleringen ”föranletts av vilseledande eller missvisande kontrollavgifter” ersätts med ”föranletts av vilseledande eller missvisande informationsuppgifter enligt 34 kap. 3 eller 3 a §”. Skälet till att Skatteverket föreslår att begreppet kontrollavgifter ska ersättas med informationsuppgifter är att en kontrollavgift lämnas till Skatteverket och inte till den som uppgiften avser. Den som är skyldig att lämna kontrollavgift ska genom en s.k. informationsuppgift informera den som kontrollavgiften avser om de uppgifter som lämnas i kontrollavgiften (34 kap. 3 § SFL). I propositionen föreslås att den som är skyldig att lämna uppgifter om en viss betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration senast den dag då arbetsgivardeklarationen ska ha kommit in till Skatteverket ska informera den som uppgifterna avser om de uppgifter om denne som lämnas i arbetsgivardeklarationen. Detsamma ska gälla för den som väljer att lämna uppgifter i en arbetsgivardeklaration i stället för i en kontrollavgift (se avsnitt 6.14).

Även om de uppgifter som lämnas i en kontrollavgift respektive informationsuppgift ska vara desamma förefaller det, enligt Skatteverket, principiellt mer riktigt att i bestämmelserna om befrielse från särskilda avgifter hänvisa till den av uppgifterna som riktar sig till den deklARATIONSSKYLDIGE, nämligen informationsuppgiften. Det är de uppgifter som lämnas till den enskilde som kan antas kunna vilseleda den enskilde och därmed motivera en befrielse från den särskilda avgiften, snarare än kontrollavgiften som lämnas till Skatteverket.

Regeringen har förståelse för Skatteverkets resonemang. Bestämmelserna om befrielse ska dock beaktas ex officio, dvs. även om ett särskilt yrkande därom inte föreligger. Kan det på grund av vad som har förekommit i ärendet eller målet om den särskilda avgiften antas att en befrielsegrund föreligger ankommer det på Skatteverket eller domstolen att närmare utreda befrielsefrågan. Skatteverket känner till vilka kontrollavgifter som har lämnats till Skatteverket. Skatteverket känner dock

inte till om den kontrolluppgiftsskyldige de facto har informerat den som kontrolluppgiften avser om de uppgifter som lämnas i kontrolluppgiften.

Skatteverket ska underrätta fysiska personer och dödsbon som kan antas vara deklarationsskyldiga om bl.a. de kontrolluppgifter som har kommit in till verket som underlag för bl.a. beslut om slutlig skatt. Underrättelsen sker genom att uppgifterna anges i det fastställda formuläret för inkomstdeklarationen. Det kan således inte uteslutas att en skattskyldig i ett enskilt fall blir informerad om vilka uppgifter som har lämnats i en kontrolluppgift i och med underrättelsen från Skatteverket och inte via den kontrolluppgiftsskyldige genom en s.k. informationsuppgift. Aktuell underrättelseskyldighet ska även omfatta uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer (se avsnitt 6.15).

Mot denna bakgrund anser regeringen att skäl saknas för att ändra gällande formulering. Vid bedömningen av om det är oskäligt att ta ut en särskild avgift med fullt belopp ska det även framöver särskilt beaktas om den felaktighet eller passivitet som har lett till avgiften kan antas ha föranletts av vilseledande eller missvisande kontrolluppgifter. Regeringen föreslår att även vilseledande eller missvisande uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer särskilt ska beaktas vid aktuell bedömning.

Lagförslag

Förslaget föranleder en ändring i 51 kap. 1 § SFL.

7 Utlämnande av uppgifter till andra

7.1 Bakgrund

7.1.1 Det finns skäl att överväga om ett utökad informationsutbyte ska tillåtas

De uppgifter på individnivå, dvs. per betalningsmottagare, som regeringen föreslår ska lämnas i en arbetsgivardeklaration kan vara till stor nytta i ärendehantering hos andra aktörer än Skatteverket. Flera utredningar har framhållit behovet av informationsutbyte av inkomstuppgifter mellan myndigheter i syfte att bl.a. minska de felaktiga utbetalningarna ur välfärdssystemen, effektivisera myndigheternas arbete och öka servicen till enskilda. I dag förekommer redan ett elektroniskt utlämnande av bl.a. inkomstuppgifter från Skatteverket till flera andra myndigheter.

Att det finns effektiva kontrollmöjligheter är viktigt för trygghets-systemens långsiktiga legitimitet. När det nu införs en ny uppgiftsskyldighet gällande uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen finns skäl att överväga om det bör införas bestämmelser som tillåter ett utökad uppgiftslämnande från Skatteverket till vissa andra myndigheter som har behov av inkomstuppgifter i sina ärenden.

Att göra det möjligt för myndigheter och vissa andra mottagare att använda sig av uppgifterna som nu samlas in innebär en potential till

förenkling för många företag. Det möjliggör en omställning av regelverk så att uppgifter som arbetsgivare och andra utbetalare i dag redovisar manuellt kan ersättas med tillgång till uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer. En sådan ordning skulle även kunna medföra förenklad handläggning men även ökad förutsebarhet för den enskilde genom att uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer som kommer att kunna användas för kontroll även skulle kunna användas som beslutsunderlag i trygghetssystemen.

7.1.2 Tidigare utredningar

Delegationen mot felaktiga utbetalningar

Delegationen mot felaktiga utbetalningar (FUT-delegationen) lämnade i juli 2008 sitt betänkande Rätt och riktigt, Åtgärder mot felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen (SOU 2008:74). Syftet med delegationens arbete var bl.a. att identifiera orsaker till felaktiga utbetalningar samt att skatta omfattningen av dessa utbetalningar. Ytterst syftade arbetet till att minska felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen. En slutsats som delegationen drog var att felaktiga utbetalningar inte sällan var orsakade av felaktiga inkomstuppgifter i grunden. Delegationen ansåg att ett elektroniskt informationsutbyte mellan myndigheter var av stor vikt. Delegationen föreslog att månadsuppgifter om lön på individnivå skulle införas. Enligt förslaget skulle månadsuppgiften kompletteras med uppgift om arbetstid och frånvarotid. Med en sådan ordning skulle, enligt delegationen, bidragsgivande myndighet få tillgång till säkrare och mer aktuella uppgifter av betydelse för prövning av rätten till olika förmåner.

Informationsutbytesutredningen

Informationsutbytesutredningen, som hade i uppdrag att pröva om det var lämpligt att utöka möjligheterna för myndigheterna till elektroniskt informationsutbyte, lämnade i maj 2007 betänkandet Utökad elektroniskt informationsutbyte (SOU 2007:45). Utredningen hade även att ta ställning till om informationsutbyten mellan myndigheter går att förena med kraven på skydd mot oacceptabla intrång i den personliga integriteten. Syftet med informationsutbytet var att förebygga och upptäcka felaktiga utbetalningar, säkerställa korrekta beslutsunderlag, förbättra servicen för den enskilde och öka effektiviteten hos myndigheterna.

Utredningen föreslog bl.a. att ytterligare uppgifter skulle lämnas från Skatteverket till Försäkringskassan för beräkning av sjukpenninggrundande inkomst och för beräkning och kontroll av bostadsbidrag samt att en kommun skulle få ha direktåtkomst till vissa uppgifter i beskattningsdatabasen. Utredningen ansåg vidare att ett utökad elektroniskt informationsutbyte mellan myndigheter skulle leda till stärkt kontroll av statliga medel, en effektivare ärendehantering och en ökad service och förutsebarhet för den enskilde. Ett sådant utökad elektroniskt informationsutbyte skulle enligt utredningen gå att förena med kraven på skydd mot oacceptabla intrång i den personliga integriteten.

Informationsutbytesutredningens betänkande skickades på remiss. Flera av de förslag som lämnades av utredningen ledde till författningsändringar, bl.a. förslag rörande utlämnande av uppgifter från Skatteverket till Försäkringskassan och möjligheten att ge socialnämnder direktåtkomst till vissa uppgifter i beskattningsdatabasen (prop. 2007/08:160).

Riksrevisionens rapport

Riksrevisionen har granskat om regeringen och myndigheterna utnyttjar de möjligheter till utökat elektroniskt informationsutbyte som lag och teknik erbjuder. Resultatet av granskningen framgår av rapporten, RiR 2010:18, Informationsutbyte mellan myndigheter med ansvar för trygghetssystem – Hur möjligheter till effektivisering utnyttjats.

Riksrevisionen undersökte informationsutbyten inom aktivitetsstöd, sjuk- och aktivitetsersättning och ekonomiskt bistånd. När det gäller socialnämnderna har kommunerna, enligt förordningen (2008:975) om uppgiftsskyldighet i vissa fall enligt socialtjänstlagen (2001:453), rätt att ta del av uppgifter från Skatteverket, Centrala studiestödsnämnden (CSN), Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Pensionsmyndigheten och arbetslöshetskassorna. I rapporten konstaterades att det i dag endast förekommer elektroniskt informationsutbyte med Försäkringskassan och CSN. En orsak till att kommunerna inte skapat något elektroniskt informationsutbyte i övrigt är att det enligt kommunerna är svårt att skapa en lösning som alla kommuner kan använda. Eftersom kommunerna är fristående finns ingen gemensam samtalspart för dem. Enligt rapporten används dock huvudsakligen två it-leverantörer som tagit fram tekniska lösningar för elektroniskt informationsutbyte. Försäkringskassan har löst problemet genom att ta fram en egen standard som kommunerna får ansluta sig till om de vill ta del av information. Skatteverket menar att denna typ av lösning kan bli dyr om inte alla kommuner ansluter sig. Riksrevisionen konstaterade i sina slutsatser att ett elektroniskt informationsutbyte kan effektivisera handläggningen av ekonomiskt bistånd avsevärt. Jämfört med att kontroller utförs manuellt uppskattar Riksrevisionen att kommunerna sammanlagt kan göra en årlig nettobesparing på cirka 150 miljoner kronor per år genom ett elektroniskt informationsutbyte. Det framkommer dock i rapporten att Riksrevisionen inte genomfört någon systematisk analys av sekretesslagstiftningen eller analyserat eventuella argument som talar emot att tillåta elektroniska informationsutbyten.

Månadsuppgiftsutredningen

I avsnitt 4.2.2 redovisas bakgrunden till Månadsuppgiftsutredningen (SOU 2011:40) och förslagen till hur månadsuppgifter skulle samlas in.

Syftet med förslaget om månadsuppgifter var att arbetsgivarnas uppgiftslämnande till olika myndigheter skulle effektiviseras genom att uppgiftslämnandet samordnades, att servicen till enskilda skulle utökas, att myndigheternas kontrollmöjligheter skulle förbättras och att korrekta inkomstrelaterade ersättningar skulle lämnas från välfärdssystemen.

Utredningen föreslog att uppgifterna i månadsdeklarationerna skulle göras tillgängliga genom direktåtkomst för Försäkringskassan,

Kronofogdemyndigheten, Migrationsverket, Arbetsförmedlingen och Åklagarmyndigheten. Arbetslöshetskassorna skulle få tillgång genom medium för automatiserad behandling.

Utredningen konstaterade att de uppgifter som skulle lämnas genom månadsuppgifter var känsliga och föreslog att sekretessen för uppgifterna skulle stärkas så att absolut sekretess skulle gälla för uppgifterna även när de tagits ut ur databasen.

Utredningen har remissbehandlats men har inte lett till att något lagförslag har lämnats.

Parlamentariska socialförsäkringsutredningen

Den Parlamentariska socialförsäkringsutredningen tillsattes den 29 april 2010. I utredningens uppdrag ingick att utreda och föreslå nya regler för det inkomstunderlag som ska användas för beräkning av olika dagersättningar inom socialförsäkringen. Utgångspunkten var att inkomstunderlaget ska baseras på historiska (faktiska) inkomster. Ett förslag till nya regler för beräkning av sjukpenninggrundande inkomst baserad på historiska inkomster skulle redovisas.

Parlamentariska socialförsäkringsutredningen föreslår i sitt slutbetänkande – Mer trygghet och bättre försäkring, SOU 2015:21 – en rad förändringar i sjuk-, arbetsskade- och arbetslöshetsförsäkringarna. Syftet är att värna förtroendet för dessa försäkringar och att göra dem långsiktigt hållbara. Betänkandet innehåller ett 50-tal förslag till förbättringar i nuvarande försäkringar samt förslag till inriktning av det fortsatta reformarbetet.

Utredningens förslag avser att leda till ett ökat förtroende för försäkringarna genom stärkt träffsäkerhet (att ersättningen baseras på den enskildes faktiska inkomst) och förutsebarhet (att det ska gå att förutse hur stor ersättningen skulle bli vid sjukdom eller arbetslöshet), samt genom att likartade situationer bedöms på ett likartat sätt och att de försäkrade kan få ersättning inom en rimlig tid.

För att kunna uppnå detta föreslås bl.a. ett för arbetslöshets- och socialförsäkringen gemensamt inkomstbegrepp. Ersättningsgrundande inkomster ska vara de inkomstslag som ligger till grund för inbetalning av arbetsgivaravgift och egenavgift. För att uppnå enhetlighet bör uppgifterna hämtas från samma källa och uppgifterna bör vara tillgängliga även för den enskilde som uppgifterna avser. Ersättningarna i sjuk-, arbetsskade- och arbetslöshetsförsäkringarna ska i normala fall baseras på de genomsnittliga inkomsterna under tolv månader före försäkringsfallet. Det ska dock fortfarande finnas möjligheter till undantag och särregler som kan påverka hur stor en ersättning ska bli.

I utredningen föreslås att en arbetsgivare varje månad ska rapportera de anställdas inkomster enligt kontantprincipen, företrädesvis genom digital överföring (e-inkomster). Uppgifterna ska vara tillgängliga bl.a. för Försäkringskassan och arbetslöshetskassorna samt för de enskilda personer som uppgifterna avser.

Betänkandet har remissbehandlats och bereds för närvarande inom Regeringskansliet. I budgetpropositionen för 2017 uttalas att regeringen arbetar vidare med vissa förslag i betänkandet och att regeringens avsikt är att lägga fram färdiga förslag i flera delar under mandatperioden (prop.

2016/17:1 utg.omr. 10 avsnitt 3.5.5). Det återstår ytterligare utredningsinsatser för att se över om och hur uppgifter på individnivå i arbetsgivardeklarationen kan användas inom arbetslöshetsförsäkringen (prop. 2016/17:1 utg.omr. 14 avsnitt 4.5).

Prop. 2016/17:58

Brås rapport

Brottsförebyggande rådet, Brå, har i rapporten *Intyget* som dörröppnare till välfärdsystemet – En rapport om välfärdsbrott med felaktiga intyg (2015:8), redovisat bl.a. hur felaktiga intyg av olika slag kan användas för att begå s.k. välfärdsbrott, dvs. bidragsbrott och bedrägerier mot olika myndigheter såsom Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.

I rapporten anges att lönespecifikationer är en av flera typer av intyg som kan användas i syfte att föranleda felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet. Lönespecifikationer ska tillhandahålla uppgifter om en persons anställning – närmare bestämt uppgift om lön. Eftersom lönespecifikationerna varierar stort i utseende, är det svårt att kontrollera dem på ett bra sätt. En felaktig lönespecifikation kan vara helt förfalskad, dvs. att någon lön aldrig har betalats ut till personen. I andra fall är specifikationen manipulerad, på så sätt att lönen har ändrats.

I rapporten föreslogs bl.a. följande. Ersätt intygsgivare med säkrare uppgifter. Inför en form av månadsuppgift där arbetsgivarna elektroniskt kommunicerar med Skatteverket. Det kan ersätta många intyg och blanketter, och det skapar säkrare uppgifter i systemet. Intygsgivare bör ersättas i den mån det går, och här har särskilt Skatteverket en viktig roll. Om månadsuppgift införs, ökar möjligheten att upptäcka felaktiga kontrolluppgifter, och i förlängningen också välfärdsbrott, tidigare än i dag.

7.2 Gällande rätt avseende sekretess och behandling av personuppgifter

7.2.1 Allmänt om offentlighet och sekretess

Offentlighetsprincipen och offentlighets- och sekretesslagen

Offentlighetsprincipen innebär att allmänheten ska ha insyn i statens och kommunernas verksamhet. Principen kommer bl.a. till uttryck genom rätten att ta del av allmänna handlingar. Bestämmelser om rätten att ta del av allmänna handlingar finns i 2 kap. tryckfrihetsförordningen.

I offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL, finns bl.a. bestämmelser om tystnadsplikt i det allmännas verksamhet och om förbud att lämna ut allmänna handlingar (sekretess). Dessa bestämmelser avser förbud att röja uppgift, vare sig detta sker muntligen, genom utlämnande av allmän handling eller på något annat sätt (1 kap. 1 § OSL).

Offentlighets- och sekretesslagen gäller för myndigheter och för personer som är eller har varit anställda eller tjänstepliktiga hos myndighet eller på annan liknande grund deltagit i myndighets verksamhet (2 kap. 1 § OSL). Av 2 kap. 3 § OSL framgår att rätten att ta del av allmänna handlingar också är tillämplig på bl.a. bolag som en

kommun eller ett landsting har bestämmande inflytande över. De företag som omfattas av regleringen ska vid tillämpningen av offentlighets- och sekretesslagen jämföras med myndigheter.

Enligt 2 kap. 4 § OSL ska även vissa privaträttsliga organ, som anges i en särskild bilaga till lagen, i hela eller i delar av sin verksamhet, tillämpa bestämmelserna i tryckfrihetsförordningen om allmänhetens rätt att ta del av allmänna handlingar. De i bilagan angivna organen ska vid tillämpningen av offentlighets- och sekretesslagen jämföras med myndigheter. Bland de organ som räknas upp i bilagan återfinns bl.a. arbetslöshetskassor enligt lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor vad gäller kassornas verksamhet med prövning av ärenden om arbetslöshetsersättning och av ärenden om medlemsavgift för arbetslös medlem.

Vem sekretessen gäller mot, sekretessbrytande bestämmelser m.m.

Enligt 8 kap. 1 § OSL gäller sekretessen gentemot enskilda och andra myndigheter. Enligt 8 kap. 2 § OSL gäller sekretess också mellan olika verksamhetsgrenar inom en myndighet när de är att betrakta som självständiga i förhållande till varandra. I sistnämnda fall ska bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen om uppgiftslämnande och överföring av sekretess tillämpas på samma sätt som mellan myndigheter. Det förekommer situationer när andra myndigheters eller enskildas intresse av att ta del av en sekretessbelagd uppgift väger tyngre än det intresse som sekretessen ska skydda. I offentlighets- och sekretesslagen finns därför bestämmelser av innebörden att sekretess under vissa förutsättningar inte hindrar att sekretessbelagda uppgifter lämnas till myndigheter eller enskilda. Sekretessregleringen innehåller därför särskilda s.k. sekretessbrytande bestämmelser.

Sekretessbrytande regler finns i 10 kap. OSL och i anslutning till berörda sekretessbestämmelser i de olika avdelningarna i lagen. Enligt 10 kap. 28 § OSL hindrar inte sekretess att en uppgift lämnas till en annan myndighet om uppgiftsskyldighet följer av lag eller förordning.

Överföring av sekretess samt primära och sekundära sekretessbestämmelser

En grundläggande princip i offentlighets- och sekretesslagen är att sekretess som huvudregel inte följer med en uppgift när den lämnas från en myndighet till en annan. Det beror bl.a. på att behovet av och styrkan i en sekretess inte kan bestämmas enbart med hänsyn till sekretessintresset. Detta intresse måste i varje sammanhang vägas mot intresset av insyn i myndigheternas verksamhet. Offentlighetsintresset kan således kräva att de uppgifter som behandlas som hemliga hos en myndighet är offentliga hos en annan myndighet som har inhämtat dem hos den förstnämnda myndigheten (prop. 1979/80:2 Del A s. 75 f.). Lagstiftaren har alltså tagit ställning mot att en allmän bestämmelse om överföring av sekretess tas in i sekretessregleringen. Vissa bestämmelser om överföring av sekretess med begränsade och överblickbara tillämpningsområden har dock införts.

I offentlighets- och sekretesslagen skiljer man mellan primära och sekundära sekretessbestämmelser. Dessa begrepp och begreppet bestämmelse om överföring av sekretess definieras i 3 kap. 1 § OSL.

En primär sekretessbestämmelse är en bestämmelse om sekretess som en myndighet ska tillämpa på grund av att bestämmelsen riktar sig direkt till myndigheten eller omfattar en viss verksamhet eller en viss ärendetyp som hanteras hos myndigheten eller omfattar vissa uppgifter som finns hos myndigheten.

En bestämmelse om överföring av sekretess är en bestämmelse som innebär att en primär sekretessbestämmelse som är tillämplig på en uppgift hos en myndighet ska tillämpas på uppgiften även av en annan myndighet som uppgiften lämnas till eller som har elektronisk tillgång till uppgifter hos den förstnämnda myndigheten. En sekundär sekretessbestämmelse är en bestämmelse om sekretess som ska tillämpas på grund av en bestämmelse om överföring av sekretess.

En och samma sekretessbestämmelse kan således vara en primär sekretessbestämmelse hos den utlämnande myndigheten och en sekundär sekretessbestämmelse hos den mottagande myndigheten. Resultatet av tillämpningen kan bli olika om sekretessbestämmelsen är att betrakta som primär eller sekundär hos myndigheten. En primär sekretessbestämmelse kan normalt tillämpas på en uppgift oavsett om myndigheten har fått uppgiften från en annan myndighet eller från en enskild. En sekundär sekretessbestämmelse kan dock bara tillämpas på uppgifter som den mottagande myndigheten får från den utlämnande myndigheten. En sekundär sekretessbestämmelse kan således inte tillämpas på uppgifter som myndigheten får direkt från enskilda (se prop. 2005/06:191 s. 30 och 1997/98:9 s. 38 f. samt JO 2000/01 s. 44 och 50).

När en myndighet har elektronisk tillgång till en upptagning för automatiserad behandling hos en annan myndighet (s.k. direktåtkomst) gäller en bestämmelse om överföring av sekretess i 11 kap. 4 § OSL. Av denna bestämmelse framgår att om en myndighet har sådan tillgång till en uppgift som är sekretessreglerad, blir sekretessbestämmelsen tillämplig även hos den mottagande myndigheten. Detta gäller inte för uppgift som ingår i ett beslut hos den mottagande myndigheten. Av en konkurrensregel i 11 kap. 8 § OSL följer att bestämmelsen om överföring av sekretess i 11 kap. 4 § inte ska tillämpas om det finns en primär sekretessbestämmelse (med vissa angivna undantag) till skydd för samma intresse som är tillämplig på uppgiften hos den mottagande myndigheten. Vad som gäller vid konkurrens mellan flera tillämpliga sekretessbestämmelser behandlas också i avsnitt 7.2.4.

7.2.2 Sekretess till skydd för enskild inom verksamhet som rör skatt

Bestämmelser om skattesekretess finns i 27 kap. OSL. Av 27 kap. 1 § första stycket OSL framgår att sekretess gäller i verksamhet som avser bestämmande av skatt eller fastställande av underlag för bestämmande av skatt för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden. Sekretess gäller vidare i verksamhet som avser förande av eller uttag ur beskattningsdatabasen enligt lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som har

tillförts databasen, s.k. databassekretess (27 kap. 1 § andra stycket 1 OSL).

Med verksamhet som avser bestämmande av skatt avses bl.a. bestämmande av preliminär skatt, slutlig skatt, mervärdesskatt och annan indirekt skatt eller ändrad beräkning av avdrag för preliminär skatt. Under uttrycket faller också nedsättning av eller befrielse från skatt. Med verksamhet som avser fastställande av underlag för bestämmande av skatt avses bl.a. verksamhet enligt skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL. Inte bara själva beskattningsärendena täcks av uttrycket verksamhet som avser bestämmande av skatt utan också t.ex. registerföring och annan verksamhet som har anknytning till förfarandet men saknar ärendekaraktär. Föremålet för sekretessen är uppgifter om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden. Sekretessen omfattar uppgifter om såväl den som är föremål för beskattning etc. som tredje man, vilkens förhållanden är berörda.

Den ovan nämnda databassekretessen är en primär sekretessbestämmelse, inte bara hos Skatteverket utan även hos andra myndigheter som har direktåtkomst till uppgifter i databasen. Sekretessbestämmelsens utformning gör att den är tillämplig hos de direktanslutna myndigheterna så länge som uppgifterna inte har tagits ut ur databasen, dvs. när uppgifterna bara är tekniskt tillgängliga hos den mottagande myndigheten oavsett om de syns på dataskärmen eller inte. När en uppgift ur databasen dras ut på papper eller används på annat sätt i den mottagande myndighetens verksamhet upphör dock databassekretessen att vara tillämplig hos den mottagande myndigheten (prop. 2010/11:78 s. 12).

Sekretessen enligt 27 kap. 1 § OSL är enligt huvudregeln absolut, dvs. något skaderekvisit finns inte. I förarbetena till den tidigare gällande sekretesslagen (1980:100), prop. 1979/80:2 Del A s. 255 f., angavs i fråga om valet av styrka hos sekretessen på aktuellt område bl.a. att de skattskyldigas långtgående plikt att lämna uppgifter om sina förhållanden ger skyddsaspekten en särskild tyngd. Man kan nämligen inte bortse från att det av den stora mängden skattskyldiga skulle upplevas som integritetskränkande att uppgifter i deras deklarationer kom till offentligheten, även om en del av dessa uppgifter i och för sig är av tämligen alldaglig beskaffenhet.

Av 27 kap. 6 § första stycket OSL framgår bl.a. att sekretessen enligt 1 § inte gäller beslut varigenom skatt bestäms eller underlag för bestämmande av skatt fastställs.

7.2.3 Sekretess i samtliga myndigheters verksamhet

Det finns några sekretessbestämmelser som utgör ett minimiskydd för enskildas personliga integritet inom hela den offentliga sektorn. Dessa bestämmelser, som alltså är tillämpliga hos alla myndigheter och andra organ som ska tillämpa offentlighets- och sekretesslagen, har samlats i 21 kap. OSL. Som exempel kan nämnas 21 kap. 3 § OSL, där det finns en bestämmelse om sekretess för bl.a. uppgift om bostadsadress till skydd för förföljda personer. Ett annat exempel är sekretessen för uppgift om utlännning enligt 21 kap. 5 § OSL. Även 21 kap. 7 § OSL är exempel

på en generellt tillämplig sekretessbestämmelse. I bestämmelsen föreskrivs att sekretess gäller för personuppgift, om det kan antas att ett utlämnande skulle medföra att uppgiften behandlas i strid med personuppgiftslagen (1998:204), förkortad PUL.

7.2.4 Konkurrens mellan sekretessbestämmelser

I vissa fall kan flera sekretessbestämmelser vara tillämpliga på en och samma uppgift. Huvudregeln om konkurrens mellan flera sekretessbestämmelser har tagits in i 7 kap. 3 § OSL. Av denna bestämmelse följer att vid konkurrens har sekretessbestämmelser enligt vilka uppgiften är sekretessbelagd företräde framför sekretessbestämmelser enligt vilka uppgiften ska lämnas ut. Detta gäller oavsett om det är fråga om primära eller sekundära sekretessbestämmelser.

Som framgår ovan finns det några bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen som reglerar konkurrens mellan olika sekretessbestämmelser i vissa specifika situationer och som avviker från 7 kap. 3 § OSL, däribland 11 kap. 8 §. Enligt denna särskilda konkurrensregel ska bl.a. bestämmelsen om överföring av sekretess i 11 kap. 4 § OSL inte tillämpas om det finns en primär sekretessbestämmelse till skydd för samma intresse som är tillämplig på uppgiften hos den mottagande myndigheten. I ett sådant fall är det den primära sekretessbestämmelsen som ska tillämpas och detta gäller oavsett om den primära sekretessbestämmelsen ger ett starkare eller ett svagare skydd än den sekundära sekretessbestämmelsen. Även undantag från den primära sekretessbestämmelsens tillämpningsområde har företräde framför den sekundära sekretessen.

Som exempel kan nämnas att Skatteverkets databassekretess enligt 27 kap. 1 § andra stycket 1 OSL är en primär sekretessbestämmelse hos både Skatteverket och Kronofogdemyndigheten. Databassekretessen är tillämplig hos andra myndigheter som har direktåtkomst till databasen, t.ex. Kronofogdemyndigheten, så länge en uppgift i databasen bara är tekniskt tillgänglig för eller finns på skärmen hos Kronofogdemyndigheten, men inte har använts i Kronofogdemyndighetens verksamhet. Därutöver är bestämmelserna i 34 kap. 1 och 2 §§ OSL tillämpliga som primära sekretessbestämmelser i Kronofogdemyndighetens exekutiva verksamhet. Av 11 kap. 8 § OSL följer att i situationer när Kronofogdemyndigheten har direktåtkomst till uppgifter hos Skatteverket, vilka omfattas av primära sekretessbestämmelser hos Kronofogdemyndigheten, blir bestämmelsen om överföring av sekretess vid direktåtkomst i 11 kap. 4 § OSL inte tillämplig.

7.2.5 Allmänt om behandling av personuppgifter

Personlig integritet – regleringen i regeringsformen

Någon enhetlig definition av begreppet personlig integritet finns inte i svensk rätt. I 1 kap. 2 § regeringsformen, förkortad RF, föreskrivs att det allmänna ska värna om den enskildes privatliv. Även Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de

grundläggande friheterna innehåller sådana bestämmelser, t.ex. artikel 8 om rätt till skydd för privat- och familjeliv.

Av 2 kap. 6 § andra stycket RF framgår att var och en gentemot det allmänna är skyddad mot betydande intrång i den personliga integriteten, om det sker utan samtycke och innebär övervakning eller kartläggning av den enskildes personliga förhållanden.

Av förarbetena till bestämmelsen framgår bl.a. följande (prop. 2009/10:80 s. 248).

I andra stycket, som inte har någon tidigare motsvarighet, finns en bestämmelse som utvidgar skyddet mot intrång i den personliga integriteten. Bestämmelsen innebär att enskilda, vid sidan av vad som redan följer av första stycket, är skyddade mot åtgärder från det allmänna sida som innefattar betydande intrång i den personliga integriteten, om intrånget sker utan samtycke och innebär övervakning eller kartläggning av den enskildes personliga förhållanden. Bestämmelsen träffar inte åtgärder som en enskild vidtar i förhållande till en annan enskild. Avgörande för om en åtgärd ska anses innebära övervakning eller kartläggning är inte dess huvudsakliga syfte utan vilken effekt åtgärden har. Vad som avses med övervakning respektive kartläggning får bedömas med utgångspunkt från vad som enligt normalt språkbruk läggs i dessa begrepp. Uttrycket ”enskilds personliga förhållanden” avses här ha samma innebörd som i tryckfrihetsförordningen och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid bedömning av vilka åtgärder som kan anses utgöra ett ”betydande intrång” ska både åtgärdens omfattning och arten av det intrång åtgärden innebär beaktas. Även åtgärdens ändamål och andra omständigheter kan ha betydelse vid bedömningen.

Inskränkningar i den fri- och rättighet som 2 kap. 6 § andra stycket RF innebär får endast göras i lag, 2 kap. 20 § första stycket 2 RF.

Personuppgiftslagen

Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter, det s.k. dataskyddsdirektivet, syftar till att garantera dels att en hög skyddsnivå när det gäller enskilda personers fri- och rättigheter med avseende på behandling av personuppgifter föreligger, dels att en likvärdig skyddsnivå finns i medlemsländerna.

Dataskyddsdirektivet har genomförts i svensk rätt bl.a. genom personuppgiftslagen. Lagen gäller för behandling av personuppgifter som är helt eller delvis automatiserad och för manuell behandling av personuppgifter, om uppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier. Enligt 2 § är lagen subsidiär i den meningen att avvikande bestämmelser i annan lag eller i förordning gäller i stället för bestämmelserna i personuppgiftslagen. Sådana avvikande bestämmelser finns bl.a. i s.k. registerförfattningar, t.ex. lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet. I personuppgiftslagen erinras vidare om att bestämmelserna i lagen inte ska tillämpas bl.a. i den utsträckning det skulle inskränka en

myndighets skyldighet enligt 2 kap. tryckfrihetsförordningen att lämna ut personuppgifter (8 § första stycket PUL).

Av 3 § PUL framgår att den som ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen med och medlen för behandlingen av personuppgifter är personuppgiftsansvarig.

Personuppgiftslagen innehåller bl.a. bestämmelser om vissa grundläggande krav för all behandling av personuppgifter. Av 9 § första stycket c och d framgår att personuppgifter bara får samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål och att de inte får behandlas för något ändamål som är oförenligt med det för vilket uppgifterna samlades in (finalitetsprincipen). En behandling för historiska, statistiska eller vetenskapliga ändamål ska dock inte anses som oförenlig med de ändamål för vilka uppgifterna samlades in. De personuppgifter som behandlas ska vara adekvata och relevanta i förhållande till ändamålet med behandlingen och fler personuppgifter får inte behandlas än vad som är nödvändigt med hänsyn till behandlingen. De personuppgifter som behandlas ska vara riktiga och, om det är nödvändigt, aktuella och alla rimliga åtgärder ska vidtas för att rätta, blockera eller utplåna sådana uppgifter som är felaktiga eller ofullständiga med hänsyn till ändamålen med behandlingen. Personuppgiftslagen innehåller bl.a. även flera bestämmelser som syftar till att genom information trygga den enskildes rätt att kontrollera om behandling av personuppgifter om honom eller henne pågår (23–27 §§). Personuppgifter som är felaktiga eller som annars inte har behandlats i enlighet med personuppgiftslagen, ska på begäran av den registrerade rättas, blockeras eller utplånas av den personuppgiftsansvarige (28 §). Lagen innehåller vidare bestämmelser om säkerheten vid behandling av personuppgifter (30–32 §§). Enligt 31 § PUL ska den personuppgiftsansvarige vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda de personuppgifter som behandlas. Åtgärderna ska åstadkomma en säkerhetsnivå som är lämplig med beaktande av de tekniska möjligheter som finns, vad det skulle kosta att genomföra åtgärderna, de särskilda risker som finns med behandlingen av personuppgifterna och hur pass känsliga de behandlade uppgifterna är. Enligt 32 § får Datainspektionen i enskilda fall besluta vilka säkerhetsåtgärder som den personuppgiftsansvarige ska vidta.

Dataskyddsförordningen

Under 2016 har EU antagit Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EC (allmän dataskyddsförordning), benämnd dataskyddsförordningen. Förordningen utgör en ny generell reglering för personuppgiftsbehandling inom EU och kommer att ersätta det nuvarande dataskyddsdirektivet när den börjar tillämpas den 25 maj 2018. Från förordningens tillämpningsområde undantas bl.a. behandling av personuppgifter som utgör ett led i verksamhet som inte omfattas av unionsrätten, som utförs av en fysisk person som ett led i verksamhet av privat natur eller som har samband med dennes hushåll eller som utförs av behöriga myndigheter för ändamålen att förebygga,

utreda, upptäcka eller lagföra brott, verkställa straff eller skydda mot och förebygga hot mot allmän säkerhet.

Dataskyddsförordningen baseras till stor del på dataskyddsdirektivets struktur och innehåll men innebär även en rad nyheter såsom vissa utökade rättigheter för registrerade. Dataskyddsförordningen är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater, men både förutsätter och möjliggör kompletterande nationella bestämmelser av olika slag. Enligt artikel 6.2 får medlemsstaterna behålla eller införa mer specifika bestämmelser för att anpassa tillämpningen av bestämmelserna i förordningen med hänsyn till behandling som är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning. Enligt artikel 6.3 kan den rättsliga grunden i en medlemsstats författning för en sådan behandling innehålla särskilda bestämmelser om bl.a. de enheter till vilka personuppgifterna får lämnas ut och för vilka ändamål.

De grundläggande principer för behandling av personuppgifter som anges i artikel 5 stämmer till den allra största delen överens med de principer som gäller enligt dataskyddsdirektivet och 9 § PUL. Detta innebär bl.a. att uppgifter ska samlas in för särskilt uttryckliga angivna och berättigade ändamål och inte senare behandlas på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål samt att uppgifterna ska vara adekvata, relevanta och inte för omfattande i förhållande till de ändamål för vilka de behandlas. Vidare ska uppgifterna behandlas på ett sätt som säkerställer lämplig säkerhet för dem, inbegripet skydd mot bl.a. obehörig eller otillåten behandling, med användning av lämpliga tekniska eller organisatoriska åtgärder. I dataskyddsförordningen finns också bestämmelser om bl.a. enskildas rättigheter och om skyldigheter för den personuppgiftsansvarige och personuppgiftsbiträden.

En särskild utredare har fått i uppdrag (dir. 2016:52) att föreslå de anpassningar på generell nivå som dataskyddsförordningen ger anledning till. Utredaren ska bl.a. lämna förslag till upphävande av den nuvarande generella personuppgiftsregleringen i personuppgiftslagen och lämna förslag till författningsbestämmelser som på ett generellt plan kompletterar dataskyddsförordningen. Inom Regeringskansliet pågår också ett arbete för att se över och anpassa bl.a. lagen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet med anledning av dataskyddsförordningens ikraftträdande. En fråga som aktualiseras i det sammanhanget är bl.a. i vilken utsträckning regleringen i lagen omfattas av dataskyddsförordningens tillämpningsområde.

Utlämnande via direktåtkomst

Det finns inte någon legaldefinition av begreppet direktåtkomst. Den grundläggande innebörden anses dock vara att någon har direkt tillgång till information hos någon annan och på egen hand kan söka i den, dock utan att själv kunna påverka innehållet. Direktåtkomsten kan ge användaren möjlighet att även hämta hem information till sitt eget system och bearbeta den där (se t.ex. prop. 2007/08:160 s. 57 f.).

I begreppet direktåtkomst ligger att den utlämnande myndigheten i det enskilda fallet inte har någon kontroll över vilka uppgifter mottagaren vid ett visst söktillfälle tar del av. Den myndighet som lämnar ut

uppgifter fattar med andra ord inte beslut om utlämnande i varje enskilt fall. Prövningen av om ett utlämnande är förenligt med offentlighets- och sekretesslagen måste därför ske redan då uppgifterna görs tillgängliga genom direktåtkomst, oavsett om någon mottagare vid den tidpunkten tar del av dem. En bestämmelse om direktåtkomst är inte en sådan sekretessbrytande regel som avses i offentlighets- och sekretesslagen. Det beror på att bestämmelser om direktåtkomst bara tar sikte på formen för utlämnandet. En förutsättning för att direktåtkomst ska kunna tillåtas är därför att åtkomsten antingen endast avser offentliga uppgifter eller att den avser sådana sekretessbelagda uppgifter som enligt lag eller förordning får lämnas ut till den som har direktåtkomst.

Högsta förvaltningsdomstolen har i ett avgörande ansett att gränsdragningen mellan vad som enligt bestämmelsen i 114 kap. 22 § socialförsäkringsbalken, förkortad SFB, är direktåtkomst och annat utlämnande på medium för automatiserad behandling beror på om den aktuella upptagningen kan anses förvarad hos den mottagande myndigheten enligt 2 kap. 3 § tryckfrihetsförordningen, dvs. om den är tillgänglig för myndigheten med tekniskt hjälpmedel som myndigheten själv utnyttjar för överföring i sådan form att den kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas (HFD 2015 ref. 61).

Om en myndighet har rätt att genom direktåtkomst ta del av vissa typer av personuppgifter hos en annan myndighet beträffande personer som är aktuella i ärenden hos den mottagande myndigheten, måste den mottagande myndigheten normalt rent tekniskt ha möjlighet att ta del av sådana uppgifter beträffande alla personer som är aktuella hos den utlämnande myndigheten. Det beror på att den mottagande myndigheten inte kan veta i förväg vilka personer som kan bli aktuella i ärenden hos myndigheten. Den mottagande myndigheten får dock i dessa fall bara söka efter uppgifter om en person med hjälp av direktåtkomst efter det att personen har blivit aktuell i ett ärende hos myndigheten (se t.ex. prop. 2010/11:78 s. 14). När en myndighet har teknisk tillgång till en annan myndighets upptagning på ett sådant sätt som avses i 2 kap. 3 § andra stycket tryckfrihetsförordningen utgör upptagningen en allmän handling hos den mottagande myndigheten, även om den mottagande myndigheten inte har rätt att behandla uppgifterna för egen del (se t.ex. prop. 2007/08:160 s. 66 f.). De sekretessbrytande regler som ska möjliggöra ett uppgiftsutbyte mellan två myndigheter genom direktåtkomst måste mot denna bakgrund omfatta alla uppgifter som den utlämnande myndigheten rent tekniskt gör tillgängliga för den mottagande myndigheten. Detta innebär att de sekretessbrytande reglerna oftast inte kan begränsas till de uppgifter som handläggare hos den mottagande myndigheten i konkreta fall har rätt att ta del av enligt bestämmelsen om direktåtkomst och enligt ändamålsbestämmelsen i den mottagande myndighetens registerförfattning (se t.ex. prop. 2010/11:78 s. 14 f.).

Annat utlämnande i elektronisk form än genom direktåtkomst

För annat elektroniskt utlämnande än genom direktåtkomst brukar ofta uttrycket ”utlämnande av uppgifter på medium för automatiserad behandling” användas. Sådant utlämnande kan exempelvis innebära att elektronisk information överförs via e-post, genom utlämnande av

uppgifter på ett flyttbart lagringsmedium – t.ex. flashminne (s.k. usb-minne) – eller genom direkt överföring från ett datorsystem till ett annat. Många författningar om behandling av personuppgifter innehåller bestämmelser som begränsar när uppgifter får lämnas ut på medium för automatiserad behandling.

7.2.6 Särskilda registerförfattningar

Behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

Vid behandling av personuppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet tillämpas lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet och förordningen (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet. Lagen gäller om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om uppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier. Lagen gäller i vissa delar även vid behandling av uppgifter om juridiska personer och avlidna. I lagen pekas ut vilka bestämmelser i personuppgiftslagen som är tillämpliga vid sådan behandling som omfattas av lagen. De grundläggande kraven i 9 § PUL och kraven på säkerhet vid behandling i 30–32 §§ PUL ska t.ex. tillämpas.

I 1 kap. 4 § lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet anges för vilka primära ändamål uppgifter får behandlas. I stort sett hela Skatteverkets verksamhet inom beskattningsområdet omfattas av ändamålsbeskrivningen. I 1 kap. 5 § den lagen anges de ändamål för vilka uppgifter får tillhandahållas för verksamheter utanför Skatteverket. Uppgifter får behandlas för tillhandahållande av information som behövs i författningsreglad verksamhet för bl.a. utsökning, indrivning och skuldsanering, för att utgöra underlag för beräkning, beslut och kontroll i fråga om förmån, bidrag och andra stöd, för pensionsberäkning och tillsyn och kontroll samt för lämplighets- och tillståndsprövning och annan liknande prövning.

Enligt 2 kap. 1 § ska det i beskattningsverksamheten finnas en samling uppgifter som med hjälp av automatiserad behandling används gemensamt i verksamheten för de i 1 kap. 4 och 5 §§ angivna ändamålen (beskattningsdatabasen). Enligt 2 kap. 3 § får beskattningsdatabasen innehålla vissa där uppräknade uppgifter. Det gäller bl.a. en fysisk persons identitet, medborgarskap, bosättning och familjeförhållanden och en juridisk persons identitet, säte, ägarförhållanden samt firmatecknare och andra företrädare. Vidare får databasen innehålla uppgifter om registrering för skatter och avgifter och underlag för fastställande av skatter och avgifter. Med uppgifter om registrering för skatter eller avgifter avses bl.a. uppgifter om att någon är registrerad som skattskyldig för mervärdesskatt eller som skyldig att betala arbetsgivaravgifter. Med underlag för fastställande av skatter och avgifter avses bl.a. uppgifter som lämnas i deklARATIONER om inkomst eller kontrolluppgifter om intäkt i inkomstslaget tjänst. Vidare får databasen innehålla uppgifter om bestämmande av skatter och avgifter. Med det avses bl.a. uppgifter om inbetald preliminär skatt och socialavgifter, beslutad slutlig skatt för inkomst av tjänst eller kapital. Även uppgifter om underlag för

fastighetstaxering, uppgifter om revision och annan kontroll av skatter och avgifter, yrkanden och grunder i ett ärende får behandlas i databasen.

I lagen finns inga bestämmelser som begränsar möjligheten att lämna ut uppgifter till andra myndigheter på medium för automatiserad behandling. I förarbetena anfördes att om en myndighet ska eller får lämna ut uppgifter, t.ex. med stöd av sekretesslagen (numera offentlighets- och sekretesslagen) eller andra författningar, bör det vara upp till myndigheterna att avgöra på vilket sätt det ska göras (prop. 2000/01:33 s. 112).

När det gäller direktåtkomst har det däremot gjorts en uttömmande uppräknig i lagen över vilka myndigheter som får ha direktåtkomst till beskattningsdatabasen, 2 kap. 7–8 a §§. Där anges också vilka uppgifter som omfattas av direktåtkomst för respektive myndighet. Det är förutom Skatteverket enbart Kronofogdemyndigheten, Tullverket och kommunernas socialnämnder som får ha sådan direktåtkomst.

Enligt 2 kap. 6 § får uppgifter i databasen lämnas ut till en enskild på medium för automatiserad behandling endast om regeringen har meddelat föreskrifter om det. Sådana bestämmelser finns i förordningen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

Behandling av personuppgifter i verksamhet som gäller socialförsäkringsförmåner

Bestämmelser om behandling av personuppgifter i verksamhet som gäller socialförsäkringsförmåner finns i 114 kap. SFB. Bestämmelserna om behandling av personuppgifter inom Försäkringskassans och Pensionsmyndighetens verksamheter finns i 114 kap. SFB. Enligt 114 kap. 2 § SFB tillämpas kapitlet vid behandling av personuppgifter i verksamhet som gäller förmåner enligt balken, samt andra förmåner och ersättningar som enligt lag eller förordning eller särskilt beslut av regeringen handläggs av Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten. Av 114 kap. 6 § följer att personuppgiftslagen gäller vid behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration, om inte annat följer av 114 kap. SFB eller föreskrifter som meddelas med stöd av kapitlet eller av personuppgiftslagen.

I 114 kap. 7 § SFB regleras för vilka primära ändamål behandling av personuppgifter får ske. Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten får behandla personuppgifter om det är nödvändigt bl.a. för att tillgodose behov av underlag som krävs för att den registrerades eller annans rättigheter eller skyldigheter i fråga om förmåner och ersättningar ska kunna bedömas eller fastställas samt för att handlägga ärenden.

I lagen finns också bl.a. bestämmelser om behandling av känsliga personuppgifter och om behandling av uppgifter i socialförsäkringsdatabasen.

Av 114 kap. 17 § framgår att behörighet för åtkomst till socialförsäkringsdatabasen tilldelas genom en särskild handling och att behörighet för åtkomst till databasen ska begränsas till vad som behövs för att den enskilde ska kunna fullgöra sina arbetsuppgifter.

Vid Migrationsverkets behandling av personuppgifter tillämpas utlänningsdatalagen (2016:27). Lagen är tillämplig bl.a. i Migrationsverkets verksamhet som rör utlänningars inresa i Sverige, utlänningars vistelse eller arbete i Sverige och utresa eller avlägsnande från Sverige samt mottagande av asylsökande och andra utlänningar. I lagen pekas ut vilka bestämmelser i personuppgiftslagen som är tillämpliga vid sådan behandling som omfattas av lagen, bl.a. är de grundläggande kraven i 9 § PUL och kraven på säkerhet vid behandling i 30 och 31 §§ och 32 § första stycket PUL tillämpliga.

I 11 och 12 §§ regleras de primära ändamålen med behandlingen hos Migrationsverket. Personuppgifter får behandlas bl.a. om det behövs för handläggning av ärenden. I 16 § anges att tillgången till personuppgifter ska begränsas till det som varje tjänsteman behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter.

I lagen finns också bl.a. bestämmelser om behandling av känsliga personuppgifter och om utlämnande av uppgifter.

Arbetsförmedlingens behandling av personuppgifter

För Arbetsförmedlingen gäller lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Lagen tillämpas enligt 1 § vid behandling av personuppgifter i Arbetsförmedlingens arbetsmarknadspolitiska verksamhet. Lagen tillämpas också vid behandling av personuppgifter i ärenden om ersättning enligt lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare och i ärenden hos Arbetsförmedlingen om mottagande för bosättning av vissa nyanlända invandrare. Det som sägs i lagen om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten ska gälla även behandling av personuppgifter i dessa ärenden.

Enligt 2 § gäller personuppgiftslagen vid behandling av personuppgifter inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, om inte annat följer av lagen om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den eller annars av 2 § PUL.

Enligt 4 § 1 får Arbetsförmedlingen behandla personuppgifter inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten om det behövs bl.a. för handläggning av ärenden. Det framgår vidare av 11 § att åtkomst till personuppgifter ska vara förbehållen de personalkategorier inom Arbetsförmedlingen som på grund av sina arbetsuppgifter behöver ha tillgång till uppgifterna.

I lagen finns också bl.a. bestämmelser om en arbetsmarknadspolitisk databas och om behandling av känsliga personuppgifter.

Arbetslöshetskassornas behandling av personuppgifter

Arbetslöshetskassornas behandling av personuppgifter regleras inte i någon fristående registerförfattning. Personuppgiftslagens bestämmelser är tillämpliga. Därutöver gäller de ändamål som arbetslöshetskassorna uppställer för behandling av personuppgifter i sin verksamhet.

7.3.1 Försäkringskassan

Sjukpenninggrundande inkomst

Reglerna om sjukpenninggrundande inkomst (SGI) finns i 24–26 kap. SFB. Det framgår bl.a. av 24 kap. 2 och 3 §§ SFB att SGI – utöver sjukpenning – ligger till grund för beräkning av

- graviditetspenning,
- föräldrapenning på sjukpenningnivån,
- tillfällig föräldrapenning,
- rehabiliteringspenning,
- skadelivränta,
- smittbärapenning och
- närståendepenning.

Av 25 kap. 2 § SFB framgår att sjukpenninggrundande inkomst är den årliga inkomst i pengar som en försäkrad kan antas komma att tills vidare få för eget arbete antingen

1. som arbetstagare i allmän eller enskild tjänst (inkomst av anställning) eller

2. på annan grund (inkomst av annat förvärvsarbete).

I 26 kap. 2 § SFB anges att SGI bestäms för en försäkrad i samband med att han eller hon begär att få en förmån som beräknas på grundval av sjukpenninggrundande inkomst eller att det behövs för handläggningen av ett ärende. I 26 kap. 3 § SFB anges även att Försäkringskassan på begäran av en försäkrad ska bestämma den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst även om något ersättningsärende inte är aktuellt.

Fastställande av SGI

När en enskild begär dagersättning är inkomstuppgiften förtryckt på ansökningsblanketten om SGI har fastställts tidigare. Inkomstuppgifter fylls i manuellt av den enskilde om SGI inte har fastställts tidigare eller om förtryckta inkomstuppgifter förändrats. Om den enskilde lämnar en ny inkomstuppgift som skiljer sig från tidigare fastställd SGI utreder Försäkringskassan i vissa fall skillnaderna. Här ingår att göra en bedömning av om den nya inkomsten är såväl rimlig som stadigvarande och om den föranleder en ändring av den tidigare fastställda SGI:n. Den nya inkomstuppgiften kontrolleras ibland mot den försäkrade eller dennes arbetsgivare. I första hand bedöms om en höjning av tidigare fastställd SGI är rimlig. I andra hand kontrolleras uppgifterna med den försäkrade och dennes arbetsgivare. I vissa enstaka fall kan Försäkringskassan begära in kontrolluppgift från Skatteverket. Det sker dock sällan bl.a. i och med den tidseftersläpning i uppgifterna som i dag finns. Om SGI inte har fastställts tidigare hämtar Försäkringskassan i första hand in uppgiften från den som begär viss ersättning. Försäkringskassan kan också göra en förfrågan hos arbetsgivaren om vilken inkomst den enskilde har innan beslut om SGI fattas.

En del av Försäkringskassans ärenden är s.k. utredningskrävande ärenden (enligt Försäkringskassan cirka 9 procent av samtliga SGI-ärenden). Här ingår bl.a. fastställande av SGI för egenföretagare, för dem som både är anställda och egenföretagare, för dem som är anställda i eget aktiebolag, för dem som arbetar oregelbundet och har oregelbunden inkomst och för dem som har inkomst från utlandet. När det gäller dessa ärendegrupper kan t.ex. uppgifter om pensionsgrundande inkomst användas till ledning för att fastställa SGI. Ibland inhämtas kontrolluppgifter från Skatteverket, vilket vanligen sker per telefon. Försäkringskassan inhämtar kontrolluppgifter från Skatteverket även i s.k. kontrollutredningar, dvs. i de fall det finns tecken på att SGI har fastställts på felaktiga grunder.

7.3.2 Kronofogdemyndigheten

Handläggning i samband med utmätning av lön

Regler om utmätning av lön finns i 7 kap. utsökningsbalken (1981:774) och 7 kap. utsökningsförordningen (1981:981). Ett beslut om löneutmätning innebär att arbetsgivaren åläggs att hålla inne och betala ut viss del av gäldenärens lön till Kronofogdemyndigheten.

När Kronofogdemyndigheten fattar beslut om löneutmätning ska myndigheten bestämma dels hur stort belopp som ska utmätas (utmätningensbelopp), dels hur stort belopp gäldenären ska få behålla för att försörja sig och sin familj (förbehållsbelopp). Förbehållsbeloppet bestäms med ledning av vissa normalbelopp, vilka Kronofogdemyndigheten fastställer för varje år utifrån utvecklingen av konsumentprisindex. Normalbeloppen ska anses innefatta alla vanliga levnads-kostnader, förutom bostadskostnaden som beräknas särskilt. Vid beräkningen av förbehållsbeloppet kan gäldenären få tillägg till normalbeloppet för kostnader för exempelvis barntillsyn, resor till och från arbetet och sjukdom. Kronofogdemyndigheten ska vid beräkning av förbehållsbeloppet göra avdrag från detta om kostnad ersätts eller täcks på annat sätt. Avdrag från förbehållsbeloppet ska ske med eventuell sidoinkomst som gäldenären uppbär. När Kronofogdemyndigheten bestämt förbehållsbeloppet ska myndigheten bestämma utmätningensbeloppet. Normalt sett preciseras utmätningensbeloppet i kronor men det är även möjligt att fatta ett beslut som innebär att hela det belopp som överstiger förbehållsbeloppet utmäts.

Beslut om löneutmätning

Utredning av gäldenärens lön ingår i den tillgångsundersökning som Kronofogdemyndigheten gör. Indikation på att en gäldenär har någon form av inkomst som kan bli föremål för utmätning kommer oftast från beskattningsdatabasen som myndigheten har åtkomst till. När det finns kontrolluppgift om att gäldenären haft inkomster skickar Kronofogdemyndigheten en förfrågan till arbetsgivaren eller utbetalaren för att kontrollera om gäldenären fortfarande är anställd och för att få närmare information om inkomsten.

Kronofogdemyndigheten skickar också en begäran om inkomstredogörelse till gäldenären. Denna får då möjlighet att lämna uppgifter om sin ekonomiska situation och om sina familjeförhållanden.

När alla uppgifter om gäldenärens och dennes familjs inkomster och utgifter har samlats in kan en beräkning av förbehållsbeloppet utföras. Beräkningen sker maskinellt i it-stödet Init. Beräkningen utmynnar i ett förbehållsbelopp och i förekommande fall ett för löneutmätning disponibelt belopp (utmätningensbelopp). Överstiger det disponibla beloppet 200 kronor per månad, fattar Kronofogdemyndigheten ett löneutmätningensbeslut. I beslutet anges dels hur stort förbehållsbelopp som gäldenären får behålla av sin lön, dels hur stort belopp som arbetsgivaren ska dra av och betala in till Kronofogdemyndigheten. Beslutet skickas till gäldenären, sökanden och arbetsgivaren.

Arbetsgivaren

Kronofogdemyndigheten samlar i dag in inkomstuppgifter från arbetsgivare avseende arbetstagare för vilka det kan bli aktuellt med löneutmätning. När beslut om löneutmätning har fattats delges arbetsgivaren löneutmätningensbeslutet. När arbetsgivaren tagit del av beslutet ska han eller hon registrera uppgifterna i beslutet i löneutbetalningssystemet eller på annat sätt se till att beslutet beaktas. När det är tid för löneutbetalning ska arbetsgivaren innehålla utmätningensbeloppet. Beloppet ska sedan betalas in till Kronofogdemyndigheten på löneutbetalningsdagen.

Utmätningensbeslut ändras

Det är vanligt att löneutmätningensbeslut ändras. Ändringarna beror ofta på att gäldenärens inkomstförhållanden ändras eller att familjesituationen förändras. Beräkningen av förbehållsbeloppet måste då göras om. Kronofogdemyndigheten fastställer nya normalbelopp varje år. När en gäldenär som är föremål för löneutmätning får en ny skuld fattar Kronofogdemyndigheten ett s.k. tilläggsbeslut som innebär att även den nya skulden kommer att omfattas av löneutmätningensbeslutet.

Under 2014 meddelade Kronofogdemyndigheten 100 190 s.k. grundbeslut, dvs. beslut mot gäldenärer som inte har pågående utmätning. Antalet pågående löneutmätningensbeslut var 95 630 stycken. Under samma år var antalet ändringsbeslut, dvs. beslut om ändring av pågående utmätning, 93 582 stycken. Antalet tilläggsbeslut, dvs. en ny skuld läggs till en pågående utmätning, var cirka 330 000 stycken. Vidare fattades 98 271 beslut om upphävande av utmätning. Löneutmätningen föranleder en förhållandevis omfattande administration hos arbetsgivare och andra utbetalare. Administrationen är omfattande även för Kronofogdemyndigheten.

7.3.3 Migrationsverket

Handläggning av ansökan om dagersättning

En asylsökande som saknar egna medel har i vissa fall rätt till ekonomiskt bistånd, s.k. dagersättning. Dagersättningen ska täcka kostnader för mat, kläder och skor, fritidsaktiviteter, hygienartiklar och

andra förbrukningsvaror. Dagersättningen ska även täcka utgifter för hälso- och sjukvård, tandvård samt läkemedel i vissa fall.

Reglerna om rätt till dagersättning för asylsökande finns i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl., förkortad LMA, och förordningen (1994:361) om mottagande av asylsökande m.fl., förkortad FMA. Av 8 a § FMA framgår att den som vill få dagersättning ska göra en skriftlig ansökan om det. Ansökan, som ska vara underskriven av sökanden, ska innehålla en förklaring på heder och samvete att de uppgifter om ekonomiska och personliga förhållanden som har lämnats i ansökan är riktiga. Nämnade uppgifter som lämnas av sökanden utgör Migrationsverkets underlag för beslut om ekonomiskt bistånd.

Dagersättningen får enligt 10 § LMA sättas ned delvis om utlänningen utan giltigt skäl vägrar att delta i anordnad verksamhet, försvårar utredningen i ärendet om uppehållstillstånd genom att inte medverka till att klarlägga sin identitet, eller försvårar utredningen i ärendet om uppehållstillstånd genom att hålla sig undan.

Underrättelse om anställning

Enligt 7 kap. 1 a § utlänningsförordningen (2006:97) ska en arbetsgivare som anställer en asylsökande, som är undantagen från skyldigheten att ha arbetstillstånd, lämna underrättelse om anställningen till Migrationsverket.

7.3.4 Arbetslöshetskassorna

Arbetslöshetsförsäkringen

Arbetslöshetsförsäkringen administreras av arbetslöshetskassorna. Det finns för närvarande 28 självständiga arbetslöshetskassor. Arbetslöshetskassorna är specialiserade inom olika bransch- eller yrkesområden. De samverkar genom Arbetslöshetskassornas Samorganisation (SO) som är ett service- och intresseorgan åt arbetslöshetskassorna. Arbetslöshetsförsäkringen finansieras genom arbetslöshetskassornas finansieringsavgift till staten och genom arbetsgivaravgifter.

Arbetslöshetskassorna är inte myndigheter utan föreningar. Deras handläggning av arbetslöshetsförsäkringen utgör dock myndighetsutövning och i sekreteshänseende är de vid prövningen av ärenden om arbetslöshetsersättning med myndigheter jämställda organ. Arbetslöshetskassornas verksamhet regleras i lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor och förordningen (1997:836) om arbetslöshetskassor.

Arbetslöshetsersättning

Bestämmelser om arbetslöshetsersättning finns i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring, förkortad ALF, och i förordningen (1997:835) om arbetslöshetsförsäkring. Ansökan om ersättning görs enligt 47 § ALF hos arbetslöshetskassan. Till ansökan ska fogas intyg av arbetsgivaren om den sökandes arbetsförhållanden samt de uppgifter i övrigt som behövs för bedömning av den sökandes ersättningsrätt. En ansökan om ersättning ska göras hos arbetslöshetskassan inom nio månader från den sista dagen i den tidsperiod som ansökan avser.

Arbetslöshetsförsäkringen består av två delar. Den ena delen är en frivillig, inkomstrelaterad försäkring. Ersättning från den försäkringen betalas ut till personer som är medlemmar i en arbetslöshetskassa. Den andra, grundförsäkringen, betalas ut till personer som inte är medlemmar i arbetslöshetskassan, som inte har varit medlemmar tillräckligt länge för att ha rätt till inkomstrelaterad ersättning eller som har varit medlemmar i tillräcklig utsträckning men inte uppfyllt arbetsvillkoret inom medlemsperioden.

Arbetsgivarintyg

Till ansökan om arbetslöshetsersättning ska fogas ett intyg från arbetsgivaren om den sökandes arbetsförhållanden (arbetsgivarintyg) samt de uppgifter i övrigt som behövs för att kunna pröva den sökandes rätt till ersättning, 47 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring. Arbetsgivarintyget utgör för anställda en grundläggande del av underlaget vid prövning av den arbetssökandes rätt till arbetslöshetsersättning. Uppgifterna i ett arbetsgivarintyg används bl.a. för att räkna fram om den arbetssökande är berättigad till ersättning (arbetsvillkor), 12 § ALF, den sökandes genomsnittliga arbetstid (normalarbetstid), 23 a–b §§ ALF, och hur mycket den sökande har haft i inkomst per dag före arbetslöshetens inträde (s.k. dagsförtjänst), 25 a, 37 och 37 a §§ ALF. Uppgifterna används också bl.a. till kontroll av utbetald ersättning i de fall intyget avser arbete under pågående ersättning.

På arbetsgivarintyget ska arbetsgivaren månadsvis specificera arbetad tid. Arbetsgivaren ska också redovisa övertid, mertid och frånvaro. Som tid med förvärvsarbete avses även tid då den sökande har haft betald semester, varit ledig med helt eller delvis bibehållen lön av någon annan anledning än sjukdom, tjänstgöring enligt lagen om totalförsvarsplikt eller barns födelse.

Specificeringen av den arbetade tiden behövs för att kunna pröva om den arbetssökande har rätt till arbetslöshetsersättning och med vilket belopp ersättningen ska lämnas. Nuvarande ordning medför att arbetstiden och inkomsten måste specificeras månad för månad och delas upp i olika lönearter. Schablonberäkning används för att en person som arbetat heltid med en lägre arbetstid per vecka än 40 timmar ska kunna få en ”normalarbetstid” på 40 timmar per vecka.

För en sökande som uppfyller arbetsvillkoret ska arbetslöshetskassan räkna fram en s.k. normalarbetstid. Enligt 23 b § ALF utgör normalarbetstiden den genomsnittliga arbetstiden under den sökandes ramtid. Timmar som arbetats utöver den avtalade arbetstiden räknas inte upp enligt schablon. Detta kräver särredovisning av de uppgifter som inte ingår i schablonberäkningen.

Arbetsgivaren ska även redovisa den grundlön som den anställda hade innan anställningen upphörde samt vilket år lönen avser. I det fall timlönen för mer- och övertidsarbete inte har varierat ska denna anges på huvudblanketten. Om den sökande har haft jourtid eller beredskapstid eller om timlönen för mer- och övertidsarbete har varierat ska tid samt lön specificeras för varje månad på blanketten ”Komplettering till arbetsgivarintyg”. Likaså specificeras tid för vilken sjuklön har utgått och sjuklön på denna blankett. I de fall skattepliktiga ersättningar utöver

grundlön har betalats ut ska dessa redovisas separat månad för månad på samma blankett. Arbetslöshetskassan begär att de sistnämnda ersättningarna ska specificeras separat månad för månad för att kunna bedöma om ersättningen ska ligga till grund för beräkningen av dagsförtjänsten eller inte.

Återbetalningsskyldighet

Av 68 § ALF följer att om någon genom oriktig uppgift eller genom underlåtenhet att fullgöra sin uppgifts- eller anmälningsskyldighet eller på annat sätt har orsakat att ersättning lämnats obehörigen eller med för högt belopp ska det som betalats ut för mycket betalas tillbaka. Detsamma gäller om någon på annat sätt fått ersättning obehörigen eller med för högt belopp och han eller hon skäligen bort inse detta.

Om någon som har fått ersättning från en arbetslöshetskassa senare får lön eller ekonomiskt skadestånd som motsvarar lön för samma tid, ska ersättningen från arbetslöshetskassan återbetalas enligt 68 a § ALF.

Enligt 68 d § ALF får arbetslöshetskassan, om det finns särskilda skäl, helt eller delvis efterge ett krav på återbetalning.

7.3.5 Arbetsförmedlingen

Arbetsgivarstöd

Arbetsförmedlingen hanterar ett flertal stöd som ges ut i form av ersättningar till arbetsgivare, s.k. arbetsgivarstöd. Arbetsgivarstöden regleras i flera förordningar. Bestämmelser finns i förordningen (2006:1481) om stöd för nystartsjobb, förordning (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga, förordning (2015:503) om särskilt anställningsstöd och förordning (2013:1157) om stöd för yrkesintroduktionsanställningar. Gemensamt för dessa stöd är att de ges ut till arbetsgivare, men utgör stöd för att hjälpa vissa kategorier av personer att få ett arbete.

Arbetsgivaren får ett beslut om det maximala stöd som kan lämnas per månad eller dag och rekvirerar stödet från Arbetsförmedlingen månadsvis i efterskott. Vid rekvisitionen lämnar arbetsgivare uppgift om arbetstagarens lön. Stöd som utgår enligt förordningen om stöd för nystartsjobb utges genom kreditering på skattekontot. Arbetsförmedlingen beräknar skattekreditering för nystartsjobb utifrån den bruttolön och de förmåner som arbetsgivaren redovisar månadsvis vid rekvisition. Uppgifterna i rekvisitionen ska lämnas på heder och samvete. Om någon har lämnat oriktiga uppgifter eller på något annat sätt har orsakat att ersättning har lämnats på felaktig grund eller med för högt belopp kan återbetalningsskyldighet bli aktuell. Arbetsförmedlingen återkräver då det felaktigt utbetalda beloppet.

7.4.1 Utlämnande av uppgifter på individnivå i arbetsgivardeklarationer

Regeringens bedömning: Det bör införas bestämmelser som ger vissa mottagare tillgång till uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer och förenklade arbetsgivardeklarationer.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Ett stort antal remissinstanser tillstyrker eller är positiva till att uppgifter ska få lämnas ut till andra mottagare. *Åklagarmyndigheten* anför att ett utökat informationsutbyte bör kunna leda till större möjligheter att fatta korrekta beslut i frågor om ekonomiska förmåner och att felaktiga utbetalningar av ersättningar från välfärdssystemen kan motverkas. Även *Ekonomistyrningsverket* framhåller att risken för felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen torde minska.

Datainspektionen anser att förslaget brister vad gäller att klargöra och säkerställa skyddet för personuppgifterna vid föreslagna informationsutbyten. Datainspektionen har inga synpunkter på förslaget i övriga delar. Datainspektionen anser att det saknas förutsättningar för att göra en viktning av behoven, en ingående undersökning av alternativa och mindre ingripande metoder och att det av de föreslagna reglerna inte går att läsa vari inskränkningen består och hur stor den är. Datainspektionen framhåller att dataskyddsförordningen kommer att börja tillämpas under 2018 och att den personuppgiftsbehandling som sker därför måste vara i överensstämmelse med den förordningen.

Skälen för regeringens bedömning: Som framgår av avsnitt 7.1.2 har tidigare utredningar påtalat behovet av att myndigheter som handlägger ärenden om bl.a. utbetalningar från välfärdssystemen har tillgång till korrekta inkomstuppgifter. I syfte att förbättra kontrollmöjligheterna, öka effektiviteten vid myndigheternas arbete och förbättra servicen till enskilda gör regeringen bedömningen att vissa myndigheter och arbetslöshetskassor ska få ta del av uppgifter på individnivå, dvs. per betalningsmottagare, i arbetsgivardeklarationer. Regeringen lämnar också vissa förslag till bestämmelser om utlämnande. I efterföljande avsnitt görs inledningsvis vissa övergripande och myndighetsgemensamma överväganden rörande ett utökat informationsutbyte och skyddet för personuppgifter. Därefter följer bedömningar och förslag om utlämnande av uppgifter i arbetsgivardeklarationer till ett antal mottagare. I samband därmed redogörs närmare för de olika mottagarnas behov av uppgifterna. Skatteverket har vid framtagandet av den promemoria som ligger till grund för förslagen huvudsakligen utgått ifrån det behov av uppgifter som har identifierats av månadsuppgiftsutredningen (se avsnitt 7.1.2). Det kan nämnas att regeringen arbetar vidare med det förslag rörande ersättningsgrundande inkomst som lämnades av den parlamentariska socialförsäkringsutredningen (se prop. 2016/17:1, utg.omr. 10, avsnitt 3.5.5).

Det bör inledningsvis framhållas att förslagen om utlämnande avser sådana uppgifter som utbetalare av ersättning har lämnat till Skatteverket i arbetsgivardeklarationer och förenklade arbetsgivardeklarationer, ändringar och tillägg till dessa uppgifter som görs av den deklarations-skyldige samt Skatteverkets ändringar och kompletteringar vid uppenbara felaktigheter. Utlämnandet avser inte uppgifter som Skatteverket får tillgång till på annat sätt och som kan leda till att Skatteverket vid beskattningen frångår de uppgifter som har lämnats av utbetalaren.

7.4.2 Vissa allmänna överväganden om ett utökad utlämnande och den personliga integriteten

När det övervägs om bestämmelser om ett utökad informationsutbyte bör införas måste de samhällsintressen som talar för att införa sådana bestämmelser vägas mot de integritetsskäl som talar däremot. I detta avsnitt görs sådana överväganden ur ett övergripande och myndighets-gemensamt perspektiv.

Automatiserad behandling av stora mängder personuppgifter kan medföra risker från integritetssynpunkt. Myndigheters behandling av stora informationsmängder som är samlade så att uppgifter är enkelt sökbara på elektronisk väg innebär en risk för att enskilda personer ska utsättas för oacceptabla intrång i den personliga sfären. Ett omfattande elektroniskt utlämnande av personuppgifter innebär vidare att uppgifter får en större spridning. Det ger också mottagaren möjligheter att bearbeta information genom att t.ex. samköra den med sina egna register. Uppgifter som samlas tillsammans med andra uppgifter kan skapa en totalbild av en människas enskilda förhållanden och leda till att statens kännedom om personens privata förhållanden ökar, vilket kan innebära ett intrång i den enskildes personliga integritet.

Frågan om elektroniskt informationsutbyte mellan myndigheter har varit föremål för flera olika utredningar som har behandlat de avvägningar som behöver göras vid ett utökad elektroniskt uppgiftslämnande. I dessa sammanhang har bl.a. framhållits att skyddet för den personliga integriteten måste vägas mot de viktiga allmänintressen som kan motivera ett utökad informationsutbyte, såsom att informationsutbytet kan leda till en ökad effektivitet hos myndigheter, ge den enskilde bättre service och behövas för att genom bättre kontrollmöjligheter undvika att välfärdssystemen undergrävs av bidragsbrott och felaktiga utbetalningar (jfr prop. 2007/08:160 s. 48).

I personuppgiftslagen och särskilda registerförfattningar för myndigheter finns bestämmelser som reglerar hur personuppgifter får behandlas hos de myndigheter som tar emot uppgifterna. Dessa bestämmelser ger således ett skydd för den enskildes integritet vid ett utbyte av uppgifter. Uppgifter får t.ex. behandlas av de mottagande myndigheterna endast om det behövs för vissa särskilda ändamål. Som framgår av avsnitt 7.2.5 börjar dataskyddsförordningen tillämpas i maj 2018. Förordningen ställer bl.a. särskilda krav på säkerheten vid personuppgiftsbehandlingen. Även utformningen av sekretessreglerna i offentlighets- och sekretesslagen ger

ett skydd för den personliga integriteten hos mottagaren av uppgifter genom att obefogad spridning av uppgifterna motverkas.

När det gäller handläggningen av vissa ärenden, bl.a. sådana som rör förmåner för enskilda, är uppgifter om inkomster ofta av central betydelse vid handläggningen. Uppgifter om inkomst kan ha direkt koppling till de materiella bestämmelserna i regelverket för den aktuella förmånen. Uppgifter av samma slag som de uppgifter som kan komma i fråga att lämna ut finns i dessa fall redan i stor utsträckning hos mottagaren. Den ökade kartläggningen av enskildas personliga förhållanden som utlämnandet medför är då begränsad, vilket enligt regeringens mening talar för att integritetsintrånget blir mindre. Uppgifterna per betalningsmottagare som har lämnats i en arbetsgivardeklaration kan ibland behövas för att kontrollera motsvarande uppgifter som har lämnats av enskilda till den mottagande myndigheten.

Flera myndigheter deltar i dag i elektroniska informationsutbyten med Skatteverket. Det har i dessa fall ansetts vara förenligt med kraven på skydd mot oacceptabla intrång i den personliga integriteten att tillåta dessa utbyten. Enligt sekretessbrytande bestämmelser i förordningen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet ska t.ex. Skatteverket lämna ut vissa uppgifter från beskattningsdatabasen till Försäkringskassan i den utsträckning det behövs bl.a. för beräkning och kontroll av sjukpenninggrundande inkomst eller bostadsbidrag.

Uppgifter om inkomster för en viss betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration är inte utan integritetskänslighet, men är inte heller av det särskilt känsliga slaget. Att ett utlämnande endast avser uppgifter i arbetsgivardeklarationer innebär i sig en begränsning. Bestämmelserna bör dessutom utformas så att det framgår att inte alla uppgifter per betalningsmottagare som arbetsgivare och andra utbetalare redovisat i arbetsgivardeklarationerna kommer att lämnas vidare. Endast sådana typer av uppgifter som behövs för avsedda ändamål ska lämnas ut. Skatteverket och uppgiftsmottagarna måste identifiera de nödvändiga uppgifterna och begränsa de tekniska systemen för utlämnande därefter.

7.4.3 Sekretessbrytande bestämmelser

Regeringens bedömning: Sekretessbrytande bestämmelser om uppgiftsskyldighet för Skatteverket bör införas.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans uttalar sig särskilt över bedömningen.

Skälen för regeringens bedömning: Uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer kommer att omfattas av absolut sekretess enligt 27 kap. 1 § OSL hos Skatteverket (se avsnitt 7.2.2). Som närmare behandlas i avsnitt 7.2.1 gäller sekretess även mellan myndigheter. Ett utlämnande av uppgifterna till andra myndigheter kräver därför att sekretessen bryts. Det finns vissa sekretessbrytande bestämmelser i 10 kap. OSL. Enligt den s.k. generalklausulen i 10 kap. 27 § OSL får en sekretessbelagd uppgift lämnas till en myndighet, om det är uppenbart att

intresset av att uppgiften lämnas har företrädare framför det intresse som sekretessen ska skydda. Regeringen har gjort bedömningen att det ofta inte är lämpligt att omfattande utlämnande av sekretessbelagda uppgifter sker enbart med stöd av den sekretessbrytande generalklausulen (se t.ex. prop. 2015/16:65 s. 94). Av 10 kap. 28 § OSL följer vidare att sekretess inte hindrar att uppgift lämnas till en annan myndighet, om uppgiftsskyldighet följer av lag eller förordning. Behövliga sekretessbrytande bestämmelser bör därför utformas som bestämmelser om uppgiftsskyldighet för Skatteverket. En sådan uppgiftsskyldighet bör omfatta uppgifter i arbetsgivardeklarationer som behövs för vissa specifikt angivna ändamål hos mottagarna. För direktåtkomst bör särskilda sekretessbrytande bestämmelser gälla (se avsnitt 7.2.5 och 7.4.4)

Några särskilda bestämmelser som begränsar möjligheten att lämna ut uppgifter från beskattningsdatabasen till andra myndigheter i annan elektronisk form än genom direktåtkomst finns inte i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet. Vid införandet av lagen bedömdes att det inte fanns några bärande skäl för att i informationsutbytet mellan myndigheter skilja på utlämnande som görs på papper och utlämnande som sker elektroniskt. Skälet för detta var bl.a. att myndigheterna vanligtvis omfattas av särskilda registerförfattningar som reglerar vilka automatiserade register eller personuppgiftssamlingar som får föras av myndigheten eller annars på vilket sätt personuppgifter får behandlas. Det bedömdes att det inte torde finnas någon risk för att mottagande myndigheter skulle behandla personuppgifter som hämtats in på medium för automatiserad behandling på ett sätt som inte är avsett (prop. 2000/01:33 s. 111 f.) Om en sekretessbrytande bestämmelse om skyldighet för Skatteverket att lämna uppgifter till en annan myndighet införs, kommer således uppgifterna att få lämnas ut genom ett annat elektroniskt förfarande än direktåtkomst. Detta gäller oavsett om den sekretessbrytande bestämmelsen placeras i en författning som rör behandling av personuppgifter eller i någon annan författning.

7.4.4 Direktåtkomst

Regeringens bedömning: Det finns skäl att införa bestämmelser som tillåter att utlämnande av uppgifter per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration får ske genom direktåtkomst till beskattningsdatabasen för vissa myndigheter som bedöms få ta del av uppgifterna. Direktåtkomst bör endast få medges om uppgifterna behövs i vissa angivna ärenden hos de mottagande myndigheterna.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: *Datainspektionen* anser att det saknas en förklaring till hur utlämnandena ska gå till och att det inte redogörs för vilka konkreta risker som finns med att ge en möjlighet till direktåtkomst. *Datainspektionen* anser också att det behövs vissa ytterligare bestämmelser som syftar till att garantera bl.a. att direktåtkomst inte medges innan behörighets- och säkerhetsfrågorna är

Skälen för regeringens bedömning

Elektroniskt utlämnande av uppgifter kan ske antingen genom direktåtkomst eller på annat sätt. Vare sig i personuppgiftslagen, dataskyddsdirektivet eller dataskyddsförordningen finns några särskilda bestämmelser om begränsningar vad gäller sättet eller metoden för att lämna ut uppgifter. Som framgår av tidigare avsnitt regleras det dock uttömmande i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet i vilken utsträckning andra myndigheter eller enskilda får ges direktåtkomst till uppgifter i beskattningsdatabasen.

Behovet av bestämmelser om direktåtkomst

Ett system där beslutsfattande myndigheter kan hämta in behövliga uppgifter på ett enkelt och snabbt sätt innebär effektivitetsvinster för både den mottagande och den utlämnande myndigheten. Ärendehantering kan effektiviseras och handläggningstiderna kortas. En sådan effektivisering innebär vidare en möjlighet att stärka kontrollen av utbetalningen av allmänna medel och därmed följa statsmakernas krav på kontroll. Även servicen mot enskilda kan i många fall förbättras. Det finns mot den bakgrunden skäl för ett system där den mottagande myndigheten inte i ett enskilt fall behöver begära ut en uppgift som behövs, utan på egen hand kan söka den information som krävs i den utlämnande myndighetens personuppgiftssamling. Det är viktigt att de uppgifter som den mottagande myndigheten får del av är de mest aktuella uppgifter som finns tillgängliga i den utlämnande myndighetens databas. Om de uppgifter som en beslutande myndighet får tillgång till inte är aktuella kan det leda till onödiga ärenden om återkrav.

Som framgår av avsnitt 7.2.5 finns ingen legaldefinition av begreppet direktåtkomst. Den grundläggande innebörden anses dock vara att någon har direkt tillgång till information hos någon annan och på egen hand kan söka i den, dock utan att själv kunna påverka innehållet. Direktåtkomsten kan ge användaren möjlighet att även hämta hem information till sitt eget system och bearbeta den där (se t.ex. prop. 2007/08:160 s. 57 f.). I begreppet direktåtkomst ligger att den utlämnande myndigheten i det enskilda fallet inte har någon kontroll över vilka uppgifter mottagaren vid ett visst söktillfälle tar del av.

Det avgörande från Högsta förvaltningsdomstolen som redogjorts för i avsnitt 7.2.5 (HFD 2015 ref. 61) kan tolkas så att den tekniska utformningen av en myndighets system för utlämnande av uppgifter kan bli avgörande för om utlämnandet ska anses som direktåtkomst eller som utlämnande på medium för automatiserad behandling. I det aktuella fallet förutsatte ett utlämnande att Försäkringskassan, genom ett automatiserat förfarande, reagerade på en begäran om att de efterfrågade uppgifterna skulle lämnas ut. Försäkringskassan fick därigenom anses förfoga över frågan om och i så fall vilka uppgifter som skulle lämnas ut. Högsta förvaltningsdomstolen ansåg därför att socialnämnderna inte kunde anses ha någon sådan teknisk tillgång till upptagningar som avses i 2 kap. 3 §

andra stycket tryckfrihetsförordningen. Detta innebar att förfarandet inte var att betrakta som direktåtkomst.

Regeringen anser att den lagstiftning som införs bör vara teknikneutral och flexibel. Den bör utformas på ett sådant sätt att den inte behöver förändras i takt med den tekniska utvecklingen och myndigheternas behov av att behandla personuppgifter. I lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet görs åtskillnad mellan utlämnande genom direktåtkomst och annat elektroniskt utlämnande. Det finns särskilda bestämmelser om att direktåtkomst är tillåtet i vissa fall. Mot bakgrund av det anförda bedömer regeringen att det även i detta fall finns behov av bestämmelser som tillåter att ett utlämnande av uppgifter som behövs i vissa ärenden hos mottagarna av uppgifterna ska få ske genom direktåtkomst.

Integritetsrisker och integritetsskydd vid direktåtkomst

Generellt kan sägas att möjligheten till direktåtkomst ökar riskerna för intrång i den personliga integriteten, eftersom det typiskt sett innebär att uppgifter blir tillgängliga för fler personer och att den utlämnande myndighetens möjligheter att kontrollera användningen av uppgifterna minskar.

Som framgår av avsnitt 7.2.5 förutsätter möjligheten till direktåtkomst normalt att den mottagande myndigheten rent tekniskt har tillgång till fler uppgifter än de uppgifter som handläggare hos den mottagande myndigheten har rätt att ta del av enligt bestämmelsen om direktåtkomst och enligt ändamålsbestämmelser för den mottagande myndigheten. Detta beror på att det i förväg inte går att veta vilka personer som kommer att bli aktuella i ärenden hos mottagaren. Alla uppgifter som görs tekniskt tillgängliga för den mottagande myndigheten vid direktåtkomsten anses utlämnade till denna. Sekretessbrytande regler måste därför i en sådan situation omfatta fler uppgifter än de som den mottagande myndigheten i konkreta fall har rätt att söka fram. Regeringen anser dock att bestämmelserna om direktåtkomst bör formuleras så att det framgår av dem att handläggare hos den mottagande myndigheten bara får ta del av uppgifter när de behövs i angivna ärenden. Den mottagande myndighetens behandling av personuppgifter omfattas också av integritetsskyddande bestämmelser i författningar om behandling av personuppgifter som är tillämpliga i den verksamheten och som bl.a. anger för vilka ändamål uppgifter får behandlas. Vidare innebär databassekretessen i 27 kap. 1 § OSL att uppgifter i beskattningsdatabasen kommer att omfattas av absolut sekretess hos de mottagande myndigheterna så länge uppgifterna inte används i den mottagande myndighetens verksamhet. Härigenom motverkas en spridning av sådana uppgifter som den mottagande myndigheten inte behöver för handläggning av de ärenden som direktåtkomsten får omfatta, men som har gjorts tekniskt tillgängliga för myndigheten.

De sekretessbrytande bestämmelserna vid direktåtkomsten bör formuleras så att den mottagande myndigheten ges rätt att ta del av vissa uppgifter i arbetsgivardeklarationer vid direktåtkomst till beskattningsdatabasen. Den sortens uppgifter som till sitt slag inte alls är behövliga vid ärendehandläggningen omfattas inte av vare sig de sekretessbrytande

bestämmelserna eller bestämmelserna om direktåtkomst. De tekniska systemen måste utformas så att endast den typ av uppgifter som behövs i den aktuella ärendehandläggningen görs tekniskt tillgängliga för den mottagande myndigheten.

Om kretsen av personer som har tillgång till uppgifterna kan begränsas är riskerna för integritetsintrång generellt sett mindre. Allmänt gäller att den mottagande myndigheten måste begränsa åtkomsten så mycket som möjligt med hänsyn till den aktuella verksamheten och känsligheten hos personuppgifterna. I många av de författningar som reglerar behandling av personuppgifter hos myndigheter anges särskilt att tillgången till personuppgifter ska begränsas till det som varje tjänsteman behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter. Om integritetskänsliga uppgifter får överföras till en myndighet, bör i normalfallet inte alla anställda hos den mottagande myndigheten kunna ta del av de överförda uppgifterna. Den mottagande myndigheten måste begränsa behörigheten att ta del av uppgifterna till de personer som handlägger de ärenden där uppgifterna behövs. Åtkomsten till uppgifter kan t.ex. begränsas till olika behörighetsnivåer på så sätt att enbart vissa personer vid en mottagande myndighet har tillgång till uppgifterna. Direktåtkomsten förutsätter också att uppgifter kan överföras på ett tekniskt säkert sätt. Detta handlar t.ex. om att de system som används för direktåtkomst ska ha skydd mot obehöriga intrång och andra yttre säkerhetsrisker. I 31 § PUL ställs krav på den personuppgiftsansvarige avseende tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda de personuppgifter som behandlas. Som *Datainspektionen* framhåller kommer dataskyddsförordningen att träda i kraft under 2018. I den förordningen finns bl.a. bestämmelser om krav på säkerhet och lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa att personuppgiftsbehandling sker i enlighet med förordningen. Det åligger myndigheterna att organisera sin verksamhet och sina system på ett sådant sätt att gällande krav på teknisk och administrativ säkerhet upprätthålls.

Datainspektionen menar att det är en brist i promemorian att respektive myndighets roll vad gäller personuppgiftsansvaret inte har klarlagts och anser även att det behövs ytterligare bestämmelser som syftar till att garantera att direktåtkomst inte medges innan behörighets- och säkerhetsfrågorna är lösta. Enligt 1 kap. 6 § lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet är Skatteverket personuppgiftsansvarigt för den behandling som verket ska utföra. Den myndighet som lämnar ut uppgifter genom direktåtkomst har ett principiellt ansvar att förvissa sig om att den myndighet som beviljas direktåtkomst vidtar de åtgärder som bedöms vara nödvändiga från integritetssynpunkt. I lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet anges beträffande direktåtkomst för socialnämnder att en socialnämnd får ha direktåtkomst först sedan Skatteverket har försäkrat sig om att handläggare hos socialnämnden bara kan ta del av uppgifter om personer som är aktuella i ärenden hos nämnden. När det gäller övriga myndigheters direktåtkomst till beskattningsdatabasen finns inte liknande bestämmelser. Mot den bakgrunden, och då grundläggande bestämmelser om den personuppgiftsansvariges ansvar gäller, anser inte regeringen att det i detta sammanhang finns skäl att införa några särskilda bestämmelser om Skatteverkets ansvar vid direktåtkomsten.

Regeringen bedömer sammanfattningsvis att det är motiverat att införa bestämmelser som tillåter att vissa myndigheter som får ta del av uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer och för- enklade arbetsgivardeklarationer och som har ett stort behov av uppgifterna medges direktåtkomst. Direktåtkomst ska endast få medges om uppgifterna behövs i vissa ärenden hos de mottagande myndig- heterna.

7.4.5 Normgivningsnivån

Regeringens bedömning: Direktåtkomst till beskattningsdatabasen bör regleras i lag. De sekretessbrytande bestämmelserna kan tas in i förordning.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens för- slag.

Remissinstanserna: *Datainspektionen* anser att det föreslagna infor- mationsutbytet innebär en så betydande kartläggning av enskildas personliga förhållanden att 2 kap. 6 § andra stycket RF blir tillämpligt.

Skälen för regeringens bedömning: Som nämns i avsnitt 7.2.5 följer av 2 kap. 6 § andra stycket RF, att var och en gentemot det allmänna är skyddad mot betydande intrång i den personliga integriteten, om det sker utan samtycke och innebär övervakning eller kartläggning av den enskildes personliga förhållanden. Inskränkningar i denna fri- och rättighet får endast göras i lag. Enligt förarbetena till bestämmelsen ska både åtgärdens omfattning och arten av det intrång åtgärden innebär beaktas. Även åtgärdens ändamål och andra omständigheter kan ha betydelse vid bedömningen (prop. 2009/10:80 s. 250). *Datainspektionen* anser att det föreslagna informationsutbytet innebär en så betydande kartläggning av enskildas personliga förhållanden att 2 kap. 6 § andra stycket RF blir tillämpligt.

De elektroniska informationsutbyten som nu är aktuella för överväganden gäller uppgifter om enskildas intäkter, vilka skyddas hos Skatteverket av absolut sekretess enligt 27 kap. 1 § första stycket OSL. Uppgifterna är inte utan integritetskänslighet, men är inte heller av det särskilt känsliga slaget. Uppgifter av samma slag finns vidare i stor utsträckning redan hos de mottagande myndigheterna och kommer huvudsakligen att användas för att kontrollera motsvarande uppgifter som har lämnats av enskilda. Utlämnandet avser vidare vissa specifikt utvalda uppgifter för vissa specifikt angivna ändamål, såsom kontroll- ändamål rörande utbetalningar ur välfärdssystemen. Regeringen anser att det elektroniska informationsutbyte som aktualiseras i förslaget inte innefattar ett sådant betydande integritetsintrång som avses i 2 kap. 6 § andra stycket RF. Regleringen behöver därför inte tas in i lag med hänsyn till grundlagsskyddet. Som nämns ovan regleras dock uttöm- mande i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattnings- verksamhet vilka myndigheter som får ges direktåtkomst till beskatt- ningsdatabasen. Det finns enligt regeringens mening inte skäl för att nu frångå denna ordning. Bestämmelserna om vilka myndigheter och för

vilka ändamål direktåtkomst får medges bör därför tas in i lag. Annat elektroniskt utlämnande från beskattningsverksamheten till myndighet kräver inte stöd i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet. I lagen anges dock vissa, icke uttömmande, sekundära ändamål som tar sikte på sådant regelmässigt utlämnande till andra myndigheter som kan förutses. I 1 kap. 5 § anges t.ex. att uppgifter får behandlas för tillhandahållande av information som behövs i författningsreglerad verksamhet hos någon annan än Skatteverket för att utgöra underlag för beräkning, beslut och kontroll i fråga om förmån, bidrag och andra stöd. I förordningen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet finns samlat flera sekretessbrytande bestämmelser som rör utlämnande av uppgifter ur beskattningsdatabasen såväl genom direktåtkomst som genom andra rutinmässiga överföringar av uppgifter till myndigheter på medium för automatiserad behandling. Regeringen anser att de bestämmelser om direktåtkomst och sekretessgenombrott som nu är aktuella kan följa det författningstekniska upplägg som hittills använts i fråga om vissa elektroniska utbyten av uppgifter ur beskattningsdatabasen, dvs. bestämmelserna om direktåtkomst ges i lag och de sekretessbrytande bestämmelserna i förordning.

Datainspektionen anför bl.a. att det måste bedömas vilken behandling som är tillåten med direkt tillämpning av dataskyddsförordningen, i vilket fall det enligt dataskyddsförordningen finns krav på nationell reglering för att viss behandling ska vara tillåten och i vilka fall kompletterande nationell reglering får finnas. Som framgår av avsnitt 7.2.5 pågår inom Regeringskansliet ett arbete för att se över och anpassa bl.a. lagen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet med anledning av dataskyddsförordningens ikraftträdande. Arbetet kommer att omfatta även de nu föreslagna bestämmelserna.

7.4.6 Försäkringskassan som mottagare av uppgifter

Regeringens förslag: Försäkringskassan ska få medges direktåtkomst till vissa uppgifter i beskattningsdatabasen, om uppgifterna behövs i ett ärende om bestämmande av sjukpenninggrundande inkomst enligt 26 kap. socialförsäkringsbalken eller beräkning av bostadsbidrag enligt 97 kap. socialförsäkringsbalken. Direktåtkomsten ska endast få omfatta uppgifter per betalningsmottagare i en sådan arbetsgivardeklaration eller förenklad arbetsgivardeklaration som avses i 26 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244), identifikationsuppgifter för den uppgiftsskyldige och betalningsmottagaren, samt uppgift om den redovisningsperiod som deklarationen avser.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. Av lagtexten i promemorians förslag framgår inte lika tydligt vilken typ av uppgifter direktåtkomsten får omfatta.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* är som mottagare av uppgifterna mycket positiv till ett införande av uppgifter på individnivå i arbetsgivardeklarationen. Försäkringskassan framhåller dock att Försäkringskassan i många fall, såsom bestämmelserna om sjukpenning-

grundande inkomst ser ut i dag, fortfarande kommer att behöva kontakta arbetsgivare för att få veta vilka olika ersättningar som ingår i en lämnad arbetsgivardeklaration. Detta eftersom inte all inkomst får räknas med i den sjukpenninggrundande inkomsten. De uppgifter Försäkringskassan föreslås få direktåtkomst till kommer dock att kunna användas för rimlighetsbedömning av den uppgift om inkomst som en anställd har lämnat till Försäkringskassan. Vad gäller bostadsbidrag instämmer Försäkringskassan i stort med promemorians genomgång av för- och nackdelar med direktåtkomst till uppgifter på individnivå i arbetsgivardeklarationer. Tillgång till uppgifterna skulle förbättra Försäkringskassans möjligheter att bedöma rimligheten av den inkomst en sökande uppskattar vid ansökningstillfället. *Inspektionen för socialförsäkringen (ISF)* tillstyrker förslaget. ISF anser att direktåtkomst till uppgifterna skulle kunna bidra till ökad effektivitet och kvalitet samt att det är en förutsättning för ökad automatisering av ärenden.

Skälen för regeringens förslag

Nuvarande informationsutbyte

Försäkringskassan har i dag ett elektroniskt informationsutbyte med Skatteverket inom olika förmånsslag. Av 7 § förordningen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet framgår att vissa uppgifter ska lämnas ut från beskattningsdatabasen till Försäkringskassan. Uppgiftsskyldigheten omfattar bl.a. uppgifter som behövs för beräkning eller kontroll av sjukpenninggrundande inkomst (första stycket 1) och uppgifter som behövs för beräkning och kontroll av bostadsbidrag enligt socialförsäkringsbalken (första stycket 4). Uppgifterna som ska lämnas ut är bl.a. uppgifter om samtliga intäkts- och kostnadsposter i inkomstslaget tjänst (andra stycket 7). Enligt 110 kap. 31 § SFB gäller också att bl.a. myndigheter på begäran från Försäkringskassan ska lämna uppgift som avser en namngiven person när det gäller förhållanden som är av betydelse för tillämpningen av nämnda balk. Med stöd av dessa bestämmelser lämnar Skatteverket i dag till Försäkringskassan bl.a. ut uppgifter ur den årliga kontrolluppgiften. Vanligen sker informationsöverföringar efter förfrågan. Uppgifter om enskildas beskattade inkomst levereras dock utan särskild förfrågan från Försäkringskassan.

De redan befintliga bestämmelserna om Skatteverkets skyldighet att lämna uppgifter till Försäkringskassan kommer att omfatta även uppgifter på individnivå, dvs. per betalningsmottagare, som har lämnats i en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration. Utlämnande får dock enligt dagens bestämmelser inte ske genom direktåtkomst.

Behovet av uppgifter

I avsnitt 7.3.1 redogörs närmare för reglerna om sjukpenninggrundande inkomst (SGI) och hur SGI fastställs. SGI är den årliga inkomst i pengar som en försäkrad kan antas komma att tills vidare få för eget arbete antingen som arbetstagare i allmän eller enskild tjänst eller på annan grund. SGI används för att räkna ut exempelvis sjukpenning och

föräldrapenning. När inkomstförhållandena inte är kända av Försäkringskassan ska beräkningen av SGI grundas på de inkomstuppgifter som den försäkrade lämnar till Försäkringskassan eller Försäkringskassan inhämtar från den försäkrades arbetsgivare eller som framgår av uppgift om beskattad inkomst. När en enskild begär dag ersättning är inkomstuppgiften förtryckt på ansökningsblanketten om SGI fastställs tidigare. Om SGI inte har fastställts tidigare måste den som begär dag ersättning själv fylla i uppgift om inkomst på ansökan. Om den enskilde lämnar en ny inkomstuppgift som skiljer sig från tidigare fastställd SGI utreder Försäkringskassan i vissa fall skillnaderna. I första hand bedöms om en höjning av tidigare fastställd SGI är rimlig. I andra hand kontrolleras uppgifterna med den försäkrade och dennes arbetsgivare. I vissa fall begär Försäkringskassan in kontrolluppgift från Skatteverket. Det sker dock sällan bl.a. i och med den tidseftersläpning i uppgifterna som finns i dag. Om SGI inte har fastställts tidigare hämtar Försäkringskassan i första hand in uppgiften från den som begär viss ersättning. Försäkringskassan kan också göra en förfrågan hos arbetsgivaren om vilken inkomst den enskilde har innan beslut om SGI fattas.

Inkomstuppgifter behövs också vid handläggning av ansökan om bostadsbidrag. Bostadsbidrag kan sökas av hushåll med barn som bor hemma. Bidragets storlek beror på bostadskostnaden, bostadsytan, hushållets inkomst och antalet barn. Bostadsbidrag kan också sökas av personer som är mellan 19 och 28 år och inte har barn. Bostadsbidraget betalas ut som ett preliminärt bidrag och baseras på den inkomst den sökande själv har uppskattat. Den inkomsten jämförs sedan i efterhand med den fastställda beskattade inkomsten för det år då bostadsbidraget betalades ut.

De materiella bestämmelser som gäller nu aktuella socialförsäkringsförmåner är således utformade så att Försäkringskassan måste få ytterligare information från sökanden, dennes arbetsgivare eller andra myndigheter för att kunna fatta beslut i ett ärende. Uppgifter per betalningsmottagare som lämnas varje månad i en arbetsgivardeklaration kommer att kunna användas för kontroll av inkomstuppgifter som finns hos Försäkringskassan. Det är av stort värde att få individbaserad information om intäkter som har lämnats månaden efter den månad inkomsten betalats ut jämfört med att få del av en summerad information som är ett år gammal. Genom att Försäkringskassan får tillgång till uppgifterna redan i samband med beräkning och beslut undviks också vissa ärenden om återkrav av felaktigt utbetald ersättning. Kontrollen av gjorda utbetalningar kan dessutom förbättras. De felaktiga utbetalningarna som beror på felaktiga inkomstuppgifter bör bli enklare att upptäcka. De uppgifter som Försäkringskassan har behov av är uppgift om värdet av ersättning eller förmån som har getts ut samt identifikationsuppgifter för den uppgiftsskyldige och den som uppgiften lämnats för. Som anges ovan kommer Försäkringskassan att få ta del av uppgifter per betalningsmottagare som har lämnats i arbetsgivardeklarationer eller förenklade arbetsgivardeklarationer redan med stöd av befintliga sekretessbrytande bestämmelser.

Regeringen har i avsnitt 7.4.4 gjort bedömningen att det finns skäl att införa bestämmelser som tillåter att ett elektroniskt utlämnande av uppgifter på individnivå i en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration ska få ske genom direktåtkomst till beskattningsdatabasen för vissa myndigheter som får ta del av uppgifterna. Syftet med att ge Försäkringskassan tillgång till uppgifter som har lämnats i en arbetsgivardeklaration är att förbättra kvaliteten i handläggningen hos Försäkringskassan, öka effektiviteten, förbättra kontrollmöjligheterna och att den enskilde ska få bättre service vid bestämmande av SGI och beräkning av bostadsbidrag. Regeringen anser att Försäkringskassan har ett sådant behov av uppgifterna som kan motivera att det införs bestämmelser om att Försäkringskassan får medges direktåtkomst. Mot denna bakgrund föreslår regeringen att Försäkringskassan ska kunna medges direktåtkomst till vissa uppgifter i beskattningsdatabasen när de behövs i ett ärende om bestämmande av sjukpenninggrundande inkomst eller beräkning av bostadsbidrag. De uppgifter som ska få omfattas av direktåtkomst är uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer och förenklade arbetsgivardeklarationer, identifikationsuppgifter för den uppgiftsskyldige och betalningsmottagaren samt uppgift om den redovisningsperiod deklarationen avser.

Vilka uppgifter som ska redovisas per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer framgår av bestämmelserna i 26 kap. 19 a–19 e §§ SFL (se avsnitt 6.3 och 6.4). Det rör sig bl.a. om uppgifter om olika ersättningar som har betalats ut. Av 26 kap. 4 § andra stycket SFL framgår att en förenklad arbetsgivardeklaration alltid ska lämnas för varje betalningsmottagare.

Bestämmelserna om vilka uppgifter som ska få lämnas ut genom direktåtkomsten omfattar sådana uppgifter som den uppgiftsskyldige har lämnat till Skatteverket i deklARATIONERNA. De omfattar även sådana ändringar eller tillägg av uppgifterna som den uppgiftsskyldige ska göra enligt 26 kap. 40 § SFL (se avsnitt 6.13).

I promemorian föreslås att det ska anges i lagtexten att direktåtkomsten får avse sådana ändringar och kompletteringar av uppenbart felaktiga eller uteblivna identifikationsuppgifter som Skatteverket har gjort. I avsnitt 6.13 gör regeringen bedömningen att Skatteverket, utan särskilda bestämmelser, får ändra en felaktig identifikationsuppgift avseende en betalningsmottagare om det rör sig om en uppenbar felskrivning eller något annat uppenbart förbiseende, samt i uppenbara fall komplettera deklARATIONEN med en identifikationsuppgift avseende en betalningsmottagare som saknas. De bestämmelser som regeringen föreslår kommer att omfatta sådana rättelser som Skatteverket har gjort. Någon särskild bestämmelse om att direktåtkomsten får omfatta Skatteverkets rättelser av felaktiga eller uteblivna identifikationsuppgifter behövs därför inte.

Bestämmelserna anger ramarna för direktåtkomsten. Åtkomsten måste begränsas till de närmare typer av uppgifter som behövs för det i bestämmelsen angivna ändamålen.

Som framgår av avsnitt 7.4.4 är en förutsättning för direktåtkomst bl.a. att behörigheten att ta del av uppgifterna begränsas och att uppgifterna

kan överföras på ett tekniskt säkert sätt. I avsnitt 7.4.11 görs bedömning om sekretessskyddet för uppgifterna hos Försäkringskassan behöver stärkas.

Utformningen av sekretessbrytande bestämmelser

För att åstadkomma ett så starkt integritetsskydd som möjligt bör två former av sekretessbrytande bestämmelser införas beroende på formen för utlämnande av uppgifter. Eftersom direktåtkomsten förutsätter en vidare sekretessbrytande bestämmelse (se avsnitt 7.2.5 och 7.4.4) bör det gälla en särskild bestämmelse för sådant utlämnande. Den bestämmelsen bör ge Försäkringskassan rätt att ta del av den aktuella typen av uppgifter vid direktåtkomsten. Bestämmelser som tar sikte på andra former av utlämnande finns redan i 110 kap. 31 § SFB och 7 § förordning (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

Lagförslag

Förslaget föranleder att en ny paragraf, 2 kap. 8 c §, införs i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

7.4.7 Migrationsverket som mottagare av uppgifter

Regeringens förslag: Migrationsverket ska få medges direktåtkomst till vissa uppgifter i beskattningsdatabasen, om uppgifterna behövs i ett ärende om dagarsättning enligt lagen om mottagande av asylsökande m.fl. Direktåtkomsten ska endast få omfatta uppgifter per betalningsmottagare i en sådan arbetsgivardeklaration eller förenklad arbetsgivardeklaration som avses i 26 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244), identifikationsuppgifter för den uppgiftsskyldige och betalningsmottagaren, samt uppgift om den redovisningsperiod som deklarationen avser.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. Av lagtexten i promemorians förslag framgår inte lika tydligt vilken typ av uppgifter direktåtkomsten får omfatta.

Remissinstanserna: *Migrationsverket* tillstyrker att verket får tillgång till individuppgifter i beskattningsdatabasen för att säkerställa att Migrationsverket har ett så bra underlag som möjligt vid bedömningen av dagarsättning.

Skälen för regeringens förslag

Nuvarande informationsutbyte

Något elektroniskt informationsutbyte avseende uppgifter om inkomst förekommer inte i dag mellan Skatteverket och Migrationsverket. Det informationsutbyte som förekommer mellan myndigheterna i samband med ärendehandläggning sker genom att handläggare hos Migrationsverket inhämtar vissa uppgifter från Skatteverket genom skriftliga förfrågningar eller genom förfrågningar via telefon.

En asylsökande som saknar egna medel har i vissa fall rätt till ekonomiskt bistånd, s.k. dagersättning, enligt lagen om mottagande av asylsökande m.fl. (se avsnitt 7.3.3). Den som vill få dagersättning ska göra en skriftlig ansökan om det. Ansökan ska innehålla en förklaring på heder och samvete att de uppgifter om ekonomiska och personliga förhållanden som lämnats i ansökan är riktiga. Nämnade uppgifter som lämnas av sökanden utgör Migrationsverkets underlag för beslut om ekonomiskt bistånd. Migrationsverket har i handläggningen av ansökningar om dagersättning ett behov av att få veta om sökanden har några inkomster som gör att han eller hon inte har rätt till dagersättning. Genom tillgång till uppgifter på individnivå, dvs. per betalningsmottagare, som har lämnats i en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration kan Migrationsverket få aktuell information om sökanden har en inkomst och om vilken arbetsgivare sökanden är anställd hos. Uppgifter per betalningsmottagare som har lämnats i en arbetsgivardeklaration är till betydligt större nytta för Migrationsverket än de uppgifter om beskattad inkomst som Migrationsverket i dag kan få ta del av. Kontrollen av inkomstuppgifterna skulle bli mer tillförlitlig och förutsägbarheten och legitimiteten för systemet med ekonomiskt bistånd i form av dagersättning skulle öka. Handläggningen kommer även att kunna effektiviseras och sökanden kan snabbare få ett beslut. De uppgifter som Migrationsverket har behov av är värdet av ersättning eller förmån som har getts ut samt identifikationsuppgifter för den uppgiftsskyldige och den som uppgiften lämnats för.

Uppgifter bör få lämnas ut

Vid en avvägning mellan de intressen som talar för ett informationsutbyte och det integritetsintrång som detta kan innebära anser regeringen att det finns skäl att tillgodose Migrationsverkets behov av uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer och förenklade arbetsgivardeklarationer. Sekretessbrytande bestämmelser bör införas på förordningsnivå.

Direktåtkomst

Regeringen har i avsnitt 7.4.4 gjort bedömningen att det finns skäl att införa bestämmelser som tillåter att ett elektroniskt utlämnande av uppgifter per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration ska få ske genom direktåtkomst för vissa myndigheter som får ta del av uppgifterna. Syftet med att medge Migrationsverket tillgång till uppgifter som lämnats i en arbetsgivardeklaration är bl.a. att förbättra kvaliteten i handläggningen hos verket och öka effektiviteten, förbättra kontrollmöjligheterna och ge bättre service till den enskilde vid handläggningen av ärenden om dag-ersättning. Regeringen anser att Migrationsverket har ett sådant behov av uppgifterna som kan motivera att det införs bestämmelser om att Migrationsverket får medges direktåtkomst. Mot denna bakgrund föreslår regeringen att Migrationsverket ska kunna medges direktåtkomst till vissa uppgifter i beskattningsdatabasen när de behövs i ett ärende om bestämmande av dagersättning. De uppgifter som ska få omfattas av

direktåtkomsten är uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer och förenklade arbetsgivardeklarationer, identifikationsuppgifter för den uppgiftsskyldige och betalningsmottagaren samt uppgift om den redovisningsperiod deklarationen avser.

Vilka uppgifter som ska redovisas per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer framgår av bestämmelserna i 26 kap. 19 a–19 e §§ SFL (se avsnitt 6.3 och 6.4). Det rör sig bl.a. om uppgifter om olika ersättningar som har betalats ut. Av 26 kap. 4 § andra stycket SFL framgår att en förenklad arbetsgivardeklaration alltid ska lämnas för varje betalningsmottagare .

Bestämmelserna om vilka uppgifter som ska få lämnas ut genom direktåtkomsten omfattar sådana uppgifter som den uppgiftsskyldige har lämnat till Skatteverket i deklarationerna. De omfattar även sådana ändringar eller tillägg av uppgifterna som den uppgiftsskyldige ska göra enligt 26 kap. 40 § SFL. Som framgår av avsnitt 7.4.6 omfattar bestämmelserna om direktåtkomst även sådana rättelser av felaktiga eller uteblivna identifikationsuppgifter som Skatteverket har gjort (se avsnitt 6.13).

Bestämmelserna anger ramarna för direktåtkomsten. Åtkomsten måste begränsas till de närmare typer av uppgifter som behövs för det i bestämmelsen angivna ändamålet.

Som framgår av avsnitt 7.4.4 är en förutsättning för direktåtkomst bl.a. att behörigheten att ta del av uppgifterna begränsas och att uppgifterna kan överföras på ett tekniskt säkert sätt. I avsnitt 7.4.11 görs bedömning om sekretessskyddet för uppgifterna hos Migrationsverket behöver stärkas.

Utformningen av sekretessbrytande bestämmelser

För att åstadkomma ett så starkt integritetsskydd som möjligt bör två former av sekretessbrytande bestämmelser införas beroende på formen för utlämnande av uppgifter. Eftersom direktåtkomsten förutsätter en vidare sekretessbrytande bestämmelse (se avsnitt 7.2.5 och 7.4.4) bör det gälla en särskild bestämmelse för sådant utlämnande. Den bestämmelsen bör ge Migrationsverket rätt att ta del av den aktuella typen av uppgifter vid direktåtkomsten. En annan sekretessbrytande bestämmelse bör införas för andra former av utlämnande. En sådan bestämmelse bör ta sikte på uppgifter som i enskilda fall behövs för handläggningen av ärenden om dagersättning. Bestämmelserna bör tas in i förordningen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

Lagförslag

Förslaget föranleder att en ny paragraf, 2 kap. 8 b §, införs i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

7.4.8 Arbetsförmedlingen som mottagare av uppgifter

Regeringens förslag: Arbetsförmedlingen ska få medges direktåtkomst till vissa uppgifter i beskattningsdatabasen, om uppgifterna behövs i ett ärende om stöd till arbetsgivare för anställning av enskild person.

Direktåtkomsten ska endast få omfatta uppgifter per betalningsmottagare i en sådan arbetsgivardeklaration eller förenklad arbetsgivardeklaration som avses i 26 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244), identifikationsuppgifter för den uppgiftsskyldige och betalningsmottagaren, samt uppgift om den redovisningsperiod som deklarationen avser. En upplysningsbestämmelse ska införas som anger att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela ytterligare föreskrifter om begränsningar av direktåtkomsten.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens förslag. I promemorian föreslås att direktåtkomst ska kunna medges även för uppgifter som behövs i ett ärende om etableringsersättning. I promemorian föreslås vidare att det ska anges i lagtext vilka typer av arbetsgivarstöd som omfattas av möjligheten att medge direktåtkomst. Av lagtexten i promemorians förslag framgår inte heller lika tydligt vilken typ av uppgifter direktåtkomsten får omfatta.

Remissinstanserna: *Arbetsförmedlingen* tillstyrker rätten att ta del av uppgifter på individnivå som lämnas i en arbetsgivardeklaration om uppgifterna behövs för kontroll av de stöd som räknas upp. *Arbetsförmedlingen* avstyrker dock förslaget i de delar det berör etableringsersättning, eftersom regelverket har förändrats. Genom direktåtkomst till beskattningsdatabasen kommer *Arbetsförmedlingen* få ett mycket bra kontrollinstrument när det gäller att säkerställa att rätt utbetalning av olika arbetsgivarstöd sker. För nystartsjobb motsvarar uppgifterna i beskattningsdatabasen de uppgifter som *Arbetsförmedlingen* behöver för att säkerställa utbetalningen. För övriga arbetsgivarstöd ger uppgifterna ett bra kontrollunderlag på att lön utbetalats.

Skälen för regeringens förslag

Nuvarande informationsutbyte

Arbetsförmedlingen har i dag inte något elektroniskt informationsutbyte med Skatteverket vid handläggningen av ansökan om etableringsersättning för nyanlända invandrare eller i ett ärende om arbetsgivarstöd.

Etableringsersättning

I promemorian föreslås att *Arbetsförmedlingen* ska få medges direktåtkomst till uppgifter som behövs i ett ärende om etableringsersättning enligt lagen om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. Tidigare gällde enligt 5 § förordningen (2010:407) om ersättning till vissa nyanlända invandrare att etableringsersättningen skulle minskas om den nyanlände hade inkomster av förvärsarbete som översteg 8 000 kronor per månad och som inte omfattades av en etableringsplan. Enligt dagens bestämmelser påverkas inte etableringsersättningens storlek av om den nyanlände erhåller lön för arbete som inte ingår i en etableringsplan. Det finns därför inte skäl att införa bestämmelser om direktåtkomst i ärenden om etableringsersättning.

Behovet av uppgifter i ärenden om arbetsgivarstöd

I avsnitt 7.3.5 har redogjorts för Arbetsförmedlingens hantering av arbetsgivarstöd. De flesta arbetsgivarstöd beslutas med ett fast belopp per dag eller månad. Arbetsgivaren rekviderar stödet från Arbetsförmedlingen månadsvis i efterskott. Arbetsförmedlingen har vid handläggningen av rekvisitioner av arbetsgivarstöd ett behov av att få veta om stödmottagarens uppgivna löneuppgifter överensstämmer med det verkligt utbetalade beloppet. Tillgång till uppgifter på individnivå, dvs. per betalningsmottagare, i en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration ger en möjlighet att jämföra de lönebelopp arbetsgivaren uppger i rekvisitionen med de belopp som redovisats till Skatteverket. En sådan jämförelse kan leda till att Arbetsförmedlingen upptäcker fall där det finns misstanke om att arbetsgivare rekviderar stöd utan att den anställda erhåller någon lön eller erhåller en reducerad lön i förhållande till Arbetsförmedlingens beslut. En utredning kan då inledas. Uppgifterna från Skatteverket kan således användas för att förhindra fusk kring arbetsgivarstöd och felaktiga utbetalningar. Kontroll av uppgifter som lämnas vid rekvisivering görs i dag genom att lönespecifikationer begärs in från arbetsgivaren. Genom tillgång till uppgifter per betalningsmottagare som har lämnats i en arbetsgivardeklaration kan kontrollen stärkas och underlättas, samtidigt som arbetsgivare slipper viss administration.

Uppgifter bör få lämnas ut

Vid en avvägning mellan de intressen som talar för ett informationsutbyte och det integritetsintrång som detta kan innebära anser regeringen att det finns skäl att tillgodose Arbetsförmedlingens behov av uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer. Sekretessbrytande bestämmelser bör införas på förordningsnivå.

Direktåtkomst

Regeringen har i avsnitt 7.4.4 gjort bedömningen att det finns skäl att införa bestämmelser som tillåter att ett elektroniskt utlämnande av uppgifter per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration ska få ske genom direktåtkomst för vissa myndigheter som får ta del av uppgifterna. Genom att Arbetsförmedlingen ges tillgång till uppgifter som har lämnats i en arbetsgivardeklaration kan handläggningen av ärenden om arbetsgivarstöd effektiviseras och kontrollerna förbättras. Regeringen anser att Arbetsförmedlingen har ett sådant behov av uppgifterna som kan motivera att det införs bestämmelser om att Arbetsförmedlingen får medges direktåtkomst. Mot denna bakgrund föreslår regeringen att Arbetsförmedlingen ska kunna medges direktåtkomst till vissa uppgifter i beskattningsdatabasen när de behövs i ett ärende om arbetsgivarstöd. De uppgifter som ska få omfattas av direktåtkomst är uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer och förenklade arbetsgivardeklarationer, identifikationsuppgifter för den uppgiftsskyldige och betalningsmottagaren samt uppgift om den redovisningsperiod deklarationen avser.

Vilka uppgifter som ska redovisas per betalningsmottagare i arbetsgivardeklARATIONER framgår av bestämmelserna i 26 kap. 19 a–19 e §§ SFL (se avsnitt 6.3 och 6.4). Det rör sig bl.a. om uppgifter om olika ersättningar som har betalats ut. Av 26 kap. 4 § andra stycket SFL framgår att en förenklad arbetsgivardeklARATION alltid ska lämnas för varje betalningsmottagare.

Bestämmelserna om vilka uppgifter som ska få lämnas ut genom direktåtkomsten omfattar sådana uppgifter som den uppgiftsskyldige har lämnat till Skatteverket i deklARATIONERNA. De omfattar även sådana ändringar eller tillägg av uppgifterna som den uppgiftsskyldige ska göra enligt 26 kap. 40 § SFL. Som framgår av avsnitt 7.4.6 omfattar bestämmelserna om direktåtkomst även sådana rättelser av felaktiga eller uteblivna identifikationsuppgifter som Skatteverket har gjort (se avsnitt 6.13).

Bestämmelserna anger ramarna för direktåtkomsten. Åtkomsten måste begränsas till de närmare typer av uppgifter som behövs för det i bestämmelsen angivna ändamålet.

Som framgår av avsnitt 7.4.4 är en förutsättning för direktåtkomst bl.a. att behörigheten att ta del av uppgifterna begränsas och att uppgifterna kan överföras på ett tekniskt säkert sätt. I avsnitt 7.4.11 görs bedömning om sekretesskyddet för uppgifterna hos Arbetsförmedlingen behöver stärkas.

Eftersom arbetsgivarstöden regleras på förordningsnivå anser regeringen inte att det är ändamålsenligt att i lag slå fast vilka typer av stöd som bör omfattas av bestämmelserna om direktåtkomst. I lagen bör därför anges att direktåtkomsten får medges om uppgifterna behövs i ett ärende om stöd till arbetsgivare för anställning av enskild person. Vidare bör anges att regeringen eller den myndighet som regeringen föreskriver kan meddela ytterligare föreskrifter om begränsningar av direktåtkomsten. Det kan vara lämpligt att det anges i förordning vilka typer av arbetsgivarstöd som ska omfattas av möjligheten till direktåtkomst.

Utformningen av sekretessbrytande bestämmelser

För att åstadkomma ett så starkt integritetsskydd som möjligt bör två former av sekretessbrytande bestämmelser införas beroende på formen för utlämnande av uppgifter. Eftersom direktåtkomsten förutsätter en vidare sekretessbrytande bestämmelse (se avsnitt 7.2.5 och 7.4.4) bör det gälla en särskild bestämmelse för sådant utlämnande. Den bestämmelsen bör ge Arbetsförmedlingen rätt att ta del av den aktuella typen av uppgifter vid direktåtkomsten. En annan sekretessbestämmelse bör införas för andra former av utlämnande. En sådan bestämmelse bör ta sikte på uppgifter som i enskilda fall behövs för handläggningen av ärenden om arbetsgivarstöd. Bestämmelserna bör tas in i förordningen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

Lagförslag

Förslaget föranleder att en ny paragraf, 2 kap. 8 d §, införs i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

7.4.9 Arbetslöshetskassorna som mottagare av uppgifter

Prop. 2016/17:58

Regeringens bedömning: Det bör i förordning införas bestämmelser om att Skatteverket ska lämna ut vissa uppgifter i beskattningsdatabasen till arbetslöshetskassorna, i den utsträckning uppgifterna behövs för prövning av ett ärende om arbetslöshetsersättning enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring. De uppgifter som bör få lämnas ut till arbetslöshetskassorna är uppgifter per betalningsmottagare i en sådan arbetsgivardeklaration eller förenklad arbetsgivardeklaration som avses i 26 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244), identifikationsuppgifter för den uppgiftsskyldige och betalningsmottagaren, samt uppgift om den redovisningsperiod som deklarationen avser. Någon möjlighet att medge direktåtkomst bör inte införas.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Promemorian har remitterats till *Arbetslöshetskassornas samorganisation (SO)*. Ett stort antal arbetslöshetskassor har lämnat synpunkter som framgår av en bilaga till SO:s remissyttrande.

Akademikernas erkända arbetslöshetskassa (AEA), *Byggnadsarbetarnas arbetslöshetskassa*, *Elektrikernas arbetslöshetskassa*, *Arbetslöshetskassan för service och kommunikation (SEKOs a-kassa)* och *Fastighets arbetslöshetskassa* tillstyrker förslagen. Arbetslöshetskassornas samorganisation (SO) ställer sig i allt väsentlig positiv till förslagen, eftersom förslagen enligt SO ger möjlighet till framtida förenklingar i såväl arbetslöshetsförsäkringens regelverk som för arbetslöshetskassornas hantering av ersättningsärenden. Även bl.a. *Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF)* samt *Arbetslöshetskassan Vision*, *GS arbetslöshetskassa*, *Handelsanställdas arbetslöshetskassa* och *Småföretagarnas arbetslöshetskassa (SMÅA)* är positiva till förslagen. *Kommunalarbetarnas arbetslöshetskassa (Kommunals a-kassa)* instämmer i slutsatsen att elektronisk tillgång till uppgifterna kommer att leda till att handläggningen av arbetslöshetsersättningen effektiviseras och kontroller av lämnade uppgifter förbättras. *Unionens arbetslöshetskassa* anser att förslaget är ett första steg i rätt riktning mot en hantering som på sikt kan leda till en enklare handläggning och effektivare kontroll av arbetslöshetsersättning.

Bl.a. SO, *Arbetslöshetskassan Alfa (Alfa-kassan)*, *Arbetslöshetskassan Vision*, *Handelsanställdas arbetslöshetskassa*, *Hotell- och restauranganställdas arbetslöshetskassa (HRAK)*, *STs arbetslöshetskassa* och *Unionens arbetslöshetskassa* framhåller att uppgifter fortfarande kommer att behöva inhämtas från arbetsgivare, eftersom t.ex. arbetad tid och vilken period ersättningen avser inte framgår av Skatteverkets uppgifter. HRAK anser att uppgifterna inte heller är lämpade för en efterhandskontroll och anser att det finns en risk för att utredningar kommer att inledas i onödan. ST:s arbetslöshetskassa anser att det, som förslagen om månatliga uppgifter är utformade, finns stora tillämpningsproblem för a-kassorna som gör att kassan ifrågasätter vilket värde förslaget skulle ha för a-kassorna. AEA kan inte se att förslaget i nuläget skulle leda till några administrativa lättnader vid prövning av rätten till

arbetslöshetsersättning och anser att tillgång till uppgifterna främst skulle vara betydelsefullt i kontrollhänseende eftersom det skulle öka möjligheterna att upptäcka felaktiga utbetalningar på ett tidigare stadium.

SO, Alfa-kassan, IAF, SMÅA och ST:s arbetslöshetskassa anser att arbetslöshetskassorna bör få tillgång till uppgifterna genom direktåtkomst. SO anför att arbetslöshetskassorna i allt väsentligt har samma behov av att få aktuella uppgifter som exempelvis Försäkringskassan och att det därför inte finns anledning att göra skilda bedömningar gällande själva åtkomsten. IAF framför liknande synpunkter och anser att de vinster som förslagen innebär vid tillämpning av arbetslöshetsförsäkringen inte kommer att kunna uppnås i tillräcklig utsträckning genom en hantering som bygger på utlämnande av uppgifterna på medium för automatiserad behandling. AEA anser att direktåtkomst skulle öka möjligheten att automatisera delar av ärendehandläggningen.

Skälen för regeringens bedömning

Nuvarande informationsutbyte

Det elektroniska informationsutbyte som i dag förekommer mellan arbetslöshetskassorna och Skatteverket avser endast offentliga uppgifter som hämtas in av arbetslöshetskassorna för att kunna göra skatteavdrag på arbetslöshetsersättning.

Behovet av uppgifter

Som nämns i avsnitt 7.3.4 ska det till ansökan om arbetslöshetsersättning fogas ett intyg av arbetsgivaren om den sökandes arbetsförhållanden (arbetsgivarintyg) samt de uppgifter i övrigt som behövs för bedömning av den sökandes rätt till ersättning. En uppgift som ska lämnas är sökandens lön per månad. Uppgifterna i ett arbetsgivarintyg används för att räkna fram ett genomsnitt av hur många timmar den sökande har arbetat och hur mycket den sökande har haft i inkomst före arbetslöshetens inträde. I arbetslöshetsförsäkringen görs skillnad mellan olika former av inkomst. Vissa inkomster får räknas med och andra får inte räknas med i inkomstunderlaget för arbetslöshetsförsäkring.

Genom att få tillgång till uppgifter på individnivå, dvs. per betalningsmottagare, som lämnats i en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration kan arbetslöshetskassorna få aktuell information om sökandens inkomster. Några arbetslöshetskassor framhåller att uppgifter fortfarande kommer att behöva inhämtas från arbetsgivare, eftersom t.ex. arbetad tid och vilken period ersättningen avser inte framgår av Skatteverkets uppgifter. Uppgifterna kommer dock att göra det möjligt att kontrollera att de inkomster som arbetslöshetsersättningen baseras på stämmer överens med de inkomster som rapporterats till Skatteverket. Tillgång till uppgifterna ger också möjlighet att kontrollera om inkomst av arbete redovisats för Skatteverket under en period då den anställde erhållit ersättning från arbetslöshetsförsäkringen. Tillgång till uppgifterna ökar därför möjligheterna att upptäcka felaktiga utbetalningar och fusk. De uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen som arbetslöshetskassorna har behov av är uppgifter om värdet av den ersättning eller

förmån som har getts ut samt identifikationsuppgifter för den uppgiftsskyldige och den som uppgiften lämnats för. Prop. 2016/17:58

Uppgifter bör få lämnas ut

Vid en sammantagen bedömning anser regeringen att vad som framkommit om nyttan av att uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer lämnas ut till arbetslöshetskassorna är så stor att den överväger det eventuella integritetsintrång som utlämnandet kan innebära. Sekretessbrytande bestämmelser som möjliggör ett utlämnande bör införas i förordning.

Utlämnande i elektronisk form

För att vinsterna ska kunna uppnås i tillräcklig utsträckning krävs att uppgifterna kan lämnas ut på elektronisk väg. Arbetslöshetskassorna är inte myndigheter utan föreningar. Av 2 kap. 4 § jämförd med 1 kap. 1 § OSL och lagens bilaga framgår dock att arbetslöshetskassornas prövning av ärenden om arbetslöshetsersättning omfattas av offentlighetsprincipen och att de beträffande den verksamheten ska betraktas som myndigheter vid tillämpningen av offentlighets- och sekretesslagen.

I promemorian har inte föreslagits någon möjlighet att ge arbetslöshetskassorna direktåtkomst till uppgifter. Något sådant förslag lämnades inte heller av månadsuppgiftsutredningen, vars betänkande (SOU 2011:40) till stor del ligger till grund för promemorians förslag och överväganden. I promemorian hänvisas till att utredningen anförde att arbetslöshetskassorna inte är myndigheter, vilket ur sekretess- och integritetssynpunkt gör att det är mycket tveksamt om de ska få tillgång till uppgifterna genom direktåtkomst. Regeringen anser inte att det har framkommit ett sådant behov av direktåtkomst som motiverar att en möjlighet till sådan åtkomst bör föreslås i detta sammanhang.

Enligt 2 kap. 6 § lagen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet får uppgifter i beskattningsdatabasen lämnas ut till en enskild på medium för automatiserad behandling endast om regeringen har meddelat föreskrifter om det. I promemorian föreslås att det införs en uttrycklig bestämmelse i förordning om att uppgifterna får lämnas ut till arbetslöshetskassor på medium för automatiserad behandling. Regeringen instämmer i att en sådan bestämmelse bör införas.

7.4.10 Åklagarmyndigheten som mottagare av uppgifter

Regeringens bedömning: Det bör i detta sammanhang inte föreslås någon möjlighet till direktåtkomst för Åklagarmyndigheten för bestämmande av dagsböter.

Promemorians förslag: Överensstämmer inte med regeringens bedömning. I promemorian föreslås att Åklagarmyndigheten ska få ha direktåtkomst till uppgifter som har lämnats i en arbetsgivardeklaration om uppgifter behövs för bestämmande av dagsböter.

Remissinstanserna: Åklagarmyndigheten anför bl.a. att det i normala fall är polisen som utreder den misstänktes inkomstförhållanden inför

beslutet om dagsböter. Uppgifterna har lämnats av den misstänkte vid förhör i samband med förundersökning. Endast i undantagsfall finns behov för åklagaren att själv kontrollera den misstänktes inkomst. Det är därför enligt Åklagarmyndighetens uppfattning angeläget att polisen ges samma möjlighet att ta del av uppgifterna. Åklagarmyndigheten framhåller också att även Ekobrottsmyndigheten och domstolar beslutar om dagsböter. Åklagarmyndigheten anser att det bör övervägas om inte andra myndigheter i rättskedjan bör få ta del av inkomstuppgifter på samma sätt och om inte Åklagarmyndigheten bör få ta del av inkomstuppgifter även för andra ändamål än bestämmande av dagsbotens storlek. Åklagarmyndigheten framhåller behovet av att ta del av inkomstuppgifter i arbetet med att återföra brottsutbyte och i förundersökningar angående felaktiga utbetalningar från välfärdsystemen. Det är Åklagarmyndighetens uppfattning att dessa frågor bör behandlas i ett sammanhang och att frågan om överlämnande av inkomstuppgifter till Åklagarmyndigheten för bestämmande av dagsbotens storlek därför inte bör behandlas separat. *Ekobrottsmyndigheten* anser att det är självklart att Ekobrottsmyndigheten bör omfattas av samma möjlighet till direktåtkomst för bestämmande av dagsböter som föreslås för Åklagarmyndigheten i promemorian. Ekobrottsmyndigheten anför också att det finns ett behov av direktåtkomst till beskattningsdatabasen i brottsutredningar. Ekobrottsmyndigheten framhåller att myndigheten i dag har möjligheter att få ut uppgifter efter beslut om förundersökning, men anser att det skulle effektivisera arbetet och korta handläggningstiderna om uppgifter kunde lämnas ut genom direktåtkomst.

Skälen för regeringens bedömning: Åklagarmyndigheten ska i vissa fall besluta om dagsböter i samband med strafföreläggande. Storleken på varje dagsbot fastställs med hänsyn till den dömda personens ekonomiska förhållanden. I de flesta fall får Åklagarmyndigheten underlaget för beräkning av dagsböter från polisen. I normala fall är det i praktiken således polisen som utreder misstänkta inkomstförhållanden inför beslutet om dagsböter. *Åklagarmyndigheten* anser att frågan om överlämnande av inkomstuppgifter till Åklagarmyndigheten för bestämmande av dagsbotens storlek inte bör behandlas separat.

Regeringen bedömer av vad som framkommit att det är av mindre nytta för Åklagarmyndigheten att ges direktåtkomst till inkomstuppgifter i beskattningsdatabasen för bestämmande av dagsböter. Något sådant förslag till direktåtkomst som lämnas i promemorian bör därför inte föreslås i detta sammanhang. Det kan dock finnas anledning att vidare utreda om myndigheter inom rättsväsendet ska ges direktåtkomst till inkomstuppgifter samt om åtkomst ska medges för ytterligare ändamål än bestämmande av dagsbotens storlek. Regeringen kan vid behov komma att återkomma i frågan.

7.4.11 Sekretessfrågor

<p>Regeringens bedömning: Den sekretess som gäller hos Skatteverket för de uppgifter som lämnas ut bör inte föras över till</p>
--

Promemorians förslag: Överensstämmer inte med regeringens bedömning. I promemorian föreslås att sekretessen ska stärkas för de aktuella uppgifterna hos de mottagande myndigheterna och arbetslöshetskassorna.

Remissinstanserna: *Åklagarmyndigheten* anser bl.a. att det kan ifrågasättas varför uppgifter som hämtas in från Skatteverket ska ha ett starkare sekretesskydd än uppgifter som hämtas in på annat sätt under förundersökningen, vilka kan vara nog så känsliga. Även *Ekobrottsmyndigheten* har liknande synpunkter. *Arbetslöshetskassornas samorganisation (SO)* har inget att erinra mot förslaget om att de utlämnade uppgifterna ges samma sekretesskydd som hos Skatteverket. SO framhåller dock att detta kommer att leda till likadana uppgifter i ett ärende kommer att behandlas på olika sätt i sekretesshänseende. *Unionens arbetslöshetskassa* avstyrker förslaget och anför i huvudsak att förslaget innebär att likvärdiga uppgifter får olika sekretesskydd beroende av vem som är avsändare av uppgiften. *Kommunals arbetslöshetskassa* framför liknande synpunkter.

Skälen för regeringens bedömning

Allmänna utgångspunkter

I avsnitt 7.4.6–7.4.9 har regeringen gjort bedömningen att Försäkringskassan, Migrationsverket, Arbetsförmedlingen och arbetslöshetskassorna ska ges rätt att ta del av uppgifter på individnivå, dvs. per betalningsmottagare, i en arbetsgivardeklaration, om uppgifterna behövs i vissa typer av ärenden hos de mottagande myndigheterna. Eftersom uppgifterna omfattas av absolut sekretess hos Skatteverket måste sekretessbrytande bestämmelser införas som tillåter att uppgifterna lämnas ut till dessa mottagare. Samtliga mottagare utom arbetslöshetskassorna ska få medges direktåtkomst till uppgifterna. Med anledning av att sekretessbrytande bestämmelser införas måste det avgöras om uppgifterna kommer att ha ett tillfredsställande sekretesskydd hos mottagarna av dem, eller om sekretessen hos mottagarna behöver stärkas.

Promemorians förslag innebär att sekretessen för uppgifterna ska stärkas på så sätt att absolut sekretess ska gälla för uppgifterna hos de mottagande myndigheterna och arbetslöshetskassorna.

En av de grundläggande principerna för sekretessregleringen är att sekretess som huvudregel inte följer med en uppgift när den lämnas till en annan myndighet. Detta beror bl.a. på att behovet av och styrkan i en sekretessbestämmelse inte kan bestämmas enbart med hänsyn till sekretessintresset. Det måste i varje sammanhang vägas mot intresset av insyn i myndigheternas verksamhet. Denna avvägning kan mycket väl tänkas utfalla på skilda sätt hos olika myndigheter och inom olika områden. Offentlighetsintresset kan således kräva att de uppgifter som behandlas som hemliga hos en myndighet är offentliga hos en annan myndighet som har inhämtat dem hos den förstnämnda (prop. 1979/80:2 Del A s. 75 f.).

Att de aktuella uppgifterna omfattas av absolut sekretess i beskattningsverksamheten har huvudsakligen motiverats av den skattskyldiges långtgående plikt att lämna uppgifter om sina förhållanden till Skatteverket samt av hänsynen till den enskildes personliga integritet (prop. 1979/80:2 Del A s. 256 f.).

Som framgår av avsnitt 7.2.2 gäller databassekretessen i 27 kap. 1 § andra stycket 1 OSL för uppgifter som en myndighet får tillgång till genom den föreslagna direktåtkomsten till beskattningsdatabasen. Eftersom databassekretessen är absolut kommer sekretess att gälla för sådana uppgifter om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden som bara är tekniskt tillgängliga i beskattningsdatabasen hos mottagarna. När en uppgift i beskattningsdatabasen dras ut på papper eller på annat sätt används i den mottagande myndighetens verksamhet upphör dock Skatteverkets databassekretess att vara tillämplig hos myndigheterna (jfr prop. 2010/11:78 s. 23). Bestämmelserna om direktåtkomst innebär att den mottagande myndigheten endast får utnyttja direktåtkomsten när uppgifterna behövs i vissa specifikt angivna ärenden hos den myndigheten.

När en uppgift i beskattningsdatabasen används i den mottagande myndighetens verksamhet kommer de sekretessbestämmelser som gäller hos den mottagande myndigheten fortfarande vara tillämpliga på uppgiften. De sekretessbestämmelserna är tillämpliga även på uppgifter som lämnas ut på annat sätt än genom direktåtkomst. Vad som nu ska bedömas är således om detta sekretesskydd är tillräckligt.

Det ska framhållas att var och en av de myndigheter som är aktuella som mottagare av uppgifterna har en primär sekretessreglering till skydd för enskilds personliga förhållanden i de ärenden som avses i bestämmelserna om utlämnande. Lagstiftaren har således tidigare gjort en avvägning mellan insynsintresset och behovet av skydd för uppgifter av personlig karaktär i dessa ärenden, och frågan blir om de nu aktuella uppgifterna är av sådan art att de föranleder en annan bedömning.

Med det ovan anförda gör regeringen följande bedömning gällande sekretesskyddet för de aktuella uppgifterna hos de mottagande myndigheterna.

Försäkringskassan

Enligt 28 kap. 1 § OSL gäller sekretess hos Försäkringskassan för uppgift om enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer i ett ärende enligt lagstiftningen om allmän försäkring. Det gäller således en presumtion för offentlighet. Uppgifter om en persons ekonomi faller under begreppet personliga förhållanden. Sekretess enligt nämnda bestämmelse kan komma att gälla inte bara uppgifter om sjukperioder och liknande utan också uppgifter om sjukpenninggrundande inkomst och om sjukpenningens storlek. Det torde dock mera sällan kunna hävdas att det medför men för den enskilde att lämna ut uppgifter om hans eller hennes ekonomi. Liksom annars enligt offentlighets- och sekretesslagen ska men för den enskilde anses följa på varje åtgärd som typiskt sett upplevs som

en påtaglig nackdel för den berörde, även om åtgärden är fullt rättsenlig och i övrigt acceptabel (prop. 1979/80:2 Del A s. 190).

Uppgifter i beskattningsdatabasen får enligt nu gällande regler behandlas för att tillhandhålla information som behövs i författningsreglerad verksamhet hos någon annan än Skattverket, bl.a. för att utgöra underlag för beräkning, beslut och kontroll i fråga om förmåner, bidrag och andra stöd. Skatteverket lämnar för dessa ändamål en stor mängd uppgifter till Försäkringskassan. Sekretessbrytande bestämmelser tillåter redan i dag att Försäkringskassan tar del av olika typer av uppgifter. Av 110 kap. 31 § SFB följer t.ex. att Skatteverket på begäran ska lämna Försäkringskassan uppgifter som avser en namngiven person när det gäller förhållanden som är av betydelse för tillämpningen av socialförsäkringsbalken. Försäkringskassan tar i dag del av bl.a. uppgifter om utbetald lön som finns i den årliga kontrolluppgiften och identifikationsuppgifter för den som har lämnat uppgiften. Detta utlämnande kommer i fortsättningen att avse sådana uppgifter om utbetalda ersättningar som lämnas i arbetsgivardeklarationer och för-enklade arbetsgivardeklarationer per betalningsmottagare, normalt varje månad. Uppgifter om inkomst lämnas också till Försäkringskassan även av den enskilde själv och av arbetsgivare.

Det finns enligt regeringens mening inte skäl att bedöma behovet av sekretesskydd vid handläggningen av ärenden om SGI och bostadsbidrag annorlunda till följd av att Försäkringskassan medges direktåtkomst till vissa uppgifter per betalningsmottagare i beskattningsdatabasen.

Migrationsverket

Enligt 21 kap. 5 § OSL gäller sekretess för uppgifter som rör utlänning, oavsett i vilket sammanhang som uppgiften förekommer, om det kan antas att röjande av uppgiften skulle medföra fara för att någon utsätts för övergrepp eller lider annat allvarligt men som föranleds av förhållandet mellan utlänningen och en utländsk stat eller myndighet eller organisation.

I ärende om bistånd åt asylsökande och andra utlänningar gäller enligt 26 kap. 1 § OSL sekretess för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men. Dagersättning är en form av bistånd som kan utges till asylsökande enligt bestämmelserna i lagen om mottagande av asylsökande m.fl.

Av 37 kap. 1 § OSL framgår vidare att utöver vad som gäller i 21 kap. 5 § OSL gäller sekretess i verksamhet för kontroll över utlänningar och i ärende om svenskt medborgarskap. Sekretessen gäller för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men. Även uppgifter om utlänningens ekonomiska omständigheter av personlig natur kan skyddas.

Uppgifter om inkomster är en sådan typ av uppgift som redan i dag förekommer i ärenden om dagsättning. Uppgifterna omfattas av ett starkt sekretesskydd hos Migrationsverket. Det finns enligt regeringens mening inte skäl att bedöma behovet av sekretesskydd vid handläggning av ärenden om dagsättning annorlunda till följd av att Migrationsverket

Prop. 2016/17:58 får tillgång till vissa uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer.

Arbetslöshetskassorna

Som tidigare nämnts är reglerna om handlingsoffentlighet och sekretess tillämpliga i ärenden om arbetslöshetsersättning och ärenden om medlemsavgift för arbetslös medlem, genom att arbetslöshetskassorna är upptagna i bilagan till offentlighets- och sekretesslagen.

Enligt 28 kap. 13 § OSL gäller sekretess i ärende om arbetslöshetsersättning enligt lagen om arbetslöshetsförsäkring och i ärende om medlemsavgift för arbetslös enligt lagen om arbetslöshetskassor för uppgift om en enskilds personliga förhållanden om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

Men kan föreligga om ett utlämnade av en uppgift typiskt sett kan innebära en påtaglig nackdel för den enskilde. När det gäller t.ex. uppgifter om en persons ekonomi, arbetslöshetsperioder eller eventuella fackföreningstillhörighet torde det enligt förarbetena till bestämmelsen i regel finnas skäl att anta att det är en sådan risk förenad med ett utlämnande att sekretess gäller för uppgiften. Detta gäller särskilt i ett sådant fall där den som begär att få ta del av uppgifterna inte vill tala om ändamålet med sin förfrågan eller uppträder anonymt. Det sägs vara ännu klarare att det kan innebära men för den enskilde om uppgifter om dennes ekonomi, arbetslöshetsperioder eller eventuella fackföreningstillhörighet lämnas ut till en arbetsgivare som överväger att anställa personen i fråga (prop. 2000/01:129 s. 85).

Den kategori av uppgifter som är aktuella att lämna ut är sådana uppgifter som redan i dag förekommer i ärenden om arbetslöshetsersättning och som lämnas till arbetslöshetskassorna av sökande och arbetsgivare. Det finns enligt regeringens mening inte skäl att bedöma behovet av sekretesskydd vid handläggning av ärenden om arbetslöshetsersättning annorlunda till följd av att arbetslöshetskassorna får tillgång till vissa uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer.

Arbetsförmedlingen

Enligt 28 kap. 11 § OSL gäller sekretess för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men och uppgiften förekommer i ett ärende om arbetsförmedling, yrkesvägledning, arbetsvård, antagning till arbetsmarknadsutbildning eller hjälp och stöd vid arbetslöshet eller andra åtgärder i anställningsfrämjande syfte eller för att främja en enskilds anpassning till arbetslivet. Sekretessen gäller dock inte beslut i ärende. För enskildas affärs- eller driftförhållanden gäller sekretess enligt 28 kap. 12 § OSL i ärende om arbetsförmedling och ärende enligt lagstiftningen om anställningsfrämjande åtgärder om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada.

Den kategori av uppgifter som är aktuella för utlämnande och direktåtkomst är sådana uppgifter som redan i dag förekommer i ärenden om arbetsgivarstöd hos Arbetsförmedlingen. Regeringen anser att det sekretesskydd som finns för uppgifterna hos Arbetsförmedlingen är

tillräckligt. Det finns inte skäl att bedöma behovet av sekretesskydd vid handläggning av ärenden om arbetsgivarstöd annorlunda till följd av att Arbetsförmedlingen får tillgång till vissa uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer.

7.4.12 Utlämnande till andra myndigheter eller för andra ändamål

Regeringens bedömning: Skatteverkets brottsbekämpande verksamhetsgren, Kronofogdemyndigheten och Tullverket kommer att få medges direktåtkomst till de nya uppgifterna i arbetsgivardeklarationer och förenklade arbetsgivardeklarationer enligt befintliga bestämmelser. Även vissa andra mottagare kommer, på annat sätt, att kunna få tillgång till uppgifterna med stöd av befintliga bestämmelser om utlämnande av uppgifter.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan* ser att det kan finnas behov av att få direktåtkomst även för andra syften än handläggning av ärenden som gäller sjukpenninggrundande inkomst eller bostadsbidrag. *Försäkringskassan* anser att myndighetens kontrollmöjligheter skulle kunna förbättras avsevärt inom flera områden, exempelvis arbetsskadeförsäkring, sjukpenning och sjukersättning. Tillgång till uppgifterna på individnivå skulle också förenkla *Försäkringskassans* hantering av ersättning för höga sjuklönekostnader. *Inspektionen för socialförsäkringen (ISF)* anser att det bör övervägas att ge *Försäkringskassan* direktåtkomst för ett vidare syfte. Som exempel nämner ISF ärenden om sjukpenning. ISF anser att även Pensionsmyndigheten bör anges som mottagare av uppgifter på individnivå då arbetsinkomster bland ålderspensionärer och deras makar har betydelse för rätten till bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd. *Arbetsförmedlingen* föreslår att rätten att ta del av uppgifter utökas till att även omfatta förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program, förordningen (2007:813) om jobbgaranti för ungdomar, förordningen (2007:414) om jobb- och utvecklingsgarantin och lagen om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. *Arbetsförmedlingen* ser en möjlighet att med hjälp av månatliga uppgifter i större utsträckning än i dag säkerställa att arbetsmarknadspolitiska insatser riktas mot rätt målgrupp. Kunskaper om eventuella inkomster ger en tydlig indikation på om den arbetslöse verkligen är arbetslös eller i vilken omfattning han eller hon har arbete. Med rätt anvisningsgrad med avseende på ett arbetsmarknadspolitiskt program minskar risken för felaktiga utbetalningar av aktivitetsstöd, etableringsersättning och andra ersättningar.

Skälen för regeringens bedömning: Vissa myndigheter har redan i dag direktåtkomst till uppgifter i beskattningsdatabasen. Av dessa har Skatteverkets skattebrottsenheter (som utgör en särskild verksamhetsgren inom Skatteverket skild från verksamhetsgrenen beskattning), Kronofogdemyndigheten och Tullverket direktåtkomst till bl.a. uppgifter om underlag för fastställande av skatter och avgifter. Av förarbetena till lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattnings-

verksamhet framgår att med underlag för fastställande av skatter och avgifter avses t.ex. uppgifter som lämnas i deklarerationer om inkomst eller kontrolluppgifter från arbetsgivare om under året utbetalda löner (prop. 2000/01:33 s. 200). De uppgifter som ska lämnas om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarerationerna är av samma slag. Direktåtkomsten för skattebrottsenheterna får enligt 2 kap. 7 § samma lag förekomma i verksamhet som avses i lagen (1997:1024) om Skatteverkets medverkan i brottsutredningar. Kronofogdemyndighetens direktåtkomst till uppgifter får enligt 2 kap. 8 § första stycket lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet endast avse den som har ansökt om skuldsanering, är registrerad som gäldenär hos Kronofogdemyndigheten eller är make eller likställd med make till den som har ansökt om skuldsanering eller till gäldenären. Enligt 2 kap. 8 § andra stycket samma lag får Tullverkets direktåtkomst till uppgifter endast avse den som är eller kan antas vara gäldenär enligt tullagstiftningen, skyldig att betala skatt för vara vid import eller föremål för Tullverkets kontrollverksamhet enligt lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter. Sekretessbrytande bestämmelser finns i förordningen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet (4–5 b §§).

Som en följd av att de årliga kontrolluppgifterna i inkomstlaget tjänst i de flesta fall ersätts med uppgifter i arbetsgivardeklarerationer kommer den befintliga direktåtkomsten för skattebrottsenheterna, Kronofogdemyndigheten och Tullverket, med gällande avgränsningar, i stället att avse de uppgifter per betalningsmottagare som lämnas i en arbetsgivardeklareration. Som *Kronofogdemyndigheten* anför i sitt remissvar kommer uppgifterna att vara till nytta för Kronofogdemyndigheten vid handläggning av ärenden om löneutmätning.

Några remissinstanser har förordat att andra myndigheter än de som föreslås i promemorian ska komma i fråga som mottagare av de aktuella uppgifterna från Skatteverket eller att utlämnande av uppgifter ska få ske för andra ändamål än som omfattas av förslagen.

Det finns säkerligen flera områden där myndigheternas handläggning av ärenden skulle ha stor nytta av åtkomst till uppgifter om betalningsmottagare i en arbetsgivardeklareration. Fråga om ytterligare utlämnande är motiverat har dock inte utretts i detta sammanhang och några sådana förslag har inte remitterats. Det finns därmed inte ett tillräckligt underlag för att i detta lagstiftningsärende föreslå ytterligare utlämnande. Det kan i sammanhanget framhållas att det finns mottagare som, på annat sätt än genom direktåtkomst, kommer att få ta del av uppgifterna med stöd av befintliga bestämmelser. I 110 kap. 31 § SFB samt 7 och 7 c §§ förordningen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet finns t.ex. bestämmelser om uppgiftsskyldighet för Skatteverket gentemot bl.a. Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten. Uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarerationer kommer att kunna lämnas ut inom de ramar som följer av bestämmelserna. I förordningen (2001:100) om den officiella statistiken och i förordningen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet finns bestämmelser om skyldighet att lämna uppgifter som behövs för framställning av officiell statistik. Någon

7.4.13 Direktåtkomst för enskild betalningsmottagare och deklarationsskyldig

Regeringens bedömning: Gällande lagstiftning ger möjlighet att medge en betalningsmottagare och en utbetalare direktåtkomst till uppgifter om betalningsmottagaren i en arbetsgivardeklaration eller i en förenklad arbetsgivardeklaration.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har haft något att erinra mot bedömningen.

Skälen för regeringens bedömning: Av 31 kap. 4 § SFL i den lydelse som föreslås i denna proposition följer att Skatteverket, före den 15 april året efter utgången av beskattningsåret, ska underrätta fysiska personer och dödsbon som kan antas vara deklarationsskyldiga om bl.a. de uppgifter i arbetsgivardeklarationer för en viss betalningsmottagare som har kommit in till verket (se avsnitt 6.15).

Av 2 kap. 9 § lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet framgår att en registrerad får ha direktåtkomst till sådana uppgifter om sig själv i beskattningsdatabasen som får lämnas ut till den registrerade, om regeringen har meddelat föreskrifter om det. Av 16 § förordningen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet framgår att en registrerad får ha direktåtkomst till sådana uppgifter om sig själv som avses i 2 kap. 9 § lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

Redan gällande lagstiftning ger därmed en enskilde möjlighet att få direktåtkomst till de uppgifter som en utbetalare har lämnat om den enskilde i arbetsgivardeklarationen. Genom direktåtkomst till de lämnade uppgifterna har den enskilde en möjlighet att löpande själv kontrollera vilka uppgifter om denne som har lämnats. Om den enskilde uppmärksammar att felaktiga uppgifter har lämnats eller om uppgifter saknas, kan den enskilde vända sig till sin arbetsgivare och be denne lämna en rättelse eller komplettering.

Även en arbetsgivare eller annan utbetalare har behov av att kunna få direktåtkomst till uppgifter om betalningsmottagare som denne har lämnat i en arbetsgivardeklaration. Den deklarationsskyldige kan därigenom kontrollera att rätt uppgifter har lämnats. Om den deklarationsskyldige upptäcker att felaktiga uppgifter har lämnats om en viss betalningsmottagare ska den deklarationsskyldige genom ändring lämna de uppgifter som behövs (se den föreslagna 26 kap. 40 § SFL). Den deklarationsskyldige har också möjlighet att begära omprövning av sin beskattning, om de felaktiga uppgifterna har påverkat beskattningen. De lämnade uppgifterna om en viss betalningsmottagare får även anses utgöra uppgifter om den uppgiftsskyldige utbetalaren. Direktåtkomst för den deklarationsskyldige får därför medges enligt 2 kap. 9 § lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet jämfört

7.4.14 Sammanfattande slutsatser avseende informationsutbytet

Regeringens bedömning: Det utökade informationsutbytet kan förbättra kontrollmöjligheterna, öka effektiviteten och förbättra servicen till enskilda hos uppgiftsmottagarna. Informationsutbytet är godtagbart ur ett integritetsperspektiv.

Promemorians bedömning: Överensstämmer i sak med regeringens bedömning. I promemorian finns dock inget motsvarande avsnitt.

Remissinstanserna: *Datainspektionen* anser att föreslagna informationsutbyten kräver en integritetsanalys som tar hänsyn till helheten.

Skälen för regeringens bedömning: De förslag som regeringen lämnar innebär att det införs bestämmelser om att Försäkringskassan, Migrationsverket och Arbetsförmedlingen ska få medges direktåtkomst till uppgifter per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration om uppgifterna behövs i vissa typer av ärenden hos myndigheterna. Regeringen gör också bedömningen att arbetslöshetskassorna bör få ta del av uppgifterna på annat sätt, om uppgifterna behövs för prövning av ett ärende om arbetslöshetsersättning. Bestämmelserna om direktåtkomst ger förutsättningar för att myndigheterna ska kunna hämta in information på ett enkelt och snabbt sätt genom att själva söka fram de uppgifter de behöver. Ett sådant utlämnande är mer effektivt än ett system där den mottagande myndigheten behöver begära ut en uppgift som behövs i ett specifikt fall. Vid direktåtkomsten får den mottagande myndigheten endast söka fram sådana uppgifter som behövs vid myndighetens ärendehandläggning. Vid informationsutbytet gäller krav på att tekniska och organisatoriska åtgärder vidtas för att skydda de personuppgifter som behandlas. Regeringen anser vid en samlad bedömning av det utökade informationsutbyte som föreslås att de skäl som talar för utbytet uppväger de eventuella integritetsintrång som det kan anses innebära.

8 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Föreslagna bestämmelser i skatteförfarandelagen (2011:1244) som rör kontrolluppgifter ska träda i kraft den 1 januari 2019. Detsamma gäller bestämmelser om att den som betalar ut ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift ska registreras och lämna skattedeklaration samt redovisa sådan ersättning i en arbetsgivardeklaration. Den slopade möjligheten för utländska avgiftsskyldiga att efter beslut från Skatteverket redovisa arbetsgivaravgifter

på någon annat sätt eller vid någon annan tidpunkt än som följer av skatteförfarandelagen ska också träda i kraft den 1 januari 2019. Övriga föreslagna bestämmelser ska träda i kraft den 1 juli 2018.

För uppgiftsskyldiga som ska föra en personalliggare och som vid ikraftträdandet har fler än 15 anställda samt för den som ska lämna informationsuppgifter till den som är skyldig att lämna uppgifter om betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration, ska de föreslagna bestämmelserna tillämpas från och med den 1 juli 2018. För övriga uppgiftsskyldiga ska bestämmelserna tillämpas från och med den 1 januari 2019.

De föreslagna bestämmelserna som avser kontrolluppgifter ska tillämpas första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2019 och de föreslagna bestämmelserna som avser skattedeklarationer ska tillämpas första gången på redovisningsperioden juli 2018.

Föreslagna bestämmelser i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet ska träda i kraft den 1 januari 2019.

Promemorians förslag: Överensstämmer inte med regeringens förslag. I promemorian föreslås bl.a. att bestämmelserna ska träda i kraft den 1 januari 2018.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna har inte haft något att invända mot förslaget. Några remissinstanser, bl.a. *Arbetsgivarverket*, *Arbetsförmedlingen* och *Tjänstemännens centralorganisation (TCO)* anser att de som berörs av förslagen ska ges en rimlig förberedelsestid för att kunna anpassa bl.a. datasystem. *Näringslivets regelnämnd (NNR)* anser att övergångstiden bör vara generös så att företagen hinner förbereda sig, minst två år. *Sveriges advokatsamfund* lyfter fram två alternativa lösningar till ett obligatoriskt system från den 1 januari 2018. Ett alternativ är att systemet inledningsvis införs på frivillig basis. Ett annat alternativ är att systemet görs obligatoriskt för de branscher där Skatteverket har identifierat att behoven av kontroll är störst (där krav på personalliggare föreligger) och frivilligt för övriga företag och uppgiftslämnare. *Srf konsulterna* framhåller att samtliga programföretag i deras arbetsgrupp är överens om att deras lönesystem kommer att kunna hantera det nya regelverket, men att det krävs att de nya reglerna beslutas i så god tid att nödvändiga programändringar kan genomföras och att kunderna eller arbetsgivarna hinner informeras och utbildas inför det nya sättet att redovisa. *Försäkringskassan* framhåller att förslagen kommer att kräva en större utvecklingsinsats och ett löpande samarbete med Skatteverket för att säkerställa att de förändringar som sker i respektive myndighets it-system är förenliga. *Försäkringskassan* behöver beslut om införande 18 månader innan ändringarna träder i kraft.

Skälen för regeringens förslag

Skatteförfarandelagen

Med hänsyn till syftet med aktuellt system, nämligen att minska skattefusk och skatteundandragande, vill regeringen ha aktuellt system på plats så snart som möjligt. Det är dock fråga om en stor reform och det är

därför viktigt att alla berörda får en rimlig förberedelsestid för att bl.a. kunna anpassa sina it-system. Skatteverket behöver tid för bl.a. utveckling av it-system, framtagande av broschyrer och andra informationsinsatser samt utbildning av personal. Även de som berörs av de föreslagna bestämmelserna och programvaruleverantörer och andra som utvecklar program för bl.a. löneadministration och redovisning av skatter och avgifter behöver tid för att hinna göra nödvändiga it-ändringar. Även vissa remissinstanser har lyft fram att det behövs tid för att hinna göra nödvändiga it-ändringar, bl.a. *Arbetsgivarverket* och *TCO*.

Regeringen anser därför att det inte är lämpligt med ett ikraftträdande den 1 januari 2018. Regeringen anser vidare att det är lämpligt att det nya systemet införs stegvis. Regeringen uttalade i budgetpropositionen för 2017 att det stegvisa införandet bör ske från och med den 1 juli 2018 (prop. 2016/17:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 6.27).

Sveriges advokatsamfund anser bl.a. att ett alternativ skulle kunna vara att systemet görs obligatoriskt för de branscher där Skatteverket har identifierat att behoven av kontroll är störst (där krav på personalliggare föreligger) och frivilligt för övriga företag och uppgiftslämnare.

Med hänsyn till syftet med aktuellt system är det inte, enligt regeringens mening, lämpligt med ett frivilligt system. Däremot skulle det kunna vara lämpligt att systemet först införs för en mindre grupp uppgiftsskyldiga. Den grupp som Sveriges advokatsamfund särskilt lyfter fram, dvs. branscher där Skatteverket har identifierat att behoven av kontroll är störst (där krav på personalliggare föreligger), skulle kunna vara en lämplig grupp.

Krav på personalliggare har införts i restaurang-, frisör-, tvätter- och byggverksamhet. Det bakomliggande syftet med bestämmelserna om personalliggare är att förebygga skattefusk genom svartarbete. Det bakomliggande syftet med aktuell reform är också att bekämpa skattefusk. Regeringen anser därför att det är lämpligt att de nya bestämmelserna i skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL, från och med den 1 juli 2018 ska tillämpas för uppgiftsskyldiga som ska föra en personalliggare enligt 39 kap. 11 och 11 a §§ SFL.

Enligt tillgänglig statistik från Skatteverket finns det cirka 83 000 näringsidkare som är skyldiga att föra personalliggare (SNI-kod i en bransch som omfattas av skyldigheten att föra personalliggare och som har lämnat en kontrolluppgift för anställda avseende inkomståret 2015). Det är dock inte lämpligt med ett tidigare ikraftträdande för de minsta företagen. Bland företag som har färre än 15 anställda finns det sannolikt flera företag med en begränsad administrativ förmåga. I den gruppen torde även flera företag lämna uppgifter till Skatteverket på papper. Det är lämpligt att den gruppen får en längre förberedelsestid. Regeringen föreslår därför att det nya systemet ska tillämpas från och med den 1 juli 2018 för uppgiftsskyldiga som ska föra en personalliggare och som vid ikraftträdandet har fler än 15 anställda. En sådan reglering skulle omfatta cirka 14 000 uppgiftsskyldiga. De nya bestämmelserna kommer att tillämpas första gången på arbetsgivardeklarationer som avser redovisningsperioden juli 2018.

Regeringen föreslår i avsnitt 6.14 att den som har utnyttjat eller överlåtit en rättighet att i framtiden förvärva värdepapper eller som har

utnyttjat en rabatt, bonus eller annan förmån på grund av kundtrohet eller liknande till den som är skyldig att lämna uppgifter om betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration ska lämna de uppgifter som behövs för att uppgiftsskyldigheten ska kunna fullgöras (34 kap. 6 och 7 §§ SFL). Det är viktigt att de som först omfattas av det nya systemet även får tillgång till sådana uppgifter. Regeringen föreslår därför att föreslagna ändringar ska tillämpas även för dessa uppgiftsskyldiga från och med den 1 juli 2018.

För övriga uppgiftsskyldiga ska det nya systemet tillämpas från och med den 1 januari 2019.

Kontrolluppgifter ska lämnas för varje kalenderår (24 kap. 1 § SFL). Uppgifter som ska lämnas per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration kommer att användas som en kontrolluppgift. Uppgifter som lämnas i arbetsgivardeklarationer kommer bl.a. att förtryckas i inkomstdeklarationen för fysiska personer och dödsbon (se avsnitt 6.15). Det är viktigt att Skatteverket även avseende hela kalenderåret 2018 får uppgifter för varje betalningsmottagare. Det är därför inte lämpligt att de föreslagna bestämmelserna om bl.a. att kontrolluppgift inte behöver lämnas, om ersättning eller förmån har redovisats eller skulle ha redovisats per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration redan ska gälla från och med den 1 juli 2018 (se avsnitt 6.9). Regeringen föreslår därför att vissa av de föreslagna bestämmelserna, t.ex. ändringarna i 15 kap. 8–10 §§, 16 kap. 1–3 §§, 22 kap. 1, 4 och 13 §§, 23 kap. 2 och 3 §§, 31 kap. 6 § och 37 kap. 2 § (rör kontrolluppgifter) ska träda i kraft den 1 januari 2019. Det kommer att innebära att de som omfattas av systemet från och med den 1 juli 2018 både kommer att lämna kontrolluppgift för hela kalenderåret 2018 och uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer. Utbetalarna kommer således att behöva lämna samma uppgift två gånger till Skatteverket. En sådan effekt är naturligtvis inte önskvärd, men nödvändig när bestämmelserna ska träda i kraft den 1 juli 2018. De föreslagna bestämmelserna som rör kontrolluppgifter kommer att tillämpas första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2019.

De föreslagna bestämmelserna om att den som betalar ut ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift är skyldig att lämna skattedeklaration och redovisa ersättningen i en arbetsgivardeklaration och att Skatteverket ska registrera den som betalar ut sådan ersättning föreslås också träda i kraft den 1 januari 2019 (föreslagna bestämmelser i 7 kap. 1 § och 26 kap. 2 och 3 §§ SFL). Skälet till det är att de som kommer att omfattas av systemet redan den 1 juli 2018 inte betalar ut sådan ersättning.

Regeringen föreslår i avsnitt 6.8 att möjligheten för utländska avgiftsskyldiga att efter beslut från Skatteverket redovisa arbetsgivaravgifter på något annat sätt eller vid någon annan tidpunkt än som följer av skatteförfarandelagen slopas. Det är lämpligt att den ändringen (upphävande av 26 kap. 38 § och 67 kap. 26 § SFL) träder i kraft den 1 januari 2019.

De föreslagna bestämmelserna i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet om att andra myndigheter ska få tillgång till vissa uppgifter i en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration föreslås träda i kraft den 1 januari 2019. Det nya systemet för uppgiftslämnande kommer endast gälla för en begränsad krets uppgiftsskyldiga från och med den 1 juli 2018. Nyttan med direktåtkomst till uppgifter torde dock framför allt göra sig gällande först när det nya systemet blir generellt gällande.

9 Konsekvensanalyser

9.1 Förslaget om uppgifter på individnivå i arbetsgivardeklarationen

9.1.1 Förslagets samlade effekter

Regeringens bedömning: Förslaget att uppgifter per betalningsmottagare ska lämnas i arbetsgivardeklarationen leder till positiva offentligfinansiella effekter.

För Skatteverket kommer förslaget att ge upphov till ökade kostnader i form av bl.a. utveckling av it-system, it-förvaltning, hantering och granskning av deklarerationer, framtagande av broschyrer och andra informationsinsatser samt utbildning av personal.

För företaget kommer de administrativa kostnaderna att öka. Förslaget kan också leda till sundare konkurrens.

För betalningsmottagare kommer förslaget att medföra bättre insyn, förutsägbarhet och ökad trygghet genom att det blir enklare att kontrollera vilka uppgifter som utbetalare lämnar om denne till Skatteverket. Det blir dessutom möjligt att kontrollera detta tidigare jämfört med i dag.

Möjligheterna att bekämpa ekonomisk brottslighet torde också kunna förbättras. Även underlaget för statistik torde förbättras.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: En stor majoritet av remissinstanserna har inte något att invända mot konsekvensanalysen i stort. *Regelrådet* anser att konsekvensanalysen uppfyller gällande krav. *Näringslivets Skattedelegation (NSD)*, till vars yttrande *Svenskt Näringsliv* har anslutit sig, *Näringslivets regelnämnd (NNR)*, till vars yttrande *Svensk Handel* har anslutit sig i vissa delar, *Lantbrukarnas riksförbud (LRF)* och *Företagarna* har vissa synpunkter på konsekvensanalysen.

Skälen för regeringens bedömning: Syftet med det föreslagna systemet att lämna vissa uppgifter om utbetalda ersättningar och skatteavdrag per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration är att minska skattefusk och skatteundandragande. Förslaget utgör en effektiv

åtgärd för att rätt uppgifter ska lämnas till Skatteverket och för Skatteverkets kontrollverksamhet i syfte att säkra ett korrekt uttag av skatter och avgifter (se avsnitt 6.1).

En skyldighet att löpande lämna uppgifter per betalningsmottagare till Skatteverket skulle kunna regleras på olika sätt. I avsnitt 6.2 redovisas alternativa lösningar på uppgiftslämnande.

Av efterföljande avsnitt framgår att förslaget leder till positiva offentligfinansiella effekter. För Skatteverket kommer förslaget att ge upphov till ökade kostnader i form av bl.a. utveckling av it-system, it-förvaltning, hantering och granskning av deklARATIONER, framtagande av broschyurer och andra informationsinsatser samt utbildning av personal. För företag kommer de administrativa kostnaderna att öka. Förslaget kan också leda till sundare konkurrens. För betalningsmottagare kommer förslaget att medföra bättre insyn, förutsägbarhet och ökad trygghet genom att det blir enklare att kontrollera vilka uppgifter som utbetalare lämnar om denne till Skatteverket. Det blir dessutom möjligt att kontrollera detta tidigare jämfört med i dag. Möjligheterna att bekämpa ekonomisk brottslighet torde också kunna förbättras. Även underlaget för statistik torde förbättras. Om den föreslagna regleringen inte kommer till stånd, kommer dessa positiva effekter att utebli.

9.1.2 Offentligfinansiella effekter

Regeringens bedömning: Förslaget innebär en positiv offentligfinansiell effekt om 2 miljarder kronor årligen från och med 2019 (ökade intäkter från arbetsgivaravgifter och skatter med 1,9 miljarder kronor och periodiseringsvinster med 0,1 miljard kronor).

För 2018 bedöms de offentligfinansiella effekterna uppgå till 300 miljoner kronor (ökade intäkter från arbetsgivaravgifter och skatter med 268,5 miljoner kronor och periodiseringsvinster med 31,5 miljoner kronor).

Promemorians bedömning: Överensstämmer inte med regeringens bedömning. I promemorian bedöms att skattefelet vid ett ikraftträdande den 1 januari 2018 skulle minska med 2,9 miljarder kronor årligen och att periodiseringsvinster skulle uppgå till 118 miljoner kronor årligen.

Remissinstanserna: *Näringslivets Skattedelegation (NSD)*, till vars yttrande *Svenskt Näringsliv* har anslutit sig, anser att de siffror som presenteras i konsekvensanalysen avseende påverkan på skattefelet vilar på för osäker grund för att anses tillförlitliga. Även *Företagarna* och *Lantbrukarnas riksförbund (LRF)* ifrågasätter gjorda beräkningar. *Näringslivets regelnämnd (NNR)* anför att det inte framgår vad som ligger till grund för de antaganden som görs och vilka beräkningar som styrker dess relevans. NNR saknar vidare en koppling till resterande företagskollektiv som inte har personalliggare och hur Skatteverkets antaganden förhåller sig till de förutsättningar som råder där.

Minskat skattefel – ökade intäkter från arbetsgivaravgifter och skatter

I syfte att minska skattefusk och skatteundandragande föreslår regeringen att vissa uppgifter om utbetalda ersättningar för arbete och skatteavdrag per betalningsmottagare normalt ska lämnas löpande till Skatteverket. Uppgifterna ska lämnas i en arbetsgivardeklaration i stället för i en kontrolluppgift. Regeringen föreslår också att den som är skyldig att lämna uppgifter om en viss betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration löpande ska informera den som uppgifterna avser om de uppgifter om denne ska lämnas i arbetsgivardeklarationen. Förslagen medför att Skatteverket får ett bättre underlag för skattebeslut och att Skatteverket kan effektivisera kontrollverksamheten (se avsnitt 6.1).

Skatteverket kommer bl.a. att kunna jämföra uppgifterna per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer med andra tillgängliga uppgifter, t.ex. uppgifter i personalliggare. Positiva offentligfinansiella effekter till följd av minskat skattefel (skillnaden mellan de fastställda och de teoretiskt riktiga skattebeloppen) kan förväntas där uppgifterna per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer går att kombinera med andra kontroller. Att kunna jämföra uppgifterna i arbetsgivardeklarationer med andra uppgifter för samma tidsperiod innebär nya förutsättningar för att besluta om rätt skatter och avgifter.

Det nya systemet förväntas också minska risken för såväl oavsiktliga som avsiktliga fel i arbetsgivardeklarationen. Vetskapen hos uppgiftsskyldiga om att Skatteverket och betalningsmottagare har möjlighet att se vilka uppgifter som utbetalaren lämnar löpande per betalningsmottagare kan antas ha en allmänpreventiv och kvalitetshöjande effekt. Detta medför också att sannolikheten för att rätt belopp betalas in till Skatteverket ökar.

Oseriösa företag har i dag relativt lång tid på sig att plocka ut vinster och kanske även försatts i konkurs innan kontrolluppgifter borde ha lämnats och Skatteverket därmed kan skapa sig en bild av vilka belopp som skulle ha redovisats. Skatteverkets möjligheter att få in uppgifter efter en konkurs ökar sannolikt också, eftersom det kan antas vara enklare för företrädaren att bara lämna uppgifter per betalningsmottagare för några få månader i anslutning till konkursen, än att lämna kontrolluppgift för ett helt år i efterhand. Flertalet av de personer som inte har fått en kontrolluppgift från en arbetsgivare eller en annan utbetalare har haft inkomster från en utbetalare som försatts i konkurs.

Skatteverket bedömer att det nya systemet vid ett ikraftträdande den 1 januari 2018 skulle få positiva offentligfinansiella effekter från minskat skattefel med totalt cirka 2,9 miljarder kronor årligen. Med hänsyn till att det nya systemet ska gälla helt från och med den 1 januari 2019 (se avsnitt 8) har Skatteverkets beräkningar justerats. I det följande redovisas Skatteverkets beräkningar.

Krav på personalliggare finns för restaurang-, frisör-, tvätter- och byggverksamhet. Systemet kan komma att utvidgas (se avsnitt 5.3.3).

Systemet med personalliggare för restaurang- och frisörverksamhet utvärderades under 2008 och 2009. Utvärderingen visade att personalliggarna har haft betydande effekt på löneredovisningen, dvs. den sammanlagda ersättning som utbetalaren är skyldig att redovisa i arbets-

givardeklarationen, i restaurangbranschen och att effekten har ökat successivt under de första två åren efter införandet. Första året efter införandet (2007) ökade de redovisade lönerna i restaurangbranschen med 0,7–1,2 miljarder kronor, motsvarande 3 000–5 000 årsarbetskrafter eller en ökning med cirka 5–8 procent av den redovisade lönesumman i branschen. Två år efter införandet (2008) var den totala ökningen 1,0–1,5 miljarder kronor, motsvarande 4 000–6 000 årsarbetskrafter, eller 7–11 procent av den redovisade lönesumman i branschen (Ds 2009:43 s. 11 och 12). Från och med den 1 januari 2016 har personalliggare även införts i byggbranschen. Av förarbetena till de nya reglerna framgår att det finns skäl att tro att personalliggare inom byggbranschen kommer att ge liknande positiva effekter på löneredovisningen (prop. 2014/15:6 s. 83).

Skatteverket beaktar inte kravet på personalliggare i frisör- och tvätteribranscherna i sin analys av skattefelet, eftersom dessa branscher är relativt små (endast 0,2 procent av totala antalet företag i Sverige respektive 0,2 procent av den totala redovisade lönesumman) och att det har varit svårt att slå fast några säkra effekter av införandet av personalliggare för dessa branscher (se Skatteverkets promemoria Svartarbete och social dumpning Förslag på personalliggare i ytterligare verksamheter [dnr. 1 31 575009-15/113] s. 9).

Skatteverket har valt att analysera effekterna av ett krav att lämna uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen för bygg- och restaurangbranscherna. Dessa branscher representerar 8,4 procent av alla företag. De har 8,2 procent av alla betalningsmottagare och 7,7 procent av den totala lönesumman (se Skatteverkets promemoria Svartarbete och social dumpning Förslag på personalliggare i ytterligare verksamheter [dnr. 1 31 575009-15/113] s. 9).

Eftersom reglerna om personalliggare, vilka kan antas leda till en ökning av den totala lönesumman, nyss har införts i byggbranschen, räknar Skatteverket upp den totala lönesumman för denna bransch med 8 procent. Uppräkningen motsvarar den genomsnittliga effekten av personalliggare i restaurangbranschen (se ovan). Enligt 39 kap. 11 b § skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL, ska en byggherre tillhandahålla utrustning så att en elektronisk personalliggare kan föras på byggarbetsplatsen. Skyldigheten att tillhandahålla utrustning gäller inte bl.a. för en byggherre som är en fysisk person som inte i näringsverksamhet utför eller låter utföra projekterings-, byggnads-, rivnings- eller markarbeten. Med hänsyn till det räknar Skatteverket bort 6 procent av omsättningen för byggbranschen.¹

¹ Arbeten på uppdrag av fysisk person har antagits överensstämma med godkända belopp vid ansökan om ROT-avdrag. Vid beräkningarna har därför det belopp som Skatteverket under 2014 har betalat ut till företag som utfört ROT-arbete jämförts med den totala omsättningen för byggbranschen 2014 (6 441 miljarder kronor). Hänsyn har tagits till den förväntade ökningen av lönesumman till följd av införandet av personalliggare. Antagandet bygger på att lönen för de anställda som utför ROT-arbeten är densamma som för övriga. Genom en uppräknings av godkända ROT-belopp för 2014 (150 miljarder kronor) med 2,6 har hänsyn tagits till att ROT-avdraget endast uppgår till hälften av arbetskostnaden, att ROT-avdraget endast gäller för arbetskostnader upp till 100 000 kronor, att nybyggnation

Skatteverkets utgångspunkt är att storleken på skattefelet minskar till följd av en ökning av redovisad lönesumma och därmed ökad inbetalning av arbetsgivaravgifter och skatter. Skatteverket antar att effekten av förslaget att uppgifter per betalningsmottagare ska lämnas i arbetsgivardeklarationen motsvarar en ökning av den totala lönesumman inom bygg- och restaurangbranscherna med 4 procent, dvs. hälften av den effekt som införandet av personalliggare i genomsnitt har haft för restaurangbranschen.

Skatteverket beräknar att skattefelet inom byggbranschen kommer att minska med totalt 2,5 miljarder kronor årligen. Det minskade skattefelet består av ökade intäkter från arbetsgivaravgifter med 1,3 miljarder kronor årligen och ökade intäkter från skatter på utbetalda ersättningar till betalningsmottagare med 1,2 miljarder kronor årligen. Beräkningen av ökade intäkter från arbetsgivaravgifter görs genom att den totala lönesumman för byggbranschen 2014 (97,8 miljarder kronor) räknas upp med en uppskattad löneökning om 2 procent årligen fram till 2019 (ikraftträdandet). Därefter görs avdrag för arbeten som inte omfattas av krav på personalliggare (6 procent), en uppräkningsmedel med anledning av införandet av personalliggare (8 procent) och en uppskattad ökning av den totala lönesumman till följd av införandet av uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen (4 procent). På motsvarande sätt beräknas ökade intäkter från skatter på utbetalda ersättningar.

Motsvarande effekter för restaurangbranschen kan, utifrån ett antagande om att den totala lönesumman (21 miljarder kronor för 2014) efter uppräkningsmedel med 2 procent årligen ökar med 4 procent, beräknas till 0,2 miljarder kronor årligen vardera för ökade intäkter från arbetsgivaravgifter respektive ökade intäkter från skatter på utbetalda ersättningar.

Skatteverket anser sammanfattningsvis att den totala ökningen av beslutade arbetsgivaravgifter och skatter på utbetalda ersättningar inom bygg- och restaurangbranschen kan komma att uppgå till 2,9 miljarder kronor årligen. Skattefelet bedöms således minska med 2,9 miljarder kronor årligen.

Förslaget innebär också en möjlighet att jämföra faktiskt visat arbete för en viss individ med lämnade uppgifter i en arbetsgivardeklaration för denne. Detta förutsätter dock att Skatteverket bl.a. har uppgifter om arbetade dagar, vilket sannolikt bara är möjligt i ett fåtal fall, t.ex. inom bekämpningen av grov organiserad brottslighet där spaning bedrivs mot en viss arbetsplats.

Några remissinstanser, bl.a. *NSD*, *Företagarna*, *LRF* och *NNR* har ifrågasatt Skatteverkets beräkningar av den offentligfinansiella effekten. Sådana här beräkningar kan, enligt regeringens mening, vara förenade med stor osäkerhet. Regeringen anser att det är lämpligt att göra en försiktig bedömning av de offentligfinansiella effekterna (se prop. 2016/17:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 6.27).

Vid beräkningen av de offentligfinansiella effekterna utgår regeringen från uppgifter om lönesumma, skatter och avgifter som finns i

inte omfattas av rätt till ROT-avdrag samt till att omsättning från arbete åt privatpersoner även kan avse materialkostnader (omfattas inte av ROT-avdrag).

Företagsregister- och individdatabasen (FRIDA). Regeringen utgår således från ett annat underlag än det som Skatteverket har använt i sina beräkningar av de offentligfinansiella effekterna. Dessutom gör regeringen andra antaganden när det gäller uppräknig av lönesumma, skatter och avgifter.

I tabell 9.1 anges vilka antaganden som regeringen gör avseende uppräknig av lönesumma, skatter och avgifter samt storleken på de offentligfinansiella effekterna för fyra olika grupper av utbetalare. De olika grupperna är utbetalare inom (1) bygg- och restaurangverksamhet, (2) frisör- och tvätteriverksamhet, (3) bilverkstäder, partihandel med livsmedel samt verksamhet inom kropps- och skönhetsvård, samt (4) övriga utbetalare. Regeringens beräkningar av den offentligfinansiella effekten omfattar således alla som kommer att omfattas av det nya systemet, dvs. inte bara utbetalare inom bygg- och restaurangverksamhet.

Kravet på personalliggare kan komma att utvidgas till att även omfatta bilverkstäder, partihandel med livsmedel samt kropps- och skönhetsvård (se avsnitt 5.3.3). Regeringen gör bedömningen att det nya systemet med uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen kommer att medföra positiva offentligfinansiella effekter för denna grupp.

Tabell 9.1 Offentligfinansiell effekt för olika grupper av utbetalare

Utbetalare	Uppräknig	Offentligfinansiell effekt i mdkr
Bygg och restaurang	2 procent	1,2 ²
Frisör och tvätter	2 procent	0,0
Bilverkstad, partihandel samt kropps- och skönhetsvård	1 procent	0,4
Övriga	0,08 procent	0,3
Totalt		1,9

Regeringen bedömer sammanfattningsvis att den totala ökningen av de offentligfinansiella intäkterna från arbetsgivaravgifter och skatter kan komma att uppgå till 1,9 miljarder kronor årligen från och med 2019. Skattefelet bedöms således minska med 1,9 miljarder kronor årligen.

Det nya systemet kommer från och med den 1 juli 2018 att tillämpas för uppgiftsskyldiga som ska föra en personalliggare och som vid ikraftträdandet har fler än 15 anställda (se avsnitt 8). Den gruppen består av cirka 14 000 uppgiftsskyldiga. Regeringen bedömer att ökningen av de offentligfinansiella intäkterna kan komma att uppgå till cirka 268,5 miljoner kronor under 2018.

² Vid beräkningen av den offentligfinansiella effekten avseende byggbranschen har hänsyn även tagits till en initial ökning av lönesumma, skatter och avgifter med 8 procent på grund av införandet av personalliggare. Detta med utgångspunkt i vad införandet av personalliggare har medfört inom restaurangbranschen.

Ett system där uppgifter per betalningsmottagare normalt ska lämnas månadsvis i en arbetsgivardeklaration i stället för en gång per år i en kontrolluppgift i kombination med att betalningsmottagare löpande får tillgång till uppgifter om denne som lämnas till Skatteverket, kommer att medföra vissa periodiseringsvinster för staten.

Systemet kommer att försvåra för utbetalare att redovisa utbetalad ersättning och skatteavdrag i en arbetsgivardeklaration för en annan redovisningsperiod än månaden efter den månad då ersättningen betalades ut. Skatter och avgifter som ska redovisas i en skattedeclaration ska vara betalda senast den dag då deklARATIONEN ska ha kommit in till Skatteverket (normalt den 12 eller 26 i månaden efter redovisningsperioden). För den som ska lämna arbetsgivardeklaration den 26 i månaden efter redovisningsperioden är förfallodagarna för skatteavdrag och arbetsgivaravgifter i stället den 12, i januari den 17, i månaden efter redovisningsperioden (62 kap. 3 § SFL). Det kommer således att bli svårare att skjuta upp inbetalningen av skatter och avgifter. Detta är i praktiken möjligt i dag, eftersom bara bl.a. den sammanlagda ersättning som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för och betala arbetsgivaravgifter för och sammanlagt avdraget belopp ska redovisas varje månad i arbetsgivardeklarationen.

Enligt Skatteverket redovisas det cirka 8 miljarder kronor mer i arbetsgivaravgifter för juni och december månad än för föregående månader. Detta kan tyda på att företag och andra utbetalare av olika anledningar samlar redovisningen av arbetsgivaravgifter för beskattningsåret till de redovisningsperioderna. En del av skillnaden kan förklaras av att många ersättningar som betalas ut årsvis betalas ut i slutet av beskattningsåret.

Syftet kan också vara att skaffa sig en kredit. Redovisade arbetsgivaravgifter för månaderna januari till mars har både för 2013 och 2014 varit lägre än för resterande månader, vilket kan tala för att vissa försöker skaffa sig en kredit. Å andra sidan kan sommarmånadernas högre belopp även bero på en ökning av antalet säsongsarbetare.

Det förekommer även att förmåner m.m. redovisas i slutet av beskattningsåret efter att bokslut har gjorts och avräkningskonton m.m. har stämts av. Dessutom kan utbetalningar av ersättningar flyttas mellan år i syfte att skaffa sig ett bättre ekonomiskt läge.

Förslaget innebär att möjligheten för utbetalare att skjuta betalningen av arbetsgivaravgifter framför sig skulle minska kraftigt. Skatteverket bedömer att det nya systemet vid ett ikraftträdande den 1 januari 2018 skulle få positiva offentligfinansiella effekter från periodiseringsvinster med totalt cirka 118 miljoner kronor årligen. Med hänsyn till att det nya systemet ska gälla helt från och med den 1 januari 2019 (se avsnitt 8) har Skatteverkets beräkningar justerats. I det följande redovisas Skatteverkets beräkningar.

År 2014 redovisades i genomsnitt 26,7 miljarder kronor i arbetsgivaravgifter varje månad.³ Vid en förväntad ökning av arbetsgivaravgifterna

³ Stat, kommuner, landsting och andra offentliga arbetsgivare har inte tagits med i denna beräkning. Skatteverket bedömer att dessa arbetsgivare saknar skäl att vilja skjuta upp

med 2 procent årligen skulle arbetsgivaravgifterna uppgå till 29,5 miljarder kronor per månad. Skatteverket antar vidare att ett belopp motsvarande 1 procent av de arbetsgivaravgifter som redovisas och betalas varje månad skjuts framåt i tiden. På detta sätt uppstår varje år en avgiftskredit om totalt 3,5 miljarder kronor ($1\% \times 29,5 \times 12$). Den offentligfinansiella effekten av en avskaffad kredit motsvarar räntan på denna (effekten av ett minskat lånebehov för staten). Med utgångspunkt i en tioårig statslåneränta om 3,0 procent (2019) kan ränteeffekten beräknas till 57,2 miljoner kronor, vilket innebär positiva offentligfinansiella effekter.

Även möjligheterna att tillfälligt förbättra ett företags eller en annan utbetalares likviditet genom att skjuta upp inbetalningen av preliminär skatt (skatteavdrag) kommer att minska i och med förslaget. Detta förfarande skulle kunna vara mindre vanligt än att skjuta upp redovisningen av arbetsgivaravgifter, eftersom den preliminära skatten i detta fall redovisas som inbetald för betalningsmottagarna. Av tillgängliga uppgifter går det dock inte att utläsa att så skulle vara fallet. Skatteverket anser därför att det är rimligt att även anta att ett belopp motsvarande 1 procent av den preliminära skatten för betalningsmottagare som betalas varje månad skjuts framåt i tiden. År 2014 redovisades i genomsnitt 29,5 miljarder kronor i avdragen skatt varje månad i arbetsgivardeklarationer.⁴ En uppräknig med 2 procent årligen innebär i snitt 32,5 miljarder kronor per månad. På detta sätt uppstår varje år en kredit om totalt 3,9 miljarder kronor. Den offentligfinansiella effekten av en avskaffad kredit motsvarar räntan på denna (effekten av ett minskat lånebehov för staten). Med utgångspunkt i en tioårig statslåneränta om 3,0 procent (2019) kan ränteeffekten beräknas till 63,2 miljoner kronor, vilket innebär positiva offentligfinansiella effekter.

Skatteverket bedömer sammanfattningsvis att den totala periodiseringsvinsten kan komma att uppgå till cirka 120 miljoner kronor årligen.

Vid en försiktig bedömning av den offentligfinansiella effekten från periodiseringsvinster bedömer regeringen att effekten kan komma att uppgå till cirka 100 miljoner kronor årligen från och med 2019.

Det nya systemet kommer från och med den 1 juli 2018 att tillämpas för uppgiftsskyldiga som ska föra en personalliggare och som vid ikraftträdandet har fler än 15 anställda (se avsnitt 8). Den gruppen består av cirka 14 000 uppgiftsskyldiga. Regeringen bedömer att ökningen av de offentligfinansiella intäkterna från periodiseringsvinster kan komma att uppgå till cirka 31,5 miljoner kronor under 2018.

inbetalningen av arbetsgivaravgifter, eftersom de inte har samma behov av tillfälligt förbättrad likviditet som ett privat företag kan ha.

⁴ Stat, kommuner, landsting och andra offentliga arbetsgivare har inte heller tagits med i denna beräkning. Skatteverket bedömer att dessa arbetsgivare saknar skäl att vilja skjuta upp inbetalningen av avdragen skatt, eftersom de inte har samma behov av tillfälligt förbättrad likviditet som ett privat företag kan ha.

Vid en försiktig bedömning av de offentligfinansiella effekterna skulle de kunna uppgå till 2 miljarder kronor årligen från och med 2019 (ökade intäkter från arbetsgivaravgifter och skatter med 1,9 miljarder kronor och periodiseringsvinster med 0,1 miljard kronor). För 2018 bedöms de offentligfinansiella effekterna uppgå till 300 miljoner kronor (ökade intäkter från arbetsgivaravgifter och skatter med 268,5 miljoner kronor och periodiseringsvinster med 31,5 miljoner kronor).

9.1.3 Effekter för Skatteverket och domstolar

Regeringens bedömning: För Skatteverket kommer förslaget att ge upphov till ökade kostnader i form av bl.a. utveckling av it-system, it-förvaltning, hantering och granskning av deklarationer, framtagande av broschyrer och andra informationsinsatser samt utbildning av personal (en engångskostnad om 110 miljoner kronor och årliga kostnader om 108 miljoner kronor). Skatteverkets kontrollverksamhet kommer att effektiviseras vilket medför att den årliga kostnaden kommer att minska med 43 miljoner kronor. Att systemet införs stegvis från och med den 1 juli 2018 kommer att medföra engångskostnader för Skatteverket om totalt 34 miljoner kronor. Tillkommande kostnader för Skatteverket ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Förslaget torde inte påverka de allmänna förvaltningsdomstolarna eller de allmänna domstolarna annat än marginellt. Eventuella merkostnader ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Promemorians bedömning: Överensstämmer delvis med regeringens bedömning. I promemorian finns ingen bedömning om kostnader för ett stegvis införande.

Remissinstanserna: *Förvaltningsrätten i Stockholm* ifrågasätter att förslagen inte kommer att få konsekvenser för förvaltningsdomstolarna. I ett inledande skede torde antalet skattebeslut till nackdel för enskilda att öka, vilket torde leda till att även antalet överklagade skattebeslut till förvaltningsdomstolarna ökar. På längre sikt torde dock antalet överklagade skattebeslut till förvaltningsrätterna minska, eftersom Skatteverket tidigt får ett fullständigt beslutsunderlag vilket ökar Skatteverkets förutsättningar att fatta rätt beslut från början.

Skälen för regeringens bedömning

Effekter för Skatteverket

Det nya systemet innebär att vissa uppgifter per betalningsmottagare som i dag lämnas årligen i kontrolluppgifter normalt ska lämnas till Skatteverket månadsvis i en arbetsgivardeklaration. Kontrolluppgifter ska inte lämnas, om ersättningar och förmåner som har redovisats eller skulle ha redovisats per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration. Dessutom föreslås en slopad kontrolluppgiftsskyldighet i vissa fall och ett minskat uppgiftslämnande i kontrolluppgiften om intäkt i inkomstslaget tjänst.

Det är fråga om en stor reform, som kommer att medföra att Skatteverket måste nyutveckla och förändra it-system. Förslaget medför också

bl.a. att blanketter och annan information måste tas fram samt utbildning av personal. Skatteverket kommer att genomföra nödvändiga informationsinsatser för att de deklarationsskyldiga ska kunna fullgöra sin uppgiftsskyldighet att lämna uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen. Arbetet med att göra ändringar i it-system har redan påbörjats och kommer att ske i samverkan med bl.a. programvaruföretag och de som ska lämna uppgifter per betalningsmottagare i det nya systemet. Skatteverket bedömer att myndigheten kommer att ha en engångskostnad om totalt 110 miljoner kronor för att införa det nya systemet.

Skatteverket bedömer att myndigheten också kommer att ha årliga kostnader om 108 miljoner kronor när systemet har införts fullt ut 2019.

Skatteverket ska registrera den som är skyldig att göra skatteavdrag och den som är skyldig att betala arbetsgivaravgifter. Skatteavdrag och arbetsgivaravgifter ska redovisas i en arbetsgivardeklaration. År 2015 fanns det ungefär 400 000 som var registrerade och som ska lämna arbetsgivardeklaration. En arbetsgivardeklaration kan lämnas elektroniskt eller på papper. I dag lämnar cirka 80 000 arbetsgivare eller andra utbetalare arbetsgivardeklarationen på papper. Skatteverkets kostnader för att hantera en deklaration på papper är högre än kostnaden för att hantera en deklaration som lämnas elektroniskt. Risken för eventuella felsummeringar av de individuella beloppen är större när en arbetsgivardeklaration lämnas på papper. Vid elektronisk inlämning uppmärksammas sådana felsummeringar innan deklarationen de facto lämnas in till Skatteverket.

Skatteverkets årliga kostnad för hantering och granskning av uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer som lämnas på papper beräknas uppgå till totalt 55 miljoner kronor, varav cirka 15 miljoner kronor avser skanning av deklarationer. Skatteverkets årliga kostnader för hantering och granskning av deklarationer som lämnas elektroniskt beräknas uppgå till cirka 20 miljoner kronor. De årliga kostnaderna består också av kostnader för it-förvaltning om cirka 33 miljoner kronor.

Skatteverket kommer att verka för att möjligheterna att lämna uppgifter per betalningsmottagare elektroniskt ska vara så bra att de allra flesta kommer att välja något av de alternativen i stället för att lämna arbetsgivardeklarationen på papper. En stor del av de beräknade löpande kostnaderna avser hantering av deklarationer på papper. Om antalet arbetsgivardeklarationer som lämnas på papper minimeras, kommer de årliga kostnaderna att minska väsentligt.

För att kunna besluta om rätt skatter och avgifter genomför Skatteverket bl.a. årliga avstämningar mellan uppgifter i arbetsgivardeklarationer och i kontrolluppgifter. Skatteverket genomför också avstämningar mellan uppgifter i kontrolluppgifter och i inkomstdeklarationer. Vissa årliga insatser kommer att minska som en följd av det nya systemet. Det nya systemet medför att Skatteverket kommer att kunna effektivisera kontrollverksamheten. Effektiviseringen kommer att medföra en minskning av den årliga kostnaden med cirka 43 miljoner kronor från och med 2020.

Sammantaget blir de årliga nettokostnaderna för Skatteverket 65 miljoner kronor (108 miljoner kronor i årliga kostnader – 43 miljoner kronor i årlig effektivisering).

Från och med den 1 juli 2018 ska det nya systemet tillämpas för uppgiftsskyldiga som ska föra en personalliggare och som vid ikraftträdandet har fler än 15 anställda (se avsnitt 8). Att systemet införs stegvis från och med den 1 juli 2018 kommer att medföra engångskostnader för Skatteverket om totalt 34 miljoner kronor (i huvudsak it-kostnader).

Tillkommande kostnader för Skatteverket ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Effekter för domstolar

Förvaltningsrätten i Stockholm ifrågasätter att förslaget inte kommer att få konsekvenser för förvaltningsdomstolarna. Enligt domstolens mening torde bl.a. antalet skattebeslut till nackdel för enskilda i ett inledande skede öka, vilket torde leda till att även antalet överklagade skattebeslut till förvaltningsdomstolarna ökar.

Ett krav på att uppgifter per betalningsmottagare ska lämnas löpande i arbetsgivardeklarationer förväntas minska risken för såväl oavsiktliga som avsiktliga fel i arbetsgivardeklarationen. Eventuella felsummeringar vid elektronisk inlämning kommer att upptäckas redan innan arbetsgivardeklarationen skickas in.

Beslut om skatteavdrag och arbetsgivaravgifter fattas på sammanlagd nivå. Förutsättningarna för Skatteverket att fatta korrekta beslut om skatteavdrag och arbetsgivaravgifter skulle förbättras, eftersom uppgifterna per betalningsmottagare möjliggör en kontroll av riktigheten i de sammanlagda beloppen. Eftersom betalningsmottagarna löpande kommer att få information om vilka uppgifter som lämnas till Skatteverket om denne, kan betalningsmottagarna uppmärksamma felaktigheter. Fel kan också uppmärksammas i Skatteverkets kontrollverksamhet, bl.a. i samband med kontrollbesök hos den som måste ha personalliggare.

Den uppgiftsskyldige ska inte lämna några andra uppgifter i arbetsgivardeklarationen som inte ska lämnas enligt gällande rätt i en kontrolluppgift. Det är inte heller fråga om ett nytt sätt att lämna uppgifter på till Skatteverket.

Det kan dock inte uteslutas att det innan det nya systemet är väl inarbetat kan förekomma felaktigheter i uppgiftslämnandet. Sådana felaktigheter torde dock inte vara avsiktliga och således inte prövas i domstol.

Mot denna bakgrund anser regeringen att förslaget inte torde påverka de allmänna förvaltningsdomstolarna annat än marginellt.

I avsnitt 6.16 och 6.17 föreslås vissa ändringar som avser skatte-tilläggen. Sedan den 1 januari 2016 ska allmän domstol i samband med skattebrottsprocesser på yrkande av åklagare kunna besluta om skatte-tillägg (prop. 2014/15:131). Förslagen torde inte påverka de allmänna domstolarna annat än marginellt.

Eventuella merkostnader för de allmänna förvaltningsdomstolarna eller de allmänna domstolarna ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Regeringens bedömning: Alla som bl.a. betalar ut sådan ersättning för arbete som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för eller sådan ersättning som utbetalaren är skyldig att betala arbetsgivaravgifter för berörs av förslaget. Cirka 14 000 stycken kommer att omfattas av förslaget vid ikraftträdandet den 1 juli 2018 och cirka 400 000 stycken kommer att omfattas av förslaget den 1 januari 2019.

Den totala årliga administrativa kostnaden för företagen bedöms öka med 66,6 miljoner kronor. Hur stor ökningen blir för ett visst företag beror bl.a. på vilket inlämningsätt som används.

Förslaget kan också leda till sundare konkurrens.

Promemorians bedömning: Överensstämmer delvis med regeringens bedömning. I promemorian uppskattas att det nya systemet totalt sett skulle medföra ökade årliga administrativa kostnader med 44,4 miljoner kronor.

Remissinstanserna: *Regelrådet* anser att redovisningen av förslagets administrativa kostnader och påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är godtagbar. *Näringslivets regelnämnd (NNR)*, till vars yttrande *Svensk Handel* har anslutit sig, anser att beräkningen av den totala ökningen för företagen av den årliga administrativa kostnaden för inlämnande av arbetsgivardeklarationer om 44,4 miljoner kronor är i underkant, då inte kringkostnader eller kostnader för it-system beaktas. Dessutom beaktas inte att lönekostnaden mellan olika företagskategorier kan variera. *Företagarna* ifrågasätter förslagets effekter särskilt för mindre företag. *Näringslivets Skattedelegation (NSD)*, till vars yttrande *Svenskt Näringsliv* har anslutit sig, anser att konsekvensanalysen avseende hur företagen kommer att påverkas av förslaget är bristfällig. Även *Lantbrukarnas riksförbund (LRF)* anser att beräkningarna är behäftade med stor osäkerhet. *Tillväxtverket* anser att förslaget är positivt för konkurrensneutraliteten och därigenom på sikt även kommer att vara positivt för svenska företags konkurrenskraft. Även *Landsorganisationen i Sverige (LO)* anser att förslaget främja rättvis konkurrens.

Skälen för regeringens bedömning

Vilka berörs av förslaget?

Regeringen föreslår att vissa uppgifter om utbetalda ersättningar och skatteavdrag per betalningsmottagare normalt ska lämnas i en arbetsgivardeklaration. Förslaget påverkar alla (företag och andra) som bl.a. betalar ut sådan ersättning för arbete som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för eller sådan ersättning som utbetalaren är skyldig att betala arbetsgivaravgifter för. Ersättning som betalas ut på grund av pensionsförsäkring eller återköp av sådan försäkring, ersättning som betalas ut till förmånstagare enligt ett sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229), samt skatteavdrag från sådan ersättning ska dock inte redovisas per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen (se avsnitt 6.3). Även offentliga arbetsgivare och utbetalare av socialförsäkringsersättningar berörs av förslaget. Dessutom berörs företag som utvecklar it-system för

löneadministration och de som erbjuder redovisningstjänster åt andra av förslaget.

Förslaget berör således många olika slags företag, myndigheter och organisationer. Nedan anges de viktigaste intressenterna.

1. Arbetsgivare och andra utbetalare, dvs. de företag, myndigheter, föreningar m.fl. som är skyldiga att betala arbetsgivaravgifter eller göra skatteavdrag för ersättning för arbete.
2. Företag och andra som utvecklar program för bl.a. löneadministration och redovisning av skatter och avgifter.
 - Programvaruföretag; utvecklar it-stöd för försäljning rörande bl.a. löneadministration och skatte- och avgiftsredovisning.
 - Programvaruutvecklare; egen it-utveckling på myndigheter och företag.
3. Revisorer, redovisningskonsulter och bokföringsbyråer som utför redovisningstjänster åt sina kunder.
4. Deklarationsombud.
5. Intresseorganisationer; företräder medlemmarnas intressen.
 - Företagarorganisationer, t.ex. Svenskt Näringsliv och Företagarna.
 - Branschföreningar för specifika branscher.
 - Organisationer som företräder bostadsrättsföreningar och samfälligheter.
 - Ideella organisationer.
 - Handikapporganisationer vars medlemmar ofta är privata arbetsgivare (t.ex. anställer personliga assistenter).
 - Sveriges kommuner och landsting (SKL).
 - Statens arbetsgivarverk.
 - FAR; Branschorganisation för redovisningskonsulter, revisorer och rådgivare.
 - Srf konsulterna; Branschorganisation inom redovisning och lön.

I vissa fall företräder dessa intressenter de direkt berörda.

Skatteverket ska registrera den som är skyldig att göra skatteavdrag och den som är skyldig att betala arbetsgivaravgifter (framöver även den som betalar ut ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen [1998:676] om statlig ålderspensionsavgift). Skatteavdrag och arbetsgivaravgifter (framöver även ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift) ska redovisas i en arbetsgivardeklaration.

År 2015 fanns det cirka 400 000 som var registrerade och som ska lämna arbetsgivardeklarationer. Ungefär 31 procent av alla registrerade har endast en betalningsmottagare (en anställd eller en annan betalningsmottagare). Registrerade som har 1–10 betalningsmottagare utgör 77 procent av alla registrerade. Av det totala antalet registrerade har 98 procent hundra betalningsmottagare eller färre. Endast 0,4 procent av alla registrerade (1 600 stycken) har fler än 500 betalningsmottagare.

Variationerna bland företag som är utbetalare är lika stor som bland Sveriges företag i övrigt, t.ex. beträffande bransch. Utbetalare som bedriver näringsverksamhet kan vara både fysiska och juridiska personer. Bland de sistnämnda förekommer t.ex. aktiebolag och handelsbolag. Dessutom kan ekonomiska och ideella föreningar, stiftelser, bostadsrättsföreningar och samfälligheter vara utbetalare. Den i särklass vanligaste utbetalaren bland juridiska personer är ett aktiebolag.

Regeringen föreslår att det nya systemet ska införas stegvis från och med den 1 juli 2018. Från och med den 1 juli 2018 kommer de som är skyldiga att föra en personalliggare och som vid ikraftträdandet har fler än 15 anställda att omfattas av förslaget (se avsnitt 8). Cirka 14 000 stycken kommer att omfattas av förslaget vid ikraftträdandet den 1 juli 2018.

Inlämningsätt

Varje år lämnas många kontrolluppgifter om ersättning för arbete. För beskattningsår 2014 lämnades cirka 18 miljoner kontrolluppgifter och för beskattningsår 2015 lämnades cirka 19,6 miljoner kontrolluppgifter. Många av dessa kontrolluppgifter kommer framöver att ersättas med uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer.

En arbetsgivardeklaration och en kontrolluppgift kan lämnas på olika sätt till Skatteverket. Det kan ske på papper eller elektroniskt.

Enligt Skatteverket lämnas cirka 20 procent av kontrolluppgifterna och arbetsgivardeklarationerna på papper. Resterande 80 procent av kontrolluppgifterna och arbetsgivardeklarationerna lämnas elektroniskt. Hur uppgifterna lämnas varierar dock mellan olika uppgiftsskyldiga och vilken kontrolluppgift som lämnas.

Tidsåtgång och administrativa kostnader för företagen

Det föreslagna systemet där bl.a. vissa uppgifter om utbetalda ersättningar och gjorda skatteavdrag per betalningsmottagare normalt ska lämnas varje månad i en arbetsgivardeklaration i stället för en gång per år i en kontrolluppgift, kommer att medföra att den administrativa bördan för de uppgiftsskyldiga kommer att öka.

De förändringar som föreslås innebär inte att företaget (här ingår också bl.a. ideella föreningar och stiftelser) ska ta fram eller sammanställa några nya uppgifter. De uppgifter per betalningsmottagare som ska lämnas i en arbetsgivardeklaration behövs redan i dag för att kunna lämna en arbetsgivardeklaration (sammanställning av flera uppgifter om betalningsmottagare) och kontrolluppgifter. Den administration som nu tillkommer är den extra tid det tar att löpande lämna uppgifterna per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration.

Uppgifter per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration kommer att kunna lämnas på papper och elektroniskt (filöverföring från lönesystem eller inlämning via Skatteverkets e-tjänst). Hur stor ökningen av den administrativa bördan blir för ett visst företag beror bl.a. på vilket inlämningsätt som tillämpas.

Tillväxtverkets databas MALIN innehåller mätningar av företagens administrativa kostnader. För mätningarna används den s.k. standardkostnadsmodellen. Modellen är kvalitativ och bygger på att de administrativa kostnaderna värderas utifrån den tid ett normaleffektivt företag avsätter för att uppfylla informationskraven. Det som mäts är kostnader som företag har för att upprätta, överföra och lagra information till statlig myndighet eller tredje part till följd av krav i lagar, förordningar, föreskrifter eller allmänna råd. Standardkostnadsmodellen är en begränsad metod så till vida att den bara mäter kostnaderna för

vissa specifika arbetsmoment som företag måste utföra för att följa reglerna.

Skatteverket bedömer att det nya systemet kommer att medföra att den totala årliga administrativa kostnaden kommer att öka med cirka 44,4 miljoner kronor. I det följande redovisas Skatteverkets beräkningar av den administrativa kostnaden.

Även om en arbetsgivardeklaration normalt ska lämnas 12 gånger per år, gör Skatteverket bedömningen att den uppgiftsskyldige i genomsnitt bara kommer att lämna 8 arbetsgivardeklarationer med uppgifter om betalningsmottagare årligen. Det medför att frekvensen av antalet tillfällen som uppgifter per betalningsmottagare ska lämnas ökar från 1 till 8 tillfällen per år, dvs. en årlig ökning av inlämnade uppgifter med 7 tillfällen. Vid bedömningen antar Skatteverket bl.a. att alla utbetalare inte lämnar en arbetsgivardeklaration varje månad och att alla anställda eller andra betalningsmottagare inte får ersättning varje månad under ett helt år från en och samma utbetalare. Av de som är registrerade och som ska lämna arbetsgivardeklaration, finns cirka 35 000 som är s.k. säsong-arbetsgivare. De lämnar bara 1–3 arbetsgivardeklarationer per år till Skatteverket.

Databasen MALIN innehåller bl.a. uppgifter om tidsåtgång för att lämna blankett KU10, Kontrolluppgift från arbetsgivare m.fl. Den här blanketten ska användas av den som ska lämna kontrolluppgifter om löner, förmåner m.m. Enligt MALIN tar det 1 minut att kontrollera och beräkna värdet av utbetald ersättning exklusive förmån. För att kontrollera och beräkna värdet av bilförmån och andra förmåner behövs 3 respektive 5 minuter. Mätningarna avser alltså bara den tid det tar att vid årets slut kontrollera och sammanställa uppgifter. Några uppgifter om hur lång tid det tar att faktiskt upprätta (skriva) en kontrolluppgift finns inte.

Skatteverket anser att det är rimligt att anta att den totala tidsåtgången för att med hjälp av Skatteverkets e-tjänst fylla i och lämna uppgifter per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration uppgår till 1 minut per betalningsmottagare. Skatteverket anser vidare att det är rimligt att anta att inlämning på papper tar dubbelt så lång tid, dvs. 2 minuter per betalningsmottagare.

För uppgiftsskyldiga som kan lämna uppgifter på fil med hjälp av ett it-system för lönehantering torde, enligt Skatteverket, inte få någon märkbart förändrad arbetsbelastning. Det kan förväntas att marknaden kommer att tillhandahålla lämpliga prisvärda program för uppgiftsskyldiga av olika storlek. Att lämna uppgifterna per betalningsmottagare genom filöverföring eller på annat automatiskt sätt direkt från ett lönesystem bedöms alltså ta så lite tid att den administrativa bördan för de som har sådana system är försumbar.

Eftersom ett större antal uppgifter ska lämnas i arbetsgivardeklarationen jämfört med i dag kan det dock tillkomma vissa nya arbetsmoment för uppgiftsskyldiga i samband med att arbetsgivardeklarationen ges in. Det gäller även i fall då uppgifterna lämnas genom filöverföring. Eftersom aktuella it-system ännu inte har anpassats går det inte att beskriva exakt vad som kan tillkomma. Skatteverket uppskattar att det tar maximalt 1 minut extra per inlämningstillfälle att via filöverföring lämna

uppgifter per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration. Det gäller oavsett hur många betalningsmottagare som uppgifter ska lämnas om.

Skatteverket har valt att beräkna den administrativa bördan med utgångspunkt i inlämnings sätt och antal betalningsmottagare.

Som nämns ovan lämnas cirka 20 procent av kontrolluppgifterna och arbetsgivardeklarationerna på papper, dvs. cirka 80 000 stycken (20 % x 400 000). Resterande 80 procent av kontrolluppgifterna och arbetsgivardeklarationerna lämnas elektroniskt, dvs. 320 000 stycken (80 % x 400 000). Hur uppgifterna lämnas varierar dock mellan olika uppgiftsskyldiga och vilken kontrolluppgift som lämnas.

Skatteverkets målsättning är att så många som möjligt ska välja att lämna arbetsgivardeklarationen elektroniskt. För dem som inte kan lämna uppgifter på fil med hjälp av ett lönesystem kommer det att finnas möjlighet att lämna uppgifter genom manuell inmatning i en e-tjänst. Enligt Skatteverkets bedömning kommer denna möjlighet, i kombination med att ett större antal uppgifter jämfört med i dag ska lämnas i arbetsgivardeklarationen, sannolikt leda till att andelen arbetsgivardeklarationer som lämnas på papper blir lägre än 20 procent i det nya systemet. Det saknas dock tillräckligt underlag för att göra en uppskattning av hur stor förändringen kan antas bli. Skatteverket utgår därför, vid beräkning av tidsåtgång och administrativa kostnader, ifrån antagandet att cirka 20 procent av de deklarationsskyldiga även fortsättningsvis kommer att lämna arbetsgivardeklarationen på papper.

Av dem som i dag lämnar kontrolluppgifter på papper lämnar ungefär 31 procent bara 1 kontrolluppgift årligen. De resterande, 69 procent, lämnar i genomsnitt 7 stycken kontrolluppgifter årligen. Med hänsyn till detta antar Skatteverket att 31 procent av dem som lämnar uppgifter på papper betalar ut ersättning till 1 betalningsmottagare och att övriga 69 procent i genomsnitt betalar ut ersättning till 7 betalningsmottagare. För dem som endast betalar ut ersättning till 1 betalningsmottagare (24 800 stycken [31 % x 80 000]) uppkommer, enligt Skatteverkets mening, ingen nämnvärd ökad administrativ börda då de redan i dag indirekt lämnar uppgifter per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration. Enligt gällande rätt ska en arbetsgivardeklaration innehålla uppgift om bl.a. den sammanlagda ersättning som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för och sammanlagt avdraget belopp. Om en utbetalare bara har 1 betalningsmottagare kommer de sammanlagda beloppen att överensstämma med den ersättning och det skatteavdrag som avser betalningsmottagaren. I princip blir – i de flesta av dessa fall – enda skillnaden i arbetsinsats jämfört med uppgiftsskyldigheten enligt gällande rätt att utbetalaren måste lämna identifikationsuppgifter för betalningsmottagaren. Det är således bara de 69 procent, 55 200 stycken (69 % x 80 000), som har 2 eller flera betalningsmottagare som får en ökad administrativ börda.

Av de utbetalare som lämnar kontrolluppgifter elektroniskt lämnar 31 procent endast 1 kontrolluppgift årligen medan övriga 69 procent lämnar i genomsnitt 34 kontrolluppgifter årligen. Med hänsyn till detta antar Skatteverket att 31 procent av dem som lämnar uppgifter elektroniskt betalar ut ersättning till 1 betalningsmottagare och att övriga 69 procent i genomsnitt betalar ut ersättning till 34 betalningsmottagare.

Skatteverket hade tidigare ett registreringsprogram för kontrolluppgifter (SKV 261) som den uppgiftsskyldige kunde ladda ner. Skatteverket har tagit fram statistik rörande hur många utbetalare som har laddat ner Skatteverkets program för kontrolluppgifter respektive lämnat kontrolluppgifter via filöverföring samt om antal lämnade kontrolluppgifter (antal betalningsmottagare). 119 265 stycken uppgiftsskyldiga har lämnat 648 832 stycken kontrolluppgifter avseende lön m.m. för beskattningsåret 2014 genom att använda programmet för kontrolluppgifter, dvs. registrerat en kontrolluppgift i taget och sedan skapat en fil. Det innebär att 36,6 procent av dem som har lämnat kontrolluppgift elektroniskt har använt sig av programmet. Dessa uppgiftsskyldiga har dock bara lämnat 8 procent av de kontrolluppgifter som har kommit in elektroniskt till Skatteverket.

Av tabell 9.2 framgår hur många utbetalare som har använt Skatteverkets program för kontrolluppgifter och som har 1, 2–5 respektive fler än 5 betalningsmottagare.

Tabell 9.2 Antal betalningsmottagare och utbetalare

Antal betalningsmottagare	Antal utbetalare
1	41 033
2–5	49 790
Fler än 5	28 442
Totalt	119 265

206 189 utbetalare har i stället valt att lämna kontrolluppgifter via filöverföring från egna löneprogram. Totalt har dessa utbetalare lämnat 7 388 641 kontrolluppgifter.

I tabell 9.3 nedan anges den av Skatteverket beräknade ökningen av den årliga administrativa kostnaden med utgångspunkt i inlämningsätt och antal betalningsmottagare. Vid beräkningarna har timlönen uppskattats till 240 kronor (Tillväxtverkets och Statistiska centralbyråns uppgifter om timlön för löneadministratörer).

Tabell 9.3 Ökad administrativ kostnad

Prop. 2016/17:58

Inlämningsätt	Antal betalningsmottagare	Antal utbetalare	Administrativ kostnad i kronor
På papper	1	24 800	0
	Fler än 1	55 200	+21 638 400 ⁵
Inknappning i e-tjänst	1	41 033	0
	Fler än 1	78 232	+17 018 372 ⁶
Filöverföring		206 189	+5 773 292 ⁷
Totalt		405 454	+44 430 064

Skatteverket beräknar således att det nya systemet kommer att medföra att den totala ökningen av den årliga administrativa kostnaden uppgår till 44 430 064 kronor.

I tabell 9.4 nedan anges den beräknade genomsnittliga årliga kostnadsökningen per utbetalare.

Tabell 9.4 Genomsnittlig årlig kostnadsökning per utbetalare

Inlämningsätt	Ökning i kronor
På papper	392
Inknappning i e-tjänst	217
Filöverföring	28

Skatteverket beräknar de ökade årliga administrativa kostnaderna med utgångspunkt i inlämningsätt och antal betalningsmottagare. Skatteverket gör vidare ett antal olika antaganden. Beräkningarna avser dessutom inte bara företag utan baseras på alla som var registrerade att göra skatteavdrag och betala arbetsgivaravgifter och som ska lämna arbetsgivardeklaration, dvs. även för bl.a. statliga och kommunala utbetalare. Skatteverket utgår dock ifrån att i princip alla kommunala och statliga utbetalare m.fl. har möjlighet att lämna uppgifterna per betalningsmottagare genom filöverföring, varför de administrativa kostnaderna för just denna grupp kan anses vara försumbara. Normalt görs inga beräkningar av den administrativa kostnaden för denna grupp.

Några remissinstanser, *NNR*, *Företagarna*, *NSD* och *LRP*, ifrågasätter Skatteverkets beräkningar av de ökade årliga administrativa kostnaderna.

Sådana här beräkningar kan vara förenade med stor osäkerhet. Skälet till det är att underlaget för att göra aktuella beräkningar är bristfälligt. Utifrån ett bristfälligt underlag måste vissa antaganden göras. Regeringen anser att Skatteverkets utgångspunkt för beräkningarna är lämplig och har förståelse för de antaganden som görs. Hur uppgifterna lämnas i dag, dvs. på papper eller elektroniskt, varierar mellan olika uppgiftsskyldiga

⁵ $0,69 \times 80\,000$ (20 % av 400 000, dvs. antal utbetalare) $\times 7$ (betalningsmottagare) $\times 7$ (deklarationer per år) $\times 2/60$ (tidsåtgång) $\times 240$ kronor (timlön) = 21 638 400 kronor.

⁶ $607\,799$ (antal betalningsmottagare) $\times 7$ (deklarationer per år) $\times 1/60$ (tidsåtgång) $\times 240$ kronor (timlön) = 17 018 372 kronor.

⁷ $206\,189$ (antal utbetalare) $\times 7$ (deklarationer per år) $\times 1/60$ (tidsåtgång) $\times 240$ kronor (timlön) = 5 773 292 kronor.

och vilka uppgifter som ska lämnas. Hur stor ökningen av den administrativa bördan blir med det nya systemet och därmed hur stor kostnaden blir för ett visst företag beror mycket på vilket inlämnings sätt som används och hur många betalningsmottagare som uppgifter behöver lämnas för. Regeringen anser att Skatteverket utifrån tillgängliga uppgifter har gjort väl avvägda antaganden när det gäller hur många som Skatteverket antar kommer att lämna uppgifter på papper respektive elektroniskt och antalet betalningsmottagare respektive utbetalare. Regeringen anser dock att antagandena kring tidsåtgång och ökade antal tillfällen per år som uppgifter per betalningsmottagare ska lämnas till Skatteverket är särskilt svåra att uppskatta. Med hänsyn till dessa faktorer anser regeringen att det är lämpligt att justera upp Skatteverkets beräknade kostnad med en ”osäkerhetsfaktor” om 1,5. Regeringen bedömer således att företagens årliga administrativa kostnader, i vart fall inledningsvis, kommer att öka med cirka 66,6 miljoner kronor.

Regeringen har bara beräknat den administrativa kostnaden för företag. Vid beräkningarna av den administrativa kostnaden har inte hänsyn tagits till den minskning av kostnader som kan uppkomma för enskilda utbetalare i och med att skyldigheten att lämna kontrolluppgift om upplåtelse av privatbostad eller bostad som innehas med hyresrätt slopas (se avsnitt 6.9) och minskat uppgiftslämnande om intäkt i inkomstslaget tjänst (se avsnitt 6.10).

Sammanfattningsvis kommer företag som lämnar arbetsgivardeklARATIONER på papper eller som saknar datoriserade redovisnings- och lönesystem att få en viss ökad börda. Detta kommer sannolikt främst att gälla för mindre företag. Sådana företag får göra en avvägning mellan kostnaden för ett it-system som kan användas för att lämna arbetsgivardeklarationerna och kostnaden för att lämna deklarationerna på annat sätt.

Utöver ovan beskrivna administrativa kostnader kommer samtliga berörda uppgiftsskyldiga att behöva sätta sig in i ett delvis nytt regelverk. De som lämnar arbetsgivardeklaration elektroniskt och använder datoriserade redovisnings- och lönesystem kommer att behöva uppdatera dessa. Med hänsyn till att förslaget lämnas i god tid före förslagets ikraftträdande bör uppdateringar av funktioner i systemen i många fall kunna ske inom ramen för årliga uppdateringar i dessa programvaror. Uppdateringarna ingår då i den ordinarie kostnaden för redovisnings- och lönesystem. Följden av detta blir dock att programvaruföretag kommer att påverkas ekonomiskt av förslaget eftersom de måste genomföra förändringar i sina produkter. Likaså kommer de programvaruutvecklare (även it-avdelningar på myndigheter och större företag) som tar fram redovisningssystem för internt bruk att påverkas av förslaget, eftersom även dessa behöver utveckla nya tekniska lösningar.

Vid beräkningarna av den administrativa kostnaden har inte heller hänsyn tagits till den minskning av kostnader som kan uppkomma för enskilda utbetalare genom att Skatteverket framöver inte kommer att behöva göra någon avstämning mellan uppgifter i arbetsgivardeklarationer och i kontrolluppgifter (se avsnitt 6.1). Dessa avstämmningar kan vara mycket tidskrävande för de utbetalare som berörs av avstämmningar. Genom att dessa avstämmningar inte kommer att vidtas framöver kommer kostnaden för berörda att minska. Vid beräkningarna har inte heller

hänsyn tagits till den minskning av kostnader som utbetalare får genom att de framöver inte varje år behöver ta fram uppgifter per betalningsmottagare för att kunna upprätta kontrolluppgifter. Dessa minskningar har inte kunnat beräknas.

Övriga konsekvenser för företag

Uppgiftslämnandet i arbetsgivardeklarationer kan ske på olika sätt. Skatteverket eftersträvar att så mycket som möjligt ska lämnas elektroniskt. För att uppnå detta behöver de elektroniska tjänster som erbjuds vara utformade så att dessa tjänster är det bästa alternativet för de allra flesta företagen (här ingår också bl.a. ideella föreningar och stiftelser). Det finns dock en möjlighet att lämna arbetsgivardeklarationen på papper för de företag som ändå upplever detta som det för dem bästa alternativet. Skatteverket behöver upprätthålla en dialog med näringslivet för att tillhandahålla så bra anpassade lösningar som möjligt.

Förslaget kommer att gälla samtliga företag oavsett bransch. Det finns ingen anledning att tro att det skulle innebära större konsekvenser för t.ex. företag på en viss ort eller i en viss bransch. Även om förslaget får större konsekvenser för de företag som inte använder datoriserade redovisningssystem, finns det ingen anledning att anta att dessa är vanligare inom vissa branscher. Även mindre företag lämnar i stor omfattning arbetsgivardeklarationer elektroniskt. Företag med endast en anställd lämnar i dag arbetsgivardeklarationer elektroniskt i samma omfattning som företag i genomsnitt. Förslaget kommer inte att ha någon nämnvärd negativ påverkan på konkurrensförhållandena för företag i detta sammanhang.

Förslaget innebär att redovisning av löner och andra ersättningar ska ske per utbetalningsmånad och per betalningsmottagare, vilket bidrar till att mer korrekta uppgifter redovisas till Skatteverket. Kravet på att uppgifterna ska kunna kopplas till en viss betalningsmottagare gör det svårare att fuska med falska anställda. Det kommer också att bli svårare att redovisa löneutbetalningar med för låga belopp eftersom betalningsmottagaren kommer att kunna kontrollera de uppgifter som lämnas om denne i arbetsgivardeklarationer. Regeringen anser att förslaget kan antas leda till sundare konkurrens. Den bedömningen delas av *Tillväxtverket* och *LO*.

De utbetalare som enbart har betalat kostnadsersättningar och andra inte avgiftspliktiga ersättningar, t.ex. vissa mindre idrottsföreningar, är inte skyldiga att lämna en arbetsgivardeklaration och kommer även fortsättningsvis enbart att lämna kontrolluppgift en gång per år. Det stora flertalet av utbetalare kommer att behöva lämna uppgifter per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration vid varje utbetalningstillfälle. De som bara betalar ut ersättningar en gång per år, kommer enbart att behöva lämna uppgifter då ersättningen betalas ut (utbetalningsmånaden). Detta torde gälla t.ex. bostadsrättsföreningar, samfälligheter, stiftelser och ideella föreningar. De utbetalare som sannolikt har tillgång till datoriserade system i minst utsträckning, t.ex. små föreningar, påverkas alltså inte nämnvärt av förslaget, eftersom frekvensen av uppgiftslämnandet inte ökar.

Även bland de små företagen kommer en övervägande andel av företagen att lämna uppgifter elektroniskt. För att lämna uppgifter genom inknappning krävs endast tillgång till dator med internetanknytning och en e-legitimation. Beträffande elektroniska bokföringsprogram med möjlighet att skapa filer för elektroniskt uppgiftslämnande kan det förväntas att marknaden kommer att tillhandahålla prisvärda program för olika typer av företag, även för de mindre. Även de små företagen kommer att ha möjligheter att lämna deklARATIONEN elektroniskt om de väljer att göra det. Kostnadsskillnaden är inte heller orimligt hög om ett företag ändå väljer att lämna uppgifter på papper.

Någon särskild hänsyn till små företag eller andra mindre utbetalare behöver därför inte tas.

Konsekvenser för andra utbetalare än företag

Förutom privata företag är ofta kommuner och landsting liksom staten vanliga arbetsgivare. Dessa är i egenskap av utbetalare, t.ex. arbetsgivare, lika berörda av förslaget som privata utbetalare. Dessa utbetalare torde dock alltid ha tillgång till lönesystem med möjlighet att lämna uppgifter genom filöverföring, vilket antas medföra försumbara ökade administrativa kostnader.

Förslaget påverkar även andra myndigheter än Skatteverket, som t.ex. Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten i deras egenskap av arbetsgivare eller utbetalare av ersättningar som ska redovisas per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration. Även arbetslöshetskassorna berörs av förslaget. Den administrativa bördan för dessa utbetalare är sannolikt jämförbar med den som gäller för företag av motsvarande storlek. Det är dock sannolikt att dessa utbetalare normalt har automatiserade system med möjlighet till automatisk överföring av uppgifter per betalningsmottagare från utbetalningssystemet till arbetsgivardeklarationer. De löpande kostnaderna för dessa utbetalare kan därför antas bli mycket små. Däremot kommer sannolikt initiala kostnader för systemutveckling att uppstå då utbetalningssystemen behöver uppdateras med nya funktioner för månadsvis uppgiftslämnande per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer till Skatteverket. Eventuella merkostnader ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

9.1.5 Effekter för enskilda

Den som är skyldig att lämna uppgifter om en viss betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration ska informera den som uppgifterna avser om de uppgifter om denne som lämnas till Skatteverket (se avsnitt 6.14). Det förslaget innebär en fördel och ökad trygghet för betalningsmottagarna. Betalningsmottagarna får en bättre möjlighet att kunna kontrollera att bl.a. deras arbetsgivare har lämnat uppgift om rätt utbetald ersättning till Skatteverket samt att arbetsgivaren har fullgjort sin skyldighet att göra skatteavdrag och att betala in den avdragna skatten till Skatteverket. Om en uppgift är felaktig kan betalningsmottagaren vända sig till arbetsgivaren för att försöka åstadkomma en ändring av uppgiften. Betalningsmottagaren kan också vända sig till Skatteverket.

För en enskild betalningsmottagare kommer förslaget således att medföra bättre insyn, förutsägbarhet och ökad trygghet genom att det blir enklare att kontrollera vilka uppgifter som utbetalare lämnar till Skatteverket. Det blir dessutom möjligt att kontrollera detta tidigare jämfört med i dag.

9.1.6 Övriga konsekvenser

Åklagarmyndigheten lyfter fram att förslaget om uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen torde kunna leda till att möjligheterna att kontrollera riktigheten av lämnade uppgifter ökar och till att fel i lämnade deklarerationer kan upptäckas tidigare. Detta bör i sin tur kunna få positiva följder för möjligheterna att utreda brott och återföra brottsvinster. Även *Ekobrottsmyndigheten* framför att åtgärden med att införa en skyldighet att lämna uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen är en effektiv åtgärd för att minska den ekonomiska brottsligheten, öka kontrollmöjligheterna och förbättra möjligheterna till utredning och lagföring. Det nya systemet kan således medföra att berörda aktörers kontrollmöjligheter förbättras och att deras möjligheter till utredning och lagföring förbättras. Åtgärden är effektiv för att bekämpa ekonomisk brottslighet.

Det föreslagna systemet torde också medföra att underlaget för statistik förbättras. Uppgifter per betalningsmottagare som har lämnats i en arbetsgivardeklaration kan medföra bättre möjligheter att inhämta uppgifter om inkomster som underlag för samhällets statistikframställning och för att förbättra kvaliteten på de inhämtade uppgifterna. Bättre underlag för statistik har ett samhällsekonomiskt värde. Den bedömningen delas av några remissinstanser.

Konjunkturinstitutet (KI) anser att uppgifterna per betalningsmottagare kan utgöra ett värdefullt underlag för statistikproduktionen och därmed för de ekonomisk-politiska beslutsunderlagen. *Statistiska centralbyrån (SCB)* anser att förslaget skulle innebära möjligheter till ny statistik, högre kvalitet i statistiken, ökad jämförbarhet och samordning mellan olika undersökningar och fler analysmöjligheter. Dessutom bedömer SCB att myndighetens direktinsamling från företag skulle kunna minska med sådana uppgifter och på så sätt effektivisera uppgiftslämnandet. Även *Ekonomistyrningsverket* är positivt till att förslaget förbättrar statistiken.

Förslaget torde inte medföra några konsekvenser för miljön eller jämställdheten.

9.2 Förslagen om utlämnande av uppgifter till andra

9.2.1 Offentligfinansiella effekter

De uppgifter per betalningsmottagare som ska lämnas i arbetsgivardeklarationen är till nytta i verksamhet hos andra myndigheter och hos arbetslöshetskassorna. Regeringens förslag innebär att det införs en

möjlighet att ge Försäkringskassan, Migrationsverket och Arbetsförmedlingen direktåtkomst till uppgifterna för vissa ändamål. Regeringen gör också bedömningen att arbetslöshetskassorna bör få del av uppgifterna på annat sätt än genom direktåtkomst.

Uppgiftsmottagarnas tillgång till uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer ökar förutsättningarna för kontroller i syfte att förhindra felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen. Tillgång till uppgifterna kan också antas leda till fler korrekta beslut och en snabbare handläggning.

Förslagen kan förväntas ge förutsättningar för positiva offentliga finansiella effekter. Dessa effekter har dock inte beräknats eftersom ett tillförlitligt underlag för att kunna göra sådana beräkningar saknas. Effekterna påverkas bl.a. av förändringar i andra regelverk. Det kan nämnas att regeringen arbetar vidare med det förslag om ersättningsgrundande inkomst som lämnades av den parlamentariska socialförsäkringsutredningen (se prop. 2016/17:1 utg.omr. 10 avsnitt 3.5.5).

9.2.2 Effekter för myndigheter och förvaltningsdomstolar

Förslagen innebär att vissa myndigheter får en möjlighet att ha direktåtkomst till de insamlade uppgifterna per betalningsmottagare. Det kan antas att tillgången till uppgifterna i många fall kommer att leda till en mer effektiv ärendehantering hos mottagarna. Förslagen om direktåtkomst syftar till att åstadkomma ett effektivare informationsutbyte. Ett möjliggörande av direktåtkomst kommer på kort sikt att leda till ökade kostnader för framförallt Skatteverket men eventuellt även för andra mottagande myndigheter, bl.a. för utveckling av it-system samt utbildningsinsatser. De kostnader förslagen medför för Skatteverket ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar. För eventuellt framtida ytterligare kostnader för mottagande myndigheter är utgångspunkten att detta ska finansieras inom ekonomiska ramar.

Förvaltningsrätten i Stockholm ifrågasätter att förslagen inte kommer att få konsekvenser för förvaltningsdomstolarna och anför att ett mer fullständigt beslutsunderlag i de aktuella ärendetyperna kan leda till att antalet beslut till nackdel för enskilda ökar. Enligt förvaltningsrätten är det inte osannolikt att t.ex. sådana mål som gäller sjukpenninggrundande inkomst, mål om arbetslöshetsförsäkring och mål om dagersättning till asylsökande ökar i antal hos förvaltningsdomstolarna som en konsekvens av förslagen. Förslagen syftar till att ge de mottagande myndigheterna ett bättre beslutsunderlag med avseende på inkomstuppgifter. Regeringen anser inte att det finns skäl att förvänta sig en betydande ökning av antalet överklaganden till följd av förslagen. Förslagen torde inte påverka de allmänna förvaltningsdomstolarna annat än marginellt. Eventuella merkostnader ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

9.2.3 Effekter för företag och enskilda

I denna proposition lämnas förslag om att Försäkringskassan, Migrationsverket och Arbetsförmedlingen ska få ta del av vissa inkomst-

uppgifter för vissa ändamål. Regeringen gör också bedömningen att arbetslöshetskassorna bör få del av uppgifterna på annat sätt än genom direktåtkomst. Vissa myndigheter kommer också att få ta del av uppgifterna med stöd av befintliga bestämmelser.

Förslagen syftar bl.a. till att handläggningen hos de mottagande myndigheterna ska bli enklare och snabbare. Detta kan gynna enskilda som är part i ärenden hos dessa myndigheter.

En fråga att ta ställning till är i vilken utsträckning den ökning av den administrativa bördan som förslagen om den nya uppgiftsskyldigheten medför för företagen kommer att uppvägas av ett minskat krav på uppgiftslämnande till andra myndigheter. De mottagande myndigheternas möjligheter att minska sin uppgiftsinhämtning från företagen kommer att se olika ut för olika myndigheter. *Kronofogdemyndigheten* bedömer att den administrativa bördan för arbetsgivare i ärenden om löneutmätning skulle bli mindre, eftersom Kronofogdemyndighetens förfrågningar till arbetsgivare om inkomst avsevärt skulle minska. *Försäkringskassan* framhåller att Försäkringskassan i många fall, såsom bestämmelserna om sjukpenninggrundande inkomst (SGI) ser ut i dag, fortfarande kommer att behöva kontakta arbetsgivare för att få veta vilka olika ersättningar som ingår i en lämnad arbetsgivardeklaration. De inkomstuppgifter Försäkringskassan kommer att få ta del av kommer att redovisas som en totalsumma. Denna totalsumma kommer endast delvis att komma till användning för Försäkringskassan, eftersom inte all inkomst får räknas med i SGI. *Inspektionen för socialförsäkringen (ISF)* anser att uppgiftslämnarbördan skulle minska både för arbetsgivare och enskilda om Försäkringskassan och andra utbetalare av socialförsäkringsförmåner skulle få tillgång till uppgifter direkt från Skatteverket i stället för att inhämta inkomstuppgifter från arbetsgivare. *Arbetslöshetskassornas samorganisation (SO)* uppger att arbetslöshetskassorna, utifrån dagens utformning av arbetslöshetsförsäkringen, alltså kommer att behöva inhämta flertalet kompletterande uppgifter, bl.a. genom arbetsgivarintyget, för att behandla ersättningsärenden. *Svensk Handel* lyfter fram att ett informationsutbyte mellan myndigheter skulle kunna komma att innebära en minskad administrationskostnad för arbetsgivarna. *Näringslivets regelnämnd (NRR)* gör bedömningen att det kan finnas en besparingspotential, men anser att det är högst osäkert i vilken grad övriga myndigheter kommer att minska uppgiftsinhämtande från företaget i andra eller motsvarande avseenden.

Det är svårt att bedöma vilken effekt ett utlämnande av uppgifter per betalningsmottagare till andra myndigheter kommer att ha för företagen. Utlämnandet torde ha en positiv effekt genom minskning av den totala administrativa bördan. Ett utlämnande av uppgifterna från Skatteverket kommer dock med nuvarande lagstiftning om hur olika förmåner beräknas inte kunna ersätta regelmässigt inhämtande av uppgifter från arbetsgivare som sker i t.ex. ärenden om sjukpenninggrundande inkomst och arbetslöshetsersättning. I vilken utsträckning kostnaderna kommer att minska för företagen har inte kunnat beräknas. Förändringar i regelverket för t.ex. bestämmande av sjukpenninggrundande inkomst kan också komma att påverka effekten för företagen.

Förslagen är utformade med syftet att skydda mot otillbörliga intrång i den enskildes integritet.

9.2.4 Övriga effekter

Förslagen torde också medföra att underlaget för statistik förbättras. Tillgång till uppgifter per betalningsmottagare som har lämnats i en arbetsgivardeklaration kan medföra bättre möjligheter att inhämta uppgifter om inkomster som underlag för samhällets statistikframställning och för att förbättra kvaliteten på de inhämtade uppgifterna. Bättre underlag för statistik har ett samhällsekonomiskt värde. Den bedömningen delas av några remissinstanser.

Konjunkturinstitutet (KI) anser att uppgifterna per betalningsmottagare kan utgöra ett värdefullt underlag för statistikproduktion och därmed för de ekonomisk-politiska beslutsunderlagen. *Statistiska centralbyrån (SCB)* anser att förslaget skulle innebära möjligheter till ny statistik, högre kvalitet i statistiken, ökad jämförbarhet och samordning mellan olika undersökningar och fler analysmöjligheter. Dessutom bedömer SCB att myndighetens direktinsamling från företag skulle kunna minska med sådana uppgifter och på så sätt effektivisera uppgiftslämnandet. Enligt *Arbetsförmedlingen* skulle förslagen förbättra forskning, utvärdering och prognoser inom deras område och i en förlängning ge ett förbättrat beslutsunderlag för politiken. Även *Ekonomistyrningsverket* är positivt till att förslaget förbättrar statistiken.

Förslagen torde inte medföra några konsekvenser för miljön eller jämställdheten.

10 Författningskommentar

10.1 Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

7 kap.

1 §

Paragrafen reglerar vem som ska registreras.

I *första stycket* har en ny *punkt 13* lagts till. Ändringen innebär att Skatteverket ska registrera den som betalar ut ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 6.3.

10 kap.

19 §

I paragrafens *första stycke* anges att den som betalar ut ersättning för arbete vid varje utbetalningstillfälle ska lämna mottagaren uppgift om skatteavdragets belopp. Av 26 kap. 19 a § första stycket 3 framgår att uppgift om skatteavdragets belopp ska lämnas för varje betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration. Enligt 34 kap. 3 a § ska den som är skyldig att lämna uppgifter om en viss betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration informera den som uppgifterna avser, dvs. betalningsmottagaren, om de uppgifter om denne som lämnas i arbetsgivardeklarationen, bl.a. uppgift om skatteavdragets belopp. Ändringen i

första stycket innebär att skyldigheten att lämna uppgift till mottagaren enligt förevarande paragraf inte gäller om den som betalar ut ersättning ska lämna uppgift om skatteavdragets belopp till mottagaren till följd av bestämmelserna i 34 kap. 3 a §.

Skatteavdrag från ersättning som betalas ut på grund av pensionsförsäkring eller återköp av sådan försäkring och ersättning som betalas ut till förmånstagare enligt ett sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, ska inte redovisas i arbetsgivardeklarationen per betalningsmottagare (26 kap. 19 a § andra stycket). Aktuell skyldighet att lämna uppgift om skatteavdrag vid varje utbetalningstillfälle till mottagaren behövs således avseende skatteavdrag på sådana ersättningar.

15 kap.

8 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om undantag från skyldigheten att lämna kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst.

Paragrafen har ändrats genom att det uttryckligen anges att kontrolluppgift inte ska (i stället för behöver) lämnas under vissa förutsättningar. Ändringen syftar till att tydliggöra att uppgifter ska lämnas antingen i en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration eller i en kontrolluppgift (se nedan om punkten 3).

I punkterna 1 och 2 anges under vilka förutsättningar som kontrolluppgift inte ska lämnas för ersättning eller förmån för arbete. Rekvisitet att skatteavdrag inte har gjorts i nuvarande *punkten 1 b* har slopats. Detta rekvisit blir överflödigt eftersom ersättning för arbete som har betalats ut av en fysisk person eller ett dödsbo alltid ska redovisas per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration om skatteavdrag har gjorts. Kontrolluppgift ska då inte lämnas om ersättningen (se nedan om punkten 3). Motsvarande ändring har dock inte gjorts i punkten 2 eftersom vissa ersättningar som avses där inte ska redovisas per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration. Det gäller ersättningar som betalas ut på grund av pensionsförsäkring eller återköp av sådan försäkring och ersättningar som betalas ut till förmånstagare enligt ett sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket IL, dvs. avtal med ett utländskt tjänstepensionsinstitut (se avsnitt 6.3).

Ändringen i *punkten 3* innebär att kontrolluppgift inte ska lämnas om sådan ersättning eller förmån som har redovisats eller skulle ha redovisats per betalningsmottagare av utgivaren eller den som avses i 5–7 §§ i en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration. En utgivare bör inte behöva lämna samma uppgift två gånger till Skatteverket.

Ersättning för arbete ska i de flesta fall redovisas i en arbetsgivardeklaration. Ersättning till en viss betalningsmottagare behöver dock inte redovisas i en arbetsgivardeklaration om det under den aktuella månaden inte har betalats ut någon ersättning till mottagaren som är underlag för skatteavdrag, arbetsgivaravgifter eller statlig ålderspensionsavgift. Det innebär t.ex. att ersättningar som ligger under beloppsgränserna för skatteavdrag och arbetsgivaravgifter kan redovisas i kontrolluppgifter

Prop. 2016/17:58 (om ersättningen inte är underlag för statlig ålderspensionsavgift), se avsnitt 6.3.

Den nuvarande bestämmelsen i *punkten 4* har slopats. Bestämmelsen är överflödigt mot bakgrund av att det i punkten 3 har tagits in en generell bestämmelse om att kontrolluppgift inte ska lämnas om ersättning som har redovisats per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration. I stället anges det i punkten 4 att kontrolluppgift inte ska lämnas om sådan ersättning för utgifter vid tjänsteresor som avser logi eller resa med annat transportmedel än egen bil eller förmånsbil, om det av 10 kap. 3 § andra stycket 9 eller 10 följer att skatteavdrag inte ska göras från ersättningen.

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 6.9 och 6.10.

9 §

I paragrafen anges vilka uppgifter en kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst ska innehålla.

I *första stycket* har *punkten 2* slopats. En kontrolluppgift ska inte längre innehålla uppgift om den tid ersättningen eller förmånen avser, om den bara avser del av året. Som en följd av ändringen har efterföljande punkter i samma stycke omnummererats.

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 6.10.

10 §

Genom paragrafen inskränks skyldigheten att lämna uppgift om utbetalad ersättning i en kontrolluppgift när det gäller vissa kostnadsersättningar. Ändringen beror på att skyldigheten att lämna kontrolluppgift har slopats när det gäller vissa kostnadsersättningar (se 8 § 4). Bestämmelsen behandlas i avsnitt 6.10.

16 kap.

1 §

I paragrafen regleras skyldigheten att lämna kontrolluppgift om ersättningar och förmåner till näringsidkare. Kontrolluppgiftsskyldighet gäller bara om aktuell ersättning eller förmån ska hänföras till inkomstslaget näringsverksamhet.

I ett nytt *andra stycke* anges att kontrolluppgift inte ska lämnas, om ersättningen eller förmånen har redovisats eller skulle ha redovisats av utgivaren i en arbetsgivardeklaration. En utgivare bör inte behöva lämna samma uppgift två gånger till Skatteverket.

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 6.9.

2 §

Av paragrafen framgår för vem kontrolluppgiften ska lämnas och av vem. Ändringen är föranledd av de ändringar som görs i 3 §.

3 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om vad kontrolluppgiften ska innehålla.

Punkterna 1 och *2* har slopats. *Punkterna* är överflödiga eftersom sådana uppgifter som anges i *punkterna* ska lämnas per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration. Redovisningen i arbetsgivardek-

larationen ersätter kontrolluppgiften. Som en följd av ändringarna har Prop. 2016/17:58 efterföljande punkter omnumrerats.

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 6.9.

22 kap.

1 §

I paragrafen anges innehållet i kapitlet. Ändringen är föranledd av att 4 § upphävs. Skälen för upphävande av paragrafen behandlas i avsnitt 6.9.

13 §

Enligt paragrafen ska kontrolluppgift lämnas om skattereduktion för förmån av hushållsarbete. Enligt det nya *andra stycket* ska sådan kontrolluppgift inte lämnas, om underlaget för skattereduktionen har redovisats eller skulle ha redovisats av utgivaren av förmånen i en arbetsgivardeklaration. En utgivare bör inte behöva lämna samma uppgift två gånger till Skatteverket.

I de allra flesta fall ska underlaget för skattereduktionen redovisas i en arbetsgivardeklaration och en kontrolluppgift ska då inte lämnas. Om det en viss månad varken finns skatteavdrag eller arbetsgivaravgifter att redovisa för en anställd, behöver arbetsgivaren dock inte lämna några uppgifter om den anställde i en arbetsgivardeklaration. Om någon kontant lön inte har betalats ut en viss månad och den anställde inte tillhör svensk socialförsäkring, finns det således ingen skyldighet för arbetsgivaren att redovisa underlaget för skattereduktionen i en arbetsgivardeklaration. Kontrolluppgift ska då lämnas, om inte arbetsgivaren ändå väljer att redovisa underlaget i arbetsgivardeklarationen enligt 26 kap. 19 d §.

En annan situation där kontrolluppgift om skattereduktion för förmån av hushållsarbete ska lämnas är då det är den anställde själv som har lämnat en arbetsgivardeklaration i enlighet med ett socialavgiftsavtal (5 kap. 5 §).

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 6.9.

23 kap.

2 §

I paragrafen regleras kontrolluppgiftsskyldigheten avseende fysiska personer som är begränsat skattskyldiga. Ändringen i *första stycket* är föranledd av ändringarna i 16 kap. 3 §.

3 §

I paragrafen regleras kontrolluppgiftsskyldigheten avseende juridiska personer som är begränsat skattskyldiga. Ändringen av paragrafen är föranledd av ändringarna i 16 kap. 3 §.

26 kap.

1 §

I paragrafen anges innehållet i kapitlet. Ändringarna är föranledda av att 38 § upphävs och att två nya paragrafer, 40 och 41 §§, införs. Skälen för upphävande av 38 § behandlas i avsnitt 6.8.

I paragrafen anges vem som ska lämna en skattedeclaration.

Enligt den nya *punkten 8* ska en skattedeclaration lämnas av den som betalar ut ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen om statlig ålderspensionsavgift.

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 6.3.

3 §

I paragrafen anges i vilka fall redovisning ska ske i en arbetsgivardeclaration.

I *första stycket* har en ny andra mening lagts till. Ändringen innebär att ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen om statlig ålderspensionsavgift ska redovisas i en arbetsgivardeclaration. Ändringen i *andra stycket* är föranledd av ändringen i första stycket.

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 6.3.

19 §

I paragrafen anges vilka uppgifter om sammanlagda belopp en arbetsgivardeclaration ska innehålla. En arbetsgivardeclaration ska även innehålla vissa uppgifter för varje betalningsmottagare. Det regleras dock i efterföljande paragrafer.

Arbetsgivardeklarationen ska enligt *punkten 1* innehålla uppgift om sammanlagda skatteavdrag och arbetsgivaravgifter (tidigare i punkten 2 och 5). Ändringen i punkten 1 innebär vidare att en arbetsgivardeclaration inte längre behöver innehålla uppgift om den sammanlagda ersättning som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för. Enligt punkterna 2 och 3 ska dock arbetsgivardeklarationen innehålla uppgift om vissa sammanlagda ersättningar. Dessa ersättningar ska inte redovisas per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen. Av 19 a § första stycket 1 och 2 framgår vidare att en arbetsgivardeclaration även för varje betalningsmottagare ska innehålla uppgift om viss ersättning som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för.

Enligt *punkten 2* ska arbetsgivardeklarationen innehålla uppgift om det sammanlagda beloppet av sådan ersättning som avses i 10 kap. 5 § första stycket 4 och 5 IL, dvs. ersättningar som betalas ut på grund av pensionsförsäkring eller återköp av sådan försäkring och ersättningar som betalas ut till förmånstagare enligt ett sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket IL. Det gäller bara om utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för sådan ersättning. Av 19 a § andra stycket framgår att en arbetsgivardeclaration inte ska innehålla uppgift om aktuella ersättningar för varje betalningsmottagare. Därför behövs uppgift om det sammanlagda beloppet av sådan ersättning i arbetsgivardeklarationen.

En arbetsgivardeclaration ska enligt *punkten 3* innehålla uppgift om den sammanlagda ersättning som utgörs av ränta, utdelning och annan avkastning och som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för. Ändringen av punkten 3 innebär vidare att en arbetsgivardeclaration inte längre behöver innehålla uppgift om den sammanlagda ersättning som utbetalaren är skyldig att betala arbetsgivaravgifter för. Av 19 a § första stycket 4 framgår dock att en arbetsgivardeclaration även för varje betalningsmottagare ska innehålla uppgift om den ersättning som utbetalaren är skyldig att betala arbetsgivaravgifter för. Uppgifter om

ersättning som utgörs av ränta, utdelning och annan avkastning ska dock inte lämnas per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen. Därför behövs uppgift om den sammanlagda ersättning som utgörs av ränta, utdelning och annan avkastning och som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för i arbetsgivardeklarationen.

Enligt *punkten 4* ska en arbetsgivardeklaration innehålla uppgift om det sammanlagda beloppet av bidrag som avses i 1 § första stycket 6 lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster, bl.a. bidrag till vinstandelsstiftelse. Vad som avses med begreppet arbetsgivaravgifter framgår av 3 kap. 3 §. Skatt enligt 1 § nyss nämnda lag omfattas av begreppet. Underlaget för sådan skatt redovisas i dag tillsammans med underlaget för arbetsgivaravgifter i arbetsgivardeklarationen. Det är arbetsgivarens totala underlag som redovisas, dvs. någon uppdelning på mottagare görs inte. Ersättning som utbetalaren är skyldig att betala arbetsgivaravgifter för ska redovisas för varje betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen (19 a § första stycket 4). Det gäller även sådan ersättning till en betalningsmottagare som är underlag för särskild löneskatt enligt 1 § första stycket 1–5 lagen om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster. Bidrag till vinstandelsstiftelser m.m. ska dock redovisas på sammanlagd nivå, eftersom det inte rör sig om någon ersättning till en viss betalningsmottagare. Ändringen av *punkten 4* innebär vidare att en arbetsgivardeklaration inte längre behöver innehålla uppgift om sammanlagt avdrag med tillämpning av 2 kap. 21 § socialavgiftslagen (2000:980), förkortad SAL. Av 19 a § första stycket 6 framgår dock att en arbetsgivardeklaration för varje betalningsmottagare ska innehålla uppgift om avdrag med tillämpning av 2 kap. 21 § SAL.

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 6.3.

Paragrafen har delvis utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag. I *punkten 3* har dock ordet ”för” ersatts med orden ”som utgörs av”.

19 a §

I paragrafen, som är ny, anges att en arbetsgivardeklaration ska innehålla vissa uppgifter för varje betalningsmottagare. I vilka fall uppgifter om en viss betalningsmottagare ska lämnas i en arbetsgivardeklaration måste dock läsas mot bakgrund av övriga bestämmelser om skatteavdrag och arbetsgivardeklarationen (se avsnitt 6.3).

Första stycket är uppdelat i 6 punkter.

Enligt *punkten 1* ska en arbetsgivardeklaration för varje betalningsmottagare innehålla uppgift om den ersättning för arbete som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för. Skatteavdrag ska enligt huvudregeln i 10 kap. 3 § första stycket göras från kontant ersättning för arbete. I andra stycket nyss nämnda paragraf anges vilka olika ersättningar som vid tillämpningen av lagen ska räknas som ersättning för arbete.

Enligt *punkten 2* ska arbetsgivardeklarationen för varje betalningsmottagare även innehålla uppgift om den ersättning som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för enligt 13 kap. 3 och 4 §§, dvs. ersättning som är skattepliktig inkomst enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, förkortad SINK, och lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl., förkortad A-SINK.

Uppgift per betalningsmottagare om skatteavdragets belopp, den ersättning som utbetalaren är skyldig att betala arbetsgivaravgifter för och avdrag med tillämpning av 2 kap. 21 § SAL ska också enligt *punkterna 3, 4 och 6* lämnas i arbetsgivardeklarationen.

Enligt *punkten 5* ska ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen om statlig ålderspensionsavgift redovisas per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen (själva ålderspensionsavgiften ska däremot inte redovisas i arbetsgivardeklarationen). Det rör sig främst om olika socialförsäkrings- och arbetslöshetsförsäkringsförmåner. Bestämmelsen innebär att utbetald ersättning ska redovisas i arbetsgivardeklarationen även i fall då skatteavdrag inte ska göras, se 2 och 3 §§.

Av *andra stycket* framgår att arbetsgivardeklarationen inte ska innehålla uppgifter per betalningsmottagare enligt första stycket 1–3 om ersättningen är sådan som avses i 10 kap. 5 § första stycket 4 och 5 IL, dvs. ersättning som betalas ut på grund av pensionsförsäkring eller återköp av sådan försäkring eller ersättning som betalas ut till förmånstagare enligt ett sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket IL. Sådana uppgifter ska lämnas i kontrolluppgift.

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 6.3.

19 b §

Av paragrafen, som är ny, följer att en arbetsgivardeklaration som ska innehålla uppgifter för en viss betalningsmottagare enligt 19 a § även ska innehålla vissa andra uppgifter avseende denne mottagare.

Första stycket är uppdelat i sju punkter.

Enligt *punkten 1* ska uppgift lämnas om annan ersättning än som avses i 19 a §. Det ska bara göras om ersättningen är sådan ersättning eller förmån som avses i 15 kap. 2 § och ersättningen eller förmånen har getts ut av den deklarationsskyldige eller ska anses utgiven av denne enligt 11 kap. 5–7 §§ (motsvarar 15 kap. 9 § första stycket 1). Det är således fråga om sådana ersättningar i inkomstslaget tjänst som inte är underlag för skatteavdrag eller arbetsgivaravgifter, t.ex. kostnadsersättningar. En begränsning av uppgiftsskyldigheten finns i 19 c §.

Punkterna 2–4 motsvarar 15 kap. 9 § första stycket 2, 3 och 5 i dess nya lydelse. Uppgift ska lämnas om antalet dagar med sjöinkomst samt på vilket fartyg och i vilket fartområde tjänstgöringen har ägt rum, om Skatteverket har bestämt värdet av en förmån enligt 2 kap. 10 b eller 10 c § SAL och arbetsställesnummer enligt lagen (1984:533) om arbetsställesnummer m.m., om ett sådant har tilldelats.

Enligt *punkterna 5 och 6* ska uppgift i vissa fall lämnas om underlag för skattereduktion för förmån av hushållsarbete som har getts ut av den deklarationsskyldige och hur stor del av underlaget som avser sådant hushållsarbete som anges i 67 kap. 13 § IL. Motsvarande bestämmelser när det gäller kontrolluppgifter finns i 22 kap. 13 §.

Av *punkten 7* framgår att uppgift ska lämnas om den ersättning eller förmån för upplåtelse av en privatbostad eller en bostad som innehas med hyresrätt som har getts ut av den deklarationsskyldige. Detta motsvaras i stort av den slopade kontrolluppgiften om upplåtelse av privatbostad eller bostad som innehas med hyresrätt (22 kap. 4 §), se avsnitt 6.9.

Om det som har betalats ut är ett engångsbelopp på grund av personskada, ska det enligt *andra stycket* i arbetsgivardeklarationen anges om engångsbelopp på grund av samma skada har getts ut tidigare samt i så fall med vilket belopp och under vilket beskattningsår. Bestämmelsen motsvarar 15 kap. 9 § *andra stycket*. Med ”det som har betalats ut” avses främst ersättning för arbete som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för (19 a § första stycket 1).

I *tredje stycket* anges att om det som har betalats ut är en ersättning eller en förmån som inte ska tas upp till beskattning men är avgiftspliktig enligt socialavgiftslagen, ska värdet på sådan ersättning eller förmån anges särskilt i arbetsgivardeklarationen. Bestämmelsen motsvarar 15 kap. 9 § *tredje stycket*. Med ”det som har betalats ut” avses främst ersättning för arbete som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för (19 a § första stycket 1).

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 6.4.

I förtydligande syfte förordar *Lagrådet* att *andra* och *tredje stycket* bryts ut och placeras i en egen paragraf. Med det som betalats ut avses sådan ersättning som anges 19 a §. Med hänsyn till att det i inledningen av paragrafen finns en koppling till 19 a § är det tillräckligt tydligt att även ersättning för arbete som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för (19 a § första stycket 1) omfattas av formuleringen ”det som har betalats ut”. I paragrafen regleras att en arbetsgivardeklaration som ska innehålla uppgift om ersättning till en viss betalningsmottagare också ska innehålla vissa andra uppgifter om betalningsmottagaren. Det är lämpligt att dessa uppgifter anges i en paragraf, jfr 15 kap. 9 §.

19 c §

I paragrafen, som är ny, anges en begränsning av uppgiftsskyldigheten per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen avseende viss ersättning för utgifter vid tjänsteresor.

Om den deklARATIONSSKYLDIGE har gett ut ersättning för utgifter vid tjänsteresor och det av 10 kap. 3 § *andra stycket* 9 eller 10 följer att skatteavdrag inte ska göras från ersättningen, är det enligt *första stycket* tillräckligt att det i arbetsgivardeklarationen anges att sådan ersättning har getts ut.

Ersättning som avser utgift för logi eller resa med annat transportmedel än egen bil eller förmånsbil, ska dock enligt *andra stycket* inte anges i arbetsgivardeklarationen.

Motsvarande begränsning har gjorts i bestämmelserna om kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst (15 kap. 8 § 4 och 10 §).

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 6.4.

19 d §

I paragrafen, som är ny, finns bestämmelser om frivillig redovisning av uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen.

I *första stycket* anges att även om det inte finns någon skyldighet enligt 19 a–19 c §§ att lämna uppgifter om en viss betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration får sådana uppgifter ändå lämnas i vissa fall. Det får bara ske om uppgifter om mottagaren annars ska lämnas i en kontrolluppgift enligt 15 kap. (kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst)

eller 22 kap. 13 § (kontrolluppgift om skattereduktion för förmån av hus-hållsarbete).

Om en utbetalare under en viss månad har betalat ut ersättningar till olika betalningsmottagare och enbart vissa av dessa ersättningar ska redovisas i arbetsgivardeklarationen, kan det vara enklare för utbetalaren att redovisa samtliga ersättningar i arbetsgivardeklarationen, dvs. även de ersättningar som egentligen inte ska redovisas i arbetsgivardeklarationen utan i kontrolluppgifter.

Bestämmelsen kan bli aktuell att tillämpa t.ex. om den ersättning som har betalats ut till en viss mottagare under månaden endast består av kostnadsersättning eller ligger under beloppsgränsen för skatteavdrag och arbetsgivaravgifter. Detsamma gäller om något skatteavdrag inte ska göras på grund av jämningsbeslut och arbetsgivaravgifter inte ska betalas av den anledningen att mottagaren inte tillhör svensk socialförsäkring. Bestämmelsen kan också tillämpas om någon kontant ersättning inte har betalats ut under månaden, men däremot skattepliktiga förmåner, och betalningsmottagaren inte tillhör svensk socialförsäkring.

Av *andra stycket* följer att frivillig redovisning i arbetsgivardeklarationen inte gäller uppgifter om sådan ersättning som avses i 10 kap. 5 § första stycket 4 och 5 IL, dvs. ersättning som betalas ut på grund av pensionsförsäkring eller återköp av sådan försäkring eller ersättning som betalas ut till förmånstagare enligt ett sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket IL. Sådana ersättningar ska alltid redovisas i en kontrolluppgift (se avsnitt 6.3).

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 6.5.

19 e §

I paragrafen, som är ny, anges vilka uppgifter som ska finnas i en arbetsgivardeklaration om en betalningsmottagare har ingått ett sådant socialavgiftsavtal som avses i 5 kap. 5 §. Den som ger ut ersättning för arbete och som saknar fast driftställe i Sverige kan ingå ett avtal med betalningsmottagaren om att denne ska fullgöra utgivarens skyldigheter i fråga om redovisning och betalning av arbetsgivaravgifter på ersättningen, s.k. socialavgiftsavtal.

En arbetsgivardeklaration ska innehålla uppgift om den ersättning som arbetsgivaravgifter betalas för (*punkten 1*) och periodens arbetsgivaravgifter (*punkten 3*). Dessutom ska arbetsgivardeklarationen innehålla uppgift om avdrag med tillämpning av 2 kap. 21 § SAL (*punkten 2*).

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 6.6.

40 §

I paragrafen, som är ny, regleras en skyldighet att göra ändring eller tillägg av uppgifter om betalningsmottagare.

I *första stycket* anges att om en uppgift avseende en viss betalningsmottagare som har lämnats i en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration är felaktig, ska den deklarationsskyldige ändra uppgiften. Om en uppgift saknas, ska den deklarationsskyldige genom tillägg lämna de uppgifter som behövs.

Skyldigheten att ändra och göra tillägg av uppgifter gäller inte bara sådana uppgifter som har betydelse för den deklarationsskyldiges beskattning, dvs. beslut om skatteavdrag och arbetsgivaravgifter, utan om-

fattar alla uppgifter om betalningsmottagare som har lämnats eller skulle ha lämnats i en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration. Det skulle t.ex. kunna inträffa att fel betalningsmottagare har angetts. En sådan uppgift påverkar inte beslutet om skatteavdrag eller arbetsgivaravgifter.

Uppgifter om ändring eller tillägg ska lämnas snarast. Det är således inte fråga om att den deklarationsskyldige ska hantera detta i nästkommande arbetsgivardeklaration.

Det är inte lämpligt att ändringar och tillägg görs under hur lång tid som helst. Därför anges det i *andra stycket* att ändring eller tillägg av uppgifter inte ska göras efter utgången av det sjätte året efter det kalenderår som uppgiften hänför sig till. Tidsfristen är satt med hänsyn till tiden för omprövning (66 kap. 7 och 27 §§).

Framöver kommer det således att finnas en möjlighet för den deklarationsskyldige att begära omprövning enligt 66 kap. och en skyldighet för den deklarationsskyldige att ändra en felaktig uppgift om en betalningsmottagare som har lämnats i en arbetsgivardeklaration eller genom tillägg komplettera med en uppgift som saknas om en betalningsmottagare. Den deklarationsskyldige kan begära omprövning och göra ändringar och tillägg i samma handling eller genom en och samma åtgärd i Skatteverkets e-tjänst.

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 6.13.

41 §

I paragrafen, som är ny, anges att en ändring eller tillägg av uppgifter om betalningsmottagare ska göras skriftligen. Ändring eller tillägg kan göras i Skatteverkets e-tjänst. Paragrafen har utformats efter förebild av bestämmelserna om hur en begäran om omprövning ska göras (66 kap. 6 § första stycket).

Paragrafen har utformats med beaktande av *Lagrådets* synpunkter. I lagrådsremissen föreslogs motsvarande bestämmelser om föreläggande som finns i 66 kap. 6 § andra stycket.

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 6.13.

31 kap.

4 §

Av paragrafen framgår att Skatteverket före den 15 april året efter utgången av beskattningsåret ska underrätta fysiska personer och dödsbon som kan antas vara deklarationsskyldiga om bl.a. de kontrolluppgifter som har kommit in till verket som underlag för beslut om slutlig skatt och beslut om pensionsgrundande inkomst. Underrättelsen ska ske genom att uppgifterna anges i det fastställda formuläret för inkomstdeklarationen (6 kap. 6 § andra stycket skatteförordningen [2011:1261], förkortad SFF).

Ändringen i paragrafen innebär att Skatteverket även ska underrätta fysiska personer och dödsbon om uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer som har kommit in till verket. Ändringen är till följd av att skyldigheten att lämna kontrolluppgift i många fall ersätts av en skyldighet att lämna uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen. En arbetsgivardeklaration som innehåller uppgifter per betalningsmottagare kommer även att fungera som en kontrolluppgift.

6 §

Paragrafen innehåller en bestämmelse som innebär att uppgift om kostnadsersättning som avses i 15 kap. 10 § bara behöver lämnas om avdrag görs för ökade levnadskostnader. Ändringen om att uppgift om kostnadsersättning som avses i 15 kap. 8 § 4 bara behöver lämnas i den utsträckning avdrag görs för ökade levnadskostnader är till följd av de ändringar som görs i 15 kap. 8 och 10 §§.

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 6.10.

34 kap.

1 §

I paragrafen anges kapitlets innehåll. Ändringen är föranledd av att informationsuppgifter även ska lämnas till den som är skyldig att lämna uppgifter om betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration.

3 a §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om informationsuppgifter till betalningsmottagare.

Enligt *första stycket* ska den som är skyldig att lämna uppgifter om en viss betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration informera den som uppgifterna avser om de uppgifter om denne som lämnas i arbetsgivardeklarationen. Informationen ska lämnas senast den dag då arbetsgivardeklarationen ska ha kommit in till Skatteverket. Informationsskyldigheten kan fullgöras genom en lönespecifikation som skickas ut i samband med löneutbetalningen, om uppgifterna i lönespecifikationen överensstämmer med de uppgifter som lämnas i arbetsgivardeklarationen.

Enligt 26 kap. 40 § ska ändring eller tillägg av uppgifter om betalningsmottagare göras om en uppgift avseende en viss betalningsmottagare som har lämnats i en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration är felaktig eller om en uppgift saknas (se kommentaren till den paragrafen). Av *andra stycket* i förevarande paragraf framgår att den som gör en ändring eller ett tillägg av uppgifter om en viss betalningsmottagare senast den dag då uppgifterna lämnas till Skatteverket ska informera den som uppgifterna avser om de uppgifter om denne som lämnas till Skatteverket.

Skyldigheten att lämna uppgifter enligt första och andra styckena gäller även enligt *tredje stycket* den som väljer att lämna uppgifter i en arbetsgivardeklaration enligt 26 kap. 19 d § (se kommentaren till den paragrafen).

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 6.14.

6 §

I paragrafen anges att den som har utnyttjat eller överlåtit en sådan rättighet som avses i 10 kap. 11 § andra stycket IL, dvs. en rättighet att i framtiden förvärva värdepapper, till den kontrolluppgiftsskyldige ska lämna de uppgifter som behövs för att kontrolluppgiftsskyldigheten ska kunna fullgöras. Ändringen av paragrafen innebär att sådana uppgifter även ska lämnas till den som är skyldig att lämna uppgifter om betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration. Skyldigheten att lämna

kontrolluppgift ersätts i många fall av en skyldighet att lämna uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen. Prop. 2016/17:58

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 6.14.

7 §

I paragrafen anges att den som har utnyttjat en sådan rabatt, bonus eller annan förmån som avses i 15 kap. 6 §, dvs. förmån som har getts ut på grund av kundtrohet eller liknande, till den kontrolluppgiftsskyldige ska lämna de uppgifter som behövs för att kontrolluppgiftsskyldigheten ska kunna fullgöras. Detsamma gäller den som har tagit emot sådan ersättning eller förmån som avses i 15 kap. 7 §, dvs. ersättning eller förmån från utlandet som har sin grund i en anställning i Sverige.

Ändringen av *första stycket* innebär att sådana uppgifter även ska lämnas till den som är skyldig att lämna uppgifter om betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration. Skyldigheten att lämna kontrolluppgift ersätts i många fall av en skyldighet att lämna uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen.

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 6.14.

10 §

I paragrafen finns bestämmelser om när vissa informationsuppgifter ska lämnas. Ändringen i *första stycket* innebär att uppgifter som avses i 6 och 7 §§ ska lämnas senast den 8 i månaden efter det att skyldigheten att lämna kontrolluppgift eller uppgifter i en arbetsgivardeklaration uppkom.

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 6.14.

11 §

I paragrafen finns en bestämmelse om anmälan om uteblivna informationsuppgifter. Ändringarna är föranledda av att informationsuppgifter enligt 6 och 7 §§ även ska lämnas till den som är skyldig att lämna uppgifter om betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration. Dessutom framgår det tydligt att paragrafen bara gäller informationsuppgifter enligt 6–9 d §§.

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 6.14.

37 kap.

2 §

Paragrafen ger Skatteverket befogenhet att förelägga en uppgiftsskyldig att fullgöra sin uppgiftsskyldighet.

Enligt 26 kap. 19 b § första stycket 4 ska uppgift om arbetsställe- nummer lämnas per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen, om ett sådant har tilldelats. Ändringen i *andra stycket* innebär att ett föreläggande om att fullgöra en uppgiftsskyldighet inte bara får avse kom- plettering av arbetsställesnummer enligt 26 kap. 19 b § första stycket 4. Dessutom har hänvisningen till 15 kap. 9 § första stycket ändrats till följd av omnumrering av punkter i det stycket.

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 6.12.

8 §

I paragrafen regleras i vilka fall Skatteverket får förelägga fysiska personer och dödsbon att lämna uppgifter om tredje man. Paragrafen är

bara tillämplig i fall där kontrolluppgift inte ska lämnas enligt bestämmelserna i 16 kap. (kontrolluppgift om intäkt och avdrag i inkomstslaget näringsverksamhet) eller 17 kap. (kontrolluppgift om ränteinkomster och annan avkastning på fordringsrätter).

Enligt *punkten 1* får Skatteverket förelägga en fysisk person eller ett dödsbo att lämna kontrolluppgift om sådan ersättning för utfört arbete som har betalats till en namngiven näringsidkare. Skyldigheten att lämna kontrolluppgift i inkomstslaget näringsverksamhet har slopats när det gäller ersättning och förmån som har getts ut för arbete och som utgivaren har gjort eller varit skyldig att göra skatteavdrag från (se avsnitt 6.9). Uppgift om sådan ersättning eller förmån ska i stället lämnas i en arbetsgivardeklaration. Punkten har därför begränsats till att gälla i de fall som ersättning för arbete inte har redovisats eller skulle ha redovisats i en arbetsgivardeklaration.

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 6.12.

49 kap.

10 d §

I paragrafen definieras avstämningsuppgifter. Av *punkten 1* framgår att bl.a. kontrolluppgifter som ska lämnas utan föreläggande utgör avstämningsuppgifter. Ändringen i punkten innebär att även uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer ska utgöra avstämningsuppgifter. Ändringen är till följd av att skyldigheten att lämna kontrolluppgift i många fall ersätts av en skyldighet att lämna uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen. En arbetsgivardeklaration som innehåller uppgifter per betalningsmottagare kommer även att fungera som en kontrolluppgift.

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 6.16.

51 kap.

1 §

I paragrafen finns bestämmelser om hel eller delvis befrielse från en särskild avgift. I *andra stycket* anges omständigheter som särskilt ska beaktas vid bedömningen av om det skulle vara oskäligt att ta ut avgiften med fullt belopp. Enligt *punkten 1 c* ska det särskilt beaktas om den felaktighet eller passivitet som har lett till avgiften kan antas ha föranletts av vilseledande eller missvisande kontrolluppgifter. Ändringen i punkten innebär att även vilseledande eller missvisande uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer ska beaktas. Ändringen är till följd av att skyldigheten att lämna kontrolluppgift i många fall ersätts av en skyldighet att lämna uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen. En arbetsgivardeklaration som innehåller uppgifter per betalningsmottagare kommer även att fungera som en kontrolluppgift.

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 6.17.

56 kap.

2 §

I paragrafen anges att Skatteverket för varje beskattningsår ska besluta om slutlig skatt på grundval av uppgifter som har lämnats bl.a. i en kontrolluppgift. Ändringen i paragrafen om att även uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer ska beaktas när Skatteverket be-

slutar om slutlig skatt är en följd av att skyldigheten att lämna kontrolluppgift i många fall ersätts av en skyldighet att lämna uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen. En arbetsgivardeklaration som innehåller uppgifter per betalningsmottagare kommer även att fungera som en kontrolluppgift.

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 6.15.

66 kap.

27 §

I paragrafen anges i vilka fall Skatteverket får ompröva till nackdel för den som beslutet gäller även efter tvåårsfristen i 21 §, dvs. efter det att två år har förflutit från utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut. Ett sådant beslut om omprövning benämns efterbeskattning.

Enligt *punkten 3* får efterbeskattning ske om kontrolluppgift som ska lämnas utan föreläggande har saknats eller varit felaktig och den som uppgiften ska lämnas för inte har varit skyldig att lämna inkomstdeklaration (skälen till varför denna grund för efterbeskattning finns anges i prop. 2010/11:165 s. 1111 f.). Ändringen i punkten innebär att efterbeskattning får ske om uppgift om en betalningsmottagare som ska lämnas i en arbetsgivardeklaration har saknats eller varit felaktig och den som uppgiften ska lämnas för inte har varit skyldig att lämna inkomstdeklaration. Ändringen är en följd av att skyldigheten att lämna kontrolluppgift i många fall ersätts av en skyldighet att lämna uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen. En arbetsgivardeklaration som innehåller uppgifter per betalningsmottagare kommer även att fungera som en kontrolluppgift.

Normalt är en betalningsmottagare som uppgifter ska lämnas om i arbetsgivardeklarationen skyldig att lämna inkomstdeklaration. Bestämmelsen är då inte tillämplig. En betalningsmottagare som är skattskyldig enligt SINK eller A-SINK är dock inte skyldig att lämna inkomstdeklaration. I de fallen kan bestämmelsen således bli tillämplig. Av den föreslagna bestämmelsen i 26 kap. 19 a § första stycket 2 framgår att en arbetsgivardeklaration för varje betalningsmottagare ska innehålla uppgift om den ersättning som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för enligt 13 kap. 3 och 4 §§, dvs. ersättning som är skattepliktig inkomst enligt SINK och A-SINK.

Av 54 kap. 2 § följer att Skatteverket kan besluta att betalningsmottagaren är betalningsskyldig för särskild inkomstskatt i fall där en utbetalare inte har gjort skatteavdrag enligt SINK eller A-SINK eller gjort avdrag med för lågt belopp och i fall där skatten på ersättning från en utbetalare inte kan betalas med skatteavdrag (prop. 2010/11:165 s. 975). Ett sådant beslut ska fattas inom den tid och på det sätt som gäller för omprövning. Det innebär bl.a. att bestämmelsen i förevarande punkt kan bli tillämplig.

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 6.15.

67 kap.

1 §

I paragrafen anges kapitlets innehåll. Ändringen är föranledd av att 26 § upphävs. Skälet till att paragrafen upphävs är att möjligheten för utländska avgiftsskyldiga att efter beslut från Skatteverket redovisa

Prop. 2016/17:58 arbetsgivaravgifter på något annat sätt eller vid någon annan tidpunkt än som följer av lagen slopas (26 kap. 38 §), se avsnitt 6.8.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Punkten 1

Det nya systemet kommer att införas stegvis från och med den 1 juli 2018.

De föreslagna bestämmelserna i 15 kap. 8–10 §§, 16 kap. 1–3 §§, 22 kap. 1, 4 och 13 §§, 23 kap. 2 och 3 §§, 31 kap. 6 § och 37 kap. 2 § (rör kontrolluppgifter) föreslås träda i kraft den 1 januari 2019.

De föreslagna bestämmelserna om att den som betalar ut ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift är skyldig att lämna skattedeklaration och redovisa ersättningen i en arbetsgivardeklaration och att Skatteverket ska registrera den som betalar ut sådan ersättning föreslås också träda i kraft den 1 januari 2019 (7 kap. 1 § och 26 kap. 2 och 3 §§). Skälet till det är att de som enligt punkten 2 kommer att omfattas av systemet redan den 1 juli 2018 inte betalar ut sådan ersättning.

Regeringen föreslår i avsnitt 6.8 att möjligheten för utländska avgiftsskyldiga att efter beslut från Skatteverket redovisa arbetsgivaravgifter på något annat sätt eller vid någon annan tidpunkt än som följer av lagen slopas. Den ändringen föreslås (slopande av 26 kap. 38 § samt 67 kap. 1 och 26 §§) träda i kraft den 1 januari 2019.

Av punkten 1 framgår vidare att övriga bestämmelser kommer att träda i kraft den 1 juli 2018.

Ikraftträdandebestämmelserna innebär bl.a. att de som omfattas av systemet från och med den 1 juli 2018 (se punkten 2) kommer att lämna kontrolluppgift för hela kalenderåret 2018 och uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen. Utbetalarna kommer således att behöva lämna samma uppgift två gånger till Skatteverket.

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 8.

Punkten 2

Det nya systemet ska införas stegvis från och med den 1 juli 2018. För uppgiftsskyldiga som ska föra en personalligare enligt 39 kap. 11 och 11 a §§ och som vid ikraftträdandet har fler än 15 anställda ska de nya bestämmelserna tillämpas från och med den 1 juli 2018. De nya bestämmelserna ska även tillämpas för den som ska lämna informationsuppgifter till den som är skyldig att lämna uppgifter om betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration enligt 34 kap. 6 och 7 §§. För övriga uppgiftsskyldiga tillämpas de nya bestämmelserna från och med den 1 januari 2019.

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 8.

Punkten 3

Enligt 37 kap. 2 § andra stycket får ett föreläggande att fullgöra en uppgiftsskyldighet inte bara avse en komplettering av arbetsställe-nummer enligt 15 kap. 9 § eller 26 kap. 19 b §. Av punkten 1 framgår att de föreslagna bestämmelserna i 37 kap. 2 § och 15 kap. ska träda i kraft den 1 januari 2019. Bestämmelserna i 26 kap. 19 b § ska träda i kraft den

1 juli 2018. Därför anges det i punkten 3 att Skatteverkets föreläggande enligt 37 kap. 2 § under tiden 1 juli 2018–31 december 2018 inte heller bara får avse komplettering av arbetsställesnummer enligt 26 kap. 19 b § första stycket 4.

Punkten 4

Av punkten 1 framgår att bestämmelserna i 15 kap. 8–10 §§, 16 kap. 1–3 §§, 22 kap. 13 § samt 23 kap. 2 och 3 §§ ska träda i kraft den 1 januari 2019. Bestämmelserna i den nya lydelsen ska därför tillämpas första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2019.

Punkten 5

Regeringen föreslår att den som betalar ut ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen om statlig ålderspensionsavgift ska lämna en skattedeclaration och att underlag för statlig ålderspensionsavgift ska redovisas i en arbetsgivardeklaration (26 kap. 2 och 3 §§). Av punkten 1 framgår att aktuella bestämmelser ska träda i kraft den 1 januari 2019. Bestämmelserna i den nya lydelsen ska därför tillämpas första gången på skattedeclarationer som avser redovisningsperioden januari 2019.

Vilka andra uppgifter än uppgifter per betalningsmottagare som en arbetsgivardeklaration ska innehålla anges bl.a. i 26 kap. 19 §. Av punkten 1 följer att bestämmelserna i den paragrafen ska träda i kraft den 1 juli 2018. Bestämmelserna i 26 kap. 19 § i den nya lydelsen ska därför tillämpas första gången på skattedeclarationer som avser redovisningsperioden juli 2018. Detta gäller dock bara för uppgiftsskyldiga som ska föra en personalliggare enligt 39 kap. 11 och 11 a §§ och som vid ikraftträdandet har fler än 15 anställda. Det nya systemet ska för övriga uppgiftsskyldiga tillämpas från och med den 1 januari 2019 (se punkten 2). Det innebär att för dessa uppgiftsskyldiga kommer bestämmelserna i 26 kap. 19 § i den nya lydelsen tillämpas första gången på skattedeclarationer som avser redovisningsperioden januari 2019. Dessa uppgiftsskyldiga ska således under tiden 1 juli 2018–31 december 2018 lämna de uppgifter som enligt gällande rätt ska lämnas i arbetsgivardeklarationen enligt 26 kap. 19 §. Därför anges i punkten att bestämmelserna i 26 kap. 19 § i den äldre lydelsen under tiden 1 juli 2018–31 december 2018 ska tillämpas för sådana övriga uppgiftsskyldiga som avses i punkten 2 (här avses sådana som är skyldiga att lämna arbetsgivardeklaration, och som inte ska föra en personalliggare och vid ikraftträdandet har fler än 15 anställda).

Punkten 6

Regeringen föreslår att Skatteverket före den 15 april året efter utgången av beskattningsåret ska underrätta fysiska personer och dödsbon som kan antas vara deklareringskyldiga om bl.a. uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer (31 kap. 4 §). Av punkten 1 följer att ändringen i 31 kap. 4 § ska träda i kraft den 1 juli 2018. Bestämmelsen i 31 kap. 4 § i den nya lydelsen ska därför tillämpas första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2018.

Av punkten 1 framgår att ändringen i 31 kap. 6 § ska träda i kraft den 1 januari 2019. Bestämmelsen i 31 kap. 6 § i den nya lydelsen ska därför tillämpas första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2019.

Punkten 7

Av punkten 1 följer att ändringar i 34 kap. ska träda i kraft den 1 juli 2018. Bestämmelserna som rör informationsuppgifter till den kontrolluppgiftsskyldige eller den som är skyldig att lämna uppgifter om betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration (34 kap. 6, 7, 10 och 11 §§) i den nya lydelsen ska därför tillämpas om den uppgift som ska lämnas avser tid efter den 30 juni 2018. Detsamma gäller bestämmelsen i 37 kap. 8 §. I den paragrafen regleras i vilka fall Skatteverket får förelägga fysiska personer och dödsbon att lämna uppgifter om tredje man.

Regeringen föreslår att informationsuppgifter till den kontrolluppgiftsskyldige eller den som är skyldig att lämna uppgifter om betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration ska lämnas senast den 8 i månaden efter det att skyldigheten att lämna kontrolluppgift eller uppgifter i en arbetsgivardeklaration uppkom (34 kap. 10 § första stycket). Bestämmelsen i den nya lydelsen ska dock i fråga om uppgifter till en kontrolluppgiftsskyldig tillämpas om den uppgift som ska lämnas avser tid efter den 31 december 2018. Bestämmelsen i 34 kap. 10 § i den äldre lydelsen ska under tiden 1 juli 2018–31 december 2018 tillämpas i fråga om uppgifter till en kontrolluppgiftsskyldig. Om uppgifterna till den kontrolluppgiftsskyldige avser tiden 1 juli 2018–31 december 2018, ska således uppgifterna lämnas senast månaden efter det att skyldigheten att lämna kontrolluppgift uppkom, dock inte senare än den 15 januari 2019. Detta innebär att samma tidpunkt gäller för uppgifter som avser kalenderåret 2018.

Ett föreläggande att fullgöra en uppgiftsskyldighet får inte bara avse komplettering av arbetsställesnummer enligt 15 kap. och 26 kap. Av punkten 1 framgår att ändringarna i 37 kap. 2 § ska träda i kraft den 1 januari 2019. Bestämmelsen i 37 kap. 2 § i den nya lydelsen ska därför tillämpas om den uppgift som ska lämnas avser tid efter den 31 december 2018. Se även punkten 3.

Punkten 8

Bestämmelserna om avstämningsuppgifter (skattetillägg), befrielse från särskilda avgifter och efterbeskattning (49 kap. 10 d §, 51 kap. 1 § och 66 kap. 27 §) ska i den nya lydelsen tillämpas första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2018. Skälet till det är att ändringarna i aktuella bestämmelser enligt punkten 1 ska träda i kraft den 1 juli 2018. Detsamma gäller bestämmelsen om att Skatteverket för varje beskattningsår ska besluta om slutlig skatt på grundval av bl.a. uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer (56 kap. 2 §).

Punkten 9

De nya bestämmelserna om uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen och ändring eller tillägg av uppgifter om betalningsmottagare (26 kap. 19 a–19 e, 40 och 41 §§) tillämpas första gången på arbetsgivardeklarationer som avser redovisningsperioden juli 2018.

Skälet till det är att bestämmelserna enligt punkten 1 ska träda i kraft den 1 juli 2018. Prop. 2016/17:58

Punkten 10

De nya bestämmelserna om informationsuppgifter till betalningsmottagare (34 kap. 3 a §) tillämpas första gången på uppgifter som lämnas i arbetsgivardeklarationer som avser redovisningsperioden juli 2018. Skälet till det är att bestämmelserna i 34 kap. 3 a § enligt punkten 1 ska träda i kraft den 1 juli 2018.

Punkten 11

Regeringen föreslår i avsnitt 6.9 att kontrolluppgiften om upplåtelse av privatbostad eller bostad som innehas med hyresrätt slopas (22 kap. 4 §). Enligt punkten 1 ska ändringen (upphävandet av paragrafen) träda i kraft den 1 januari 2019. De upphävda bestämmelserna i 22 kap. 4 § bör dock fortfarande gälla för ersättning eller förmån för bostad som har betalats ut före den 1 januari 2019.

Punkten 12

Regeringen föreslår i avsnitt 6.8 att möjligheten för utländska avgiftsskyldiga att efter beslut från Skatteverket redovisa arbetsgivaravgifter på något annat sätt eller vid någon annan tidpunkt än som följer av lagen slopas (26 kap. 38 §). Enligt punkten 1 ska ändringen (upphävandet av paragrafen) träda i kraft den 1 januari 2019. Den upphävda bestämmelsen i 26 kap. 38 § bör dock fortfarande gälla för beslut som har meddelats före den 1 januari 2019.

Punkten 13

Regeringen föreslår i avsnitt 6.8 att möjligheten för utländska avgiftsskyldiga att efter beslut från Skatteverket redovisa arbetsgivaravgifter på något annat sätt eller vid någon annan tidpunkt än som följer av lagen slopas (26 kap. 38 §). Bestämmelsen i 67 kap. 26 § upphävs till en följd av att 26 kap. 38 § upphävs. Enligt punkten 1 ska ändringen (upphävandet av 26 kap. 38 § och 67 kap. 26 §) träda i kraft den 1 januari 2019. Den upphävda bestämmelsen i 67 kap. 26 § bör dock fortfarande gälla för beslut som har meddelats enligt den upphävda 26 kap. 38 §.

10.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

2 kap.

8 b §

Paragrafen är ny. I paragrafen finns bestämmelser om att Migrationsverket i vissa fall får ha direktåtkomst till beskattningsdatabasen i fråga om uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer eller förenklade arbetsgivardeklarationer som avses i 26 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL.

Enligt *andra stycket punkten 1* får Migrationsverkets direkttåtkomst omfatta uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer eller förenklade arbetsgivardeklarationer som avses i 26 kap. SFL. Vilka uppgifter som ska redovisas per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer och förenklade arbetsgivardeklarationer framgår av bestämmelserna i 26 kap. 19 a–19 e §§ och 20 § SFL (se avsnitt 6.3 och 6.4 och kommentarerna till dessa paragrafer). Bestämmelser om vilka uppgifter som ska lämnas kommer även att finnas i skatteförfarandeförordningen. De uppgifter som ska lämnas per betalningsmottagare är bl.a. uppgifter om utbetald ersättning. Direkttåtkomsten får även omfatta sådana ändringar och tillägg som den deklARATIONSSKYLDIGE ska göra enligt 26 kap. 40 § SFL (se avsnitt 6.13 och kommentaren till den paragrafen). Av *punkten 2* framgår att direkttåtkomsten får omfatta identifikationsuppgifter för den uppgiftsskyldige och betalningsmottagaren (se 26 kap. 18 § 1 SFL, 6 kap. 1 och 2 §§ SFF och avsnitt 6.3). Enligt *punkten 3* får direkttåtkomsten även omfatta uppgift om den redovisningsperiod som deklARATIONEN avser (se 26 kap. 18 § 2 SFL). En redovisningsperiod omfattar en kalendermånad (se 26 kap. 10 § SFL).

Av *första stycket* framgår att direkttåtkomst bara får medges om uppgifterna behövs i ett ärende om dagersättning åt asylsökande enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. Bestämmelsen ger ramarna för direkttåtkomsten. Åtkomsten ska begränsas till de närmare typer av uppgifter som behövs för det i bestämmelsen angivna ändamålet.

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 7.4.7.

8 c §

Paragrafen är ny. I paragrafen finns bestämmelser om att Försäkringskassan i vissa fall får ha direkttåtkomst till beskattningsdatabasen i fråga om uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer eller förenklade arbetsgivardeklarationer som avses i 26 kap. SFL.

Enligt *andra stycket punkten 1* får Försäkringskassans direkttåtkomst omfatta uppgifter per betalningsmottagare i sådana arbetsgivardeklarationer eller förenklade arbetsgivardeklarationer som avses i 26 kap. SFL. Vilka uppgifter som ska redovisas per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer och förenklade arbetsgivardeklarationer framgår av bestämmelserna i 26 kap. 19 a–19 e §§ och 20 § SFL (se avsnitt 6.3 och 6.4 och kommentarerna till dessa paragrafer). Bestämmelser om vilka uppgifter som ska lämnas kommer även att finnas i skatteförfarandeförordningen. De uppgifter som ska lämnas per betalningsmottagare är bl.a. uppgifter om utbetald ersättning. Direkttåtkomsten får även omfatta sådana ändringar och tillägg som den deklARATIONSSKYLDIGE ska göra enligt 26 kap. 40 § SFL (se avsnitt 6.13 och kommentaren till den paragrafen). Av *punkten 2* framgår att direkttåtkomsten får omfatta identifikationsuppgifter för den uppgiftsskyldige och betalningsmottagaren (se 26 kap. 18 § 1 SFL, 6 kap. 1 och 2 §§ SFF och avsnitt 6.3). Enligt *punkten 3* får direkttåtkomsten även omfatta uppgift om den redovisningsperiod som deklARATIONEN avser (se 26 kap. 18 § 2 SFL). En redovisningsperiod omfattar en kalendermånad (se 26 kap. 10 § SFL).

Av *första stycket* framgår att direktåtkomst bara får medges om uppgifterna behövs i ett ärende om bestämmande av sjukpenninggrundande inkomst enligt 26 kap. socialförsäkringsbalken eller beräkning av bostadsbidrag enligt 97 kap. socialförsäkringsbalken. Bestämmelsen ger ramarna för direktåtkomsten. Åtkomsten ska begränsas till de närmare typer av uppgifter som behövs för de i bestämmelsen angivna ändamålen.

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 7.4.6.

8 d §

Paragrafen är ny. I paragrafen finns bestämmelser om att Arbetsförmedlingen i vissa fall får ha direktåtkomst till beskattningsdatabasen i fråga om uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer eller förenklade arbetsgivardeklarationer som avses i 26 kap. SFL.

Enligt *andra stycket punkten 1* får Arbetsförmedlingens direktåtkomst omfatta uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer eller förenklade arbetsgivardeklarationer som avses i 26 kap. SFL. Vilka uppgifter som ska redovisas per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer och förenklade arbetsgivardeklarationer framgår av bestämmelserna i 26 kap. 19 a–19 e §§ och 20 § SFL (se avsnitt 6.3 och 6.4 och kommentarerna till dessa paragrafer). Bestämmelser om vilka uppgifter som ska lämnas kommer även att finnas i skatteförfarandeförordningen. De uppgifter som ska lämnas per betalningsmottagare är bl.a. uppgifter om utbetald ersättning. Direktåtkomsten får även omfatta sådana ändringar och tillägg som den deklareringskyldige ska göra enligt 26 kap. 40 § SFL (se avsnitt 6.13 och kommentaren till den paragrafen). Av *punkten 2* framgår att direktåtkomsten får omfatta identifikationsuppgifter för den uppgiftsskyldige och betalningsmottagaren (se 26 kap. 18 § 1 SFL, 6 kap. 1 och 2 §§ SFF och avsnitt 6.3). Enligt *punkten 3* får direktåtkomsten även omfatta uppgift om den redovisningsperiod som deklARATIONEN avser (se 26 kap. 18 § 2 SFL). En redovisningsperiod omfattar en kalendermånad (se 26 kap. 10 § SFL).

Av *första stycket* framgår att direktåtkomst bara får medges om uppgifterna behövs i ett ärende om arbetsgivarstöd. Bestämmelsen ger ramarna för direktåtkomsten. Åtkomsten ska begränsas till de närmare typer av uppgifter som behövs för det i bestämmelsen angivna ändamålet.

I *tredje stycket* ges en upplysning om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela ytterligare föreskrifter om begränsningar av direktåtkomsten. Genom sådana bestämmelser kan anges vilka närmare ärendeslag som får omfattas av direktåtkomsten.

Skälen för förslaget behandlas i avsnitt 7.4.8.

Ikraftträdandebestämmelse

Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2019.

10.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1984:533) om arbetsställenummer m.m.

4 §

I paragrafen finns en upplysning om att det i 15 kap. 9 § SFL finns en bestämmelse om att uppgift om arbetsställenummer i vissa fall ska lämnas i en kontrolluppgift om utgiven ersättning och förmån som utgör intäkt i inkomstslaget tjänst.

Ändringarna i paragrafen är till följd av att skyldigheten att lämna kontrolluppgift i många fall ersätts av en skyldighet att lämna uppgifter per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen. Enligt 26 kap. 19 b § första stycket 4 SFL ska uppgift om arbetsställenummer i vissa fall lämnas per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration. Därför ges en upplysning i paragrafen om att det i 26 kap. 19 b § SFL finns en bestämmelse om att uppgift om arbetsställenummer i vissa fall ska lämnas per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration.

Ikraftträdandebestämmelse

Bestämmelsen föreslås träda i kraft den 1 juli 2018. Skälet till det är att de nya bestämmelserna i 26 kap. 19 b § SFL ska träda i kraft den 1 juli 2018.

Sammanfattning av promemorian Uppgifter på individnivå i arbetsgivardeklarationen

Prop. 2016/17:58
Bilaga 1

I promemorian föreslås att utbetald ersättning för arbete ska redovisas på individnivå i arbetsgivardeklarationen, dvs. per betalningsmottagare. Det finns redan system i andra länder för att lämna uppgifter på individnivå som motsvarar det som nu föreslås. Bl.a. i Danmark och Norge finns sådana system som förefaller fungera väl.

En månadsvis rapportering av inkomster på individnivå skulle innebära att förutsättningarna för Skatteverket att fatta korrekta beslut avseende arbetsgivaravgifter och skatteavdrag skulle förbättras. Löpande tillgång till uppgifter om utbetalade ersättningar skulle ge möjligheter att upptäcka fel vid en tidigare tidpunkt vilket ger fördelar ur flera aspekter och ökar förutsättningarna för att bestämma och uppbära rätt skatt. Det finns även flera praktiska fördelar när det gäller hur Skatteverkets arbete kan bedrivas.

Med ersättning för arbete avses enligt skatteförfarandelagen (2011:1244), SFL, inte bara lön m.m. utan även t.ex. sjukpenning och andra socialförsäkringsersättningar. Förutom uppgift om ersättningens storlek och skatteavdrag som gjorts från ersättningen ska även andra uppgifter om betalningsmottagaren – som i dag lämnas i en årlig kontrolluppgift – lämnas i arbetsgivardeklarationen. Jämfört med de uppgifter som i dag lämnas i kontrolluppgiften innebär inte förslagen i promemorian att några nya uppgifter måste lämnas till Skatteverket. Tvärtom kommer vissa uppgifter som i dag lämnas i en kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst inte att behöva lämnas enligt förslaget.

Vissa ersättningar ska inte redovisas på individnivå även om de omfattas av SFL:s definition av ersättning för arbete. Det gäller ersättningar som betalas ut på grund av pensionsförsäkring eller återköp av sådan försäkring, liksom ersättningar som betalas ut enligt ett sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229).

De särskilda regler som i dag gäller för redovisning av skatteavdrag för skatt enligt lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. föreslås till största delen slopas. Särregleringen – som bl.a. innebär att redovisning på individnivå görs i en bilaga till arbetsgivardeklarationen i stället för i kontrolluppgift – blir till stor del överflödigt mot bakgrund av förslaget att redovisningen i en arbetsgivardeklaration i de flesta fall ska göras på individnivå när det gäller ersättning för arbete.

Ingen ändring föreslås när det gäller räntor och utdelningar. Redovisningen i arbetsgivardeklarationen när det gäller sådana utbetalningar ska således fortfarande avse de sammanlagda beloppen för samtliga betalningsmottagare.

En förutsättning för att en utbetalare ska vara skyldig att redovisa ersättning till en viss betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration ska, förutom när det gäller ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift, vara att det till betalningsmottagaren har betalats ut ersättning som är underlag för skatteavdrag (för preliminär skatt eller

särskild inkomstskatt) eller arbetsgivaravgifter. Ersättningar som är underlag för statlig ålderspensionsavgift, dvs. främst olika socialförsäkringsförmåner, ska redovisas i en arbetsgivardeklaration även om skatteavdrag inte ska göras.

Förslaget innebär, med nyss nämnda undantag för ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift, att ersättning för arbete inte behöver redovisas i en arbetsgivardeklaration om ersättningen ligger under gränsen för att utbetalaren ska vara skyldig att göra skatteavdrag och betala arbetsgivaravgifter. Detsamma gäller om något skatteavdrag inte ska göras på grund av jämningsbeslut och arbetsgivaravgifter inte ska betalas av den anledningen att mottagaren inte tillhör svensk socialförsäkring. Utbetalaren föreslås dock få möjlighet att välja att redovisa sådana ersättningar i arbetsgivardeklarationen i stället för i kontrolluppgift.

Om en ersättning har redovisats eller skulle ha redovisats på individnivå i en arbetsgivardeklaration ska kontrolluppgift inte lämnas, med undantag för fall där det är betalningsmottagaren som lämnar arbetsgivardeklaration enligt ett s.k. socialavgiftsavtal med en utländsk arbetsgivare. Arbetsgivaren ska i sådana fall även framöver vara skyldig att lämna kontrolluppgift.

Någon ändring föreslås inte när det gäller tidpunkten för redovisning av utbetalda ersättningar i en arbetsgivardeklaration. En ersättning ska liksom i dag redovisas i arbetsgivardeklarationen för den månad under vilken ersättningen har betalats ut. Den möjlighet som i dag finns för utländska avgiftsskyldiga att efter beslut från Skatteverket redovisa arbetsgivaravgifter på något annat sätt eller vid någon annan tidpunkt än som följer av SFL föreslås slopas.

Den som är skyldig att lämna uppgifter om en viss betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration ska informera den som uppgifterna avser om de uppgifter om denne som lämnas i arbetsgivardeklarationen.

Arbetsgivardeklarationen ska liksom i dag kunna lämnas elektroniskt eller på pappersblankett.

Skatteverkets beslut med anledning av en arbetsgivardeklaration ska enligt förslaget inte fattas på individnivå, utan ska liksom i dag avse total avdragen skatt och totala arbetsgivaravgifter för den aktuella månaden.

Uppgifter om betalningsmottagare som har lämnats i en arbetsgivardeklaration eller förenklad arbetsgivardeklaration ska, enligt promemorian förslag, som huvudregel ändras enbart i enlighet med en ändring eller komplettering från den deklarationsskyldige (dvs. en arbetsgivare eller annan utbetalare). Uttryckliga bestämmelser om skyldighet för den deklarationsskyldige att ändra felaktiga individuppgifter, och att komplettera deklarationen med sådana individuppgifter som saknas, föreslås införas. Skatteverket föreslås på eget initiativ få ändra en felaktig identifikationsuppgift avseende en betalningsmottagare, om det rör sig om en uppenbar felskrivning eller något annat uppenbart förbiseende från den deklarationsskyldiges sida. Skatteverket föreslås även, i uppenbara fall, få komplettera deklarationen med en identifikationsuppgift som saknas avseende en betalningsmottagare.

I promemorian föreslås att Försäkringskassan, Migrationsverket, Arbetsförmedlingen och Åklagarmyndigheten får tillgång till uppgifter på individnivå som lämnats i en arbetsgivardeklaration eller förenklad

arbetsgivardeklaration genom direktåtkomst till dessa uppgifter i beskattningsdatabasen. Kronofogdemyndigheten och Skatteverkets brottsenheter kommer att få tillgång till uppgifterna genom redan gällande bestämmelser. Vidare föreslås att arbetslöshetskassorna får tillgång till uppgifterna elektroniskt genom tillhandahållande på medium för automatiserad behandling. Den föreslagna ordningen innebär att arbetsgivarnas uppgiftslämnande kan effektiviseras samt att myndigheternas handläggning blir mer effektiv och att deras kontrollmöjligheter förbättras. Uppgifterna kommer också att kunna förbättra den samhälleliga statistiken.

I förslagen ingår en avvägning mellan nyttan av förslagen och integritetsaspekter. Tillgången till uppgifter för de olika myndigheterna och arbetslöshetskassorna har därför begränsats så att tillgången inte blir vidare än vad det finns behov av. Dessutom föreslås att den starka sekretess för uppgifterna som gäller hos Skatteverket även ska gälla för uppgifterna hos de mottagande myndigheterna och arbetslöshetskassorna.

Åklagarmyndighetens behov avser underlag för beräkning av dagsböter. Det föreslås en utvidgning av ändamålet för behandling av personuppgifter i beskattningsdatabasen så att även detta syfte omfattas.

Uppgifter på individnivå som lämnats i en arbetsgivardeklaration kan även medföra bättre möjligheter att inhämta uppgifter om inkomster som underlag för samhällets statistikframställning.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2018. Äldre bestämmelser i skatteförfarandelagen och skatteförfarandeförordningen (2011:1261) ska fortfarande gälla i fråga om skattedeclarationer för redovisningsperioden december 2017 och tidigare perioder, liksom i fråga om kontrolluppgifter som avser kalenderåret 2017 och tidigare år.

Promemorians lagförslag

Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Häri genom föreskrivs i fråga om skatteförfarandelagen (2011:1244)¹
dels att 22 kap. 4 §, 26 kap. 38 § och 67 kap. 26 § ska upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 22 kap. 4 §, 26 kap. 38 § och 67 kap. 26 § ska utgå,

dels att 7 kap. 1 §, 15 kap. 8–10 §§, 16 kap. 1–3 §§, 22 kap. 1 och 13 §§, 23 kap. 2 och 3 §§, 26 kap. 1–3 och 19 §§, 31 kap. 4 och 6 §§, 34 kap. 1, 6, 7, 10 och 11 §§, 37 kap. 2 och 8 §§, 49 kap. 10 c §, 51 kap. 1 §, 56 kap. 2 §, 66 kap. 27 §, 67 kap. 1 § och rubriken närmast före 34 kap. 10 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 34 kap. 3 § ska lyda ”Uppgifter till den som kontrolluppgift eller uppgifter i en arbetsgivardeklaration lämnas för”,

dels att rubriken närmast efter 34 kap. 5 § ska lyda ”Uppgifter till den kontrolluppgiftsskyldige eller den som är skyldig att lämna uppgifter i en arbetsgivardeklaration”,

dels att det ska införas nio nya paragrafer, 26 kap. 19 a–19 e och 40–42 §§ och 34 kap. 3 a §, och närmast före 26 kap. 40 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

1 §²

Skatteverket ska registrera

1. den som är skyldig att göra skatteavdrag,
2. den som är skyldig att betala arbetsgivaravgifter,
3. den som är skattskyldig enligt mervärdesskattelagen (1994:200), med undantag för den som är skattskyldig bara på grund av förvärv av sådana varor som anges i 2 a kap. 3 § första stycket 1 och 2 samma lag,
4. den som utan att omfattas av 19 kap. 1 § mervärdesskattelagen har rätt till återbetalning av ingående mervärdesskatt enligt 10 kap. 9, 11 och 11 b–13 §§ samma lag,
5. den som gör sådant unionsinternt förvärv som är undantaget från skatteplikt enligt 3 kap. 30 d § första stycket mervärdesskattelagen,
6. en utländsk beskattningsbar person som är etablerad i ett annat EU-land och har rätt till återbetalning enligt 10 kap. 1–3 §§ mervärdesskattelagen utan att omfattas av 19 kap. 1 § samma lag och inte heller ska registreras enligt 3, 4 eller 5,
7. en beskattningsbar person som är etablerad i Sverige och omsätter tjänster i ett annat EU-land som förvärvaren av tjänsten är skattskyldig

¹ Senaste lydelse av 67 kap. 26 § 2013:116.

² Senaste lydelse 2015:893.

för i det landet i enlighet med tillämpningen av artikel 196 i rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt,

8. den som är skyldig att jämka ingående mervärdesskatt enligt 8 a kap. eller 9 kap. 9–13 §§ mervärdesskattelagen,

9. den som är skattskyldig och redovisningsskyldig enligt lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,

10. den som är skattskyldig enligt

a) lagen (1972:820) om skatt på spel,

b) lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel,

c) lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m.,

d) lagen (1991:1482) om lotteriskatt,

e) 10 eller 13 § eller 16 § första stycket eller 38 § 1 lagen (1994:1563) om tobaksskatt,

f) 9 eller 12 § eller 15 § första stycket lagen (1994:1564) om alkoholskatt,

g) 4 kap. 3 eller 6 § eller 9 § första stycket eller 12 § första stycket 1 eller 11 kap. 5 § första stycket 1 eller 2 lagen (1994:1776) om skatt på energi,

h) lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus,

i) lagen (1999:673) om skatt på avfall,

j) lagen (2000:466) om skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer, eller

k) lagen (2007:460) om skatt på trafikförsäkringspremie m.m.,

11. den som är skyldig att använda kassaregister enligt 39 kap. 4–6 §§, *och*

11. den som är skyldig att använda kassaregister enligt 39 kap. 4–6 §§,

12. den som enligt 39 kap. 11 b § är skyldig att tillhandahålla utrustning så att en elektronisk personalliggare kan föras på en byggarbetsplats.

12. den som enligt 39 kap. 11 b § är skyldig att tillhandahålla utrustning så att en elektronisk personalliggare kan föras på en byggarbetsplats, *och*

13. den som betalar ut ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.

Om den som ska registreras enligt första stycket har en företrädare enligt 5 kap., ska dock företrädaren registreras i stället.

15 kap.

8 §

Kontrolluppgift behöver inte lämnas om

Kontrolluppgift *ska* inte lämnas om

1. sådan ersättning eller förmån för arbete som en fysisk person eller ett dödsbo har gett ut, under förutsättning att

a) ersättningen eller förmånen inte motsvarar en utgift i en näringsverksamhet,

a) ersättningen eller förmånen inte motsvarar en utgift i en näringsverksamhet, *och*

b) *skatteavdrag inte har gjorts,*

och

c) det som mottagaren under året har fått sammanlagt har haft ett värde som understiger 1 000 kronor,

2. sådan ersättning eller förmån för arbete som har getts ut i annat fall än som avses i 1, under förutsättning att

a) det som mottagaren under året har fått sammanlagt har haft ett värde som understiger 100 kronor, och

b) skatteavdrag inte har gjorts,

3. sådan ersättning eller förmån som har redovisats i en förenklad arbetsgivardeklaration, eller

4. sådan ersättning eller förmån som är skattepliktig enligt lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. och som har redovisats för mottagaren i en arbetsgivardeklaration.

b) det som mottagaren under året har fått sammanlagt har haft ett värde som understiger 1 000 kronor,

3. sådan ersättning eller förmån som har redovisats eller skulle ha redovisats per betalningsmottagare, av utgivaren eller den som avses i 5–7 §§, i en arbetsgivardeklaration eller förenklad arbetsgivardeklaration, eller

4. sådan ersättning för utgifter vid tjänsteresor som avser logi eller resa med annat transportmedel än egen bil eller förmånsbil, om det av 10 kap. 3 § andra stycket 9 eller 10 följer att skatteavdrag inte ska göras från ersättningen.

9 §³

I kontrolluppgiften ska följande uppgifter lämnas:

1. värdet av den ersättning eller förmån som har getts ut,

2. den tid ersättningen eller förmånen avser, om den bara avser del av året,

3. antalet dagar med sjöinkomst samt på vilket fartyg och i vilket fartområde tjänstgöringen har ägt rum,

4. om Skatteverket har bestämt värdet av en förmån enligt 2 kap. 10 b eller 10 c § socialavgiftslagen (2000:980),

5. om ersättningen ges ut på grund av tjänstepensionsförsäkring eller sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229), och

2. antalet dagar med sjöinkomst samt på vilket fartyg och i vilket fartområde tjänstgöringen har ägt rum,

3. om Skatteverket har bestämt värdet av en förmån enligt 2 kap. 10 b eller 10 c § socialavgiftslagen (2000:980),

4. om ersättningen ges ut på grund av tjänstepensionsförsäkring eller sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229), och

³ Senaste lydelse 2012:835.

6. arbetsställesnummer enligt lagen (1984:533) om arbetsställesnummer m.m., om ett sådant har tilldelats.

5. arbetsställesnummer enligt lagen (1984:533) om arbetsställesnummer m.m., om ett sådant har tilldelats.

Om kontrolluppgiften avser en ersättning med ett sådant engångsbelopp på grund av personskada som avses i 11 kap. 38 § inkomstskattelagen, ska det i kontrolluppgiften anges om engångsbelopp på grund av samma skada har getts ut tidigare samt i så fall med vilket belopp och under vilket utbetalningsår.

Om kontrolluppgiften avser ersättning eller förmån som inte ska tas upp till beskattning men är avgiftspliktig enligt socialavgiftslagen, ska i kontrolluppgiften värdet på sådan ersättning eller förmån anges särskilt.

10 §

Om den uppgiftsskyldige har gett ut ersättning för *sådana* utgifter som avses i 12 kap. 2 § första och andra styckena inkomstskattelagen (1999:1229) och det av 10 kap. 3 § andra stycket 9 eller 10 följer att skatteavdrag inte ska göras från ersättningen, är det tillräckligt att det i kontrolluppgiften anges att sådan ersättning har getts ut.

Om den uppgiftsskyldige har gett ut annan ersättning för utgifter *vid tjänsteresor än* som avses i 8 § 4 och det av 10 kap. 3 § andra stycket 9 eller 10 följer att skatteavdrag inte ska göras från ersättningen, är det tillräckligt att det i kontrolluppgiften anges att sådan ersättning har getts ut.

16 kap.

1 §

Kontrolluppgift ska lämnas om ersättningar och förmåner som anges i 3 § och som ska hänföras till inkomstslaget näringsverksamhet.

Kontrolluppgift ska dock inte lämnas om ersättningen eller förmånen har redovisats eller skulle ha redovisats av utgivaren i en arbetsgivardeklaration.

2 §

Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och, i de fall som avses i 3 § 1 och 4, även för juridiska personer av den som har gett ut ersättning eller förmån.

Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och, i de fall som avses i 3 § 2, även för juridiska personer av den som har gett ut ersättning eller förmån.

3 §

I kontrolluppgiften ska följande uppgifter lämnas:

1. *ersättning och förmån som har getts ut för arbete och som utgivaren har gjort eller varit skyldig att göra skatteavdrag från,*

2. *sjukpenning och annan sådan ersättning som avses i 15 kap. 8 §*

inkomstskattelagen (1999:1229),

3. sådant utbetalt stöd eller efterskönt belopp som avses i 29 kap. inkomstskattelagen, och

4. betalning för

a) nyttjandet av eller rätten att nyttja upphovsrätt till litterärt, konstnärligt eller vetenskapligt verk, inklusive biograffilm, patent, varumärke, mönster eller modell, ritning, hemligt recept eller hemlig tillverkningsmetod, eller

b) upplysning om erfarenhetsrön av industriell, kommersiell eller vetenskaplig natur.

1. sådant utbetalt stöd eller efterskönt belopp som avses i 29 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), och

2. betalning för

a) nyttjandet av eller rätten att nyttja upphovsrätt till litterärt, konstnärligt eller vetenskapligt verk, inklusive biograffilm, patent, varumärke, mönster eller modell, ritning, hemligt recept eller hemlig tillverkningsmetod, eller

b) upplysning om erfarenhetsrön av industriell, kommersiell eller vetenskaplig natur.

22 kap.

1 §⁴

I detta kapitel finns bestämmelser om skyldighet att lämna kontrolluppgift om

– överlåtelse av privatbostadsrätt och andelar i vissa bostadsföretag (2 och 3 §§),

– *upplåtelse av privatbostad eller bostad som innehas med hyresrätt (4 §),*

– samfällighet (5 och 6 §§),

– räntebidrag (7 §),

– pensionsförsäkringar och pensionssparkonton (8 och 9 §§),

– avskattning av pensionsförsäkring (10 §),

– tjänstepensionsavtal (11 §),

– underlag för avkastningsskatt på livförsäkringar (12 §),

– skattereduktion för förmån av hushållsarbete (13 §),

– elcertifikat (14 §),

– utsläppsrätter, utsläppsminskingsenheter och certifierade utsläppsminskningar (15 §),

– schablonintäkt vid innehav av ett investeringssparkonto (16 §),

– schablonintäkt vid innehav av andelar i värdepappersfonder, fondföretag, specialfonder och utländska specialfonder (17–21 §§),

– investeraravdrag (23 och 24 §§), och

– skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el (25 §).

13 §⁵

Kontrolluppgift ska lämnas om skattereduktion för förmån av hushållsarbete enligt 67 kap.

Kontrolluppgift ska lämnas om skattereduktion för förmån av hushållsarbete enligt 67 kap.

⁴ Senaste lydelse 2015:768.

⁵ Senaste lydelse 2015:768.

inkomstskattelagen (1999:1229), om den som utför arbetet var godkänd för F-skatt vid någon av de tidpunkter som anges i 67 kap. 16 § 1 inkomstskattelagen eller har ett intyg eller någon annan handling som avses i 67 kap. 17 § samma lag.

inkomstskattelagen (1999:1229), om den som utför arbetet var godkänd för F-skatt vid någon av de tidpunkter som anges i 67 kap. 16 § 1 inkomstskattelagen eller har ett intyg eller någon annan handling som avses i 67 kap. 17 § samma lag. *Kontrolluppgift ska dock inte lämnas om underlaget för skattereduktionen har redovisats eller skulle ha redovisats av utgivaren av förmånen i en arbetsgivardeklaration.*

Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och dödsbon av den som har gett ut förmånen.

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om underlaget för skattereduktionen och hur stor del av underlaget som avser sådant hushållsarbete som anges i 67 kap. 13 § inkomstskattelagen.

23 kap.

2 §⁶

Kontrolluppgifter enligt 15 kap., 16 kap. 1 § om ersättning som avses i 16 kap. 3 § 4 samt 4 § 1 a, 2 a och 3 a, 17, 19, 20, 21 kap., 22 kap. 2, 3, 9–11, 17–21 och 23–25 §§, 22 a kap. samt 22 b kap. ska även lämnas för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga.

Kontrolluppgifter enligt 15 kap., 16 kap. 1 § om ersättning som avses i 16 kap. 3 § 2 samt 4 § 1 a, 2 a och 3 a, 17, 19, 20, 21 kap., 22 kap. 2, 3, 9–11, 17–21 och 23–25 §§, 22 a kap. samt 22 b kap. ska även lämnas för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga.

Kontrolluppgift enligt 22 kap. 10 § ska också avse omständigheter som medför eller kan medföra avskattning enligt 5 § första stycket 6, 6 a eller 7 lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta.

3 §⁷

Kontrolluppgifter enligt 16 kap. 1 § om ersättning som avses i 16 kap. 3 § 4 och 22 kap. 25 § ska även lämnas för juridiska personer som är begränsat skattskyldiga.

Kontrolluppgifter enligt 16 kap. 1 § om ersättning som avses i 16 kap. 3 § 2 och 22 kap. 25 § ska även lämnas för juridiska personer som är begränsat skattskyldiga.

26 kap.

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser om

- vem som ska lämna en skattedeklaration (2 §),
- vilken sorts skattedeklaration som ska lämnas (3–9 §§),

⁶ Senaste lydelse 2015:918.

⁷ Senaste lydelse 2014:1471.

- redovisningsperioder (10–17 §§),
 - vad de olika skattedeclarationerna ska innehålla (18–25 §§),
 - när en skattedeclaration ska lämnas (26–37 §§), *och*
 - särskilda bestämmelser om redovisning (38 *och* 39 §§).
- när en skattedeclaration ska lämnas (26–37 §§),
 - särskilda bestämmelser om redovisning (39 §), *och*
 - *ändrade och nya uppgifter om betalningsmottagare (40–42 §§).*

2 §⁸

En skattedeclaration ska lämnas av

1. den som är skyldig att göra skatteavdrag eller betala arbetsgivaravgifter eller som har gjort ett skatteavdrag utan att vara skyldig att göra det,

2. den som är skattskyldig enligt mervärdesskattelagen (1994:200),

3. den som ska registreras enligt 7 kap. 1 § första stycket 4, 5 eller 6,

4. den som är skyldig att jämka ingående mervärdesskatt enligt 8 a kap. eller 9 kap. 9–13 §§ mervärdesskattelagen,

5. den som är skattskyldig för punktskatt enligt någon av de lagar som anges i 3 kap. 15 §,

6. den som är skattskyldig enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta eller lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. och som ska redovisa och betala skatt enligt 13 kap. 6 och 7 §§, *och*

7. den som begär återbetalning av ingående skatt enligt 10 kap. 11 a § mervärdesskattelagen.

6. den som är skattskyldig enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta eller lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. och som ska redovisa och betala skatt enligt 13 kap. 6 och 7 §§,

7. den som begär återbetalning av ingående skatt enligt 10 kap. 11 a § mervärdesskattelagen, *och*

8. *den som betalar ut ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.*

3 §

Skatteavdrag och arbetsgivaravgifter ska redovisas i en arbetsgivardeklaration för redovisningsperioder.

Skatteavdrag och arbetsgivaravgifter ska redovisas i en arbetsgivardeklaration för redovisningsperioder. *Det gäller även ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.*

Den som är registrerad ska

Den som är registrerad ska

⁸ Senaste lydelse 2015:892.

lämna en arbetsgivardeklaration för varje redovisningsperiod. Om den registrerade skriftligen upplyser Skatteverket om att det varken finns skatteavdrag *eller* arbetsgivaravgifter att redovisa för en viss redovisningsperiod, behöver deklaration dock inte lämnas för den perioden. Det gäller även om bara en förenklad arbetsgivardeklaration enligt 4 § ska lämnas för redovisningsperioden.

lämna en arbetsgivardeklaration för varje redovisningsperiod. Om den registrerade skriftligen upplyser Skatteverket om att det varken finns skatteavdrag, arbetsgivaravgifter *eller ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift* att redovisa för en viss redovisningsperiod, behöver deklaration dock inte lämnas för den perioden. Det gäller även om bara en förenklad arbetsgivardeklaration enligt 4 § ska lämnas för redovisningsperioden.

19 §

En arbetsgivardeklaration ska innehålla uppgift om

1. *den sammanlagda ersättning som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för,*

2. *sammanlagt avdraget belopp,*

3. *den sammanlagda ersättning som utbetalaren är skyldig att betala arbetsgivaravgifter för,*

4. *sammanlagt avdrag med tillämpning av 2 kap. 21 § socialavgiftslagen (2000:980), och*

5. *periodens sammanlagda arbetsgivaravgifter.*

1. *sammanlagda skatteavdrag och arbetsgivaravgifter,*

2. *den sammanlagda ersättning som avses i 10 kap. 5 § första stycket 4 och 5 inkomstskattelagen (1999:1229) som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för,*

3. *den sammanlagda ersättning avseende ränta, utdelning och annan avkastning som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för, och*

4. *det sammanlagda beloppet av bidrag som avses i 1 § första stycket 6 lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster.*

19 a §

En arbetsgivardeklaration ska även för varje betalningsmottagare innehålla uppgift om

1. *den ersättning för arbete eller utgifter i arbetet som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för,*

2. *avdraget belopp från ersättning för arbete eller utgifter i arbetet,*

3. den ersättning som utbetalaren är skyldig att betala arbetsgivaravgifter för,

4. avdrag med tillämpning av 2 kap. 21 § socialavgiftslagen (2000:980), och

5. ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.

Arbetsgivardeklarationen ska dock inte innehålla uppgift enligt första stycket 1 eller 2 om ersättningen är sådan som avses i 10 kap. 5 § första stycket 4 och 5 inkomstskattelagen (1999:1229).

19 b §

En arbetsgivardeklaration ska för varje betalningsmottagare som uppgifter lämnas om enligt 19 a § också innehålla följande uppgifter:

1. uppgift om annan ersättning än som avses i 19 a §, om ersättningen är sådan ersättning eller förmån som avses i 15 kap. 2 § och ersättningen eller förmånen har getts ut av den deklarationsskyldige eller ska anses utgiven av denne enligt 11 kap. 5–7 §§,

2. antalet dagar med sjöinkomst samt på vilket fartyg och i vilket fartområde tjänstgöringen har ägt rum,

3. om Skatteverket har bestämt värdet av en förmån enligt 2 kap. 10 b eller 10 c § socialavgiftslagen (2000:980),

4. arbetsställesnummer enligt lagen (1984:533) om arbetsställesnummer m.m., om ett sådant har tilldelats,

5. underlag för skattereduktion för sådan förmån av hushållsarbete enligt 67 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) som har getts ut av den deklarationsskyldige, om den som utför arbetet var godkänd för F-skatt vid någon av de tidpunkter som anges i

67 kap. 16 § 1 inkomstskattelagen eller har ett intyg eller någon annan handling som avses i 67 kap. 17 § samma lag,

6. hur stor del av ett underlag enligt 5 som avser sådant hushållsarbete som anges i 67 kap. 13 § inkomstskattelagen, och

7. värdet av sådan ersättning för upplåtelse av en privatbostad eller en bostad som innehas med hyresrätt som har getts ut av den deklarationskyldige.

Om det som har utbetalats är ett sådant engångsbelopp på grund av personskada som avses i 11 kap. 38 § inkomstskattelagen, ska det i arbetsgivardeklarationen anges om engångsbelopp på grund av samma skada har getts ut tidigare samt i så fall med vilket belopp och under vilket utbetalningsår.

19 c §

Om den deklarationskyldige har gett ut ersättning för utgifter vid tjänsteresor och det av 10 kap. 3 § andra stycket 9 eller 10 följer att skatteavdrag inte ska göras från ersättningen, är det trots vad som föreskrivs i 19 b § första stycket 1 tillräckligt att det i arbetsgivardeklarationen anges att sådan ersättning har getts ut.

Om ersättningen avser utgift för logi eller resa med annat transportmedel än egen bil eller förmånsbil, behöver dock någon uppgift om ersättningen inte lämnas i arbetsgivardeklarationen.

19 d §

Även om det inte finns någon skyldighet enligt 19 a–19 c §§ att lämna uppgifter om en viss betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration får sådana uppgifter avseende mottagaren lämnas som annars ska lämnas i en kontrolluppgift enligt 15 kap. eller 22 kap. 13 §.

Det gäller dock inte uppgifter om sådan ersättning som avses i 10 kap. 5 § första stycket 4 och 5 inkomstskattelagen (1999:1229).

19 e §

I fall som avses i 5 kap. 5 § ska arbetsgivardeklarationen innehålla följande uppgifter i stället för uppgifter enligt 19–19 c §§:

- 1. den ersättning som arbetsgivaravgifter ska betalas för,*
- 2. avdrag med tillämpning av 2 kap. 21 § socialavgiftslagen (2000:980), och*
- 3. periodens arbetsgivaravgifter.*

Ändrade och nya uppgifter om betalningsmottagare

40 §

Om en uppgift avseende en viss betalningsmottagare som har lämnats eller skulle ha lämnats i en arbetsgivardeklaration eller förenklad arbetsgivardeklaration är felaktig eller saknas, ska den deklarationsskyldige snarast genom ändring eller tillägg lämna de uppgifter som behövs.

Ändring eller tillägg ska dock inte göras efter utgången av det sjätte året efter det kalenderår som uppgiften hänför sig till.

41 §

En ändrad eller ny uppgift ska lämnas skriftligen.

Om uppgiften inte är undertecknad, får Skatteverket förelägga den deklarationsskyldige att underteckna den. Föreläggandet ska innehålla en upplysning om att ändring eller tillägg annars inte kommer anses ha skett.

42 §

Skatteverket får

- 1. ändra en felaktig identifikationsuppgift avseende en betalningsmottagare om det rör*

sig om en uppenbar felskrivning eller något annat uppenbart förbiseende, och

2. i uppenbara fall komplettera deklARATIONEN med en identifikationsuppgift avseende en betalningsmottagare som saknas.

31 kap.

4 §

Skatteverket ska före den 15 april året efter utgången av beskattningsåret underrätta fysiska personer och dödsbon som kan antas vara deklarationskyldiga om de kontrolluppgifter och övriga uppgifter som har kommit in till verket som underlag för beslut om slutlig skatt och beslut om pensionsgrundande inkomst samt övriga uppgifter som verket känner till.

Skatteverket ska före den 15 april året efter utgången av beskattningsåret underrätta fysiska personer och dödsbon som kan antas vara deklarationskyldiga om de kontrolluppgifter, *uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklARATIONER* och övriga uppgifter som har kommit in till verket som underlag för beslut om slutlig skatt och beslut om pensionsgrundande inkomst samt övriga uppgifter som verket känner till.

6 §

Uppgift om kostnadsersättning som avses i 15 kap. 10 § behöver bara lämnas i den utsträckning avdrag görs för ökade levnadskostnader.

Uppgift om kostnadsersättning som avses i 15 kap. 8 § 4 eller 10 § behöver bara lämnas i den utsträckning avdrag görs för ökade levnadskostnader.

34 kap.

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser om

- syftet med informationsuppgifter (2 §),
- uppgifter till den deklarationskyldige (3–5 §§), och
- uppgifter till den kontrolluppgiftsskyldige (6–11 §§).

– uppgifter till den kontrolluppgiftsskyldige *eller den som är skyldig att lämna uppgifter i en arbetsgivardeklARATION* (6–11 §§).

3 a §

Den som är skyldig att lämna uppgifter om en viss betalningsmottagare i en arbetsgivardeklARATION enligt 26 kap. 19 a–19 c §§ ska senast den dag då arbetsgivardeklARATIONEN ska ha kommit in till Skatteverket informera den som uppgifterna avser om de uppgifter om denne som lämnas i

arbetsgivardeklarationen.

Första stycket gäller även den som väljer att lämna uppgifter i en arbetsgivardeklaration enligt 26 kap. 19 d §.

6 §

Den som har utnyttjat eller överlåtit en sådan rättighet som avses i 10 kap. 11 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229) ska till den kontrolluppgiftsskyldige lämna de uppgifter som behövs för att *kontrolluppgiftsskyldigheten* ska kunna fullgöras.

Den som har utnyttjat eller överlåtit en sådan rättighet som avses i 10 kap. 11 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229) ska till den kontrolluppgiftsskyldige *eller den som är skyldig att lämna uppgifter i en arbetsgivardeklaration* lämna de uppgifter som behövs för att *uppgiftsskyldigheten* ska kunna fullgöras.

7 §

Den som har utnyttjat en sådan rabatt, bonus eller annan förmån som avses i 15 kap. 6 § ska till den kontrolluppgiftsskyldige lämna de uppgifter som behövs för att *kontrolluppgiftsskyldigheten* ska kunna fullgöras.

Den som har utnyttjat en sådan rabatt, bonus eller annan förmån som avses i 15 kap. 6 § ska till den kontrolluppgiftsskyldige *eller den som är skyldig att lämna uppgifter i en arbetsgivardeklaration* lämna de uppgifter som behövs för att *uppgiftsskyldigheten* ska kunna fullgöras.

Första stycket gäller även den som har tagit emot sådan ersättning eller förmån som avses i 15 kap. 7 §.

När ska uppgifter till den kontrolluppgiftsskyldige lämnas?

När ska uppgifter till den kontrolluppgiftsskyldige *eller den som är skyldig att lämna uppgifter i en arbetsgivardeklaration* lämnas?

10 §⁹

Uppgifter som avses i 6 och 7 §§ ska lämnas senast månaden efter det att skyldigheten att lämna kontrolluppgift uppkom, dock inte senare än den 1 januari påföljande år.

Uppgifter som avses i 6 och 7 §§ ska lämnas senast månaden efter det att skyldigheten att lämna kontrolluppgift *eller uppgifter i en arbetsgivardeklaration* uppkom, dock inte senare än den 1 januari påföljande år.

Uppgifter som avses i 8 och 9 §§ ska lämnas snarast och senast den 15 januari året efter det år som uppgiften gäller.

⁹ Senaste lydelse 2015:918.

Uppgifter som avses i 9 a–9 d §§ ska lämnas snarast och senast den 1 maj året efter det år som uppgiften gäller.

Prop. 2016/17:58
Bilaga 2

11 §

Om den som är skyldig att lämna uppgifter till den kontrolluppgiftsskyldige inte gör det, ska den kontrolluppgiftsskyldige snarast anmäla detta till Skatteverket.

Om den som är skyldig att lämna uppgifter enligt 6–9 d §§ inte gör det, ska den kontrolluppgiftsskyldige eller den som är skyldig att lämna uppgifter i en arbetsgivardeklaration snarast anmäla detta till Skatteverket.

37 kap.

2 §

Skatteverket får förelägga den som inte har fullgjort en uppgiftsskyldighet enligt 15–35 kap. att fullgöra skyldigheten.

Ett sådant föreläggande får inte bara avse komplettering av arbetsställesnummer enligt 15 kap. 9 § första stycket 6.

Ett sådant föreläggande får inte bara avse komplettering av arbetsställesnummer enligt 15 kap. 9 § första stycket 5 eller 26 kap. 19 b § första stycket 4.

8 §

Skatteverket får förelägga en fysisk person och ett dödsbo i andra fall än som avses i 16 och 17 kap. att lämna kontrolluppgift om

1. sådan ersättning för utfört arbete som har betalats till en namngiven näringsidkare, eller

2. ränta från en namngiven låntagare.

Skatteverket får förelägga en fysisk person och ett dödsbo i andra fall än som avses i 16 och 17 kap. att lämna kontrolluppgift om

1. sådan ersättning för utfört arbete som har betalats till en namngiven näringsidkare och som inte har redovisats eller skulle ha redovisats i en arbetsgivardeklaration, eller

2. ränta från en namngiven låntagare.

49 kap.

10 c §¹⁰

Med avstämningssuppgifter avses

1. kontrolluppgifter som ska lämnas utan föreläggande och underrättelser om lagfart som lämnas med stöd av författning,

1. kontrolluppgifter som ska lämnas utan föreläggande, uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer och underrättelser om lagfart som lämnas med stöd av författning,

¹⁰ Senaste lydelse 2015:633.

2. uppgifter som har lämnats i inkomstdeklarationen för det föregående beskattningsåret och som har en direkt koppling till uppgifter som ska lämnas i inkomstdeklarationen för beskattningsåret, och

3. uppgifter som finns i register som har upprättats av Skatteverket för kontroll av framtida inkomstdeklarationer.

51 kap.

1 §¹¹

Skatteverket ska besluta om hel eller delvis befrielse från en särskild avgift om det är oskäligt att avgiften tas ut med fullt belopp.

Vid bedömningen ska det särskilt beaktas om

1. den felaktighet eller passivitet som har lett till avgiften kan antas ha

a) berott på ålder, hälsa eller liknande förhållande,

b) berott på en felbedömning av en regel eller betydelse av de faktiska förhållandena, eller

c) föranletts av vilseledande eller missvisande uppgifter, c) föranletts av vilseledande eller missvisande informationsuppgifter enligt 34 kap. 3 eller 3 a §,

2. avgiften inte står i rimlig proportion till felaktigheten eller passiviteten, eller

3. en oskäligt lång tid har gått efter det att Skatteverket har funnit anledning att anta att avgift ska tas ut utan att den som avgiften gäller kan lastas för dröjsmålet.

56 kap.

2 §

Skatteverket ska för varje beskattningsår besluta om slutlig skatt på grundval av uppgifter som har lämnats i en inkomstdeklaration, kontrolluppgifter och vad som i övrigt har kommit fram vid utredning och kontroll.

Skatteverket ska för varje beskattningsår besluta om slutlig skatt på grundval av uppgifter som har lämnats i en inkomstdeklaration, kontrolluppgifter, uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer och vad som i övrigt har kommit fram vid utredning och kontroll.

66 kap.

27 §¹²

Ett beslut om omprövning till nackdel för den som beslutet gäller av ett beslut om skatt eller avgift som avses i 2 kap. 2 § får meddelas inom sex år från utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut (efterbeskattning) om

1. ett beslut har blivit felaktigt eller inte fattats på grund av att den uppgiftsskyldige

¹¹ Senaste lydelse 2015:633.

¹² Senaste lydelse 2013:967.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.
2. De upphävda bestämmelserna i 22 kap. 4 § tillämpas fortfarande på ersättning eller förmån för bostad som har betalats ut före den 1 januari 2018.
3. Den upphävda bestämmelsen i 26 kap. 38 § tillämpas fortfarande i fråga om beslut som har meddelats före den 1 januari 2018.
4. Den upphävda bestämmelsen i 67 kap. 26 § tillämpas fortfarande på beslut som har meddelats enligt den upphävda 26 kap. 38 §.
5. Bestämmelserna i 15 kap. 8–10 §§, 16 kap. 1–3 §§, 22 kap. 13 § samt 23 kap. 2 och 3 §§ i den nya lydelsen tillämpas första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2018.
6. Bestämmelserna i 26 kap. 2, 3 och 19 §§ i den nya lydelsen tillämpas första gången på skattedeclarationer för redovisningsperioden januari 2018.
7. Bestämmelsen i 31 kap. 6 § i den nya lydelsen tillämpas första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2018.
8. Bestämmelserna i 34 kap. 6, 7, 10 och 11 §§ samt 37 kap. 2 och 8 §§ i den nya lydelsen tillämpas om den uppgift som ska lämnas avser tid efter den 31 december 2017.
9. De nya bestämmelserna i 26 kap. 19 a–19 e och 40–42 §§ tillämpas första gången på arbetsgivardeklarationer för redovisningsperioden januari 2018.
10. De nya bestämmelserna i 34 kap. 3 a § tillämpas första gången på uppgifter som lämnas i arbetsgivardeklarationer för redovisningsperioden januari 2018.

Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

Prop. 2016/17:58
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet¹

dels att 1 kap. 5 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 2 kap. 8 b, 8 c, 8 d och 8 e §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

5 §²

Uppgifter får behandlas för tillhandahållande av information som behövs i författningsreglerad verksamhet hos någon annan än Skatteverket för

1. fastställande av underlag för samt redovisning, bestämmande, betalning och återbetalning av skatter eller avgifter,

2. utsökning, indrivning och skuldsanering,

3. att utgöra underlag för beräkning, beslut och kontroll i fråga om förmån, bidrag och andra stöd,

4. pensionsberäkning,

5. tillsyn och kontroll samt lämplighets- och tillstånds-
prövning och annan liknande
prövning, *och*

6. aktualisering och komplettering av uppgifter om fastigheter i andra myndigheters register. *och*

5. tillsyn och kontroll samt lämplighets- och tillstånds-
prövning och annan liknande
prövning,

6. aktualisering och komplettering av uppgifter om fastigheter i andra myndigheters register, *och*

7. att utgöra underlag för beslut om dagsböter.

2 kap.

8 b §

Försäkringskassan får ha direktåtkomst till uppgifter som lämnats genom en sådan arbetsgivardeklaration eller förenklad arbetsgivardeklaration som avses i 26 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244) om uppgifterna behövs i ett ärende om bestämmande av sjukpenning-

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2003:670.

² Senaste lydelse 2011:531.

grundande inkomst enligt 26 kap. socialförsäkringsbalken eller beräkning av bostadsbidrag enligt 97 kap. socialförsäkringsbalken.

Åtkomsten får även avse sådana ändringar av de lämnade uppgifterna som Skatteverket har gjort med stöd av 26 kap. 42 § skatteförfarandelagen.

8 c §

Migrationsverket får ha direktåtkomst till uppgifter som lämnats genom en sådan arbetsgivardeklaration eller förenklad arbetsgivardeklaration som avses i 26 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244), om uppgifterna behövs i ett ärende om dag-ersättning åt asylsökande enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

Åtkomsten får även avse sådana ändringar av de lämnade uppgifterna som Skatteverket har gjort med stöd av 26 kap. 42 § skatteförfarandelagen.

8 d §

Arbetsförmedlingen får ha direktåtkomst till uppgifter som lämnats genom en sådan arbetsgivardeklaration eller förenklad arbetsgivardeklaration som avses i 26 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244) om uppgifterna behövs i ett ärende om etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare enligt lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare, eller i ett ärende om arbetsgivarstöd enligt förordningen (2006:1481) om stöd för nystartsjobb, förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga, förordningen (2015:503) om särskilt anställningsstöd eller förordningen (2013:1157) om stöd

för yrkesintroduktionsanställningar.

Åtkomsten får även avse sådana ändringar av de lämnade uppgifterna som Skatteverket har gjort med stöd av 26 kap. 42 § skatteförfarandelagen.

8 e §

Åklagarmyndigheten får ha direktåtkomst till uppgifter som lämnats genom en sådan arbetsgivardeklaration eller förenklad arbetsgivardeklaration som avses i 26 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244) om uppgifterna behövs för bestämmande av dagsböter.

Åtkomsten får även avse sådana ändringar av de lämnade uppgifterna som Skatteverket har gjort med stöd av 26 kap. 42 § skatteförfarandelagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 27 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 kap.

1 §¹

Sekretess gäller i verksamhet som avser bestämmande av skatt eller fastställande av underlag för bestämmande av skatt eller som avser fastighetstaxering för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden.

Sekretess gäller vidare

1. i verksamhet som avser förande av eller uttag ur beskattningsdatabasen enligt lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som har tillförts databasen,

2. hos kommun eller landsting för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som Skatterättsnämnden har lämnat i ett ärende om förhandsbesked i en skatte- eller taxeringsfråga, *och*

3. hos Försäkringskassan för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som Skatteverket har lämnat i ett ärende om särskild sjukförsäkringsavgift.

2. hos kommun eller landsting för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som Skatterättsnämnden har lämnat i ett ärende om förhandsbesked i en skatte- eller taxeringsfråga,

3. hos Försäkringskassan för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som Skatteverket från beskattningsverksamheten har lämnat i ett ärende om särskild sjukförsäkringsavgift eller i ärenden som gäller bestämmande av sjukpenninggrundande inkomst eller beräkning av bostadsbidrag,

4. hos Migrationsverket för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som Skatteverket från beskattningsverksamheten har lämnat i ett ärende om dagersättning enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.,

5. hos en arbetslöshetskassa enligt lagen (1997:239) om

¹ Senaste lydelse 2011:1427.

arbetslöshetskassor för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som Skatteverket från beskattningsverksamheten har lämnat i ett ärende om arbetslöshetsersättning enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring,

6. hos Arbetsförmedlingen för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som Skatteverket från beskattningsverksamheten har lämnat i ett ärende om etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare enligt lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare, eller i ett ärende om arbetsgivarstöd enligt förordningen (2006:1481) om stöd för nystartsjobb, förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga, förordningen (2015:503) om särskilt anställningsstöd eller förordningen (2013:1157) om stöd för yrkesintroduktionsanställningar, och

7. hos Åklagarmyndigheten för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som Skatteverket från beskattningsverksamheten har lämnat i ett ärende om bestämmande av dagsböter.

Med skatt avses i detta kapitel skatt på inkomst och annan direkt skatt samt omsättningsskatt, tull och annan indirekt skatt. Med skatt jämställs arbetsgivaravgift, prisregleringsavgift och liknande avgift, avgift enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund, skattetillägg och förseningsavgift samt expeditionsavgift och tilläggsavgift enligt lagen (2004:629) om trängselskatt. Med verksamhet som avser bestämmande av skatt jämställs verksamhet som avser bestämmande av pensionsgrundande inkomst.

Första och andra styckena gäller inte om annat följer av 3, 4 eller 6 §.

Prop. 2016/17:58
Bilaga 2

För uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. För uppgift om avgift enligt lagen om avgift till registrerat trossamfund gäller dock sekretessen i högst sjuttio år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

Efter remiss har följande instanser beretts tillfälle att yttra sig över promemorian Uppgifter på individnivå i arbetsgivardeklarationen: Riksdagens ombudsmän (JO), Kammarrätten i Göteborg, Förvaltningsrätten i Stockholm, Justitiekanslern, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Migrationsverket, Datainspektionen, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Ekonomistyrningsverket, Kronofogdemyndigheten, Konjunkturinstitutet, Statistiska centralbyrån (SCB), Arbetsgivarverket, Statskontoret, Tillväxtverket, Arbetsförmedlingen, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Sveriges advokatsamfund, Svensk Handel, Svenskt Näringsliv, Företagarna, Näringslivets Skattedelegation (NSD), Lantbrukarnas riksförbund (LRF), Arbetslöshetskassornas samorganisation, Tjänstemännens centralorganisation (TCO), Sveriges akademikers centralorganisation (Saco), Landsorganisationen i Sverige (LO), Tidningsutgivarna, Näringslivets regelnämnd (NNR) och Regelrådet.

Följande remissinstanser har avstått från att lämna synpunkter på promemorian: Riksdagens ombudsmän (JO) och Sveriges akademikers centralorganisation (Saco).

Följande remissinstanser har inte kommit in med något yttrande: Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och Tidningsutgivarna.

Yttrande har vidare kommit in från Småföretagarnas Arbetslöshetskassa (SMÅA), Inspektionen för socialförsäkringen (ISF), Srf konsulterna, Almega AB, Sveriges Byggindustrier, Installatörsföretagen och Sveriges Riksidrottsförbund.

Lagrådsremissens lagförslag

Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs i fråga om skatteförfarandelagen (2011:1244)¹
dels att 22 kap. 4 §, 26 kap. 38 § och 67 kap. 26 § ska upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 22 kap. 4 §, 26 kap. 38 § och 67 kap. 26 § och rubriken närmast efter 26 kap. 37 § ska utgå,

dels att nuvarande 26 kap. 19 a § ska betecknas 26 kap. 19 f §,

dels att 7 kap. 1 §, 10 kap. 19 §, 15 kap. 8–10 §§, 16 kap. 1–3 §§, 22 kap. 1 och 13 §§, 23 kap. 2 och 3 §§, 26 kap. 1–3 och 19 §§, 31 kap. 4 och 6 §§, 34 kap. 1, 6, 7, 10 och 11 §§, 37 kap. 2 och 8 §§, 49 kap. 10 d §, 51 kap. 1 §, 56 kap. 2 §, 66 kap. 27 §, 67 kap. 1 § och rubriken närmast före 34 kap. 10 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast efter 34 kap. 5 § ska lyda ”Uppgifter till den kontrolluppgiftsskyldige eller den som är skyldig att lämna uppgifter om betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration”,

dels att det ska införas åtta nya paragrafer, 26 kap. 19 a–19 e, 40 och 41 §§ och 34 kap. 3 a §, och närmast före 26 kap. 40 § och 34 kap. 3 a § nya rubriker av följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2016/17:1

Föreslagen lydelse

7 kap.

1 §²

Skatteverket ska registrera

1. den som är skyldig att göra skatteavdrag,
2. den som är skyldig att betala arbetsgivaravgifter,
3. den som är skattskyldig enligt mervärdesskattelagen (1994:200), med undantag för den som är skattskyldig bara på grund av förvärv av sådana varor som anges i 2 a kap. 3 § första stycket 1 och 2 samma lag,
4. den som utan att omfattas av 19 kap. 1 § mervärdesskattelagen har rätt till återbetalning av ingående mervärdesskatt enligt 10 kap. 9, 11 och 11 b–13 §§ samma lag,
5. den som gör sådant unionsinternt förvärv som är undantaget från skatteplikt enligt 3 kap. 30 d § första stycket mervärdesskattelagen,
6. en utländsk beskattningsbar person som är etablerad i ett annat EU-land och har rätt till återbetalning enligt 10 kap. 1–3 §§ mervärdesskattelagen utan att omfattas av 19 kap. 1 § samma lag och inte heller ska registreras enligt 3, 4 eller 5,
7. en beskattningsbar person som är etablerad i Sverige och omsätter tjänster i ett annat EU-land som förvärvaren av tjänsten är skattskyldig

¹ Senaste lydelse av
67 kap. 26 § 2013:116
26 kap. 19 a § 2016:000.

² Senaste lydelse 2016:000.

för i det landet i enlighet med tillämpningen av artikel 196 i rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt,

8. den som är skyldig att jämka ingående mervärdesskatt enligt 8 a kap. eller 9 kap. 9–13 §§ mervärdesskattelagen,

9. den som är skattskyldig och redovisningsskyldig enligt lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,

10. den som är skattskyldig enligt

a) lagen (1972:820) om skatt på spel,

b) lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel,

c) lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m.,

d) lagen (1991:1482) om lotteriskatt,

e) 10 eller 13 § eller 16 § första stycket eller 38 § 1 lagen (1994:1563) om tobaksskatt,

f) 9 eller 12 § eller 15 § första stycket lagen (1994:1564) om alkoholskatt,

g) 4 kap. 3 eller 6 § eller 9 § första stycket eller 12 § första stycket 1 eller 11 kap. 5 § första stycket 1, 2 eller 4 lagen (1994:1776) om skatt på energi,

h) lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus,

i) lagen (1999:673) om skatt på avfall,

j) lagen (2000:466) om skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer,

k) lagen (2007:460) om skatt på trafikförsäkringspremie m.m., eller

l) 8 § första stycket 1 lagen (2016:000) om skatt på kemikalier i viss elektronik,

11. den som är skyldig att använda kassaregister enligt 39 kap. 4–6 §§, *och*

12. den som enligt 39 kap. 11 b § är skyldig att tillhandahålla utrustning så att en elektronisk personalliggare kan föras på en byggarbetsplats.

11. den som är skyldig att använda kassaregister enligt 39 kap. 4–6 §§,

12. den som enligt 39 kap. 11 b § är skyldig att tillhandahålla utrustning så att en elektronisk personalliggare kan föras på en byggarbetsplats, *och*

13. den som betalar ut ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.

Om den som ska registreras enligt första stycket har en företrädare enligt 5 kap., ska dock företrädaren registreras i stället.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

19 §

Den som betalar ut ersättning för arbete ska vid varje utbetalnings-tillfälle lämna mottagaren uppgift om skatteavdragets belopp.

Den som betalar ut ersättning för arbete ska vid varje utbetalnings-tillfälle lämna mottagaren uppgift om skatteavdragets belopp. *Det gäller dock inte om den som*

betalar ut ersättningen ska lämna uppgift om skatteavdragets belopp till mottagaren till följd av bestämmelserna i 34 kap. 3 a §.

Skatteverket får besluta om undantag från skyldigheten att lämna uppgift om skatteavdragets belopp, om avdraget är lika stort som vid det närmast föregående utbetalningstillfället och beslutet inte medför väsentlig olägenhet för den skattskyldige.

15 kap.

8 §

Kontrolluppgift *behöver* inte lämnas om Kontrolluppgift *ska* inte lämnas om

1. sådan ersättning eller förmån för arbete som en fysisk person eller ett dödsbo har gett ut, under förutsättning att

a) ersättningen eller förmånen inte motsvarar en utgift i en näringsverksamhet,

b) skatteavdrag inte har gjorts, och

c) det som mottagaren under året har fått sammanlagt har haft ett värde som understiger 1 000 kronor,

a) ersättningen eller förmånen inte motsvarar en utgift i en näringsverksamhet, *och*

b) det som mottagaren under året har fått sammanlagt har haft ett värde som understiger 1 000 kronor,

2. sådan ersättning eller förmån för arbete som har getts ut i annat fall än som avses i 1, under förutsättning att

a) det som mottagaren under året har fått sammanlagt har haft ett värde som understiger 100 kronor, och

b) skatteavdrag inte har gjorts,

3. sådan ersättning eller förmån som har redovisats i en förenklad arbetsgivardeklaration, eller

3. sådan ersättning eller förmån som har redovisats *eller skulle ha redovisats per betalningsmottagare av utgivaren eller den som avses i 5–7 §§ i en arbetsgivardeklaration eller* en förenklad arbetsgivardeklaration, eller

4. sådan ersättning *eller förmån som är skattepliktig enligt lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. och som har redovisats för mottagaren i en arbetsgivardeklaration.*

4. sådan ersättning *för utgifter vid tjänsteresor som avser logi eller resa med annat transportmedel än egen bil eller förmånsbil, om det av 10 kap. 3 § andra stycket 9 eller 10 följer att skatteavdrag inte ska göras från ersättningen.*

9 §³

I kontrolluppgiften ska följande uppgifter lämnas:

1. värdet av den ersättning eller förmån som har getts ut,
 2. *den tid ersättningen eller förmånen avser, om den bara avser del av året,*
 3. antalet dagar med sjöinkomst samt på vilket fartyg och i vilket fartområde tjänstgöringen har ägt rum,
 4. om Skatteverket har bestämt värdet av en förmån enligt 2 kap. 10 b eller 10 c § socialavgiftslagen (2000:980),
 5. om ersättningen ges ut på grund av tjänstepensionsförsäkring eller sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229), och
 6. arbetsställesnummer enligt lagen (1984:533) om arbetsställesnummer m.m., om ett sådant har tilldelats.
2. antalet dagar med sjöinkomst samt på vilket fartyg och i vilket fartområde tjänstgöringen har ägt rum,
 3. om Skatteverket har bestämt värdet av en förmån enligt 2 kap. 10 b eller 10 c § socialavgiftslagen (2000:980),
 4. om ersättningen ges ut på grund av tjänstepensionsförsäkring eller sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229), och
 5. arbetsställesnummer enligt lagen (1984:533) om arbetsställesnummer m.m., om ett sådant har tilldelats.

Om kontrolluppgiften avser en ersättning med ett sådant engångsbelopp på grund av personskada som avses i 11 kap. 38 § inkomstskattelagen, ska det i kontrolluppgiften anges om engångsbelopp på grund av samma skada har getts ut tidigare samt i så fall med vilket belopp och under vilket utbetalningsår.

Om kontrolluppgiften avser ersättning eller förmån som inte ska tas upp till beskattning men är avgiftspliktig enligt socialavgiftslagen, ska i kontrolluppgiften värdet på sådan ersättning eller förmån anges särskilt.

10 §

Om den uppgiftsskyldige har gett ut ersättning för *sådana* utgifter som avses i 12 kap. 2 § *första och andra styckena inkomstskattelagen (1999:1229)* och det av 10 kap. 3 § andra stycket 9 eller 10 följer att skatteavdrag inte ska göras från ersättningen, är det tillräckligt att det i kontrolluppgiften anges att sådan ersättning har getts ut.

Om den uppgiftsskyldige har gett ut *annan* ersättning för utgifter *vid tjänsteresor än* som avses i 8 § 4 och det av 10 kap. 3 § andra stycket 9 eller 10 följer att skatteavdrag inte ska göras från ersättningen, är det tillräckligt att det i kontrolluppgiften anges att sådan ersättning har getts ut.

³ Senaste lydelse 2012:835.

16 kap.

1 §

Kontrolluppgift ska lämnas om ersättningar och förmåner som anges i 3 § och som ska hänföras till inkomstslaget näringsverksamhet.

Kontrolluppgift ska dock inte lämnas, om ersättningen eller förmånen har redovisats eller skulle ha redovisats av utgivaren i en arbetsgivardeklaration.

2 §

Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och, i de fall som avses i 3 § 1 och 4, även för juridiska personer av den som har gett ut ersättning eller förmån.

Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och, i de fall som avses i 3 § 2, även för juridiska personer av den som har gett ut ersättning eller förmån.

3 §

I kontrolluppgiften ska följande uppgifter lämnas:

1. ersättning och förmån som har getts ut för arbete och som utgivaren har gjort eller varit skyldig att göra skatteavdrag från,

2. sjukpenning och annan sådan ersättning som avses i 15 kap. 8 § inkomstskattelagen (1999:1229),

3. sådant utbetalt stöd eller efterskönt belopp som avses i 29 kap. inkomstskattelagen, och

4. betalning för.

a) nyttjandet av eller rätten att nyttja upphovsrätt till litterärt, konstnärligt eller vetenskapligt verk, inklusive biograffilm, patent, varumärke, mönster eller modell, ritning, hemligt recept eller hemligt tillverkningsmetod, eller

b) upplysning om erfarenhetsrön av industriell, kommersiell eller vetenskaplig natur.

1. sådant utbetalt stöd eller efterskönt belopp som avses i 29 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), och

2. betalning för

22 kap.

1 §⁴

I detta kapitel finns bestämmelser om skyldighet att lämna kontrolluppgift om

– överlåtelse av privatbostadsrätt och andelar i vissa bostadsföretag (2 och 3 §§),

– upplåtelse av privatbostad eller bostad som innehas med hyresrätt (4 §),

⁴ Senaste lydelse 2015:768.

- samfällighet (5 och 6 §§),
- räntebidrag (7 §),
- pensionsförsäkringar och pensionssparkonton (8 och 9 §§),
- avskattning av pensionsförsäkring (10 §),
- tjänstepensionsavtal (11 §),
- underlag för avkastningsskatt på livförsäkringar (12 §),
- skattereduktion för förmån av hushållsarbete (13 §),
- elcertifikat (14 §),
- utsläppsrätter, utsläppsminskningenheter och certifierade utsläppsminskningar (15 §),
- schablonintäkt vid innehav av ett investeringssparkonto (16 §),
- schablonintäkt vid innehav av andelar i värdepappersfonder, fondföretag, specialfonder och utländska specialfonder (17–21 §§),
- investeraravdrag (23 och 24 §§), och
- skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el (25 §).

13 §⁵

Kontrolluppgift ska lämnas om skattereduktion för förmån av hushållsarbete enligt 67 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), om den som utför arbetet var godkänd för F-skatt vid någon av de tidpunkter som anges i 67 kap. 16 § 1 inkomstskattelagen eller har ett intyg eller någon annan handling som avses i 67 kap. 17 § samma lag.

Kontrolluppgift ska dock inte lämnas, om underlaget för skattereduktionen har redovisats eller skulle ha redovisats av utgivaren av förmånen i en arbetsgivardeklaration.

Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och dödsbon av den som har gett ut förmånen.

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om underlaget för skattereduktionen och hur stor del av underlaget som avser sådant hushållsarbete som anges i 67 kap. 13 § inkomstskattelagen.

23 kap.

2 §⁶

Kontrolluppgifter enligt 15 kap., 16 kap. 1 § om ersättning som avses i 16 kap. 3 § 4 samt 4 § 1 a, 2 a och 3 a, 17, 19, 20, 21 kap., 22 kap. 2, 3, 9–11, 17–21 och 23–25 §§, 22 a kap. samt 22 b kap. ska även lämnas för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga.

Kontrolluppgifter enligt 15 kap., 16 kap. 1 § om ersättning som avses i 16 kap. 3 § 2 samt 4 § 1 a, 2 a och 3 a, 17, 19, 20, 21 kap., 22 kap. 2, 3, 9–11, 17–21 och 23–25 §§, 22 a kap. samt 22 b kap. ska även lämnas för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga.

⁵ Senaste lydelse 2015:768.

⁶ Senaste lydelse 2015:918.

Kontrollavgift enligt 22 kap. 10 § ska också avse omständigheter som medför eller kan medföra avskattning enligt 5 § första stycket 6, 6 a eller 7 lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta.

3 §⁷

Kontrollavgifter enligt 16 kap. 1 § om ersättning som avses i 16 kap. 3 § 4 och 22 kap. 25 § ska även lämnas för juridiska personer som är begränsat skattskyldiga.

Kontrollavgifter enligt 16 kap. 1 § om ersättning som avses i 16 kap. 3 § 2 och 22 kap. 25 § ska även lämnas för juridiska personer som är begränsat skattskyldiga.

26 kap.

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser om

- vem som ska lämna en skattedeklaration (2 §),
- vilken sorts skattedeklaration som ska lämnas (3–9 §§),
- redovisningsperioder (10–17 §§),
- vad de olika skattedeklarationerna ska innehålla (18–25 §§),
- när en skattedeklaration ska lämnas (26–37 §§), *och*
 - särskilda bestämmelser om redovisning (38 och 39 §§).
- när en skattedeklaration ska lämnas (26–37 §§),
 - att viss verksamhet ska redovisas för sig (39 §), *och*
 - ändring eller tillägg av uppgifter om betalningsmottagare (40 och 41 §§).

2 §⁸

En skattedeklaration ska lämnas av

1. den som är skyldig att göra skatteavdrag eller betala arbetsgivaravgifter eller som har gjort ett skatteavdrag utan att vara skyldig att göra det,
 2. den som är skattskyldig enligt mervärdesskattelagen (1994:200),
 3. den som ska registreras enligt 7 kap. 1 § första stycket 4, 5 eller 6,
 4. den som är skyldig att jämka ingående mervärdesskatt enligt 8 a kap. eller 9 kap. 9–13 §§ mervärdesskattelagen,
 5. den som är skattskyldig för punktskatt enligt någon av de lagar som anges i 3 kap. 15 §,
 6. den som är skattskyldig enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta eller lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. och som ska redovisa och betala skatt enligt 13 kap. 6 och 7 §§, *och*
 7. den som begär återbetalning
6. den som är skattskyldig enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta eller lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. och som ska redovisa och betala skatt enligt 13 kap. 6 och 7 §§,
 7. den som begär återbetalning

⁷ Senaste lydelse 2014:1471.

⁸ Senaste lydelse 2015:892.

av ingående skatt enligt 10 kap. 11 a § mervärdesskattelagen.

av ingående skatt enligt 10 kap. 11 a § mervärdesskattelagen, och

Prop. 2016/17:58
Bilaga 4

8. den som betalar ut ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.

3 §

Skatteavdrag och arbetsgivaravgifter ska redovisas i en arbetsgivardeklaration för redovisningsperioder.

Skatteavdrag och arbetsgivaravgifter ska redovisas i en arbetsgivardeklaration för redovisningsperioder. *Det gäller även ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.*

Den som är registrerad ska lämna en arbetsgivardeklaration för varje redovisningsperiod. Om den registrerade skriftligen upplyser Skatteverket om att det varken finns skatteavdrag eller arbetsgivaravgifter att redovisa för en viss redovisningsperiod, behöver deklaration dock inte lämnas för den perioden. Det gäller även om bara en förenklad arbetsgivardeklaration enligt 4 § ska lämnas för redovisningsperioden.

Den som är registrerad ska lämna en arbetsgivardeklaration för varje redovisningsperiod. Om den registrerade skriftligen upplyser Skatteverket om att det varken finns skatteavdrag, arbetsgivaravgifter eller ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift att redovisa för en viss redovisningsperiod, behöver deklaration dock inte lämnas för den perioden. Det gäller även om bara en förenklad arbetsgivardeklaration enligt 4 § ska lämnas för redovisningsperioden.

19 §

En arbetsgivardeklaration ska innehålla uppgift om

1. den sammanlagda ersättning som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för,

2. sammanlagt avdraget belopp,

3. den sammanlagda ersättning som utbetalaren är skyldig att betala arbetsgivaravgifter för,

4. sammanlagt avdrag med tillämpning av 2 kap. 21 § social-

1. sammanlagt avdraget belopp,

2. det sammanlagda beloppet av sådan ersättning som avses i 10 kap. 5 § första stycket 4 och 5 inkomstskattelagen (1999:1229) och som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för,

3. den sammanlagda ersättningen för ränta, utdelning och annan avkastning som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för,

4. det sammanlagda beloppet av bidrag som avses i 1 § första

5. periodens sammanlagda arbetsgivaravgifter.

19 a §

En arbetsgivardeklaration ska även för varje betalningsmottagare innehålla uppgift om

1. den ersättning för arbete som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för,

2. den ersättning som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för enligt 13 kap. 3 och 4 §§,

3. skatteavdragets belopp,

4. den ersättning som utbetalaren är skyldig att betala arbetsgivaravgifter för,

5. ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift, och

6. avdrag med tillämpning av 2 kap. 21 § socialavgiftslagen (2000:980).

Arbetsgivardeklarationen ska dock inte innehålla uppgift enligt första stycket 1–3 om ersättningen är sådan som avses i 10 kap. 5 § första stycket 4 och 5 inkomstskattelagen (1999:1229).

19 b §

En arbetsgivardeklaration ska för varje betalningsmottagare som uppgifter lämnas om enligt 19 a § också innehålla följande uppgifter:

1. uppgift om annan ersättning än som avses i 19 a §, om ersättningen är sådan ersättning eller förmån som avses i 15 kap. 2 § och ersättningen eller förmånen har getts ut av den deklarationskyldige eller ska anses utgiven av denne enligt 11 kap. 5–7 §§,

2. antalet dagar med sjöinkomst samt på vilket fartyg och i vilket fartområde tjänstgöringen har ägt

rum,

3. om Skatteverket har bestämt värdet av en förmån enligt 2 kap. 10 b eller 10 c § socialavgiftslagen (2000:980),

4. arbetsställesnummer enligt lagen (1984:533) om arbetsställesnummer m.m., om ett sådant har tilldelats,

5. det underlag för skattereduktion för förmån av hushållsarbete enligt 67 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) som har getts ut av den deklarationsskyldige, om den som utför arbetet var godkänd för F-skatt vid någon av de tidpunkter som anges i 67 kap. 16 § 1 inkomstskattelagen eller har ett intyg eller någon annan handling som avses i 67 kap. 17 § samma lag,

6. hur stor del av underlaget enligt 5 som avser sådant hushållsarbete som anges i 67 kap. 13 § inkomstskattelagen, och

7. den ersättning eller förmån för upplåtelse av en privatbostad eller en bostad som innehas med hyresrätt som har getts ut av den deklarationsskyldige.

Om det som har betalats ut är ett sådant engångsbelopp på grund av personskada som avses i 11 kap. 38 § inkomstskattelagen, ska det i arbetsgivardeklarationen anges om engångsbelopp på grund av samma skada har getts ut tidigare samt i så fall med vilket belopp och under vilket utbetalningsår.

Om det som har betalats ut är en ersättning eller en förmån som inte ska tas upp till beskattning men är avgiftspliktig enligt socialavgiftslagen, ska värdet på sådan ersättning eller förmån anges särskilt i arbetsgivardeklarationen.

19 c §

Om den deklarationsskyldige har gett ut ersättning för utgifter vid tjänsteresor och det av 10 kap. 3 § andra stycket 9 eller 10 följer att skatteavdrag inte ska göras från ersättningen, är det trots vad som föreskrivs i 19 b § första stycket 1 tillräckligt att det i arbetsgivardeklarationen anges att sådan ersättning har getts ut.

Ersättning som avser utgift för logi eller resa med annat transportmedel än egen bil eller förmansbil ska dock inte anges i arbetsgivardeklarationen.

19 d §

Även om det inte finns någon skyldighet enligt 19 a–19 c §§ att lämna uppgifter om en viss betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration får sådana uppgifter ändå lämnas, om uppgifter om mottagaren annars ska lämnas i en kontrolluppgift enligt 15 kap. eller 22 kap. 13 §.

Det gäller dock inte uppgifter om sådan ersättning som avses i 10 kap. 5 § första stycket 4 och 5 inkomstskattelagen (1999:1229).

19 e §

Om en betalningsmottagare har ingått ett sådant socialavgiftsavtal som avses i 5 kap. 5 §, ska arbetsgivardeklarationen i stället för det som föreskrivs i 19–19 c §§ innehålla följande uppgifter:

1. den ersättning som arbetsgivaravgifter ska betalas för,
2. avdrag med tillämpning av 2 kap. 21 § socialavgiftslagen (2000:980), och
3. periodens arbetsgivaravgifter.

Viss verksamhet ska redovisas
för sig

**Viss verksamhet ska redovisas
för sig**

40 §

Om en uppgift avseende en viss betalningsmottagare som har lämnats i en arbetsgivardeklaration eller en förenklad arbetsgivardeklaration är felaktig, ska den deklarationsskyldige snarast ändra uppgiften. Om en uppgift saknas, ska den deklarationsskyldige snarast genom tillägg lämna de uppgifter som behövs.

Ändring eller tillägg av uppgifter ska dock inte göras efter utgången av det sjätte året efter det kalenderår som uppgiften hänför sig till.

41 §

Ändring eller tillägg av uppgifter om betalningsmottagare ska göras skriftligen.

Om uppgiften inte är undertecknad, får Skatteverket förelägga den deklarationsskyldige att underteckna den. Föreläggandet ska innehålla en upplysning om att ändringen eller tillägget annars inte kommer att ske.

31 kap.

4 §

Skatteverket ska före den 15 april året efter utgången av beskattningsåret underrätta fysiska personer och dödsbon som kan antas vara deklarationsskyldiga om de kontrolluppgifter och övriga uppgifter som har kommit in till verket som underlag för beslut om slutlig skatt och beslut om pensionsgrundande inkomst samt övriga uppgifter som verket känner till.

Skatteverket ska före den 15 april året efter utgången av beskattningsåret underrätta fysiska personer och dödsbon som kan antas vara deklarationsskyldiga om de kontrolluppgifter, *uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer* och övriga uppgifter som har kommit in till verket som underlag för beslut om slutlig skatt och beslut om pensionsgrundande inkomst samt övriga uppgifter som verket känner till.

6 §

Uppgift om kostnadsersättning som avses i 15 kap. 10 § behöver

Uppgift om kostnadsersättning som avses i 15 kap. 8 § 4 eller

bara lämnas i den utsträckning
avdrag görs för ökade levnads-
kostnader.

10 § behöver bara lämnas i den
utsträckning avdrag görs för ökade
levnadskostnader.

34 kap.

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser om

- syftet med informationsuppgifter (2 §),
- uppgifter till den deklarationsskyldige (3–5 §§), och
- uppgifter till den kontrollupp-
giftsskyldige (6–11 §§).

– uppgifter till den kontrollupp-
giftsskyldige *eller den som är
skyldig att lämna uppgifter om
betalningsmottagare i en arbets-
givardeklaration* (6–11 §§).

Uppgifter till betalningsmottagare

3 a §

*Den som är skyldig att lämna
uppgifter om en viss betalnings-
mottagare i en arbetsgivardeklara-
tion enligt 26 kap. 19 a–19 c §§
ska senast den dag då arbets-
givardeklarationen ska ha kommit
in till Skatteverket informera den
som uppgifterna avser om de
uppgifter om denne som lämnas i
arbetsgivardeklarationen.*

*Den som gör en ändring eller ett
tillägg av uppgifter om en viss
betalningsmottagare enligt 26 kap.
40 § ska senast den dag då
uppgifterna lämnas till Skatte-
verket informera den som
uppgifterna avser om de uppgifter
om denne som lämnas till
Skatteverket.*

*Första och andra styckena
gäller även den som väljer att
lämna uppgifter i en arbetsgivar-
deklaration enligt 26 kap. 19 d §.*

6 §

Den som har utnyttjat eller
överlätit en sådan rättighet som
avses i 10 kap. 11 § andra stycket
inkomstskattelagen (1999:1229)
ska till den kontrolluppgifts-
skyldige lämna de uppgifter som
behövs för att *kontrolluppgifts-
skyldigheten* ska kunna fullgöras.

Den som har utnyttjat eller
överlätit en sådan rättighet som
avses i 10 kap. 11 § andra stycket
inkomstskattelagen (1999:1229)
ska till den kontrolluppgifts-
skyldige *eller den som är skyldig
att lämna uppgifter om betalnings-
mottagare i en arbetsgivar-*

7 §

Den som har utnyttjat en sådan rabatt, bonus eller annan förmån som avses i 15 kap. 6 § ska till den kontrolluppgiftsskyldige lämna de uppgifter som behövs för att *kontrolluppgiftsskyldigheten* ska kunna fullgöras.

Den som har utnyttjat en sådan rabatt, bonus eller annan förmån som avses i 15 kap. 6 § ska till den kontrolluppgiftsskyldige *eller den som är skyldig att lämna uppgifter om betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration* lämna de uppgifter som behövs för att *uppgiftsskyldigheten* ska kunna fullgöras.

Första stycket gäller även den som har tagit emot sådan ersättning eller förmån som avses i 15 kap. 7 §.

När ska uppgifter till den kontrolluppgiftsskyldige lämnas?

När ska uppgifterna lämnas?

10 §⁹

Uppgifter som avses i 6 och 7 §§ ska lämnas senast månaden efter det att skyldigheten att lämna kontrolluppgift uppkom, *dock inte senare än den 15 januari påföljande år.*

Uppgifter som avses i 6 och 7 §§ ska lämnas senast *den 8 i månaden* efter det att skyldigheten att lämna kontrolluppgift *eller uppgifter i en arbetsgivardeklaration* uppkom.

Uppgifter som avses i 8 och 9 §§ ska lämnas snarast och senast den 15 januari året efter det år som uppgiften gäller.

Uppgifter som avses i 9 a–9 d §§ ska lämnas snarast och senast den 1 maj året efter det år som uppgiften gäller.

11 §

Om den som är skyldig att lämna uppgifter *till den kontrolluppgiftsskyldige* inte gör det, ska den kontrolluppgiftsskyldige snarast anmäla detta till Skatteverket.

Om den som är skyldig att lämna uppgifter *enligt 6–9 d §§* inte gör det, ska den kontrolluppgiftsskyldige *eller den som är skyldig att lämna uppgifter i en arbetsgivardeklaration* snarast anmäla detta till Skatteverket.

37 kap.

2 §

Skatteverket får förelägga den som inte har fullgjort en uppgiftsskyldighet enligt 15–35 kap. att fullgöra skyldigheten.

Ett sådant föreläggande får inte Ett sådant föreläggande får inte

⁹ Senaste lydelse 2016:888.

bara avse komplettering av arbets-
ställenummer enligt 15 kap. 9 §
första stycket 6.

bara avse komplettering av arbets-
ställenummer enligt 15 kap. 9 §
första stycket 5 eller 26 kap.
19 b § första stycket 4.

8 §

Skatteverket får förelägga en
fysisk person och ett dödsbo i
andra fall än som avses i 16 och
17 kap. att lämna kontrolluppgift
om

1. sådan ersättning för utfört
arbete som har betalats till en
namngiven näringsidkare, eller

2. ränta från en namngiven lån-
tagare.

Skatteverket får förelägga en
fysisk person och ett dödsbo i
andra fall än som avses i 16 och
17 kap. att lämna kontrolluppgift
om

1. sådan ersättning för utfört
arbete som har betalats till en
namngiven näringsidkare *och som
inte har redovisats eller skulle ha
redovisats i en arbetsgivardeklara-
tion*, eller

2. ränta från en namngiven lån-
tagare.

49 kap.

10 d §¹⁰

Med avstämningsuppgifter avses

1. kontrolluppgifter som ska
lämnas utan föreläggande och
underrättelser om lagfart som
lämnas med stöd av författning,

2. uppgifter som har lämnats i inkomstdeklarationen för det föregående
beskattningsåret och som har en direkt koppling till uppgifter som ska
lämnas i inkomstdeklarationen för beskattningsåret, och

3. uppgifter som finns i register som har upprättats av Skatteverket för
kontroll av framtida inkomstdeklarationer.

1. kontrolluppgifter som ska
lämnas utan föreläggande, *upp-
gifter om betalningsmottagare i
arbetsgivardeklarationer* och
underrättelser om lagfart som
lämnas med stöd av författning,

51 kap.

1 §¹¹

Skatteverket ska besluta om hel eller delvis befrielse från en särskild
avgift om det är oskäligt att avgiften tas ut med fullt belopp.

Vid bedömningen ska det särskilt beaktas om

1. den felaktighet eller passivitet som har lett till avgiften kan antas ha

a) berott på ålder, hälsa eller liknande förhållande,

b) berott på en felbedömning av en regel eller betydelse av de faktiska
förhållandena, eller

c) föranletts av vilseledande eller missvisande kontrollupp- eller vilseledande eller missvisande kontrolluppgifter

¹⁰ Senaste lydelse 2016:888.

¹¹ Senaste lydelse 2015:633.

gifter,

eller uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer,

Prop. 2016/17:58
Bilaga 4

2. avgiften inte står i rimlig proportion till felaktigheten eller passiviteten, eller

3. en oskäligt lång tid har gått efter det att Skatteverket har funnit anledning att anta att avgift ska tas ut utan att den som avgiften gäller kan lastas för dröjsmålet.

56 kap.

2 §

Skatteverket ska för varje beskattningsår besluta om slutlig skatt på grundval av uppgifter som har lämnats i en inkomstdeklaration, kontrolluppgifter och vad som i övrigt har kommit fram vid utredning och kontroll.

Skatteverket ska för varje beskattningsår besluta om slutlig skatt på grundval av uppgifter som har lämnats i en inkomstdeklaration, kontrolluppgifter, uppgifter om betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationer och vad som i övrigt har kommit fram vid utredning och kontroll.

66 kap.

27 §¹²

Ett beslut om omprövning till nackdel för den som beslutet gäller av ett beslut om skatt eller avgift som avses i 2 kap. 2 § får meddelas inom sex år från utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut (*efterbeskattning*) om

1. ett beslut har blivit felaktigt eller inte fattats på grund av att den uppgiftsskyldige

a) under förfarandet har lämnat oriktig uppgift till ledning för egen beskattning,

b) har lämnat oriktig uppgift i ett mål om egen beskattning,

c) inte har lämnat en deklaration eller låtit bli att lämna en begärd uppgift, eller

d) inte har lämnat begärd varuprov,

2. en felräkning, felskrivning eller något annat uppenbart förbiseende ska rättas,

3. kontrolluppgift som ska lämnas utan föreläggande har saknats eller varit felaktig och den som uppgiften ska lämnas för inte har varit skyldig att lämna inkomstdeklaration,

3. kontrolluppgift som ska lämnas utan föreläggande *eller uppgift om en betalningsmottagare som ska lämnas i en arbetsgivardeklaration* har saknats eller varit felaktig och den som uppgiften ska lämnas för inte har varit skyldig att lämna inkomstdeklaration,

4. det föranleds av ett beslut i ett ärende eller mål

¹² Senaste lydelse 2016:888.

a) om en annan skatt eller avgift som avses i 2 kap. 2 §, eller samma skatt eller avgift som avses i 2 kap. 2 §, men för en annan redovisningsperiod, ett annat beskattningsår eller en annan person,

b) om fastighetstaxering,

c) om utländsk skatt eller om obligatoriska utländska socialförsäkringsavgifter som avses i 62 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229),

d) enligt lagen (2005:807) om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner, landsting, kommunalförbund och samordningsförbund,

e) om huruvida en inkomst ska beskattas enligt inkomstskattelagen eller enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta eller lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.,

f) om Skatteverkets prissättningsbesked enligt lagen (2009:1289) om prissättningsbesked vid internationella transaktioner eller beslut om ändring av sådant prissättningsbesked, eller

g) om återkallelse av godkännande för tonnagebeskattning enligt 13 a kap. 10 § första stycket 2–4,

5. en förening eller ett registrerat trossamfund inte har genomfört en investering inom den tid som föreskrivs i ett sådant beslut som avses i 7 kap. 9 § inkomstskattelagen eller inte har följt ett annat villkor i beslutet, eller

6. det föranleds av en uppgift om skalbolag enligt 31 kap. 14 §.

67 kap.

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser om

- överklagande av Skatteverkets beslut (2–11 §§),
- överklagande av den som beslutet gäller (12–22 §§),
- det allmänna ombudets överklagande (23–25 §§),
- överklagande av förvaltnings- – överklagande av förvaltnings-
rättens och kammarrättens beslut rättens och kammarrättens beslut
(26–30 §§), (27–30 §§),
- handläggning vid domstol (31–37 §§),
- ändring i beslut om skatt på grund av skatteavtal (38 §), och
- beslut av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer (39 §).

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019 i fråga om 7 kap. 1 §, 15 kap. 8–10 §§, 16 kap. 1–3 §§, 22 kap. 1, 4 och 13 §§, 23 kap. 2 och 3 §§, 26 kap. 2, 3 och 38 §§, 31 kap. 6 §, 37 kap. 2 § samt 67 kap. 1 och 26 §§, och i övrigt den 1 juli 2018.

2. För uppgiftsskyldiga som ska föra en personalligare enligt 39 kap. 11 och 11 a §§ och som vid ikraftträdandet har fler än 15 anställda samt för den som ska lämna uppgifter enligt 34 kap. 6 och 7 §§, tillämpas lagen från och med den 1 juli 2018. För övriga uppgiftsskyldiga tillämpas lagen från och med den 1 januari 2019.

3. Skatteverkets föreläggande enligt 37 kap. 2 § får inte heller under tiden 1 juli 2018–31 december 2018 bara avse komplettering av arbetsställennummer enligt 26 kap. 19 b § första stycket 4.

4. Bestämmelserna i 15 kap. 8–10 §§, 16 kap. 1–3 §§, 22 kap. 13 § samt 23 kap. 2 och 3 §§ i den nya lydelsen tillämpas första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2019.

5. Bestämmelserna i 26 kap. 2 och 3 §§ i den nya lydelsen tillämpas första gången på skattedeklarationer som avser redovisningsperioden januari 2019. Bestämmelserna i 26 kap. 19 § i den nya lydelsen tillämpas första gången på skattedeklarationer som avser redovisningsperioden juli 2018. Bestämmelserna i 26 kap. 19 § i den äldre lydelsen ska under tiden 1 juli 2018–31 december 2018 tillämpas för sådana övriga uppgiftsskyldiga som avses i punkten 2.

6. Bestämmelsen i 31 kap. 4 § i den nya lydelsen tillämpas första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2018. Bestämmelsen i 31 kap. 6 § i den nya lydelsen tillämpas första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2019.

7. Bestämmelserna i 34 kap. 6, 7, 10 och 11 §§ samt 37 kap. 8 § i den nya lydelsen tillämpas om den uppgift som ska lämnas avser tid efter den 30 juni 2018. Bestämmelsen i 34 kap. 10 § i den nya lydelsen ska dock i fråga om uppgifter till en kontrolluppgiftsskyldig tillämpas om den uppgift som ska lämnas avser tid efter den 31 december 2018. Bestämmelsen i 34 kap. 10 § i den äldre lydelsen ska under tiden 1 juli 2018–31 december 2018 tillämpas i fråga om uppgifter till en kontrolluppgiftsskyldig. Bestämmelsen i 37 kap. 2 § i den nya lydelsen tillämpas om den uppgift som ska lämnas avser tid efter den 31 december 2018.

8. Bestämmelserna i 49 kap. 10 d §, 51 kap. 1 §, 56 kap. 2 § och 66 kap. 27 § i den nya lydelsen ska tillämpas första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2018.

9. De nya bestämmelserna i 26 kap. 19 a–19 e, 40 och 41 §§ tillämpas första gången på arbetsgivardeklarationer som avser redovisningsperioden juli 2018.

10. De nya bestämmelserna i 34 kap. 3 a § tillämpas första gången på uppgifter som lämnas i arbetsgivardeklarationer som avser redovisningsperioden juli 2018.

11. De upphävda bestämmelserna i 22 kap. 4 § gäller fortfarande för ersättning eller förmån för bostad som har betalats ut före den 1 januari 2019.

12. Den upphävda bestämmelsen i 26 kap. 38 § gäller fortfarande för beslut som har meddelats före den 1 januari 2019.

13. Den upphävda bestämmelsen i 67 kap. 26 § gäller fortfarande för beslut som har meddelats enligt den upphävda 26 kap. 38 §.

Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet¹ ska införas tre nya paragrafer, 2 kap. 8 b, 8 c och 8 d §§, av följande lydelse.

2 kap.

8 b §

Migrationsverket får ha direktåtkomst till uppgifter i beskattningsdatabasen, om uppgifterna behövs i ett ärende om dag ersättning åt asylsökande enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

Direktåtkomsten får endast omfatta

1. uppgifter per betalningsmottagare i en sådan arbetsgivardeklaration eller förenklad arbetsgivardeklaration som avses i 26 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244),

2. identifikationsuppgifter för den uppgiftsskyldige och betalningsmottagaren, och

3. uppgift om den redovisningsperiod som deklarationen avser.

8 c §

Försäkringskassan får ha direktåtkomst till uppgifter i beskattningsdatabasen, om uppgifterna behövs i ett ärende om bestämmande av sjukpenninggrundande inkomst enligt 26 kap. socialförsäkringsbalken eller beräkning av bostadsbidrag enligt 97 kap. socialförsäkringsbalken.

Direktåtkomsten får endast omfatta

1. uppgifter per betalningsmottagare i en sådan arbetsgivardeklaration eller förenklad arbetsgivardeklaration som avses i

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2003:670.

2. identifikationsuppgifter för den uppgiftsskyldige och betalningsmottagaren, och

3. uppgift om den redovisningsperiod som deklarationen avser.

8 d §

Arbetsförmedlingen får ha direktåtkomst till uppgifter i beskattningsdatabasen, om uppgifterna behövs i ett ärende om stöd till arbetsgivare för anställning av en enskild person.

Direktåtkomsten får endast omfatta

1. uppgifter per betalningsmottagare i en sådan arbetsgivardeklaration eller förenklad arbetsgivardeklaration som avses i 26 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244),

2. identifikationsuppgifter för den uppgiftsskyldige och betalningsmottagaren, och

3. uppgift om den redovisningsperiod som deklarationen avser.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela ytterligare föreskrifter om begränsningar av direktåtkomsten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

Lagrådets yttrande

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2016-11-29

Närvarande: F.d. justitierådet Lennart Hamberg samt justitieråden Anita Saldén Enérus och Svante O. Johansson.

Uppgifter på individnivå i arbetsgivardeklarationen

Enligt en lagrådsremiss den 17 november 2016 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244),
2. lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av ämnesrådet Annica Axén Linderl och departementssekreteraren Helena Persson.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen

26 kap.

19 §

I paragrafen anges vilka uppgifter om sammanlagda belopp en arbetsgivardeklaration ska innehålla. Genom att den nuvarande punkten 2 flyttas upp och föreslås bli punkten 1 blir det oklart vilka avdrag som åsyftas.

De belopp som deklarationen i första hand ska innehålla uppgift om är de sammanlagda skatteavdragen och periodens sammanlagda arbetsgivaravgifter. Enligt Lagrådets mening är det dessa uppgifter som bör anges i en första punkt. Till detta kommer att vissa andra sammanlagda belopp ska redovisas. Dessa anges i punkterna 2–4. Att det är periodens avdrag och arbetsgivaravgifter som avses är underförstått. Lagrådet föreslår mot denna bakgrund att paragrafen får följande utformning.

En arbetsgivardeklaration ska innehålla uppgift om

1. sammanlagda skatteavdrag och arbetsgivaravgifter,
2. det sammanlagda beloppet av sådan ersättning som avses i 10 kap. 5 § första stycket 4 och 5 inkomstskattelagen (1999:1229) och som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för,
3. den sammanlagda ersättningen avseende ränta, utdelning och annan avkastning som utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag för, och
4. det sammanlagda beloppet av bidrag som avses i 1 § första stycket 6 lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster.

Om en arbetsgivardeklaration för varje betalningsmottagare ska lämnas enligt 19 a § ska deklarationen enligt denna paragrafs första stycke också innehålla sådana uppgifter som räknas upp i sju punkter.

Av andra stycket framgår att om det som har betalats ut är ett engångsbelopp på grund av personskada ska det också anges om engångsbelopp på grund av samma personskada har betalats ut tidigare samt i så fall med vilket belopp. Enligt tredje stycket i paragrafen ska, om det som betalats ut är en ersättning eller förmån som inte ska tas upp till beskattning men som är avgiftspliktig enligt socialtjänstlagen, värdet av sådan ersättning eller förmån anges särskilt i arbetsgivardeklarationen. Med det som betalats ut avses sådan ersättning som anges i 19 a §. I förtydligande syfte förordar Lagrådet att andra och tredje styckena bryts ut och placeras i en egen paragraf, 19 c §.

40 och 41 §§

Paragraferna avser ändringar i eller tillägg till de uppgifter som lämnats om en viss betalningsmottagare, när uppgifterna har lämnats i en arbetsgivardeklaration eller i en förenklad sådan deklaration. Sådana ändringar eller tillägg ska enligt 40 § ske snarast.

Av 41 § första stycket framgår att ändringar eller tillägg ska göras skriftligen, medan paragrafens andra stycke reglerar situationen då en inkommen rättelsehandling inte är undertecknad. Har undertecknande inte skett, ska Skatteverket kunna förelägga den deklarationsskyldige att underteckna handlingen, och därvid upplysa om att ändring eller tillägg annars inte kommer att ske. Enligt remissen (s. 186) behövs inte föreläggande om det inte råder något som helst tvivel om att uppgiften kommer från en behörig person. Den föreslagna regleringen är en parallell till regleringen i 66 kap. 6 § som avser förfarandet vid begäran om omprövning av Skatteverkets beslut.

Enligt Lagrådets mening kan det ifrågasättas om bestämmelsen i 41 § andra stycket är nödvändig. De inkomna men inte undertecknade handlingar som här är i fråga avser inte en begäran om omprövning av avgiftsskyldigheten, utan justeringar av uppgifter av främst kontrolluppgiftskaraktär. En reglering motsvarande den nu föreslagna finns inte i det befintliga regelverket om kontrolluppgifter. Frågan bör övervägas ytterligare. Om 41 kap. andra stycket inte erfordras, kan eventuellt bestämmelsen i 41 § första stycket tas in i 40 §.

Övrigt lagförslag

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran.

Finansdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 14 december 2016

Närvarande: statsminister Löfven, ordförande, och statsråden Lövin, Wallström, Y Johansson, M Johansson, Baylan, Bucht, Hultqvist, Andersson, Hellmark Knutsson, Ygeman, A Johansson, Bolund, Damberg, Bah Kuhnke, Strandhäll, Shekarabi, Fridolin, Eriksson, Linde, Skog, Ekström

Föredragande: statsrådet Andersson

Regeringen beslutar proposition Uppgifter på individnivå i arbetsgivardeklarationen